

Handläggare
Ahrgren Maria

Datum
2018-11-19

Diarienummer
KSN-2017-3559

Kommunstyrelsen

Mål och budget 2019-2021 samt fastställande av skattesats för 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att fastställa finansiella mål för planperioden i enlighet med föredragningen,

att fastställa utdebiteringen av kommunal inkomstskatt för år 2019 till 21:14 kronor per skattekrona,

att anta investeringsbudget för 2019 samt för resterande planperiod enligt handlingens bilaga 10,

att anta inriktningsmål och uppdrag enligt handlingens kapitel *Mål och uppdrag för nämnder och bolagsstyrelser*,

att anta indikatorer och nyckeltal för kommunens verksamhetsområden enligt handlingens bilaga 11,

att anta ägardirektiv, resultatkrav och investeringsnivåer för Uppsala stadshus AB och dotterbolagen i stadshuskoncernen enligt handlingens kapitel *Ägardirektiv, resultatkrav och investeringsnivåer för Uppsala stadshus AB och dotterbolagen i Stadshuskoncernen*,

att fastställa kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde för 2019 samt för resterande planperiod enligt handlingens bilaga 3 och bilaga 4,

att fastställa budget och flerårsplan för de gemensamma nämnderna räddningsnämnd respektive överförmyndarnämnd enligt handlingens bilaga 5 och bilaga 6,

att fastställa resultaträkning för 2019 samt för resterande planperiod enligt handlingens bilaga 1,

att fastställa internräntan för 2019 till 1,5 procent,

att fastställa gatu- och samhällsmiljönämndens taxor och avgifter enligt bilaga 14,

att fastställa plan- och byggnadsnämndens taxor och avgifter enligt bilaga 14,

att fastställa miljö- och hälsoskyddsnämndens taxor och avgifter enligt bilaga 14,

att fastställa räddningsnämndens och avgifter enligt bilaga 14,

att fastställa kulturnämndens och avgifter enligt bilaga 14,

att fastställa omsorgsnämndens taxor och avgifter enligt bilaga 14,

att fastställa socialnämndens taxor och avgifter enligt bilaga 14,

att fastställa äldrenämndens taxor och avgifter enligt bilaga 14,

att fastställa kommunstyrelsens taxor och avgifter enligt bilaga 14,

att fastställa Uppsala Vatten och Avfall ABs taxor och avgifter enligt bilaga 14,

att fastställa uppföljningsplan enligt bilaga 12,

att under kommunstyrelsen för år 2019 budgetera 7 246 tkr till kommunrevisionen varav 500 tkr avser budget för två revisionsgrupper inledningsvis år efter valår, samt

att göra en översyn av samtliga bolagsordningar samt göra nödvändiga justeringar med anledning av att kommunallagen (1990: 900) upphört och kommunallagen (2017:725) trätt ikraft.

Kommunstyrelsen föreslås för egen del besluta

att fastställa kommunstyrelsens avgifter enligt handlingens bilaga 14,

att uppdra till samtliga nämnder att utarbeta en verksamhetsplan och budget för 2019-2021, med utgångspunkt i de inriktningsmål, uppdrag och indikatorer samt nyckeltal som finns angivna i Mål och budget 2019, med plan för 2020-2021, och senast den 15 februari 2019 återrapportera verksamhetsplanen till kommunstyrelsen, samt

att uppdra till berörda nämnder att senast i samband med beslut om verksamhetsplan för 2019-2020, fastställa ersättningsnivåer att gälla för 2019.

Ärendet

Beredning

I den gemensamma beredningen av Mål och budget 2019 med plan för 2020-2021 under våren 2018 har samtliga nämnder och bolagsstyrelser kvalitetssäkrat innehållet i handlingen. Handlingen har sedan efter valet i september beretts av det nya minoritetsstyret där omprioriteringar gjorts.

Föredragning

För att kunna möta framtidens utmaningar, inte minst de demografiska, behövs en ekonomisk hållbarhet. Den ekonomiska planeringen för planperioden har därför fokus på ekonomisk styrning i syfte att stärka Uppsala kommuns finansiella ställning både på lång och kort sikt. Detta har åstadkommits dels genom en omfördelning av resurser i enlighet med behovsförändringen, dels genom en anpassning av kostnaderna till Uppsalas strukturella förutsättningar.

Den ekonomiska ramen för 2019–2021 bygger på beslutad ram för verksamhetsåret 2018 enligt Mål och budget 2018–2020. De ettåriga satsningarna samt riktade effektiviseringskrav har räknats bort. Uppräkning görs utifrån demografiska förändringarna och med SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för respektive år. För 2019 svarar demografiuppräkningsindex för 2,9 procent och löne- och prisuppräkningsindex för 2,7 procent av basen. Basen har även justerats ned med ett generellt effektiviseringskrav om 3,1 procent i genomsnitt för 2019 för samtliga nämnder med undantag av utbildningsnämnden, kommunstyrelsen, räddningsnämnden och överförmyndarnämnden. Effektiviseringskravet på utbildningsnämnden uppgår till 1,9 procent medan räddningsnämnden och överförmyndarnämnden inte får något effektiviseringskrav då deras budgetar beslutas i de gemensamma nämnderna. Detta innebär ett sammantaget effektiviseringskrav om 2,5 %. För åren 2020 och 2021 uppgår det generella effektiviseringskravet till 2,5 procent. Detta gäller samtliga nämnder med undantag av kommunstyrelsen och de gemensamma nämnderna. Ramen till kommunstyrelsen får inte något effektiviseringskrav och inte heller demografiuppräkning.

Enligt kapitel 8 paragraf 1 i kommunallagen ska kommuner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det lämnas åt varje kommun att själva definiera innebörden av god ekonomisk hushållning eftersom de lokala förhållandena är olika. Kommunen ska fastställa finansiella mål. Uppsala kommuns finansiella mål styr mot stärkt balansräkning och hållbar tillväxt. Uppsala kommuns finansiella mål redovisas nedan.

1. Ekonomiskt resultat, kommun
  - Minst två procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning.
2. Soliditet, kommunkoncern, inklusive pensionsåtagande
  - Soliditeten ska under perioden stärkas, inom ett intervall om 15–17 procent.
3. Låneskuld per invånare
  - Skuldutvecklingen ska begränsas och inte öka mer än fem procent årligen.

Uppsala kommuns finansiella mål står mot stärkt balansräkning och hållbar ekonomisk tillväxt.

Jämfört med 2018 har ramen utökats med 546 miljoner kronor, motsvarande 4,8 procent av ramen 2018. Infrastruktur, kultur och fritidsverksamhet samt arbetsmarknadsinsatser har fått de största procentuella ökningarna. Ramen omfattar ett flertal infrastruktursatsningar bland annat nya anläggningar, planeringsresurser till Uppsalapaketet, samt resurser till ett flertal stadsutvecklingsprojekt som hållbara transporter. För handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder avsätts 8 miljoner kronor för 2019. Under 2019 ska en analys och översyn göras över nämndernas behov av budgetmedel för åren därefter samt vilka intäkter, bland annat i form av riktade statsbidrag, som kan utgöra finansiering. Inom kulturområdet tilldelas resurser till kultursatsningar för barn och unga, föreningsstöd samt fler platser i kulturskolan. Inom fritidsverksamheten görs satsningarna främst i ny- och ombyggnad av idrottsanläggningar.

Den samlade ramen till de pedagogiska verksamheterna utökas med 254 miljoner kronor motsvarande 5,0 procent, varav 3,8 procentenheter avser en effekt av ökade antal barn och elever. Utöver resurser för ökade hyror tilldelas de pedagogiska verksamheterna resurser bland annat för kvalitetssäkring av verksamheten i förskola, grundskola och gymnasieskola, kompetensutveckling i förskolan, ökad kvalitet i fritidshem samt lärarassistenter och elevvård i grundskolan.

Ramen till verksamheterna inom vård och omsorg har utökats med knappt 100 miljoner kronor, motsvarande 2,3 procent. Det satsas resurser för att utöka antalet LSS-boende. Äldreomsorgen får medel kopplade till projektet implementering av trygghetskameror och innovation samt medel till äldrevänlig stad. En jobbsatsning görs på arbetsmarknadsåtgärdsområdet från och med 2019.

Ett hållbart och växande Uppsala med fler arbetstillfällen förutsätter en fungerande bostadsmarknad och en utveckling av infrastrukturen. Investeringarna möjliggör för Uppsala att växa men är också nödvändiga för att upprätthålla befintlig infrastruktur. Investeringarna för 2019-2021 omfattar både förnyelse eller ersättning av befintlig infrastruktur och skapar kapacitet att möta behoven i en växande kommun.

I arbetet med en hållbar ekonomi krävs en långsiktig strategi för kommunens investeringar. För planeringsperioden och även den tidsperiod som följer efter år 2021 finns det behov av stora och angelägna investeringar för att nå de långsiktiga målen om fler bostäder och fler arbetstillfällen. Därtill är Uppsala ett av nio områden i landet som ska ingå i regeringens satsning på nya hållbara stadsdelar och städer. Satsningen ska ske i samarbete med staten, Region Uppsala och Uppsala kommun. Som följd av regeringens beslut kommer kommunen under många år framöver att behöva göra finansiellt framtunga investeringen i infrastruktur och bostäder i mångmiljardklassen, det så kallade Uppsalapaketet. Den initiala investeringen som behöver ske under den kommande budget och planperioden är i första hand hänförlig till

markförvärv. Under kommande planperiod planeras även att börja bygga en ny anläggning för issporter och återuppbygga en skola i Gottsunda.

Kommunens investeringar behöver komma till stånd utan att de driver kapitalkostnaderna och undantränger finansieringen av annan kommunal verksamhet. För det krävs ytterligare samordning och effektivare investeringsprocess kombinerat med innovativa lösningar för att minimera investeringsbehoven. Här behöver även externa aktörer involveras för att, tillsammans med kommunen, utveckla ett hållbart och växande Uppsala.

Ekonomiska konsekvenser

De nya välfärds miljarderna som aviserades i Budgetpropositionen 2018 och som skulle gälla från och med 2019 är inte med i budgetpropositionen. Jämfört med tidigare beräkningar minskas därför anslaget för kommunalekonomisk utjämning för kommuner med 3,5 miljarder kronor för 2019 och med 7 miljarder kronor från 2020. För Uppsalas del uppgår minskning till 77 miljoner 2019 och cirka 155 miljoner kronor från 2020.

De största riskerna i den ekonomiska ramen för 2019-2021 är osäkerheten kring de demografiska förändringarna samt osäkerheter i prognosen om skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Osäkerheten kring de generella statsbidragen beror på att det liggande förslaget utgår från övergångsregeringens budget. Det finns därmed en risk att riksdagen kan anta en annan budget än övergångsregeringens budget eller en ny regering ändrar i budgeten under budgetåret 2019 genom en så kallad ändringsbudget. Det liggande förslaget till budget följer av kommunfullmäktige fastställt resultatkrav om en resultatmarginal på minst två procent. Dock överstiger investeringsramarna en långsiktigt hållbar nivå gällande låneskuldens utveckling.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ola Hägglund
Tf Chef kommunledningskontoret

Mål och budget 2019–21

Med nio inriktningsmål styr vi verksamheten och strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela verksamheten.

Översiktsplan

Mål och budget

Program

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Politisk plattform.....	5
Mål och uppdrag för nämnder och bolagsstyrelser	6
Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	7
Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i	9
Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällbyggande.....	11
Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet.....	14
Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.....	17
Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande	19
Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet	22
Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället.....	24
Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	26
Så här styrs Uppsala kommun.....	29
Omvärld och förutsättningar.....	33
Värderingsförändringar	33
Teknikutveckling	36
Demografisk förändring	37
Globalisering	40
Miljö- och klimatförändring	40
Ekonomiska förutsättningar.....	42
Uppsala kommuns ekonomi	42
Uppsalas ekonomiska ramar 2019-2021.....	44
Finansiella mål.....	46
Investeringar	48
Nämnder	53
Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål - från globalt till lokalt	53
Aktivt klimat- och miljöarbete	55
Tryggt och socialt hållbart samhälle	56

Ekonomisk hållbarhet och ett aktivt näringsliv	57
Demokratiskt samhälle med delaktiga medborgare	59
Attraktiv arbetsgivare.....	60
Kommunstyrelsen	61
Valnämnden.....	63
Samhällsbyggnad	64
Gatu- och samhällsmiljönämnden.....	67
Plan- och byggnadsnämnden	68
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	69
Räddningsnämnden	70
Namngivningsnämnden.....	72
Utbildning och arbete, samt kultur, idrott och fritid.....	73
Utbildningsnämnden	76
Arbetsmarknadsnämnden	77
Kulturnämnden	78
Idrott- och fritidsnämnden.....	79
Vård och omsorg	80
Äldrenämnden	84
Omsorgsnämnden	85
Socialnämnden.....	86
Överförmyndarnämnden	87
Program för kommunalt finansierad verksamhet.....	88
Ägardirektiv, resultatkrav och investeringsnivåer för Uppsala Stadshus AB och dotterbolagen i Stadshuskoncernen.....	96
Ägardirektiv för samtliga bolag.....	97
Uppsala Stadshus AB.....	98
AB Uppsala Kommuns Industrihus	99
Destination Uppsala AB.....	100
Fyrishov AB.....	101
Uppsala bostadsförmedling AB	104
Uppsala Kommuns Fastighets AB	105

Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB	106
Uppsala kommun Skolfastigheter AB	107
Uppsala kommun Sport-och rekreationsfastigheter AB.....	108
Uppsala Konsert & Kongress AB.....	109
Uppsala Parkerings AB	110
Uppsala stadsteater AB	111
Uppsala Vatten och Avfall AB	112
Bilagor.....	114
Bilaga 1 Resultaträkning – budget 2019 samt plan för 2020-21.....	114
Bilaga 2 Finansförvaltningens budget 2019 samt plan 2020-21	115
Bilaga 3 Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde.....	116
Bilaga 4a Specifikation – kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2018.....	117
Bilaga 4b Specifikation – kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2019.....	118
Bilaga 4c Specifikation – kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2020	119
Bilaga 4d Specifikation – kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2021	120
Bilaga 5 Räddningsnämndens budget.....	121
Bilaga 6 Överförmyndarnämndens budget	122
Bilaga 7 Specifikation - pedagogisk verksamhet.....	123
Bilaga 8 Specifikation - Vård- och omsorgsverksamhet.....	124
Bilaga 9 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2019-21	125
Bilaga 10 Investeringar	132
Bilaga 11 Kommunfullmäktiges indikatorer och nyckeltal.....	136
Bilaga 12 Uppföljningsplan 2019	155
Bilaga 13 Styrdokument beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.....	156
Bilaga 14 Taxor och avgifter	158

Politisk plattform

I Uppsala finns en stark framtidstro. Här byggs många nya bostäder samtidigt som vi fortsätter vara världsledande i omställningen för ett hållbart klimat och värnar natur och friluftsliv. Tryggheten och trivseln ska öka i Uppsala, vi måste knäcka de kriminella gängen och bryta segregationen mellan våra stads- och kommundelar. Med de nya företag som etablerar sig här och befintliga som expanderar får fler Uppsalabor ökad valfrihet och ett arbete att gå till.

När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att investera i välfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välbefinnande och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Därför är vårt mål att alla Uppsalabor som kan arbeta också ska arbeta, och att den som arbetar ska kunna leva på sin lön. Som ett led i detta ska vi uppmuntra nyföretagande och förbättra möjligheterna att behålla och locka nya företag till kommunen.

Vi eftersträvar ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Uppsala. Det ska genomsyra allt vårt arbete, bland annat genom att sociala och miljömässiga krav ska ställas i kommunens upphandlingar.

Det är mycket som är bra i Uppsala men vi har också problem som behöver lösas. Integrationen ska gå snabbare och fungera bättre. Tryggheten och trivseln ska öka i Uppsala, vi måste knäcka de kriminella gängen och bryta segregationen mellan våra stads- och kommundelar. I Uppsala ska invånarna känna framtidstro och ha förtroende för utvecklingen såväl i staden som på landsbygden. Klyftan mellan stad och land ska slutas.

Fler elever ska lämna grundskolan och gymnasiet med goda kunskaper och förberedda för framtiden. Lärarna ska få bra förutsättningar att ge eleverna rätt stöd. Vi måste ta itu med problemet att allt fler lider av psykisk ohälsa och se till att elever med funktionsnedsättningar får det stöd de behöver.

I Uppsala ska individens möjligheter inte begränsas av sin bakgrund. Vi vill värna individens fria val och se till att Uppsala blir mer jämlikt. Varje Uppsalabo, ung som gammal, ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina egna, fria val. För oss är jämställdhet mellan kvinnor och män en självklarhet.

Vi prioriterar ordning och reda i ekonomin. Varje skattekrona ska användas på ett ansvarsfullt sätt och skatteuttaget inte vara högre än nödvändigt. En skattesänkning kan bli aktuell om ekonomin tillåter men balans i budgeten måste respekteras. Vid utebliven skattesänkning ska de ekonomiska resurserna användas till skolsatsningar.

Vi vill att Uppsalaborna ska känna tillit till demokratin och Uppsala kommun. Uppsalas invånare har åsikter och förslag om kommunens utveckling och är en resurs som ska tas till vara. Därför är bättre medborgardialog, dialog med fackförbund, företag, föreningsliv och civilsamhället viktigt för oss.

Våra partier delar övertygelsen om alla människors lika värde och de demokratiska principerna. Vårt samarbete grundar sig i viljan att ta ansvar för vår kommun och sätta Uppsalas bästa först. Vi strävar efter breda överenskommelser åt både höger och vänster och kommer att söka stor uppslutning bakom den politik vi går fram med.

Mål och uppdrag för nämnder och bolagsstyrelser

Uppsala kommun arbetar med mål- och resultatstyrning. Det betyder att politiker styr utifrån de mål de sätter upp och de resultat som kommunens verksamheter ska uppnå. Genom att planera, följa upp och jämföra våra resultat med andra kommuner identifierar vi framgångar och utvecklingsområden för ökad kvalitet på service och tjänster till invånare och företag.

Kommunfullmäktiges nio inriktningsmål styr den kommunala verksamheten och strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. De sätter fokus på ett gott liv i ett hållbart samhälle och en modern kommun.

Varje inriktningsmål förstärks med tidsbegränsade uppdrag, som kan vara för alla eller nämnd- och styrelsespecifika. Om inte annat anges gäller uppdragen samtliga nämnder och styrelser. För de gemensamma nämnderna (räddningsnämnden och överförmyndarnämnden) gäller de uppdrag som överenskommits om vid ägarsamråd med de kommuner som ingår. För att följa kommunkoncernens utveckling mot målbilden kopplas kommunövergripande indikatorer till varje inriktningsmål.

Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Hållbar ekonomisk utveckling är en av förutsättningarna för välfärd och behövs för att säkra människors jobb, försörjning och sociala trygghet. När fler Uppsalabor kommer i arbete, förbättras också förutsättningarna för att trygga välfärden för invånarna. En hållbar ekonomi innebär att kostnaderna inte överstiger intäkterna och att kostnaderna inte överförs på kommande generationer. Varje skattekrona ska användas på ett ansvarsfullt sätt och skatteuttaget inte vara högre än nödvändigt. Samtidigt måste det finnas utrymme för både kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar i den växande kommunen. Kommunens medel ska fortsätta att investeras på ett sätt som gör att de bidrar till en hållbar utveckling. Kommunens upphandling ska bidra till ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Kommunens resurser ska fördelas jämställt. Kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och ska ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling.

Uppdrag

- I samarbete med övriga parter förstärka näringslivsutvecklingen utifrån intentionerna i näringslivsprogrammet. (KS)
- Identifiera tillgångar för möjlig avyttring för att lösa finansiering samtidigt som kommunen stärker soliditeten. (KS och fastighetsbolagen)
- Samordna användning och marknadsföring av lokaler, mark och anläggningar för ökad tillgänglighet för föreningar och andra grupper med behov och därigenom öka nyttjandegraden och intäkterna till kommunkoncernen. (KS, IFN, Fyrishov, Sport- och rekreationsfastigheter och Skolfastigheter)
- Fortsätta att utveckla kommunkoncernens förmåga att ställa sociala och miljömässiga krav vid upphandling. (KS)
- Inrätta ett upphandlingsråd. (KS)
- Utvärdera och utveckla arbetet med den sociala investeringsfonden samt riktlinje för sociala investeringar i syfte att lyfta in idrott- och friluftsliv. (KS)
- Att som komplement överväga alternativet att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att kommunkoncernen bygger och äger själv, utifrån vad som är mest ekonomiskt fördelaktigt. (Skolfastigheter, Parkeringsbolaget och KS)
- Ta fram en strategi för att arbeta med koncept vid nyproduktion av skolor. (Skolfastigheter, UBN och KS)
- Utveckla den strategiska lokalförsörjningen för att möjliggöra ökad nyttjandegrad samt över tid sänkta kostnader i kommunkoncernen. (KS)
- Inrätta en mikrofond för sociala företag. (KS)
- I samarbete med UKFAB möjliggöra för extern marknadsaktör att utveckla Storstora centrum. (KS)
- Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

INDIKATORER	NUVÄRDE	JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
1.1. Ekonomiskt resultat, kommun (helårsprognos 2018 per aug)				
1.1a. Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning	1,8%	5,2%	2,0%	~
1.2. Soliditet kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden (2017)	15	22	15-17	↗
1.3. Låneskuld per invånare (2017)	74	66	Max ≤5%	↗
1.4. Bruttoregionalprodukt per invånare (BRP per capita) (2015)	479	452	Öka	↗
1.5. Kvinnors andel av mäns medianinkomst (2016)	81,9	79,6	Öka	↗

1.1. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser helårsprognos för 2018 per mars. Jämförvärde: helår 2017. Uppdateras en gång per år (februari).

1.2. Källa: Kolada (N03034). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (preliminärt i februari, definitivt i september).

1.3. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde och jämförvärde avser 2017. Nuvärde kommer att uppdateras. Uppdateras en gång per år (februari).

1.4. Källa: SCB. Nuvärde avser 2015. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (december). På länsnivå finns uppgifter för 2016 och på länsnivå framgår att Uppsala län har den kraftigaste tillväxtökningen av alla län sedan år 2000.

1.5. Källa: Beräkning utifrån Kolada (N00905). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).

Styrdokument

Attestregemente (KF 2016)

Borgensprinciper (KF 2014)

Bolagsordningar (KF 2014)

Finanspolicy (KF 2018)

Försäkringspolicy (KF 2015)

Policy och riktlinjer för representation (KF 2018)

Placeringsreglemente för förvaldade donationsstiftelser (KF 2016)

Ägarpolicy för de kommunala bolagen (KF 2005)

Riktlinjer för tillgänglighetsmedel (KS 2015)

Riktlinje för nämnders och bolagsstyrelser verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll (2016)

Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag (2007)

Riktlinje för riskhantering (KS 2016)

Policy för upphandling och inköp (KF 2018)

Program för kommunalt finansierad verksamhet (KF 2016)

Riktlinjer för sociala investeringar (KS 2016)

Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

---

Uppsala är nyskapande och utmanande. Uppsala har en stark ställning som evenemangs- och mötesstad. Uppsala är en attraktiv kommun för kulturskapare att bo och verka i. Invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation där kulturell infrastruktur och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Tryggheten ska öka i hela Uppsala. I Uppsala är trygghet inte ett privilegium för några få utan en rättighet för alla och Uppsala ska inte ha något särskilt utsatt område. Ett starkt områdesarbete förebygger och förhindrar social oro. Insatser för att bekämpa kriminaliteten kombineras med förebyggande åtgärder som ger resultat. Arbetet med att skapa förutsättningar för jämlik, jämställd och tillgänglig kultur, idrott och fritid fortsätter. Företag väljer Uppsala som ett attraktivt alternativ för nyetableringar och företagande. Successivt förbättras villkoren för företagare. Uppsala är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. Med de nya företag som etablerar sig här och befintliga som expanderar får fler Uppsalabor ett arbete att gå till. Samarbeten med Uppsalas universitet gör Uppsala till en stark kunskapsstad. Uppsala tar vara på innovationskraften bland kommunens entreprenörer, underlättar för innovationer och startupföretag samt utgör testbädd för ny teknik och smarta tjänster. I Uppsala finns goda förutsättningar för socialt företagande. Grön affärsutveckling främjas och Uppsala bidrar med nya gröna jobb, moderna lösningar och exportmöjligheter av grön teknik.

Uppdrag

- Stärk arbetet med att förebygga och förhindra social oro samt öka tryggheten.
- Inled ett systematiskt arbete med att bekämpa de kriminellas ekonomi i samverkan med polis och andra myndigheter. (KS)
- Stärka planeringen av det civila försvaret. (KS)
- Utveckla årlig analys av förbättringsarbetet av näringslivsklimatet i samband med kommunkoncernens årsredovisning i syfte att successivt förbättra näringslivsklimatet. (KS och DUAB)
- Främja företagande på landsbygden. (KS)
- Vidta de åtgärder som krävs för att nå EU:s luftkvalitetsmål i Uppsala. (GSN, KS och MNH)
- Utredda konstmuseiverksamhet i nya lokaler inför inriktningsbeslut. (KTN)
- Förbereda ansökan om att kandidera till utmärkelsen Europeisk Kulturhuvudstad 2029. (KTN)
- Beakta näringslivsperspektivet i kommunala beslut.
- Utredda formerna för samordning, ansvar för utveckling och drift av vissa rekreationsanläggningar, Björklingebadet, Sunnerstagropen, Fjällnora, Ulva Kvarn och Hammarskog. (Sport- och rekreationsfastigheter, GSN, IFN och KS)
- Planera för ett nytt tillgänglighetsanpassat naturbad samt lekplats vid kommunens mark mellan Lyssnarängen och Vårdsätrabadet. (KS, GSN)
- Färdigställa arbetet med Södra Åstråket (KS, GSN och Sportfastigheter)

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
2.1. Medborgarnas helhetsbedömning av kommunen som en plats att bo och leva på (Nöjd Region-Index) (2017)	64	64	64	60	Öka	~
2.1.a. Boende i centralort	64			62 (67)	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
2.1.b. Boende i annan tätort	66	-	-	64 (60)		
2.1.c. Boende utanför tätort	61			57 (63)		
2.2. Här är bäst att bo. Tidningen fokus rankning av 290 kommuner (2017)	2	-	-	2	Topp 3	➔
2.3. Upplevd trygghet (2017)						
2.3.a. I mycket hög grad trygga utomhus på kväll och natt, andel vuxna	28	20	35	32 (42)	Öka	⬇
2.3.b. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel gymnasieungdomar	54	41	68	56	Öka	⬇
2.3.c. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel ungdomar i åk 7	54	45	62	53	Öka	⬇
2.3.d. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel ungdomar i åk 7, åk 9 och gymnasieskolans åk 2 som uppger att de har annan könstillhörighet	50	-	-	47	Öka	-
2.4. Upplevda möjligheter till fritidsaktiviteter						
2.4.a. Medborgarnas uppfattning om möjligheterna till fritidsaktiviteter, andel	68	69	67	67	Öka	➔
2.4.b. Ungdomars uppfattning om möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, andel	87	85	89	85	Öka	➔
2.4.c. Ungdomars uppfattning om möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, andel av dem som uppger att de har en annan könstillhörighet	67	-	-	59	Öka	-
2.6. Plats i ICCA:s ranking över städer i Sverige där det arrangeras flest konferenser (med bl.a. minst 50 deltagare och en övernattnig) (2016)	Plats 2 av svenska städer	-	-	Plats 3 av svenska städer	Minst plats 3 av svenska städer	↗

2.1. Källa: Kolada (U00402), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

2.1a-c. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

2.2. Källa: Tidningen Fokus undersökning BästAttBo. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser Uppsalas värde för 2016. Uppdateras en gång per år (maj).

2.3a. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

2.3b-d. Källa: Liv och hälsa ung. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs). För 2.3d saknas underlag för att bedöma trend.

2.4a. Källa: Kolada (U09408), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

2.4b-c. Källa: Liv och hälsa ung. Avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs) För 2.4c saknas underlag för att bedöma trend.

2.5. Källa: Kolada (N00941). Nuvärde avser 2017. Avser aktiebolag, enskilda näringsidkare, handelsbolag och kommanditbolag. Redan registrerade företag som flyttar in till kommunen från annan kommun ingår inte. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).

2.6. Källa: ICCA Statistics Report. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde avser Uppsala 2015. Uppdateras i maj.

Styrdokument

Varumärkesplattform för varumärket Uppsala (KS 2016)

Arkitekturpolicy (KF 2016)

Strategi för besöksnäringen (KF 2014)

Kulturpolitiskt program (KF 2005)

Idrotts- och fritidspolitiska programmet (KF 2015)

Renhållningsordning (KF 2014)

Avfallsplan för Uppsala kommun 2014-2022

Riktlinjer för sponsring (KS 2012)

Policy för internationellt arbete (KF 2014)

Policy och riktlinjer för parkering i Uppsala kommun (KF 2014)

Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2013-2015 (KF 2013)

Policy för trygghet och säkerhet (KF 2018)

Handlingsplan för trygghet och säkerhet 2018-2022 (KF 2018)

Innerstadsstrategi (2016)

Ledningsplan inför och vid allvarlig störning (KF 2017)

Åtgärdsprogram för luft 2014-2021 (KF 2014)

Åtgärdsprogram mot omgivningsbuller (KF 2013)

Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällbyggande

---

När Uppsala växer skapas nya möjligheter för ekonomisk tillväxt samtidigt som sociala klyftor minskar och ekosystem ska bevaras och stärkas. I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Den hållbara stads- och landsbygdsutvecklingen säkerställer likvärdig tillgång till boende, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser. Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommun med god tillgång till mötesplatser, affärer, skolor, arbetsplatser och kommunikationer. Den lokala utvecklingen av näringslivet samt byggande på landsbygden främjas.

Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatförändringarna genom omställning till fossilfritt 2030 och ett klimatpositivt Uppsala 2050. Det ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och livsmedel. Kommunens energi ska komma från förnybara källor. Uppsala är Sveriges bästa cykelstad. Det egna markinnehavet ska säkra en långsiktig stads- och landsbygdsutveckling som tar hänsyn till rekreation, biologisk mångfald och vattenresurser. Vid eventuell exploatering av värdefull natur och åkermark bör det kompenseras genom exempelvis naturvårdsinsatser i andra områden. Uppsalas vatten, naturområden och parker håller hög kvalitet och finns nära invånarna. Luft- och livskvalitet ska förbättras i stadskärnan med hänsyn till verksamheter och boende i city och deras behov.

Uppdrag

- Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala.
- Utveckla den strategiska planeringen för ökad jämlikhet, ökad trygghet och minskad segregation. (KS, PBN, GSN, Uppsalahem och UKFAB)
- Utveckla en modell för kompensations- och förstärkningsåtgärder av ekosystemtjänster och biologisk mångfald i den växande staden. (KS, GSN och PBN)
- Ta fram en handlingsplan med årliga kontrollpunkter för att nå målet om fossilfritt Uppsala 2030. (KS)
- Inventera tätortsnära natur- och friluftsområden lämpliga att skydda som naturreservat, exempelvis Linnéstigarna, Fjällnora, koppla ihop Hammarskog med Nåsten, gula stigen och norra åstråket. (KS, PBN och GSN)
- Följa upp trädinventeringen, plantera fler träd och förbättra förutsättningarna för trädplantering i täta stadsmiljöer. (GSN)
- Inom ramen för klimatprotokollet tillsammans med näringslivet, universiteten och organisationer främja testbäddar och klimatsmart innovation i Uppsala. (KS)
- Öka återanvändning och återvinning genom förbättrade och enklare möjligheter för invånare att källsortera, samt vidta åtgärder för att öka försäljningen på Återbruket.
- Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande.

- Förbättra framkomligheten i staden med gående, cyklister och kollektivtrafik som utgångspunkt. (PBN, GSN och KS)
- Genomföra åtgärder för säker skolväg, som även ökar trafiksäkerheten vid förskolor och grundskolor och som främjar ett hållbart resande. (UBN, GSN och Skolfastigheter)
- Förbättra cykelinfrastrukturen inom och till tätorter på landsbygden i samverkan med Region Uppsala och Trafikverket, till exempel genom att planera för en cykelväg mellan Gunsta och Länna. (KS och GSN)
- Skapa förutsättningar för fler mobilitetsanläggningar och förbättrad tillgång till säkra cykelparkeringar. (Parkeringsbolaget, GSN och KS)
- Undersöka möjligheterna till en Boexpo i södra Uppsala inom ramen för Uppsalapaketet. (KS)
- Möjliggöra för fler och mer blandat byggande i tätorterna på landsbygden. (PBN och KS)

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
3.1. Medborgarnas uppfattning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt (2017)	61	62	61	62	Öka	~
3.1a. Boende i centralort	62			58 (60)	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
3.1b. Boende i annan tätort	64	-	-	59 (65)		
3.1c. Boende utanför tätort	53			52 (60)		
3.2. Medborgarnas bedömning av kommunens gång- och cykelvägar (2017)	62	62	62	57	Öka	↗
3.2a. Boende i centralort	62			58 (60)	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
3.2b. Boende i annan tätort	65	-	-	64 (58)		
3.2c. Boende utanför tätort	61			58 (56)		
3.3. Medborgarnas uppfattning om kommunikationer (2017)	69	70	68	65	Öka	→
3.3a. Boende i centralort	70			67 (71)	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
3.3b. Boende i annan tätort	69	-	-	74 (69)		
3.3c. Boende utanför tätort	63			57 (66)		
3.4. Medborgarnas uppfattning om tillgången på parker, grönområden och natur (2017)	7,4	7,3	7,4	7,9	Öka	→
3.5. Cykel som andel av färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun (2016)	30	32	28	-	Öka	↗
3.6. Andel av det motoriserade resandet som invånare i Uppsala kommun gör med kollektivtrafik (2016)	36	42	30	-	Öka	↗
3.7. Använd förnybar energi – egna personbilar/lätta lastbilar, kommunorganisatoriskt, andel (första tertiet 2018)	58	-	-	47	2020: 100	↗
3.8. Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, ton CO ₂ ekc (2016)	5,7 (prel)	-	-	5,8 (5,8)	2020: 4,4	↘
3.9. Energianvändning per yta (kWh/m ²), kommunorganisatoriskt (2017)	159	-	-	168	Minska	↘
3.10. Solenergi						
3.10a. Solenergi – installerad effekt (MW), kommunorganisatoriskt (2017)	1,2	-	-	1,1	2020: 3,3	↗
3.10b. Solenergi – installerad effekt (MW), kommungeografiskt (2017)	7,3	-	-	4,4	2020: 30	↗
3.10c. Egenproducerad el från solceller av total elanvändning, kommunorganisatoriskt, andel (2017)	0,6	-	-	0,4	2020: 2,0	↗
3.11. Andel ekologiskt producerade livsmedel, egen regi (första tertiet 2018)	42	-	-	41	2023: 100	↗

3.12. Absolut närhet till fiberanslutet bredband, andel (2017)

3.12a. Andel hushåll i tätort	92	-	-	91	Öka	↗
3.12b. Andel hushåll utanför tätort	27	-	-	30	Öka	↗
3.12c. Andel arbetsställen i tätort	91	-	-	89	Öka	↗
3.12d. Andel arbetsställen utanför tätort	26	-	-	32	Öka	↗

3.1. Källa: Kolada (U07402), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

3.1a-c Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

3.2. Källa: Kolada (U07401), SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1 för detaljer.

3.2a-c SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1a-c för detaljer.

3.3. Källa: Kolada (U45400). Se 3.1 för detaljer.

3.3a-c SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1a-c för detaljer.

3.4. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Samtliga deltagande kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (januari).

3.5. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar och slutar i Uppsala kommun 2016. Jämförelse för resor inom kommuner saknas. Uppdateras en gång per år.

3.6. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar i Uppsala kommun 2016. Jämförelse saknas. Uppdateras en gång per år.

3.7. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser preliminära uppgifter för andra tertiet 2018. Jämförvärde avser helår 2017. Uppdateras vid varje tertial med en månads eftersläpning

3.8. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar i Uppsala kommun 2016. Jämförelse saknas. Uppdateras en gång per år.

3.9. Källa: Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (rättade värden). Uppdateras en gång per år.

3.10a. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år.

3.10b. Källa: Energikontoret i Mälardalen AB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år.

3.10c. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år.

3.11. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser jan-juli 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras vid varje tertial

3.12 Källa: Post- och telestyrelsen. Måttet innebär i princip att en redan fiberansluten byggnad finns på samma gata och har ett gatunummer som faller inom samma total som den fiberanslutna byggnaden. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser genomsnitt för R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (mars).

Styrdokument

Översiktsplan för Uppsala kommun (2016)

Landsbygdsprogrammet (KF 2016)

Fördjupad översiktsplan för södra staden (KF 2018)

Riktlinjer för exploateringsavtal och markanvisningar i Uppsala kommun (KS 2018)

Ekologiskt ramverk för planer och program (KF 2014)

Energiprogram 2050 (KF 2018)

Handlingsinriktning för fossilbränslefri kollektivtrafik 2020 (KF 2010)

Miljö- och klimatprogram (KF 2014)

Bredbandsprogram 2018-2025 (KS 2018)

Mål och riktlinjer för Uppsalas parker (KS 2013)

Cykelpolicy (KF 2013)

Trafikplan (2006)

Åtgärdsprogram för luft 2014-2021 (KF 2014)

Åtgärdsprogram för omgivningsbuller (KF2015)

Policy för hållbar utveckling (KF 2017)

Dagvattenprogram (KF 2014)

Naturvårdsprogram (KF 2006)

Vattenprogram (KF 2015)

Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

---

Välfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala. Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet. Idrott och fritidsverksamhet samt föreningslivet stärker demokratin och möjliggör möten, kunskap, upplevelser och integration. I Uppsala är vi tydliga med vilka värderingar och normer som gäller i en demokrati. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för en bra integration. Integrationen ska bli snabb och jämställd. Näringslivet i Uppsala är en naturlig partner för att förbättra integration och möjliggöra nyanländas inträde på arbetsmarknaden. Utifrån ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt ska klyftorna mellan människor och områden minska. God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. En god fysisk och psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet. Orsakerna till den ökande psykiska ohälsan är komplexa och Uppsala arbetar och samverkar för att utveckla insatser och nya lösningar som främjar psykisk hälsa och åstadkomma en god och jämlik vård. Uppsala ska vara ett bra samhälle att åldras i. Uppsala kommun ska jobba för att förbättra folkhälsan och se till att fler äldre klarar sig längre på egen hand. Äldres erfarenheter och kunskaper ska tas tillvara. Aktivt arbete för att motverka åldersdiskriminering och digitalt utanförskap, bryta ofrivillig ensamhet och öka de äldres egenmakt gör att äldre har möjlighet att leva ett gott liv, i trygghet och oberoende. Idrott, fritid och kultur utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet.

Uppdrag

- Utveckla en äldrevänlig kommun inom ramen för WHO:s nätverk.
- Utveckla Uppsalamodellen inom mark- och exploatering för att stärka den sociala hållbarheten och arbetsmarknaden. (KS och AMN)
- Ta fram handlingsplan i syfte att förbättra ungas psykiska hälsa samt stärka samordningen mellan Uppsala kommun, Region Uppsala och Upplandsstiftelsen. (KS)
- Fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga, bland annat genom att utöka Uppsala ungdomsjours arbete mot barn i lägre åldrar. (KS, UBN, AMN, SCN, OSN, KTN och IFN)
- Utveckla barn- och ungas möjligheter att utöva och uppleva kultur och natur i skolan och under den fria tiden. Bland annat genom kultur- och naturgaranti. (KTN, UBN, Stadsteatern och UKK)
- Samarbeta med Uppsalas föreningsliv för att erbjuda sportis och kulturis som ett komplement till fritids. (IFN och KTN)
- Utredda möjligheten för fler fritidsbanker och ett parasportotek. (IFN)
- Utveckla det förbyggande arbetet för att främja psykisk hälsa. (AMN, OSN, SCN, ÄLN, KTN och IFN)
- Stärkt det förebyggande arbetet mot ungdomars bruk av alkohol, spel, narkotika och andra droger

samt utveckla samverkan med Region Uppsala och polismyndigheten kring barn och ungdomar med missbruksproblem. (SCN, KTN och UBN)

- Ta fram en handlingsplan för snabbare etablering samt bättre och jämställd integration. (KS)
- Öka kännedomen och medvetenheten om barns rättigheter genom att genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunens verksamheter.
- Arbeta för att öka andelen som går och cyklar till förskola, skola och fritidsaktiviteter i vardagen. (GSN och UBN)
- Utredda förutsättningar för att säkra den allmänna dricksvattenförsörjningen i Uppsala Kommun. (KS och Uppsala vatten)
- Intensifiera arbetet med att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck (SCN, UBN, OSN och KTN)

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
4.1. Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år (2017)	21	25	18	25	Minska	↘
4.1a. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med lägst ohälsotal (2017)	7	-	-	8	Minska	Skillnad består
4.1b. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med högst ohälsotal (2017)	36	-	-	37	skillnad	
4.2. Upplevd hälsa						
4.2a. Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	76	74	78	73	Öka	➔
4.2b. Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	18	19	16	18	Minska	➔
4.2c. Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, andel (2017)	74	67	81	72	Öka	↗
4.2d. Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, andel, som uppger att de har annan könstillhörighet (2017)	45	-	-	43	Öka	➔
4.3. Invånare 16-84 år som blivit utsatta för kränkande behandling, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	23	27	19	20	Minska	~
4.4. Invånare 16-84 år som saknar tillit till andra, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	23	23	24	28	Minska	➔
4.5. Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel (2017)	58	55	63	56	Öka	-
4.5a. Ungdomar som bott i Sverige 10 år eller mer	60	56	64	57	Minska skillnad	-
4.5b. Ungdomar som bott i Sverige 5-9 år	44	32	55	44		
4.5c. Ungdomar som bott i Sverige mindre än 5 år	39	75	53	37		
4.6. Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (2016)	4,3	-	-	5,8	Minska	↗
4.7. Invånare i hushåll med låg inkomst med hänsyn till hushållets storlek och sammansättning, andel (2016)	14	-	-	16	Minska	➔
4.7a. Födda i Sverige 0-19 år	13	-	-	17	Minska	➔
4.7b. Födda utomlands 0-19 år	39	-	-	57	Minska	↗
4.7c. Födda i Sverige 20+ år	11	-	-	10	Minska	➔
4.7d. Födda utomlands 20+ år	24	-	-	31	Minska	↗
4.7e. Födda i Sverige eller utomlands 65+ år	13	-	-	14	Minska	↗

4.1. Källa: Kolada (N00957). Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2017. Uppdateras en gång per år (februari).

4.1a-b. Källa: SCB. Redovisningen är gjord utifrån resultat på nyckelkodsnivå 5, som är områden som i genomsnitt innehåller ca 500 boenden. 4.1.a visar medelvärde för de 25 procent av dessa områden som har de lägsta värdena. 4.1.b visar medelvärde för de 25 procent av dessa områden som har de högsta värdena. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (maj).

4.2a. Källa: Kolada (U01405), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.2b. Källa: Kolada (U01406), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.2c-d. Källa: Liv och hälsa ung. Avser elever i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat

---

år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

4.3. Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.4. Källa: Kolada (U01413), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.5. Källa: Liv och hälsa ung. Måttet avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Frågan är så ny att det inte går att utläsa någon trend. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

4.6. Källa: Kolada (N31807). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (augusti).

4.7. och 4.7a-d. Källa: scb.se (exccelfil "Andel personer i hushåll med en låg disponibel inkomst per ke, efter födelseregion och kommun") 4.7e. Källa: Kolada (N01401). Indikatorn avser antal personer som bor i hushåll som har en disponibel inkomst per konsumtionsenhet under 60 procent av medianinkomsten för samtliga. Jämförelse: genomsnitt R9-kommuner. Uppgift om kön saknas. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (februari).

Styrdokument

Policy för hållbar utveckling (KF 2017)

Minoritetspolicy (KF 2011)

Planprogram för Gottsundaområdet med fokus på social hållbarhet (KS 2015)

Program och handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck (2015)

Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism (KS 2017)

Drogpolitiskt program (KS 2013)

Handlingsplan mot våldsbejakande extremism (KF 2016)

Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen som möter den förväntade befolkningsökningen. För att kunna dra nytta av möjligheterna när vi blir fler och förbättra den goda livsmiljön ska kommunen skapa förutsättningar för att det byggs 2000 till 3000 nya bostäder och skapas 2000 nya arbetsplatser årligen. Uppsala har en god blandning av verksamhetsmiljöer och en flexibel bostadsmarknad med mångfald i utbudet, i täta och blandade miljöer. Nya arbetsplatser har hög prioritet i planarbetet. Den nya bostadsförmedlingen stärker kommunens attraktionskraft och underlättar för de bostadssökande. En ökad andel hyresrätter möjliggör för fler att skaffa eget boende. En väl fungerande arbetsmarknad bidrar till den attraktiva och trygga staden. I Uppsala ska alla bidra och fler invånare ska komma i arbete. Det betyder att alla som kan jobba ska jobba. I samverkan med bland andra universiteten utvecklas kunskapsintensiva branscherna, vilket ger förutsättningar för utveckling av bygg-, service- och tjänstenärings. Stöd och innovativa lösningar utvecklas för personer som står långt från arbetsmarknaden. Att tidigt lära sig svenska och ta steget in på arbetsmarknaden är vägen till en snabbare och bättre integration i det svenska samhället. Att ställa sociala krav i upphandling är ett sätt för kommunen att öka sysselsättningsgrad och social integration. Förutsättningar skapas för att fler personer med funktionsnedsättning ges möjlighet till arbete och sysselsättning.

Uppdrag

- Tillsammans med näringslivets olika aktörer skapa förutsättningar för 2000 nya arbetstillfällen årligen. (KS)
- Bidra till ökad tillgång på mark och lokaler i olika prisklasser och lägen för företag som behöver växa eller önskar etablera sig i Uppsala. (PBN och KS)
- I samarbete med civilsamhället och näringslivet utveckla ungdomars möjligheter till feriearbete vid fler tillfällen under året än sommaren för att de ska få erfarenheter, kontakter och nätverk inför kommande yrkesliv. (AMN)
- Etablera lärcentrum med vuxenutbildning, SFI och arbetsmarknadsverksamhet i Gottsunda för att förbättra tillgängligheten med avsikt att särskilt stärka nyanlända kvinnors ställning på arbetsmarknaden. (KS och AMN)
- I större utsträckning använda kommunens egna sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter för intern service.
- Underlätta ungas etablering på bostadsmarknaden genom fler ungdoms- och studentbostäder samt möjliggöra andra boendelösningar så som kompiskontrakt. (KS, PBN, Uppsalahem och UKFAB)
- Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapa förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader. (KS, PBN, Uppsalahem och UKFAB)
- Utveckla utbudet av bostäder för äldre genom att verka för fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler och moderna servicehus. (ÄLN, KS och PBN)
- Fortsätta utvecklingen av en egenförvaltd bostadssocial resurs med 2 000 bostäder med tillhörande boendekedja för prioriterade målgrupper för att minska tillfälliga och dyra boendelösningar. (KS, Bostadsförmedlingen, SCN och AMN)

- Undersök möjligheten att starta ett lärlingscentrum. (UBN)

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
5.1. Färdigställda bostäder per 1000 invånare (genomsnitt senaste tre åren), antal (2017)	6,6	-	-	6,0	Öka	↗
5.2. Hyresrätter i bostadsbeståndet, andel (2017)	36	-	-	46	Öka	→
5.3. Genomsnittlig väntetid till särskilt boende för 65- år, antal dagar (2017)	51	52	50	54	Minska	↘
5.4. Arbetslösa, andel (2017)	4,5	3,9	5,1		Minska	→
5.4a. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med lägst arbetslöshet	1,2	-	-	-	Minska	-
5.4b. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med högst arbetslöshet	10,7	-	-	-	skillnad	
5.5. Förvärsarbetande 20-64 år, andel (2016)	76	75	77	77	Öka	↗
5.5a. inrikes födda	81	81	81	83	Minska	Skillnad minskar
5.5b. utrikes födda	61	59	64	59	skillnad	
5.6. Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar (UVAS), andel (2015)	6,1	5,4	6,9	8,6	Minska	↘
5.7. Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (2016)	28	20	34	36	Öka	↘

5.1. Källa: SCB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (mars för Uppsala, maj för jämförelsekommuner).

5.2. Källa: SCB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

5.3. Källa: Kolada (U23401). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (januari).

5.4. Källa: SCB per nyckelkodsområde 5. Nuvärde avser 2017-10-31. Jämförvärde saknas eftersom 2017 baseras på en ny områdesindelning. Det går därför inte att göra detaljerade jämförelser mellan år. Uppdateras en gång per år.

5.5. Källa: SCB. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (december).

5.6. Källa: Kolada (N02906). Nuvärde avser 2015. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).

5.7. Källa: Kolada (N00973). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Måttet är så nytt att det inte går att utläsa trend. Uppdateras en gång per år (maj).

Styrdokument

Näringslivsprogram (KF 2017)

Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik (KF 2017)

Riktlinjer för bostadsförsörjning (KS 2016)

Bostadspolitisk strategi (KF 2010)

Policy för upphandling och inköp (KF 2018)

Riktlinjer för stöd till sociala företag (KS 2016)

Riktlinje för ekonomiskt stöd till lokala aktörer som tar ett övergripande ansvar för sin egen bygds utveckling (KS 2017)

Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

---

En utbildning av god kvalitet ger ökad kunskap för alla och är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämlikhet. Utbildningen och lärandet ska utgå från evidens och beprövad erfarenhet. All utbildning ska främja och utveckla värderingar, kunskaper och färdigheter som bidrar till hållbar utveckling. En skola som kompenserar för olika förutsättningar och bakgrund, som bostadsområde och sociala förhållanden, är en förutsättning för ett jämlikt samhälle. Modellen för skolval utvecklas för att kunna tillgodose önskemål i så hög utsträckning som möjligt och kommunala skolor och fristående skolor behandlas likvärdigt. Alla Uppsalas skolor ska vara framgångsrika och präglas av studiero, trygghet och fokus på kunskap.

Utbildningen ska ge barn och elever förutsättningar att minst nå kraven för godkända kunskapsmål och nå gymnasieexamen. För att lyckas ges elever förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning genom att deras utveckling och lärande stimuleras i en trygg miljö under hela utbildningskedjan, från förskola till gymnasium. Varje barn ges rätt stöd för att klara av kunskapsmålen. Förskola och skola ska ha tillräckliga kunskaper och resurser för att möta barn med särskilda behov. Elevhälsan bidrar till att den psykiska hälsan ökar. Oavsett ålder ges förutsättningar för ett livslångt lärande, ständig utveckling, god livskvalitet, minskade kunskapsklyftor och goda utbildningsresultat. Det ska finnas möjligheter till omskolning för att tillgodose arbetslivets och samhällets krav på ökad kompetens. Uppsala verkar för ett stärkt samarbete med Uppsalas båda universitet.

Uppdrag

- Förbättra kompetensförsörjningen inom förskolan genom vidareutbildning och karriärbyttarspår för medarbetare. (KS och UBN)
- Fortsätta arbetet med att minska barngruppernas storlek i förskolan med målet att alla förskolor ska nå Skolverkets riktmärken. (UBN)
- Utöka verksamheten med förskolebussar och förbättra infrastruktur för målpunkterna och anknäppspunkter så att barn kan erbjudas mer utomhuspedagogik och vistelse i naturen. (UBN, KS, GSN, Skolfastigheter och Sport- och rekreationsfastigheter)
- Fortsätta satsningen på tidiga insatser i grundskolans lägre årskurser. (UBN)
- Riktlinjer för tilläggsbelopp ska tas fram som ger varje barn det stöd som behövs för en fungerande skolgång. (UBN och KS)
- Intensifiera arbetet med genomförandet av handlingsplan för särbegåvade elever. (UBN)
- Genomföra en satsning på pulshöjande aktiviteter inom skolan. (UBN)
- Utredda möjligheten att i grundskolan förbättra elevers tillgänglighet till en likvärdig elevhälsa genom till exempel digitala kuratorer. (UBN)
- Genomlysare elevers möjlighet till simundervisning i skolan. (UBN)
- Initiera en översyn av skolornas ljudmiljöer i syfte att främja studiero och måluppfyllelse. (UBN)

- Fortsätta utveckla barn och ungas möjligheter till skapande verksamhet, genom utbyggnad och utveckling av kulturskolverksamheter. (KTN)
- Permanenta och utöka verksamheten med lärarassistenter så att fler skolor omfattas. (UBN)
- Genomföra projekt där tre alternativ - supermentor, utökad elevhälsa och socialsekreterare med placering i skolan – provas. (UBN och SCN)
- Arbetsmiljön i grundskola och vuxenutbildning ska anpassas för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. (UBN och AMN)
- Central rättning av nationella prov ska provas. (UBN)
- Utred möjligheten att starta en resursskola. (UBN)

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
6.1. Medelvärde för andel positiva svar på samtliga frågor i föräldraenkäten, lägeskommun (2017)	87	88	87	87	Öka	➔
6.2. Trivsel i skolan (2017)	82	80	85	80	Öka	~
6.2a. Trivsel för barn som har bedömd klinisk psykisk ohälsa	43	38	53	41	Minska	-
6.2b. Trivsel för barn som inte har bedömd klinisk psykisk ohälsa	86	84	87	84	skillnad	-
6.3. Grundskoleelever som är behöriga till yrkesinriktade program i gymnasieskolan, lägeskommun, andel (2017)	84	88	80	82	Öka	~
6.4. Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9, 17 ämnen, lägeskommun (2017)	232	249	217	222	Öka	~
6.5. Elever med minst B i samtliga ämnen årskurs 9, kommunala skolor, andel (2017)	4,5	7,0	2,5	4,2	Öka	➔
6.6. Gymnasieelever med examen inom tre år, lägeskommun, andel (2017)	69	72	65	65	Öka	⬆
6.7. Elever med minst E i samtliga kurser, avgångselever gymnasieskolan, kommunala skolor, andel (2017)	72	77	67	64	Öka	-
6.8. Grundläggande kurser vuxenutbildning, andel godkända (2017)	90	91	89	92	Öka	⬆
6.9. Gymnasiala teoretiska kurser vuxenutbildning, andel godkända (2017)	79	82	77	81	Öka	➔
6.10. Yrkesutbildningar vuxenutbildning, andel godkända (2017)	89	89	89	92	Öka	~
6.11. Elever som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år (2016)	18	-	-	19	Öka	⬆

6.1. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: föregående år. Uppdateras en gång per år (maj).

6.2. Källa: Liv och hälsa – ung. Avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Särredovisningen är för ny för att det ska gå att se trend. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

6.3. Källa: Kolada (N15424). Nuvärde avser läsåret 2016/17. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Uppdateras en gång per år (oktober).

6.4. Källa: Kolada (N15504). Nuvärde avser läsåret 2016/17. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).

6.5. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år (preliminärt augusti, definitivt november).

6.6. Källa: Kolada (N17448). Nuvärde avser läsåret 2016/17. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Ökningen består åtminstone delvis av att elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) inte längre finns med i den officiella statistiken från och med 2016. Uppdateras en gång per år (december).

6.7. Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Måttet är så nytt att det inte går att utläsa trend. Uppdateras en gång per år (augusti).

6.8. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2016. Uppdateras en gång per år (februari).

6.9. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2016. Uppdateras en gång per år (februari).

6.10. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2016. Uppdateras en gång per år (februari).

6.11. Källa: Kolada (U09810). Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (juni).

Styrdokument

Barn- och ungdomspolitiskt program (KF 2009)

Biblioteksplan (KS 2016)

Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2017-2020 med utblick mot 2030 (KS 2017)

Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

---

Uppsalas invånare har möjlighet till ett aktivt liv. Invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun. Alla har rätten att bestämma över sitt liv och styra sin vardag. Stöd, vård och omsorg har god kvalitet och utformas utifrån individens behov och förutsättningar. Moderna hjälpmedel och digital teknik ska användas för att öka självständigheten och därmed upplevelsen av trygghet, frihet och tillgänglighet för invånare med funktionsnedsättning och deras anhöriga. Individens egna resurser tas till vara. Tidiga och förebyggande insatser prioriteras för att utjämna klyftorna. Grupper som har störst behov beaktas särskilt och skyddet för utsatta barn stärks.

Äldreomsorgen ska kännas trygg för Uppsalas äldre och deras anhöriga. Det ska finnas valfrihet för äldre att välja utförare av omsorg, samtidigt som kvaliteten alltid ska värnas. Kvaliteten inom äldreomsorgen ska stå i fokus, både i egen och i upphandlad verksamhet. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.

Uppdrag

- Pröva möjligheten till samordning för hjälp med och stöd i myndighetskontakter i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. (OMN, SCN och KS)
- I syfte att skapa fler träffpunkter och möjlighet till anpassad friskvård utreda villkor samt finansiering för möjliga partnerskap med det civila samhället och näringslivet. (KS, ÄLN, SCN, OSN och IFN)
- Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven. (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)
- Inleda arbete med Region Uppsala för införande av ett lokalt Seniorkort. (KS och ÄLN)
- Se över möjligheten att utöka förenklad biståndsbedömning inom vissa verksamheter för äldre. (ÄLN)
- Motverka det digitala utanförskapet hos äldre genom stödinsatser och inled arbetet med att wi-fi blir norm på vård- och omsorgsboenden. (KS och ÄLN)
- Verka för en gemensam digital journal i samverkan med Region Uppsala. (ÄLN och OMN)
- Förbättra äldres livskvalitet genom att säkerställa en god måltidsmiljö, när måltider ingår i omsorgen, samt stärka brukarnas inflytande över måltidsituationen. (ÄLN)
- Utred seniorluncher på skolor och privata restauranger. (ÄLN)

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
7.1. Medborgarnas uppfattning om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i kommunen (2017)	48	50	46	50	Öka	➔
7.2. Ej återaktualiserade ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (2017)						
7.2a. Barn 0-12 år	73	75	70	73	Öka	➔
7.2b. Ungdomar 13-20 år	77	74	79	78	Öka	~
7.2c. Vuxna med missbruksproblem	78	74	79	76	Öka	~
7.3. Brukare inom daglig verksamhet som trivs på sin dagliga verksamhet, andel (2017)	78	78	79	85	Öka	-
7.3. Brukare som är nöjda med sin äldreomsorg, andel (2017)						
7.3a. Särskilt boende	81	81	80	83	Öka	➔
7.3b. Hemtjänst	86	86	87	88	Öka	➔
7.4. Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde (2017)	20	20	20	15	Minska	➔
7.5. Kvalitetsaspekter, andel av maxpoäng (2017)						
7.5a. LSS grupp- och serviceboende	72	-	-	75	Öka	~
7.5b. Särskilt boende äldreomsorg	76	-	-	69	Öka	➔
7.6. Invånare 16-84 år med normalvikt, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	54	59	50	48	Öka	⬇
7.7. Alkohol-Narkotika-Tobak						
7.7a. Invånare 16-84 år med riskabla alkoholvanor kommun, andel (%) (2016)	19	14	24	16	Minska	➔
7.7b. Gymnasieungdomar som aldrig druckit alkohol (2017)	27	26	29	26	Öka	↗
7.7c. Gymnasieungdomar som aldrig använt narkotika (2017)	86	87	86	87	Öka	↗
7.7d. Gymnasieungdomar som aldrig har rökt (2017)	53	51	55	52	Öka	↗

7.1. Källa: Kolada (U30400).). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

7.2. Källa: Kolada (U33461, U33400, U35409). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år.

7.3. Källa: Kolada (U23471, U21468). Andel som svarat mycket nöjd eller ganska nöjd. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (oktober).

7.4. Källa: Kolada (U21401). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping som inte lämnat uppgift). För Uppsala saknas tidsserie. Uppdateras en gång per år.

7.5. Källa: Kolada (U28423, U23432). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping som inte lämnat uppgift och Örebro som inte lämnat uppgift för särskilt boende). Uppdateras en gång per år (januari).

7.6. Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Med normalvikt avses BMI 18,5-24,9. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

7.7a. Källa: Kolada (U01404). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vartannat år (november).

7.7b-d. Källa: Liv och hälsa ung, gymnasieskolan åk 2. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

Styrdokument

Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016)

Överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning i Uppsala län (KF 2013)

Äldrepolitiskt program (KF 2009)

Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

---

Kommunens verksamhet har mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättvisa som utgångspunkt. Uppsala kommun ska vara en föregångskommun där ett aktivt demokratiarbete leder till invånare som förstår hur de kan påverka och hur beslut fattas. Uppsalas invånare är delaktiga och har inflytande. Uppsalas invånare har åsikter och förslag om kommunens utveckling och är en resurs som ska tas till vara. Tekniska lösningar och strategiska kommunikationsval används för en innovativ, lyhörd och inkluderande medborgardialog. En aktiv dialog ska föras med fackförbund, företag, föreningsliv och civilsamhället. Kommunen verkar för ett ökat och mer jämlikt valdeltagande och stärker underrepresenterade gruppers förutsättningar till deltagande och inflytande. Särskild hänsyn ska tas till barns- och ungdomars perspektiv. Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Ett starkt partnerskap mellan flera aktörer bidrar till samhällsutvecklingen.

Uppdrag

- Öka valdeltagande under 2019 i kommande EU-parlamentsval i områden och för grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. (KS och VLN)
- Utveckla och samordna kommunens synpunktshantering och felanmälan i form av en väg in för medborgare. (KS)
- Förenkla administration och ansökning av föreningsstöd. (KS)
- Genomföra trygghetsvandringar och medborgardialoger om trygghet för att tillsammans med invånare identifiera möjliga åtgärder för att öka tryggheten. (KS och GSN)
- Fortsätta medborgardialoger för att tillsammans med invånare göra Uppsala till en äldrevänlig kommun. (ÄLN)
- Inkludera unga i beslutsprocesser i frågor som rör dem, där samarbetet med elevkårer kan stå som förebild även för andra politikområden. (KS och UBN)
- Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättsäker och digital informationshantering.
- Utveckla arbetet med brukarrevisioner och andra former av brukarmedverkan vid verksamheternas kvalitetsarbete. (OSN och SCN)
- Rättighetsbaserat arbetssätt vidareutvecklas utifrån erfarenheter av pilotprojekt 2018. (KS)

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
8.1. Valdeltagande i senaste kommunvalet, (%) (2014)	85	-	-	82	Öka	↗
8.1a. Förstagångsväljare	83	-	-	77	Öka	↗
8.1b. Skillnad mellan distrikt med högsta och lägsta deltagande, procentenheter	36	-	-	35	Minska	-
8.2. Ledamöter som lämnat kommunfullmäktige under mandatperioden, antal (april 2017)	20	15	5	-	Minska	-
8.3. Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande (Nöjd-Inflytande-Index) (2017)	43	45	42	41	Öka	→
8.4. Gymnasieungdomars uppfattning om att påverka kommunen (2017)						
8.4a. Vill vara med och påverka	29	31	27	28	Öka	→
8.4b. Tycker att de har möjlighet att framföra sina åsikter till de som bestämmer	16	13	19	17	Öka	~
8.5. Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	15	13	18	19	Minska	→
8.6. Kommunens samarbete med föreningslivet (april 2018)						
8.6a. Föreningar som anslutit sig till Lokal överenskommelse med föreningslivet, antal	115	-	-	111	Öka	↗
8.6b. Idéburet-offentliga partnerskap, antal	5	-	-	5	Öka	↗

8.1. Källa: Kolada (N05401). Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.1b. Källa: SKL. Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.1b. Källa: SKL, se även Kolada (N05833-N05831). Uppsala har 166 valdistrikt. Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.2. Källa: Valmyndigheten. Nuvärde avser april 2018. Jämförvärde saknas. Uppdateras varje tertial.

8.3. Källa: Kolada (U00408). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

8.4. Källa: Liv och hälsa ung, gymnasieskolans åk 2. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

8.5. Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Med socialt deltagande menas deltagande i sportevenemang, studiecirkel, konstutställning, fest, m.m. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

8.6a-b. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser april 2018. Jämförvärde: december 2017. Uppdateras varje tertial.

Styrdokument

Policy för kommunikation (KF 2017)

Riktlinje för medborgardialog (KS 2017)

Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018-2023 (KF 2018)

Policy och strategisk plan för IT-utveckling och digitalisering (KF 2015)

Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

---

Kommunen kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet i alla kontakter med invånare, företag, organisationer och besökare. Verksamhetens kvalitet utvecklas kontinuerligt utifrån innovationer, omvärldsbevakning och ständiga förbättringar. Invånares, brukares och medarbetares erfarenheter och kompetens ska tas till vara i utveckling av verksamheten.

Kommunen ska som attraktiv arbetsgivare utveckla ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt. Uppsala ska vara en föregångskommun vad gäller att anställa personer med funktionsnedsättning. Kommunen har ledare som fungerar som kulturbärare i förbättring, förändring och medskapande. Kommunen har medarbetare med rätt kompetens att möta invånare, företag, organisationer och besökare. Ett aktivt arbete för ett jämställt och hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med bra villkor och utvecklingsmöjligheter lägger grunden till förmågan att både attrahera och behålla medarbetare. I Uppsala gäller lika lön för lika arbete och alla medarbetare har rätt till heltid. I arbetet med kommunens upphandlingar ska de fackliga organisationerna och näringslivsorganisationer involveras för att värna schyssta arbetsvillkor och sund konkurrens.

Uppdrag

- Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken. (KS och AMN)
- Förbättra kompetensförsörjningen inom fritidshemmen genom fortbildning och utvecklingsmöjligheter för medarbetare (UBN och AMN)
- I högre utsträckning erbjuda vikarier inom kommunens verksamhet utbildning och validering för att kunna få fast tjänst. (KS)
- Införa obligatorisk språkundervisning i svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg. (OSN, ÄLN och AMN)
- Förbättra företagets villkor i Uppsala med möjlighet till enklare kontakter, ökad ömsesidig förståelse och snabbare handläggning. (KS, GSN och PBN)
- Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.
- Fortsätta satsningen på lärarlönerna samtidigt som möjligheten för utvecklingsmöjligheter stärks. Skolledarnas löneläge ska ses över. (UBN och AMN)
- Ta fram åtgärdsprogram för att främja fysisk aktivitet, frisknärvaro och ökade hälsotal bland anställda i Uppsala kommun samt ökad nyttjandegrad av friskvårdsbidraget. (KS)
- Identifiera riskgrupper för psykosociala sjukfrånvaro och utifrån det stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och hållbar arbetsmiljö för att minska sjukfrånvaro och upplevd negativ stress. (KS, ÄLN, OSN och UBN)
- Ta fram en plan på hur kommunens utköpskostnader ska minska. (KS)

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
9.1. Medborgarnas helhetsbedömning av kommunens verksamheter (Nöjd Medborgar-Index) (2017)	60	61	60	58	Öka	~
9.1a. Boende i centralort	60			54 (60)	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
9.1b. Boende i annan tätort	65	-	-	59 (61)		
9.1c. Boende utanför tätort	55			52 (57)		
9.2. Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet (2017)	55	57	54	56	Öka	➔
9.2a. Boende i centralort	56			53 (55)	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
9.2b. Boende i annan tätort	62	-	-	53 (52)		
9.2c. Boende utanför tätort	49			48 (52)		
9.3. Företagarnas uppfattning av kommunens service (2017)	68	-	-	72	Öka	↗
9.4. Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex (2017)	77	78	74	79	Öka	-
9.5. Index över attraktiva arbetsvillkor (2017)	104	-	-	98	Öka	➔
9.6. Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, procent (2017)	6,9	7,8	4,5	6,8	Minska	↗
9.7. Medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel (2016)	10	11	7	10	Minska	↘
9.8. Lönegap median kvinnor-median män anställda av kommunen, kr (2016)	125	-	-	120	0	↗
9.9. Könsfördelning hos kommunanställda (april 2018)	-	74	26	74	50%	Skillnad minskar över tid
9.9a. Könsfördelning hos samtliga chefer	-	66	34	66	Andel kvinnor ska minst vara i nivå med könsfördelningen totalt	Skillnad minskar över tid
9.9b. Könsfördelning hos chefer som leder chefer	-	61	39	63		
9.9c. Könsfördelning hos chefer som leder medarbetare	-	67	33	66		
9.10. Heltidsanställda månadsavlönade, andel (2017)	85	85	87	82	Öka	↗

9.1. Källa: Kolada (U00401). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

9.1a-c. Källa: SCB:s Medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

9.2. Källa: Kolada (U00400). Se 9.1 för detaljer.

9.2a-c. Källa: SCB:s Medborgarundersökning. Se 9.1a-c för detaljer.

9.3. Källa: Kolada (U07451). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

9.4. Källa: Kolada (U00200). Nuvärde avser 2017. Uppsala har ännu inte genomfört undersökningen tillräckligt ofta för att det ska gå att se en trend. Jämförvärde: genomsnitt deltagande R9-kommuner (Eskilstuna, Gävle, Södertälje, Uppsala, Västerås). Uppdateras en gång per år.

9.5. Källa: Skandinaviska nyckeltalsinstitutet. Nuvärde avser 2017. Maximal nivå är 180. Jämförvärde: median av deltagande kommuner. Uppdateras en gång per år (april).

9.6. Källa: Kolada (N00090). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (mars).

9.7. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser sep 2015-augusti 2016. Jämförvärde saknas. Könsuppdelad statistik kommer att finnas längre fram. Uppdateras varje tertiäl.

9.8. Källa: Kolada (N00951). Nuvärde avser 2016. Lönegapet avser skillnad i medianmånadslön mellan kvinnor och män. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

9.9. Källa: Egen uppföljning (Heroma/Hypergene). Nuvärde avser april 2018. Jämförvärde: genomsnitt för andel kvinnor 2015-2017. Uppdateras en gång per år.

9.10. Källa: Kolada (N00206). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (april).

Styrdokument

Reglemente för styrelser och nämnder (KF 2017)

Delegationsordning (KF 2018)

Kvalitetspolicy (KF 2018)

Riktlinjer för premiering och priser i Uppsala kommun (KS 2016)
Riktlinjer för styrdokument (2015)
Arbetsgivarpolicy för medarbetarskap, ledarskap samt arbetsmiljö och samverkan (KF 2012)
Arbetsgivarstadga (KF 2014)
Riktlinjer för fördelning av ansvaret för arbetsmiljöuppgifter i Uppsala Kommun (KS 2015)
Riktlinjer för hälsofrämjande arbetsmiljö (KF 2015)
Riktlinjer för skadeförebyggande arbete (KS 2016)
Riktlinjer för intern rörlighet, övertalighet samt bemanning i Uppsala kommun (KS 2015)
Uppsala kommuns regler för tjänstledighet för vård av barn (KS 2017)
Riktlinjer för bisyssla i Uppsala kommun (KS 2014)
Policy och riktlinjer mot mutor (KF 2014)

Så här styrs Uppsala kommun

Uppsala kommuns organisation och styrning syftar till att stärka den kommunala demokratin utifrån kommunfullmäktiges prioriteringar, erbjuda medborgarna kvalitet i välfärden, hållbar landsbygds- och stadsutveckling samt ordning och reda i den kommunala ekonomin. All verksamhet ska bedrivas utifrån ett tydligt medborgarperspektiv. Kommunen ska uppfattas som tydlig och logisk för invånare och andra som har med kommunen att göra. Uppsala kommun arbetar efter devisen "Ett Uppsala - en kommun". Det innebär bland annat att nämnder och kommunala bolag arbetar för att gemensamt ta tillvara kompetens och erfarenheter genom dialog och gemensam beredning och på så sätt erbjuda bästa möjliga service och tjänster utefter de förutsättningar som ges.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer för verksamheten, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor, nämndernas organisation och verksamhetsformer, val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar samt val av revisorer. Kommunfullmäktige beslutar också om årsredovisning och ansvarsfrihet.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter. I detta ligger bland annat att följa och utveckla arbetet med ekonomi- och verksamhetsstyrning och utfärda regler, riktlinjer och rutinbeskrivningar för verksamhets- och ekonomihantering. Kommunstyrelsen ansvarar särskilt för att leda processen för Mål och budget med tillhörande affärs- och verksamhetsplaner, månadsuppföljning, delårs- och årsredovisning. Kommunstyrelsen har även till uppgift att föra en fortlöpande dialog med nämnder och styrelser för att säkerställa att verksamheten drivs i enlighet med fullmäktiges prioriteringar.

Nämnder

Nämnderna beslutar i frågor som rör den löpande förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ha hand om. Nämnderna beslutar också i frågor som fullmäktige har delegerat till dem. Nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs.

Alla nämnder ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer och att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

För räddningstjänsten och överförmyndarverksamheten har Uppsala gemensamma nämnder med andra kommuner. Uppsala är värdkommun för de gemensamma nämnderna. Utöver vad som gäller för andra nämnder ska de var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med det avtal om gemensam nämnd som ingåtts mellan kommunerna samt de mål och uppdrag som beslutats om vid ägarsamråd. Andra kommungemensamma mål och uppdrag som de ingående kommunerna har ska nämnderna ta hänsyn till där så är möjligt utifrån grunduppdraget.

Bolagsstyrelser

De kommunala bolagsstyrelserna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges styrdokument, och regleras via beslutad bolagsordning och ägardirektiv. Uppsala Stadshus AB är moderbolaget i Stadshuskoncernen. Uppsala Stadshus AB leder och samordnar verksamheten i bolagskoncernen samt avgör frågor som är gemensamma för koncernen och som inte är av större principiell beskaffenhet. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och i kommunkoncernen och följer aktivt bolagskoncernens utveckling.

Privata utförare

Delar av den kommunalt finansierade verksamheten tillhandahålls av privata utförare, exempelvis företag, stiftelser och ideella organisationer. Kommunen är huvudman och ansvarig för att följa upp och kontrollera den kommunala verksamheten oberoende vem som tillhandahåller den. De privata utförarna ska bedriva sin verksamhet i enlighet med avtal som reglerar kvalitet, volym och pris samt former för uppföljning och utvärdering. I enlighet med kommunallagen beslutar kommunfullmäktige varje mandatperiod om ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I Uppsala kommun omfattar programmet både kommunens egenregi och privata utförare av kommunal verksamhet. Se mer under kapitel *Program för kommunalt finansierad verksamhet*.

Fristående skolor är verksamheter med egna huvudmän och omfattas inte av begreppet privata utförare. Skolinspektionen beslutar om tillstånd och har tillsynsansvar för fristående skolor medan kommunerna beslutar om godkännande och har tillsyn över fristående förskolor och fristående fritidshem som inte anordnas av en fristående skola. För att försäkra att allmänheten har insyn i fristående skolor ska kommunen, jämte Skolinspektionens tillsyn, ha insyn i de fristående skolornas verksamhet. Kommunen ska lämna bidrag till de fristående skolorna per elev och ersättningen ska som lägst motsvara självkostnaden för den kommunala utbildningsverksamheten.

Mål och budget

Kommunallagen anger att kommuner och landsting varje år ska upprätta en budget för nästa kalenderår med plan för de därefter två efterföljande åren. I Uppsala fastställer kommunfullmäktige Mål och budget i november, som sedan gäller för tre år och revideras årligen. Det är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och styrelser. Mål och budget sätter fokus på det väsentliga och med träffsäkra mål, budgetar och prognoser säkerställs politisk genomslagskraft i enlighet med fullmäktiges prioriteringar. Med Mål och budget ges allmänheten möjlighet till insyn för att värdera och jämföra kvaliteten samt att bedöma om resurserna används på ett kostnadseffektivt och långsiktigt ansvarsfullt sätt.

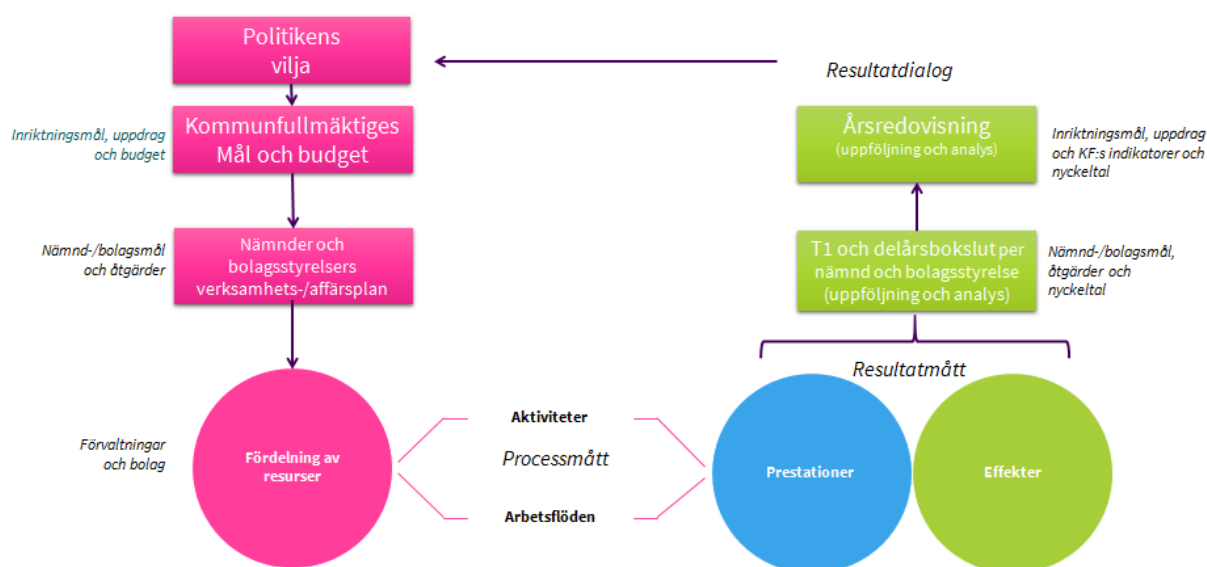
Kommunstyrelsen leder arbetet med Mål och budget och genom att besluta om planeringsdirektiv i december startas processen. Under våren bereds ärendet. Arbetet innefattar bland annat en analysfas och det så kallade strategiska seminariet där förstroendevalda i majoritetsställning redogör för sina politiska prioriteringar samt de utmaningar som kommunen med dess nämnder och styrelser har att hantera inom de kommande 5 till 10 åren. Genom gemensam beredning säkerställs samsyn inom kommunen om prioriterade frågeställningar samt förutsättningar för verksamhetens genomförande.

Ägarsamråd genomförs med företrädare för medlemskommunerna avseende de gemensamma nämnderna.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål strävar mot att inom de ekonomiska ramarna skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. Inriktningsmålen ska vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod. Inför varje nytt budgetår omprövar kommunfullmäktige inriktningsmålen.

Övriga kommunala styrdokument som planer, program, policyer och liknande är underordnade kommunfullmäktiges inriktningsmål. Framtagandet av program och kommunövergripande planer leds och samordnas av kommunstyrelsen.

Styrmodell

Varje nämnd och styrelse ansvarar för att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål och ska omsätta dem i praktisk handling. Det görs genom att varje nämnd och styrelse bryter ner inriktningsmålen till egna mål och strategier (nämnd- och bolagsmål). Nämnd- och bolagsmål formuleras i verksamhets- och affärsplanerna.

I december fastställer nämnder och styrelser sina verksamhets- och affärsplaner. I planen ska det tydligt framgå hur nämnd- och bolagsmålen ska uppnås, åtgärder för genomförande samt hur dessa ska följas upp. Särskild vikt ska läggas vid att beskriva hur samverkan ska bedrivas för att uppnå målen. Verksamhets- och affärsplaner ska inkludera en risk- och väsentlighetsanalys med tillhörande internkontrollplan. Nämndernas och styrelsernas verksamhets- och affärsplaner gäller för tre år och revideras årligen.

Uppföljning

Kommunfullmäktiges inriktningsmål mäts genom indikatorer. Indikatorerna mäter trender, resultat och önskade effekter eller tillstånd i samhället. De är centrala i styrning och uppföljning och ska som utgångspunkt kunna jämföras över tid med andra organisationer och

kommuner. De ger underlag för medvetna och underbyggda beslut och erbjuder förutsättningar, stöd och incitament för utveckling. Kommunfullmäktige fastställer även nyckeltal (bilaga 11) som kompletterar indikatorerna för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom kommunkoncernens grunduppdrag enligt reglemente eller ägardirektiv. Nämnder och bolagsstyrelser ska följa upp och analysera vad som åstadkommits i förhållande till kommunfullmäktiges inriktningsmål och övriga mål fastställda av nämnden eller bolagsstyrelsen samt kommunövergripande planer och program. Uppföljningarna ska göras med utgångspunkt i viktiga händelser, resultat och utvecklingsområden. Tyngdpunkten i redovisningen ska ligga på analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar det egna resultatet och i perspektivet vad detta betyder för Uppsala kommun i sin helhet. Nämnderna och bolagsstyrelserna ska för egen del komplettera kommunfullmäktiges indikatorer och nyckeltal i den utsträckning det behövs för att säkerställa en ändamålsenlig uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten. Detta görs genom att nämnder och bolagsstyrelser redovisar bilagor med nyckeltal i sina verksamhetsplaner och affärsplaner på samma sätt som kommunfullmäktige gör i Mål och budget. Gemensamma nämnder ska följa upp och analysera vad som åstadkommits enligt de mål som överenskommits med alla de ingående kommunerna och övriga mål fastställda av nämnden på hela verksamhetsområdet (alla kommuner) och där så är möjligt och relevant ha en kommunuppdelad uppföljning och analys.

Kommunstyrelsen leder och ansvarar för uppföljning, analys och utvärdering av den samlade verksamheten. Kommunstyrelsen följer månatligen upp nämnders och bolagsstyrelser ekonomiska resultat och utvalda indikatorer och nyckeltal. Nämnderna och bolagsstyrelserna rapporterar resultat kopplat till inriktningsmål och uppdrag till kommunfullmäktige tre gånger om året som sammanställs i tre publikationer.

- Delårsrapport mål per 30 april och ekonomi per 31 mars
- Delårsbokslut mål och ekonomi 31 augusti
- Årsredovisning

Kommunstyrelsen ska lämna över årsredovisningen till fullmäktige och revisorerna senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

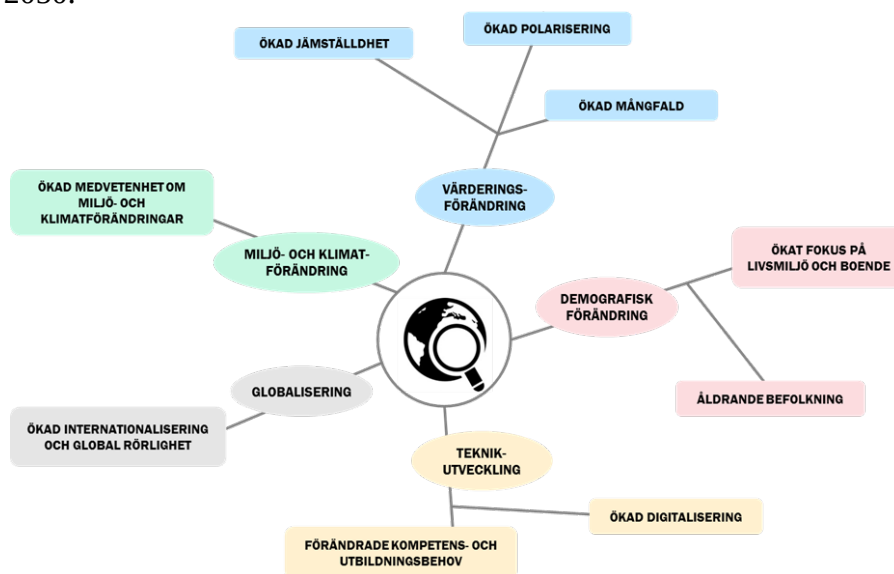
Jämte kommunstyrelsens uppföljning ansvarar nämnder och bolagsstyrelser för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden enligt *plan för uppföljning och internkontroll*. Den som är ansvarig för att följa upp kommunövergripande program ska använda och vid behov komplettera nyckeltalen. De ska skyndsamt rapportera väsentliga avvikelser från kommunfullmäktiges styrdokument samt vidta korrigerande åtgärder.

Omvärld och förutsättningar

Världen ändras hela tiden. Förändringar av invånarnas värderingar och av befolkningens sammansättning, teknikutvecklingen, globaliseringen och klimatpåverkan är fem globala trender som påverkar världen, Sverige och även Uppsala kommun.

Kunskapen om omvärlden är väsentlig för att Uppsala kommun ska kunna driva utveckling i riktning mot fastställda mål. Att ständigt fundera på hur omvärlden påverkar och att identifiera vad invånare värderar är grunden för att kunna utvecklas på rätt sätt.

Uppsala kommuns omvärldsbevakning tar sin utgångspunkt i de fem globala trenderna som i sin tur är uppdelade i ett antal regionala trender med bäring på Uppsalas förutsättningar att utvecklas till en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun med upp emot 320 000 invånare år 2050.

De nio trenderna och deras koppling till de fem trendfamiljerna

Värderingsförändringar

Ökad polarisering

Ojämligheten i levnadsvillkor ökar mellan individer och bostadsområden. Det påverkar det sociala kittet som håller ihop samhället och banar väg för populistiska strömningar och spänningar mellan befolkningsgrupper. Uppsala är överlag en ekonomiskt välmående kommun, med hög tillväxt, låg arbetslöshet och god hälsa i befolkningen, men det finns inbördes skillnader även inom Uppsala.

I likhet med andra större kommuner i Sverige finns skillnader i hälsa, utbildning, arbete och upplåtelseformer mellan olika bostadsområden i kommunen. En stor inflyttning till storstadsregionerna, historiskt höga och under lång tid ökande bostadspriser bidrar till att driva på denna utveckling.

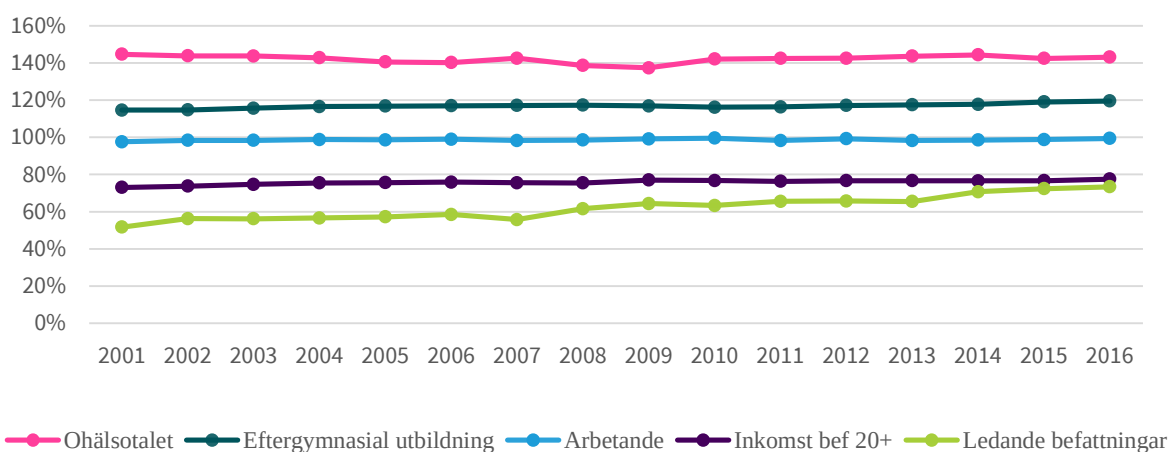

Ökad jämställdhet

Olikheter i livsvillkor mellan män och kvinnor har minskat över tid, men det finns fortfarande skillnader baserat på kön. Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma möjlighet att forma samhället och sina egna liv. Det innebär bland annat en jämn fördelning av makt och inflytande, samma möjlighet och villkor i fråga om utbildning och inkomst, en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet samt samma rätt och möjlighet till hälsa och kroppslig integritet.

#metoo har synliggjort maktstrukturer, övergrepp och en tystnadskultur som fortfarande präglar stora delar av samhället. Arbetsgivaransvaret för jämställdhet och normkritiska förhållningssätt har kommit allt mer i fokus, diskrimineringslagstiftningen har skärpts och en ny jämställdhetsmyndighet inrättas under 2018.

I Uppsala finns det påtagliga skillnader mellan kvinnor och män när det gäller såväl hälsa, utbildningsnivå, inkomstnivå och hur vanligt det är med kvinnor i ledande befattningar.

Kvinnors nivå som andel av mäns nivå för utvalda variabler, Uppsala kommun. Källa: SCB

Kvinnor och flickor presterar bättre skolresultat och är överrepresenterade inom den högre utbildningen. I Uppsala tjänar kvinnor cirka 78 procent av männens lön. En förklaring är att kvinnor i högre utsträckning än män deltidsarbetar. Uppräknas kvinnors löner till heltid har kvinnor ändå bara 87 procent av männens lön. Den största anledningen till kvarvarande löneskillnader är att kvinnor och män finns i olika yrken och att mansdominerade yrken tenderar att betalas högre än kvinnodominerade yrken. Ohälsotalet hos kvinnor är högre än hos män.

Ökad mångfald

Samhället kännetecknas allt mer av en ökad variation i identitet, bakgrund, värderingar och preferenser. Den ökade rörligheten och utbytet med omvärlden för med sig nya intryck och är en viktig drivkraft för mångfald. Ökad mångfald går hand i hand med en ökad individualism och ökad materiell välfärd. När de grundläggande behoven av hälsa, mat, och trygghet är avklarade kommer självförverkligande allt mer in i bilden. En högre materiell standard gör att en större del av konsumtionen går från att vara behovsdriven till att vara identitetsdriven.

Uppsalas befolkning har under de senaste 20 åren blivit alltmer heterogen. Det ställer krav på hur kommunen utformar sin service. Olika personers behov behöver vara vägledande när verksamheter agerar, prioriterar och bygger för framtiden.

Teknikutveckling

Ökad digitalisering

Digitaliseringen och utvecklingen av ny teknik är idag en förändringskraft inom alla samhällssektorer. Utvecklingen bidrar till nya sätt att leva, både i arbetet och på fritiden. Människors vardagssysslor och sociala umgänge sker alltmer med hjälp av den digitala tekniken. Den blir viktigare för produktionsprocesser, handel, trafik och logistik. Den skapar nya marknads- och mötesplatser och ger en ökad frihet att vara verksam och interagera oberoende av tid och rum.

Med en ökad användning av digitala lösningar i alla delar av samhället ökar också förväntningarna på kommunens tjänster. Många kommunala verksamhetsområden och processer har potential att effektiviseras och utvecklas med stöd av ny teknik. Med stöd av ny teknik kan formerna för insyn och delaktighet i kommunens beslutsprocesser också utvecklas och medborgarinflytandet stärka. Samtidigt finns risken för en digital klyfta om inte alternativ finns för de kommuninvånare som inte kan eller aktivt väljer att inte ta del av ny teknik.

Digitalisering och automatisering innebär att gamla affärsmöjligheter och arbeten försvinner samtidigt som nya tillkommer. Även arbetsuppgifter inom välfärdsområdet förändras. Det finns flera exempel på hur införandet av ny teknik och nya lösningar bidragit till effektivisering av offentlig verksamhet. Trots att tekniken finns tillgänglig går införandet inte lika snabbt. Det kräver bland annat investeringar och beredskap bland medarbetare att förändra sitt arbete.

Förändrade kompetens- och utbildningsbehov

Arbetsmarknaden i Uppsala kommun växer och det leder till en ökad konkurrens om arbetskraften. Under 2015-2016 uppgick tillväxten till nästan 3 000 arbetstillfällen. Inte bara akademiker yrken växer, utan i hög grad även yrken i behov av mer praktisk kompetens och med lägre inträdeströsklar, vilket skapar möjligheter för individer med kortare utbildning.

Samtidigt pågår ett stort generationsskifte på arbetsmarknaden. I Uppsala län förväntas drygt 30 000 personer att gå i pension under perioden 2013-2025. Rekryteringsbehovet är således stort, men har hittills matchats av en stark befolkningsökning. Många branscher har likväl drabbats av betydande rekryteringssvårigheter och personalbrist.

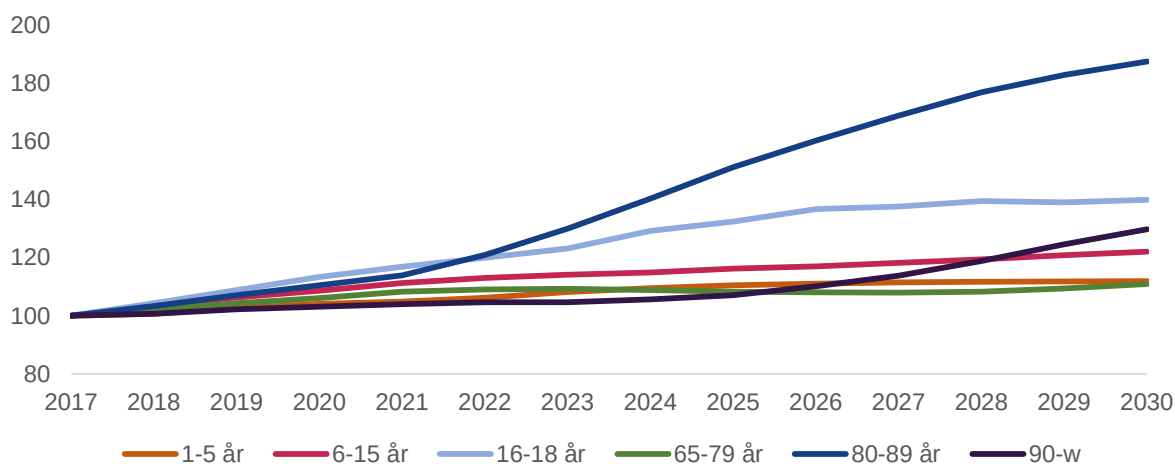
Det lokala näringslivet i Uppsala uppger kompetensbrist som ett stort tillväxthinder. Hela den offentliga sektorn står också inför stora rekryteringsbehov och det har blivit svårare att hitta personer att anställa. Sveriges kommuner och landsting (SKL) bedömer att befolkningsförändringarna med fler äldre och unga medför att antalet anställda i välfärdstjänsterna behöver öka med omkring 200 000 personer i Sverige fram till 2026. Antalet personer i arbetsför ålder ökar inte alls i samma utsträckning. Rekryteringssvårigheter har också lett fram till nya lösningar. Exempelvis satsar kommuner på innovativa och digitala lösningar för att höja kvaliteten utan att öka antalet anställda.

Demografisk förändring

Befolkningsutveckling

Under de kommande årtiondena kommer betydligt fler människor än idag att leva och vara verksamma i Uppsala. Ökningen beror dels på att det föds många nya invånare och dels på inflyttning från övriga Sverige och världen. Enligt kommunens preliminära befolkningsprognos från april 2018 beräknas befolkningen öka i genomsnitt med drygt 1,5 procent årligen under perioden 2018–2021. Fortsätter kommunen att växa enligt prognosen kan invånarantalet komma att öka till cirka 260 000 år 2030 och upp till 320 000 år 2050.

Sammansättningen av Uppsalas befolkning kommer också att förändras jämfört de senaste åren. Barn och ungdomar i skolålder och personer i åldern 80 till 89 år förväntas att öka betydligt under 2017–2021. Den största demografiska förändringen finns inom åldersgruppen 16–18 år. Efter en minskning med 20 procent det senaste årtiondet kommer denna åldersgrupp att öka i genomsnitt med 4,0 procent årligen de närmaste fem åren. Även antal barn i grundskoleåldern (6–15 år) börjar tillta och beräknas öka med 2,7 procent årligen under 2017–2021. De senaste fem åren ökade antalet barn i grundskoleåldern med 3,4 procent årligen. Barn i åldern 1–5 år beräknas öka med 1,2 procent årligen under samma period.

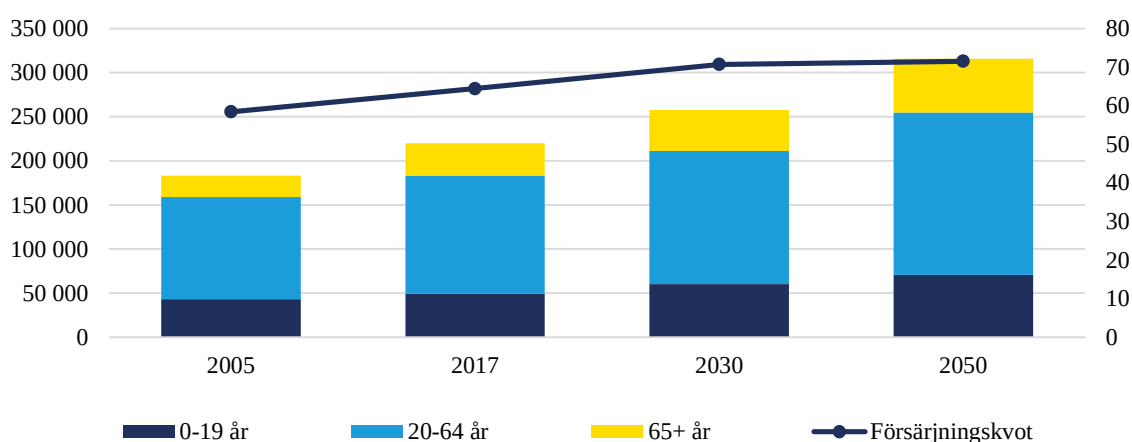

Demografiska förändringar i relation till 2017, befolkningsprognos maj 2018

Antalet invånare 65–79 år beräknas öka med 2,0 procent årligen under perioden 2017–2021. Åldersgruppen 80–89 år beräknas däremot öka i en högre takt (3,3 procent). Efter 2021 kommer gruppen 80–89 år att börja öka i en ännu snabbare takt; drygt 6,0 procent mellan 2021 och 2030. Åldersgruppen 90 år och äldre ökar med enbart 1,0 procent årligen under perioden 2017–2021, dock med 2,5 procent årligen mellan 2021–2025. På medellång sikt kommer därför åldersgrupperna 80–89 år och 90 år och äldre vara de demografiska grupper som ökar mest.

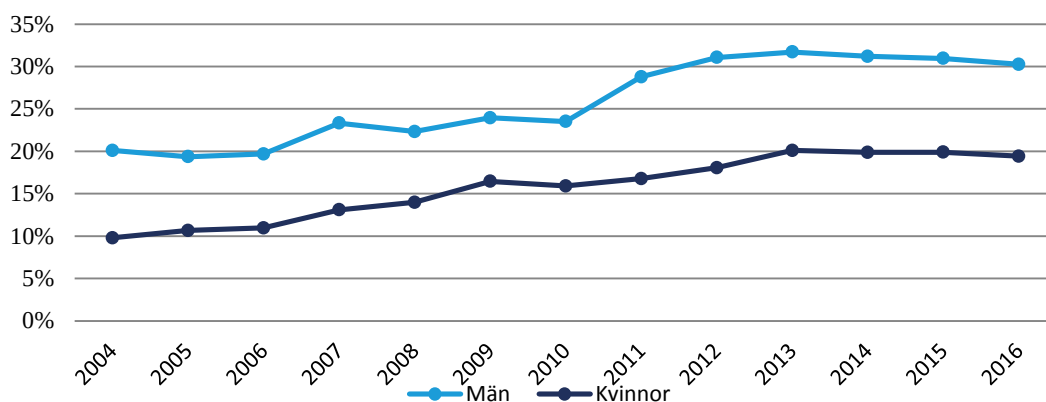
Ett ökat antal barn och ungdomar i skolan samt fler personer i åldrarna 80-89 år medför stora anpassningsbehov inom välfärdsverksamheterna. Det senaste decenniet har de demografiska förändringarna i kommunerna svarat för ett ökat resursbehov med i genomsnittet 0,5 procent. I Uppsala väntas dock de demografiskt betingade resursbehoven att öka med 2,6 procent årligen i fasta priser under perioden 2017–2021.

Ökande antal barn, ungdomar och äldre innebär en ökad försörjningskvot. Den demografiska försörjningskvoten visar hur många yngre och äldre finns för varje 100 personer i åldern 20–64 år, åldern där flest förvärvsarbetar. År 2017 hade Uppsala en demografisk försörjningskvot på drygt 64 jämfört med rikets 75. Den lägre försörjningskvoten beror på att Uppsala har en större andel yngre vuxna eftersom staden är hemvist för två universitet. År 2030 förväntas försörjningskvoten i Uppsala öka till 71. Förändringen beror främst på att andelen 65 år och äldre ökar i förhållande till andelen invånare i förvärvsarbetande ålder.

Åldersfördelning och försörjningskvot i Uppsala kommun. Försörjningskvoten visar hur stor gruppen som ska försörjas (0-19 år och 65+ år) är i förhållande till de som ska försörja (20-64 år). Källa: Kommunprognos 2018

Förändringar i åldersstrukturen inverkar också på konsumtions- och boendemönster och ställer nya krav på samhällets organisation och fördelning av resurser. 1940-talisterna är en stor grupp som närmar sig de åldrar där fler behöver hjälp med allt mer. Förväntningarna är höga, men blir allt svårare att möta i takt med att försörjningskvoten stiger.

Arbetsdeltagande i befolkningen 65-74 år, Uppsala kommun. Källa: SCB.

På arbetsmarknaden pågår ett generationsskifte. De sista personerna av de stora, inflytelserika 1940-talistkullarna lämnar arbetslivet för att gå i pension. För många arbetsgivare innebär det en förlust av medarbetare med lång erfarenhet och bred kompetens. Pensionsavgångarna innebär samtidigt en möjlighet att komma tillrätta med strukturella obalanser på arbetsmarknaden och kan göra det lättare för till exempel ungdomar och utrikes födda att få arbete. En ökad förvärvsfrekvens i åldrarna 65-74 år kan förväntas lindra effekterna av en åldrande befolkning och bidra till att stärka kommunens ekonomi. Möjligheterna är särskilt gynnsamma i en tjänstebetonad ekonomi som Uppsalas, med många arbeten som snarast bidrar till att hålla äldre aktiva än att slita ut dem. Men det förutsätter att arbetsgivare ser gruppen som den resurs den är och tar tillvara de äldres kompetens och erfarenheter.

För att klara sitt välfärdsuppdrag i en tid med ett starkt demografiskt tryck i kombination med en svag ökning i det reala skatteunderlaget måste kommunen fortsätta att skapa resursutrymme genom starkare resultat och fortsatta effektiviseringsåtgärder. De senaste åren har Uppsala kommun genomfört effektiviseringsåtgärder för att sänka kostnaderna. Effektiviseringsåtgärderna har riktats främst till de verksamheter där kostnaderna varit högre än fordrat av bland annat demografin, som gymnasieskola, barn- och ungdomsvård och äldreomsorg. Effektiviseringsåtgärderna behöver dock fortsätta för att möta det demografiska trycket.

För att identifiera verksamheter med effektiviseringspotential behöver kommunen fortsätta att jämföra sig med kommuner med liknande strukturella förutsättningar, men även med kommuner som visar kostnadseffektivitet i kombination med god kvalitet. De enskilda verksamheterna behöver även jämföra sig med andra verksamheter i den egna kommunen som har vidtagit effektivitetsåtgärder och visat goda resultat.

Ökat fokus på livsmiljö och boende

Det är många som vill bo i större stadsregioner för att dra nytta av deras möjligheter till utbildning och arbete samt mångfald inom livsstilar, shopping, kultur och nöjen. Befolkningen i städerna ökar idag främst genom födelseöverskott och invandring. Att unga vuxna under en lång period sökt sig till de större stadsregionerna koncentrerar den demografiska utvecklingskraften till dessa.

Befolkningsökningen förutsätter att det finns tillräckligt med bostäder. Den höga byggtakten har lett till att det är lätt för personer med resurser att få tag på en bostad i Uppsala. Däremot finns det resurssvaga grupper som har svårt att komma in på bostadsmarknaden, eftersom det egna kapitalet är litet, priserna är höga och utbudet av hyresrätter med tillräckligt låg hyra är begränsat. Tillgången till bostadsmarknaden har också minskat på grund av ombildningen av äldre hyresrätter till bostadsrätter och av ökade krav på amortering och egenfinansiering vid köp av bostad.

Befolkningsökningen medför även stora investeringsbehov för kommunen i exempelvis vatten, avlopp, vägar, skolor och idrottshallar. Investeringskostnaderna förväntas även fortsättningsvis att ligga på en hög nivå. Samtidigt ökar driftkostnaderna, eftersom det behövs mer personal för att hantera den växande befolkningens behov och förväntningar.

Globalisering

Ökad internationalisering och global rörlighet

Uppsala kommun har flera globala kopplingar hos invånarna, företagen, den högre utbildningen och forskningen. Uppsala universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, Akademiska sjukhuset, innovationsstödssystemet och en rad kunskapsintensiva branscher påverkar den internationella positioneringen av kommunen. Uppsala är dessutom en del av Stockholm-Mälardalenregionen med en av Europas snabbaste växande arbetsmarknader och med närhet till resten av världen genom Arlanda flygplats.

För det lokala näringslivet i Uppsala har den ökade globala rörligheten inneburit nya export- och affärsmöjligheter, samtidigt som företagen också utsätts för en ökad konkurrens från utlandet. Inom Uppsala kommuns kunskapsintensiva branscher – life science, tech/ICT, cleantech och avancerade material – är graden av internationalisering stor. Flera av de nya företagen inom dessa branscher är avknoppningar från universiteten och agerar på den globala marknaden från dag ett.

Samtidigt finns det möjligheter att öka exportbenägenheten inom det lokala näringslivet i stort. Drygt 14 procent av småföretagen i Uppsala län är verksamma på en internationell marknad, vilket är något lägre än rikssnittet (nästan 16 procent).

Att företagen blir allt mer globalt rörliga kan innebära möjligheter exempelvis i form av nya företagsetableringar och utländska investeringar. Men det kan också innebära utmaningar. Den dominerande industrin i Uppsala, life science, kännetecknas till exempel av en hög grad internationellt ägande. Det ökar risken för att de anställda ska påverkas av omstruktureringar i globala koncerner. Sådana omstruktureringar påverkar också de många kommuninvånare som jobbar i företag som är beroende av life science-industrin inom alltifrån IT, bygg, transport, handel och olika typer av företagstjänster.

Den ökade internationaliseringen är inte heller linjär utan utmanas återkommande av geopolitisk oro, protektionism och främlingsfientlighet. Det har på senare tid sett flera motreaktioner till globaliseringen till exempel att Storbritannien är på väg ut ur EU och att handelshinder har införts i såväl EU som USA.

Miljö- och klimatförändring

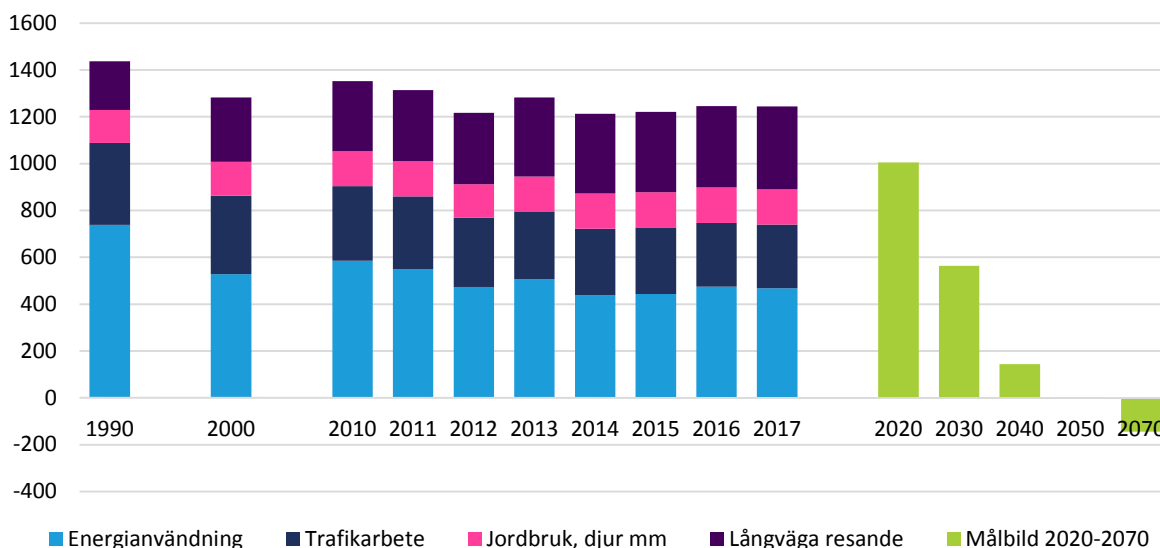
Ökad medvetenhet om miljö- och klimatförändringar

I FN:s globala utvecklingsmål Agenda 2030 samt klimatavtalet från Paris, som båda fastställdes år 2015, sätts högt ställda klimat- och miljömål. På motsvarande sätt har miljömålsberedningens slutbetänkande medfört nya, högre klimatmål på nationell nivå.

Förmågan att nå högt ställda miljömål utmanas dock av våra nuvarande affärsmodeller och levnadsvanor. För att möta klimatförändringarna och minska de klimatpåverkande utsläppen behöver länder, företag och individer förändra beteenden och vanor när det exempelvis gäller transporter, mat, produktions- och konsumtionsmönster samt återvinning. Idag finns det till exempel en tendens att de goda effekterna av effektivare transporter delvis motverkas av ett ökat resande och fler godstransporter över allt längre avstånd. På motsvarande vis riskerar en

mer resurssnål produktion att motverkas av en växande konsumtion, korta produktlivscykler och ett omfattande svinn.

Inom Uppsala kommuns gränser minskar utsläppen av växthusgaser per invånare. Utsläppen per invånare i kommunen ligger under rikets, men utsläppsnivåerna behöver minska betydligt för att kunna uppnå de politiska ambitioner som finns i kommunen.

Utsläpp av växthusgaser i det geografiska området Uppsala kommun (tusen ton koldioxidekvivalenter). Olika källor som kombineras av Uppsala kommun.

Att produktionen i dagens globaliserade ekonomi allt oftare sker utanför såväl kommunens som Sveriges gränser gör dock att utsläppen på en global nivå tenderar att förbli oförminskade eller till och med öka vid samma konsumtionsnivå. Med hänsyn till utsläppen av växthusgaser till följd av produktionen av importerade varor uppgår utsläppen till betydligt mer än om enbart inomkommunala utsläpp avses.

I dagens produktionsprocesser kvarstår ett beroende av ändliga råvaror och av utsläpp av exempelvis näringsämnen, kemikalier och mikroplaster. Teknikutveckling är ett sätt att begränsa, hantera och bygga upp motståndskraft mot effekterna av miljö- och klimatpåverkan. Nya sätt att producera varor och tjänster samt ett förändrat konsumtionsmönster kan på sikt minska belastningen på ekosystemen. Trenden går mot ett tydligare producentansvar parallellt med en omställning till hållbara livscykler av produkter och tjänster utifrån kundefterfrågan. Efterfrågan på förnyelsebara, ekologiska eller miljöanpassade alternativ växer bland konsumenterna. Initiativ kopplade till en cirkulär ekonomi sätts allt mer i fokus. Tjänster baserade på delningsekonomi bedöms öka för att använda resurser mer effektivt.

Ekonomiska förutsättningar

Högkonjunktur på topp 2019

Svensk ekonomi är inne i en högkonjunktur och SKL räknar med att BNP växer med närmare 3,0 procent under 2018. Tillväxten i omvärlden kommer troligen förstärkas 2019 vilket gynnar svensk export, samtidigt som den inhemska efterfrågan försvagas. Sammantaget innebär det att svensk BNP växer något långsammare 2019 då högkonjunkturen väntas nå sin topp och resursutnyttjandet i svensk ekonomi börjar avta.

Starkare efterfrågan från omvärlden

Under konjunkturåterhämtningen efter den finansiella krisen har det framför allt varit den inhemska efterfrågan som drivit tillväxten då tillväxten i omvärlden varit svag. Nu tar den internationella utvecklingen fart och svensk export växer snabbare. Samtidigt mattas tillväxten i inhemsk efterfrågan delvis för att investeringarna inte väntas öka lika mycket som de senaste åren. Det är framförallt bostadsbyggandet som inte längre kan växa i samma takt som tidigare. Även hushållens och kommunsektorns konsumtion ökar långsammare än tidigare.

Trots ett alltmer pressat arbetsmarknadsläge antas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad. De löneavtal som slutits för de närmaste åren ligger på låga nivåer och löneglidningen är liten. Därmed är det inhemska inflationstrycket svagt. KPIF-inflationen som 2017 uppgick till 2,0 procent väntas bli något lägre 2018 och 2019 för att därefter successivt öka till 2,0 procent 2021. SKL räknar med att kalenderkorrigerad BNP växer med 2,9 procent 2018, 2,1 procent 2019 och 1,4 procent 2020.

Uppsala kommuns ekonomi

Betydligt svagare skatteunderlagstillväxt framöver

De senaste årens långa konjunkturuppgång innebar en stark real skatteunderlagstillväxt. Sedan 2010 har skatteunderlagstillväxten i genomsnitt uppgått till närmare 2 procent per år. Det är nästan dubbelt så mycket som genomsnittet för den närmast föregående konjunkturcykeln och har varit möjligt tack vare en förvånansvärt lång period av sysselsättningsökning.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Faktiskt skatteunderlag	5,0	4,5	3,8	3,2	3,1	3,7
Regelförändringar	-0,1	0,0	-0,6	0,0	0,0	0,0
Underliggande skatteunderlag	5,1	4,5	4,4	3,1	3,1	3,7
Prisutveckling	2,4	3,1	3,0	2,6	3,1	3,0
Realt skatteunderlag	2,6	1,3	1,4	0,5	0,0	0,6

Skatteunderlagets utveckling, procentuell förändring Källa: Sveriges Kommuner och Landsting, Ekonomirapporten maj 2018

Högkonjunktur förväntas dock komma till sitt slut och antalet arbetade timmar beräknas stagnera 2019. Därefter förväntas ekonomin att finna sig i konjunkturrell balans och antalet arbetade timmar att plana ut, vilket medför en snabb uppbromsning av

skatteunderlagstillväxten. Detta sammanfaller emellertid med kraftigt växande behov av skola, vård och omsorg som den demografiska utvecklingen för med sig.

Det reala skatteunderlagets är beroende av antalet arbetade timmar och när arbetade timmar stagnerar eller minskar blir utvecklingen av skatteunderlaget nästan lika svag. Perioden 2019–2021 utvecklas skatteunderlaget allt svagare (diagram 1). Rensat för effekter av pris- och löneökningar faller ökningstakten från 2,6 procent 2016 till 0,6 procent mot slutet av perioden.

I övergångsbudgeten för 2019 lanserades nya reformer och gamla reformer uteblev vilket påverkar kommunens intäkter från skatter och kommunalekonomisk utjämning. Ett förhöjt grundavdrag för personer som fyller 65 år vid 2019 års ingång påverkar skatteunderlaget negativt med 0,5 procent. För detta förväntas dock kommunen att kompenseras med ett generellt statsbidrag. I budgetpropositionen 2018 hade lanserats nya välfärds miljarder till kommunerna på 3,5 miljarder kronor från 2019 och ytterligare 3,5 miljarder kronor från 2020. Dessa välfärds miljarder uteblir vilket innebär att Uppsala går miste om generella statsbidrag om cirka 77 miljoner kronor 2019 och cirka 155 miljoner kronor från 2020.

Långsamt stigande priser och löner

I framtagandet av resursbehoven i Mål och budget 2019–2021 har SKL:s PKV från april 2018 använts.

	2017	2018	2019	2020	2021
Personalkostnad*	3,6	3,1	2,9	3,5	3,5
Övrig förbrukning**	2,9	2,1	2,3	2,6	2,7
Prisindex kommunal verksamhet	3,4%	2,8%	2,7%	3,2%	3,2%

SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

* Kvalitetsjusterad lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

** 50 % lönekostnadsförändring och 50% KPIF-KS, konsumentprisindex med fast ränta och konstant skatt.

Prisindex räknas utifrån prisförändringen på arbetskraft innevarande år SKL:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter samt beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna. Bedömningen för kommande år bygger på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKL:s prognos dock justerad för den statliga lönesatsningen och beslutade förändringen för arbetsgivaravgifterna.

Den kontinuerliga förbättringen av kvaliteten på arbetsinsatserna, bland annat till följd av en högre utbildningsnivå, och därmed höjda löner, betraktas som en volymökning och inte som en prisförändring och därför justeras timlöneökningarna ned med en uppskattning av kvalitetsökningen.

Priset för övrig förbrukning utgörs av sammanvägning av SKL:s prognos för KPIF-KS, det vill säga konsumentprisindex med fast ränta och konstant skatt, och en uppskattad löneandel. Lönekostnader respektive övriga prisförändringar vägs med sina respektive vikter i totalkostnaderna.

Asylinvandringen och kommunens ekonomi

I samband med den stora flyktinginvandringen hösten 2015 och våren 2016 har Uppsala tagit emot ett ökat antal ensamkommande barn och nyanlända med uppehållstillstånd.

Kommunerna får ersättning från staten i två år för att finansiera mottagandet för till exempel förskola, skola, vuxenutbildning och socialtjänst. Kommunen finansierar därefter fortsatt behov av stöd för att främja ett solidariskt mottagande och en effektiv etablering.

Kommunens kostnader för ekonomiskt bistånd kommer att öka då många nyanlända inte kan försörja sig på egen hand under och efter den statliga etableringsperioden som Arbetsförmedlingen ansvarar för. Uppsalas höga bostadskostnader påverkar möjligheten för individen att själva finansiera sitt boende och få ett självständigt liv. En snabb etablering av nyanlända påverkar kommunens kostnader och möjligheten för individen att bidra till välfärden.

För att öka skatteintäkter och för att sänka kostnader på längre sikt behöver kommunen således lyckas med etablering av de nyanlända. En framgångsrik skolgång och goda resultat i språkundervisning, samt sociala insatser i bostadsområde med svagare socioekonomiska förutsättningar, är viktiga framgångsfaktorer för en lyckad etablering. Utan en lyckad etablering kommer integrationen att försvåras och kommunens ekonomiska åtagande att öka.

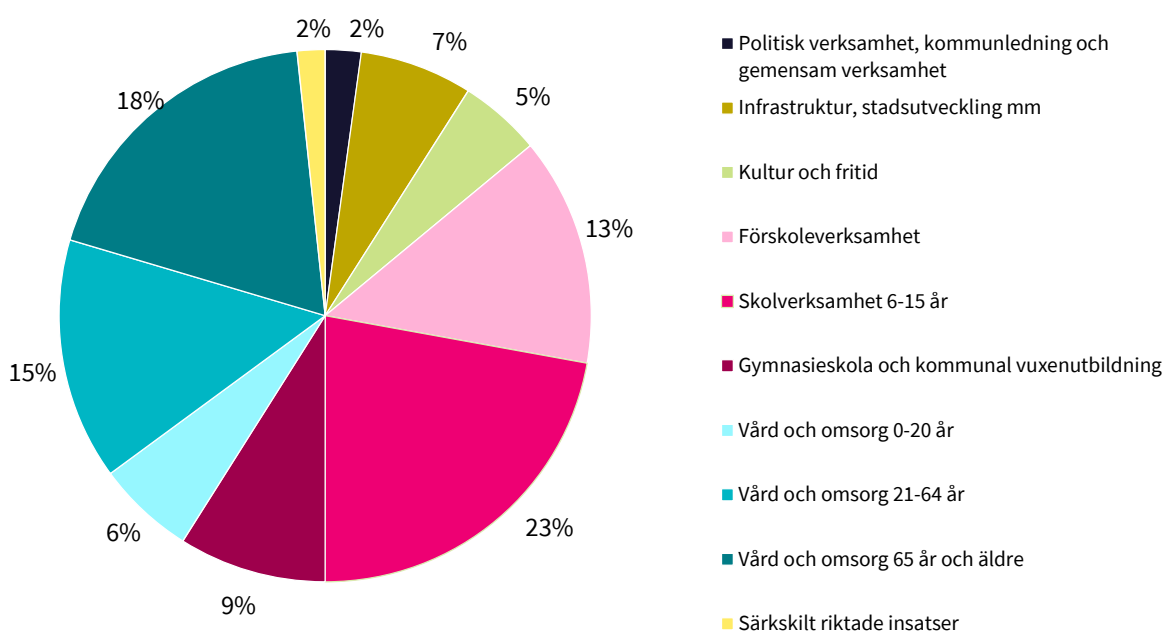
Uppsalas ekonomiska ramar 2019-2021

Den ekonomiska ramen för 2019–2021 bygger på beslutad ram för verksamhetsåret 2018 enligt Mål och budget 2018–2020. De ettåriga satsningarna samt riktade effektiviseringskrav har räknats bort. Uppräkning görs utifrån demografiska förändringarna och med SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för respektive år. För 2019 svarar demografiuppräkningsdelen för 2,9 procent och löne- och prisuppräkningsdelen för 2,7 procent av basen. Basen har även justerats ned med ett generellt effektiviseringskrav om 3,1 procent i genomsnitt för 2019 för samtliga nämnder med undantag av utbildningsnämnden, kommunstyrelsen, räddningsnämnden och överförmyndarnämnden. Effektiviseringskravet på utbildningsnämnden uppgår till 1,9 procent medan räddningsnämnden och överförmyndarnämnden inte får något effektiviseringskrav då deras budgetar beslutas i de gemensamma nämnderna. Detta innebär ett sammantaget effektiviseringskrav om 2,5 %. För åren 2020 och 2021 uppgår det generella effektiviseringskravet till 2,5 procent. Detta gäller samtliga nämnder med undantag av kommunstyrelsen och de gemensamma nämnderna. Ramen till kommunstyrelsen får inte något effektiviseringskrav och inte heller demografiuppräkning.

För att kunna möta framtidens utmaningar, inte minst de demografiska, behövs en ekonomisk hållbarhet. Den ekonomiska planeringen för planperioden har därför fokus på ekonomisk styrning i syfte att stärka Uppsala kommuns finansiella ställning både på lång och kort sikt. Detta har åstadkommit dels genom en omfördelning av resurser i enlighet med behovsförändringen, dels genom en anpassning av kostnaderna till Uppsalas strukturella förutsättningar.

I figuren nedan presenteras de ekonomiska ramarna för verksamhetsåret 2019. Jämfört med 2018 har ramen utökats med 546 miljoner kronor, motsvarande 4,8 procent av ramen 2018. Infrastruktur, kultur och fritidsverksamhet samt arbetsmarknadsinsatser har fått de största

procentuella ökningarna. Ramen omfattar ett flertal infrastruktursatsningar bland annat nya anläggningar, planeringsresurser till Uppsalapaketet, samt resurser till ett flertal stadsutvecklingsprojekt som hållbara transporter. För handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder avsätts 8 miljoner kronor för 2019. Under 2019 ska en analys och översyn göras över nämndernas behov av budgetmedel för åren därefter samt vilka intäkter, bland annat i form av riktade statsbidrag, som kan utgöra finansiering. Inom kulturområdet tilldelas resurser till kultursatsningar för barn och unga, föreningsstöd samt fler platser i kulturskolan. Inom fritidsverksamheten görs satsningarna främst i ny- och ombyggnad av idrottsanläggningar.

Figur 2. Fördelning av den ekonomiska ramen för 2019

Den samlade ramen till de pedagogiska verksamheterna utökas med 254 miljoner kronor motsvarande 5,0 procent, varav 3,8 procentenheter avser en effekt av ökade antal barn och elever. Utöver resurser för ökade hyror tilldelas de pedagogiska verksamheterna resurser bland annat för kvalitetssäkring av verksamheten i förskola, grundskola och gymnasieskola, kompetensutveckling i förskolan, ökad kvalitet i fritidshem samt lärarassistenter och elevvård i grundskolan.

Ramen till verksamheterna inom vård och omsorg har utökats med knappt 100 miljoner kronor, motsvarande 2,3 procent. Det satsas resurser för att utöka antalet LSS-boende. Äldreomsorgen får medel kopplade till projektet implementering av trygghetskameror och innovation samt medel till äldrevänlig stad. En jobbsatsning görs på arbetsmarknadsåtgärdsområdet från och med 2019.

God ekonomisk hushållning

Enligt kapitel 8 paragraf 1 i kommunallagen ska kommuner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det lämnas åt varje kommun och landsting att själva definiera innebörden av god ekonomisk hushållning eftersom de lokala förhållandena är olika. Samtidigt ställer

lagstiftaren krav på att planen för verksamheten ska innehålla ändamål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Det ska även fastställas finansiella mål. Lagen ställer också krav på att förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

I praktiken innebär lagen att kommunens skatteintäkter och övriga intäkter ska finansiera den löpande verksamheten och årets investeringar. Detta innebär att kommunen inte ska använda sin förmögenhet för att finansiera den löpande verksamheten och inte heller finansiera driften med lån. Vidare kräver lagen att resultatet ska ligga på en nivå som konsoliderar den kommunala ekonomin.

Resultatet i kommunal verksamhet syftar till att säkerställa att verksamheten kan bedrivas även på lång sikt och att upprätthålla betalningsberedskap både på kort och på lång sikt. Ett överskott i verksamheten skapar därutöver utrymme för kvalitetsförbättringar och ger möjlighet till självfinansiering av investeringar. En förstärkning av betalningsberedskap innebär också att kommunen kan finansiera de stora pensionsåtagandena samt bemöta eventuella risker i intäkter och kostnader till följd av förändringar i omvärlden. De kommunala verksamheterna ska sträva mot att ligga på samma nettokostnadsnivå som motsvarande kommuner.

Finansiella mål

Uppsala kommuns finansiella mål styr mot stärkt balansräkning och hållbar ekonomisk tillväxt. Inför 2018 ändrades de finansiella målen. Det årliga resultatet ska vara minst två procent av kommunens skatter och kommunalekonomisk utjämning. För att nå ett resultat på minst två procent är nettokostnadsutvecklingen viktig att följa. Under flera år har Uppsala kommun arbetat med att anpassa nettokostnadsnivån till referenskostnaden, nettokostnad som betingas av de strukturella behoven. Arbetet har gett resultat. Uppsalas samlade nettokostnad för år 2017 var 4,0 procent lägre än referenskostnaden. Mot bakgrund av att behoven utifrån den demografiska utvecklingen förväntas överstiga framtida utveckling av skatteunderlaget är det angeläget att fortsätta ha fokus på nettokostnadsutvecklingen. Nettokostnadsutvecklingen följs därför som en indikator för kommunens samlade ekonomi.

Soliditet är ett mått på en organisations långsiktiga betalningsförmåga och desto högre soliditet desto högre självfinansiering av investeringar. Soliditet är ett mått som kreditgivare tittar på och som påverkar möjligheten att erhålla förmånliga lånevillkor. Målet under planperioden var att öka soliditeten, från 12 procent i bokslutet 2016 till 15 procent. Effekterna av arbetet med genomlysning och ändrad redovisning av exploateringsverksamheten innebar emellertid att soliditeten i bokslutet för 2017 påverkades positivt och målet med en soliditet på 15 procent uppnåddes. Rensat för redovisningstekniska transaktioner är utgångsläget emellertid samma som när de finansiella målen sattes inför 2018. Utifrån detta är ambitionsnivån att fortsätta stärka soliditeten. Målet är att under planeringsperioden 2019–2021 nå en soliditet (inklusive pensionsåtagande) för kommunkoncernen inom ett intervall om 15–17 procent.

Det är också viktigt att ha kontroll på låneskuldens nivå och utveckling. Med en hög låneskuld utsätter sig kommunen för en högre risk om räntorna ökar. En ökad låneskuld

medför också att kapitalkostnaderna ökar och tar en allt större del av det ekonomiska utrymmet. För planeringsperioden och även den tidsperiod som följer efter år 2021 finns det behov av stora och angelägna investeringar för att nå Uppsalas långsiktiga mål om tillväxt, fler bostäder och fler arbetstillfällen. Dessa investeringar behöver komma till stånd utan att de driver höga kapitalkostnader och undantränger finansieringen av annan kommunal verksamhet. För det krävs ytterligare samordning och effektivare investeringsprocess kombinerat med innovativa lösningar för att minimera investeringsbehoven. Ett utmanande mål är att kommunkoncernens låneskuld per invånare under planeringsperioden inte ska öka mer än fem procent årligen.

Finansiella måttetal

1. Ekonomiskt resultat, kommun
  - Minst två procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning.
2. Soliditet, kommunkoncern, inklusive pensionsåtagande
  - Soliditeten ska under perioden stärkas, inom ett intervall om 15–17 procent.
3. Låneskuld per invånare
  - Skuldutvecklingen ska begränsas och inte öka mer än fem procent årligen.

Investeringar

Ett hållbart och växande Uppsala med fler arbetstillfällen förutsätter en fungerande bostadsmarknad och en utveckling av infrastrukturen. För att möta utvecklingen och den snabba tillväxten samtidigt som en ekonomi i balans bibehålls krävs en långsiktig strategi för kommunens kommande investeringar. Investeringar möjliggör för Uppsala att växa, men är också nödvändiga för att upprätthålla befintlig infrastruktur.

I september 2017 stod det klart att södra Uppsala är ett av nio områden i landet som ska ingå i regeringens satsning på nya hållbara stadsdelar och städer. Det så kallade Uppsalapaketet är en investering i mångmiljardklassen, en investering i infrastruktur och bostäder i samarbete med staten, Uppsala kommun och Region Uppsala. I Uppsalapaketet ingår bland annat en utbyggnad till fyra järnvägsspår till Uppsala, en ny tågstation vid Bergsbrunna, en ny kollektivtrafiklänk över Fyrisån, spårvägstrafik och 33 000 nya bostäder i de södra stadsdelarna. Investeringen i Uppsalapaketet kommer pågå under lång tid och är en stor och likviditetsmässigt framtung investering. Den statliga ersättningen kommer erhållas först längre fram i tiden. Den initiala investering som behöver ske under den kommande planeringsperioden är i första hand hänförlig till markförvärv. Den kommer påverka kommunkoncernens balansräkning och de finansiella nyckeltalen. Vid drifttagande ska infrastrukturanläggningen skrivas av under 25 år och kommer under den perioden få betydande effekter på kommunens resultat, utöver räntekostnaderna.

Det är av största vikt att kommunen arbetar strategiskt med den planerade expansionen för att växa ansvarsfullt, klara finansieringen av investeringarna och kunna bära kapitalkostnaderna som följer av investeringarna. I det strategiska arbetet ingår att se vilka investeringar som kommunen ska genomföra och vilka investeringar som andra aktörer på marknaden kan genomföra.

Självfinansieringsgraden för investeringarna måste öka. Samfinansieringslösningar måste göras. Möjliga tillgångar och investeringar måste identifieras, i syfte att kunna avyttras för att höja självfinansieringsgraden, begränsa upplåningen och skapa utrymme för nyinvesteringar.

Det finns investeringsmedel för initiala markförvärv kopplat till Uppsalapaketet i investeringsramen. Osäkerhet föreligger dock kring när förvärven kommer att ske varför det i budgetram finns begränsat med budgetmedel avsatta för eventuella kostnader som följer av ett sådant förvärv. När ett förvärv sker får det göras en bedömning om kostnader för budgetåret ryms inom given ram, inom budgeterad resultatnivå eller kan finansieras med statsbidrag i form av till exempel byggbonus.

Investeringsutrymme och planerade investeringar

Den ökande investeringsvolymen tar allt större utrymme av kommunens driftbudget. Utöver avskrivningar och högre räntekostnader ökar också driftkostnaderna för till exempel underhåll, el, värme, vatten och personal. Kommunen finansierar investeringarna genom positiva resultat eller genom extern upplåning. Finansiering kan också ske genom positiva kassaflöden från exploateringsverksamheten.

Kommunen ska se till att växa på ett ansvarsfullt sätt. För att Uppsala kommunkoncern ska fortsätta att ha en ekonomi i balans behöver flera av de finansiella nyckeltalen stärkas. Under den senaste tioårsperioden har flera av nyckeltalen visat på en negativ trend. Soliditeten, inklusive pensionsåtaganden, i kommunkoncernen har sjunkit från 29 procent år 2007 till 12 procent år 2016. 2017 stärktes soliditeten till 15 procent mycket tack vare genomlysningen av exploateringsverksamheten och redovisningstekniska transaktioner i årsbokslutet. Den underliggande trenden kvarstår emellertid. Låneskulden har under samma period ökat från drygt 34 400 kronor per invånare till cirka 70 500 kronor per invånare.

Utvecklingen ska brytas genom fortsatt starka resultatnivåer i kommunkoncernen samtidigt som finansiering av investeringar i högre utsträckning behöver ske utan att lån tas upp. Det kan ske genom ett positivt kassaflöde från avyttringar. Soliditeten bör fortsätta stärkas med målet att över tid öka från 15 procent till 17 procent. Nyckeltalen i tabellen nedan redovisar effekten på kommunens finansiella mål utifrån resultatnivå och budgeterade investeringsramar.

	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021
Resultat i förhållande till skatter och KEU (%)	0,6%	3,6%	5,2%	1,8%	2,0%	2,9%	4,0%
Soliditet, inklusive pensionsåtaganden (%)	12%	12%	15%	15%	16%	16%	16%
Låneskuld per invånare (tkr/invånare)	59,9	66,0	70,5	73,9	81,5	89,8	96,8

Tabell 4. Finansiella nyckeltal 2015-2021.

Investeringar behöver finansieras och den driftkostnad de genererar behöver täckas över användningstiden, oavsett om investeringarna avser ersättning av befintlig infrastruktur eller förnyelse och utveckling. Driftkostnaden för investeringarna faller på olika kollektiv. Kollektiven består av olika användare (hyresgäster, parkeringsanvändare, vatten/avfall- och renhållningskunder) respektive av skattebetalarna. För de investeringar som medför kostnader som faller på användarkollektiven kan kostnadskonsekvensen motiveras i de fall dessa kan bära kostnaderna inom hyres- och avgiftsnivåerna. Inom dessa områden finns även möjlighet att genom försäljning av tillgångar eller rättigheter lösa del av det finansieringsbehov som investeringarna genererar.

Utrymmet för den driftkostnad som genereras av investeringar som ska bäras av skattekollektivet, ska täckas av de ökade skatteintäkterna, inklusive kommunalekonomisk utjämning, som följer av en ökad befolkning. Om detta ska vara möjligt får investeringarna inte medföra att snittkostnaden för till exempel en förskoleplats, en elev i skola eller en timme i en sporthall blir högre än dagens kostnad, med tillägg för inflation. Investeringsprojekten måste bedrivas effektivt och samfinansieringslösningar sökas, för att minimera kostnaderna.

Genom att styra exploateringsverksamheten mot områden där marken ägs av kommunkoncernen kan överskott från markförsäljning generas och bidra till finansiering, inte bara av vägnät och parker inom exploateringsområdet utan även av andra kommunala åtagande i området såsom förskolor, skolor och idrottsanläggningar. Om bostadsbyggandet som motiveras av befolkningsprognosen till cirka hälften sker på mark som tillhör kommunkoncernen kan det årliga finansiella bidraget från exploateringsverksamheten uppgå

till i genomsnitt ungefär 175 miljoner kronor fram till 2030. Det skulle innebära en delfinansiering med cirka 30 procent av behovet av utbyggnaden av skolor och förskolor. Om i stället två tredjedelar av bostadsbyggandet sker på egen mark ökar möjligheten till delfinansiering till uppåt 40 procent.

I tabellen nedan redovisas fördelningen av investeringar i Uppsala kommunkoncern 2019–2021.

Part (mnkr)	2019	2020	2021
Uppsalahem	952	1 005	957
Uppsala Kommuns Fastighets AB	92	75	36
Uppsala Kommuns Industrihus	293	284	219
Uppsala Parkering	109	118	397
Uppsala Vatten och Avfall	480	580	500
Uppsala Bostadsförmedling	1	1	1
Fyrishov	35	115	135
Uppsala Kommun Skolfastigheter	1 142	1 652	1 407
Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter	310	374	132
Uppsala Kommun Sport-och Rekreationsfastigheter	490	325	325
Uppsala Stadsteater	4	4	4
Uppsala Konsert och Kongress	8	8	7
Destination Uppsala	0	0	0
Uppsala kommun - nämndverksamhet	636	873	781
Uppsala kommun - strategiska markförvärv	150	150	150
Uppsala kommun - Uppsalapaketet markförvärv	400	400	189
Uppsala kommun - Uppsalapaketet infrastruktur	70	95	95
Summa	5 172	6 058	5 334

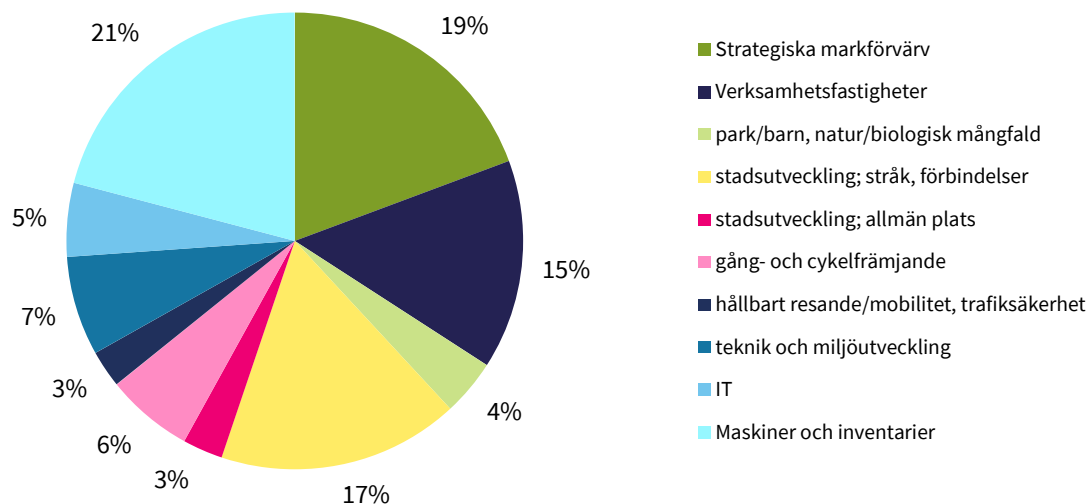
Tabell 5. Investeringsbudget, Uppsala kommunkoncern 2019-2021.

De stora pågående projekten inom exploateringsverksamheten såsom utbyggnaden av Rosendal och Östra salabacke, bedrivs till stor del på mark som ägs av kommunen, vilket ger möjlighet till positiva kassaflöden under perioden. Utifrån rådande förutsättningar ska kommunen, bland annat investera inom följande områden:

- Påbörja minst ett nytt projekt per år för att bygga nya hyreslägenheter
- Renovera och förnya delar av befintligt bestånd av hyreslägenheter
- Säkerställa vatten och avfallsförsörjningen till en växande stad
- Bygga och renovera lokaler för pedagogisk verksamhet
- Bygga parkeringshus inom Rosendal och Kungsängen
- Fortsätta bygga nya arenan Studenternas samt sporthallar i nya områden
- Påbörja ombyggnationen av ett nytt Fyrishov
- Börja bygga en ny anläggning för issporter
- Fortsätta om- och tillbyggnaden av ett nytt Stadshus för kommunens verksamheter

- Inleda arbetet för att förverkliga Uppsalapaketet
- Vidareutveckla ett hållbart resande bland annat genom fortsatta satsningar på gatu- och cykelvägar och förbindelser i staden samt säkerställd tillgänglighet till och inom nya områden

I bilaga 10 framgår investeringsramen för respektive år per nämnd och bolag. I figur 3 visas inom vilka verksamhetsområden investeringarna kommer att ske.

Figur 3. Nämndernas planerade investeringar per verksamhetsområde 2019.

Investeringsplanering på lång sikt

Översiktsplanen är grunden för kommunens långsiktiga investeringsplan och sträcker sig fram till år 2050. Översiktsplanen beskriver principer och prioriteringar samt behov och ambitioner för en långsiktiga stads- och landsbygdsutveckling. Översiktsplanen ger beredskap för en tillväxt till minst 340 000 invånare år 2050. Kommunens befolkningsprognos ligger nu på 315 000 innevånare år 2050. Det innebär att staden kommer att växa med cirka 45 000–55 000 bostäder och med 50 000–60 000 arbetstillfällen.

Uppsalas tillväxt kommer kräva en fortsatt hög investeringsnivå under många år framåt. Det ska investeras i nya bostäder, arbetsplatser, skolor och social infrastruktur, likväl som i gång- och cykelvägar, parkeringsgarage samt kollektivtrafik. För att möta tillväxten behöver investeringsmedel avsättas för strategiska markförvärv för byggande, rekreation och bytesmark utifrån inriktningen i översiktsplanen.

Investeringar i grönstrukturen ska göras i takt med utveckling av ny bebyggelse. Avfallshantering, vatten- och avloppssystem samt system för värme, kyla och elektricitet måste byggas ut och även kompletterats med mindre, lokala system och lokala kretslopp. Några lämpliga större markområden kan användas för solenergiförsörjning.

För att säkerställa stabila finansiella nyckeltal är investeringsbehovet identifierat och nedbruten på objektsnivå fram till och med år 2029 (kommande elva åren), år för år och för kommunkoncernens olika verksamheter och bolag.

Nämnder

Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål - från globalt till lokalt

En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Det innebär att social välfärd, ekonomisk tillväxt och ekologisk balans eftersträvas för både dagens och morgondagens invånare. Ett hållbart samhälle behåller och attraherar såväl talanger som investeringar.

Kommunens roll i ett regionalt sammanhang handlar om att stärka kontakter med omkringliggande kommuner och Region Uppsala och att hitta smarta och effektiva lösningar för gemensamma uppgifter. FN:s 17 globala hållbarhetsmål och Agenda 2030 samt EU:s tillväxtstrategi Europa 2020 lägger fast kursen för Uppsalas arbete för att uppnå en smart och hållbar tillväxt för alla. Genom den regionala utvecklingsstrategin har målen i Europa 2020-strategin omsatts till regional nivå i Uppsala län. Genom internationellt erfarenhetsutbyte ska Uppsala fånga upp nya idéer kring storstäders utveckling och tillsammans med andra europeiska städer påverka agendan i EU.

FN:s agenda för hållbar utveckling balanserar de tre dimensionerna, den ekonomiska, den sociala och den ekologiska. I Sverige inleddes arbetet med agenda 2030 i januari 2016. Målen i agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges nio inriktningsmål som beskriver inriktning och uppdrag för den kommunala verksamheten.

Hållbar samhällsbyggnad

Kommunens översiktsplan anger den långsiktiga inriktningen för den fysiska utvecklingen i kommunen. Målet är ett robust samhälle och en god livsmiljö. Uppsala ska vara fysiskt och socialt sammanhållet. Uppsala ska växa i stråk, orter och vid knutpunkter, med närhet till såväl daglig service som en stor regional arbetsmarknad. Det skapar förutsättningar för en attraktiv och effektiv kollektivtrafik, hushållning av mark samt nyttjande av befintlig infrastruktur. Kommunen planerar för bostäder och infrastruktur som inkluderar alla som ska leva, verka och besöka Uppsala. Det innebär höga krav på tillgänglighet både i bostäder och i den offentliga miljön.

Uppsala är en tillväxtmotor i Sverige där nya jobb skapas och dit allt fler väljer att flytta. Med genomförandet av fyrspår och spårväg används Uppsalaregionens fulla potential med ännu fler arbetstillfällen, bostäder och förbättrad pendling. Avtalet med staten och Region Uppsala om Uppsalapaketet innebär 33 000 nya bostäder i södra Uppsala, spårväg, fler spår på ostkustbanan, järnvägsstation vid Bergsbrunna med mera. Bebyggelseutvecklingen ska dra nytta av och stödja transportinfrastrukturen. Det innebär att stadsutveckling och byggande inom staden, de närmsta decennierna, i hög grad behöver fokuseras till lägen utmed den tänkta spårvägen och inom upptagningsområdet för den nya järnvägsstationen. Det innebär att bostadsprojekt i andra delar av staden endast bör tillkomma i begränsad omfattning och då främst om de stödjer översiktsplanens utpekade noder. I stadens västra delar är kapaciteten i VA-systemet en begränsande faktor vilket innebär att få nya bostäder, utöver vad som rymms inom pågående detaljplaneläggning, kan tillkomma utan att kapaciteten höjs.

Villkoren för att leva, verka och bo i olika bygder och små tätorter skiljer sig från förhållandena i staden, men också sinsemellan. Långa avstånd och ett bilberoende behöver balanseras med förbättrade förutsättningar för användning av kollektivtrafik.

En aktiv markpolitik ska ge förutsättningar för kommunens utveckling. Innehavet av exploateringsbar mark ska motsvara 15 års stadsutveckling. Markinnehavet ska ge förutsättningar för Uppsalapaketen som stärker kommunen som en attraktiv plats i Stockholm-Uppsalaregionen för både boende och näringslivets investeringar. Markinnehavet ska också säkra en långsiktig buffert för markbyten och andra ändamål som rekreation, biologisk mångfald och hänsyn till vattenresurser.

I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Tillgång till mötesplatser, affärer, skolor, arbetsplatser och kommunikationer ska vara god på Uppsalas landsbygder. Att främja den lokala utvecklingen av bland annat näringslivet, ökad bredbandstäckning och upprätthållande av service skapar förutsättningar för att Uppsala kan vara en av landets bästa landsbygdskommuner. Utmärkande för landsbygdsutveckling är det ideella engagemang som är starkt på landsbygderna och i de mindre tätorterna. Tillsammans med privata, offentliga och ideella aktörer skapas en levande landsbygd som nyttjar lokala tillgångar och en växande regional arbetsmarknad. Detta sker bland annat tillsammans med föreningen Upplandsbygd - lokalt ledd utveckling.

Bostadsbyggande för alla

På senare år har bostadsbristen i Uppsala minskat. Men många, särskilt unga och låginkomsttagare, har fortfarande svårt att hitta en bostad. Ungas etablering på bostadsmarknaden underlättas genom fler ungdoms- och studentbostäder samt andra boendelösningar så som kompiskontrakt. Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapas förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader. Uppsala ska växa på socialt hållbart sätt med blandade upplåtelseformer som motverkar bostadssegregation. Utbudet av bostäder för äldre ska öka genom fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler och moderna servicehus. Även det ökande behovet av LSS-bostäder ska tillgodoses. Kommunens bostadsociala ansvar ska utvecklas med mer flexibla och kostnadseffektiva lösningar genom att etablera och utveckla en fungerande boendekedja för sociala bostäder på kort och lång sikt.

Intressenter för ett breddat utbud av bostäder och olika boendekoncept välkomnas för att möta efterfrågan på bostäder. Andelen hyresrätter ska öka för att skapa en mer flexibel bostadsmarknad och möjliggöra för fler att skaffa ett eget boende. Politiska prioriteringar ska baseras på ekonomiska, ekologiska och sociala förutsättningar och kvalitetskrav i en fortsatt utvecklad stadsutvecklingsprocess.

Målsättningen är att det ska byggas 2000–3000 nya bostäder per år. För att säkerställa denna ambitionsnivå bör minst hälften av de byggda bostäderna finnas i projekt som inkluderar kommunal mark eller mark som ägs av kommunala fastighetsbolag. Överskott från försäljning av kommunal mark kan bidra till finansiering av nödvändiga följdinvesteringar av bostadsbyggandet så som nya förskolor och skolor. Uppsala kommun ska vidare ha beredskap för 2000 nya arbetsplatser per år, varav hälften i kunskapsintensiva näringar. De kommunala verksamheterna ska ha tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet

och ta hänsyn till behoven på kort och lång sikt. Gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter sak utvecklas med strävan att minska lokalkostnaden per invånare.

Aktivt klimat- och miljöarbete

Uppsala påverkar och påverkas av den lokala och globala miljösituationen. Kommunen har i dag en miljöpåverkan som är flera gånger större än vad som är hållbart ur ett globalt perspektiv. Miljö och klimatomställningen är därför brådskande. Uppsala ska fortsätta vara världsledande i klimatomställningen och i miljöarbetet. Kommunens arbete utgår från vad som är viktigast ur ett globalt perspektiv och vad som är prioriterat lokalt. Utsläppen av växthusgaser måste fortsätta att minska under detta decennium för att till 2040 helt upphöra. Miljö- och klimatdriven verksamhets- och affärsutveckling genomförs via breda samarbeten, bland annat inom Uppsala klimatprotokoll.

Kommunens miljöarbete har två perspektiv som samspelar: kommunorganisationen och kommunen som geografiskt område. De kommunala verksamheternas egen miljöpåverkan måste minska samtidigt som kommunen verkar för lägre påverkan bland Uppsalas alla invånare och företag. Förutom trafiken finns en rad viktiga andra frågor när det gäller utsläppsminskningar inom Uppsalas geografiska område: förnybar energi, byggnation i trä och andra hållbara material, minskad plastförbränning samt ett moderniserat fjärrvärmenät är några exempel. Kommunorganisationen har stor potential för energieffektivisering men måste hitta organisatoriska sätt att realisera den. Kommunens energi ska komma från förnybara källor. Omställning till solenergi ska göras för de av kommunens verksamheter och lokaler där det är möjligt.

Dricksvatten är det viktigaste livsmedlet och säkringen av nuvarande och framtida dricksvattentäkter är överordnat i stort sett all annan planering. För Uppsalas del handlar det främst om att säkra Uppsala- och Vattholmaåsens funktion som naturligt dricksvattenfilter.

Luftföroreningar finns över hela världen och orsakar betydande negativa effekter på människors hälsa och miljön. Vägtrafiken är den dominerande källan till utsläpp av kväveoxider partikelutsläpp (PM10) i Uppsala kommun. Luft- och livskvaliteten ska förbättras i stadskärnan med hänsyn till verksamheter och boende i city och deras behov.

Kommunens ska underlätta för invånarna och andra att leva och verka miljömedvetet. För att nå samhällets miljömål måste kommunen ta ett ledarskap och bjuda in invånarna och organisationer att medverka och se möjligheterna. När staden växer ska hänsyn tas till det förändrade klimatet och kommunen ska bygga hälsosamt och resurssnålt. Arter och viktiga miljöer ska bevaras. Uppsala ska göras fritt från gifter, bland annat genom en förbättrad marktillsyn i enlighet med de nationella miljömålen. Jakten på icke förnybar plast ska fortsätta samtidigt som återvinning och fastighetsnära hämtning av avfall förbättras.

Det lokala arbetet mot det nationella målet om ett fossilbränslefritt samhälle för transporter och arbetsmaskiner till 2030 innebär en omställning av kommunorganisationens fordonspark, utveckling av hållbara transportlösningar samt en ökad samverkan med berörda aktörer. Kommunen fortsätter bland annat att bygga ut infrastruktur för gång, cykel, kollektivtrafik, bilpooler, ladd-stolpar och biogas.

Tryggt och socialt hållbart samhälle

Alla ska erbjudas en livsmiljö där de kan växa, utvecklas och må bra oavsett individuella förutsättningar. Social hållbarhet syftar till att utjämna skillnader i Uppsalabornas levnadsvillkor, motverka segregation och fattigdom samt erbjuda välfärd av hög kvalitet.

Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet. Barn ska ha möjlighet att påverka och vara delaktiga i beslut som berör dem. Kommunen ska arbeta för barns rättigheter såsom de är formulerade i Barnkonventionen. Fokus i arbetet ska utgå från barnkonventionens fyra huvudprinciper som handlar om alla barns lika värde och rättigheter (artikel 2), att barnets bästa ska sättas i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet (artikel 3), varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) samt barnets rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör honom eller henne (artikel 12).

Kommunen ska motverka orättvis fördelning av makt och resurser mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och ska ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling. Det görs genom att vara en drivande aktör i jämställdhetsarbetet och främja jämställdhet såväl inom organisationen som i samhället i stort. Kommunens resurser ska fördelas jämställt. För att säkerställa att kommunens resurser fördelas rättvist och likvärdigt genomförs analyser för jämställdhetsbudgetering och åtgärder tas fram i syfte att minska ojämställdhet. Könskonsekvensbeskrivningar genomförs inför kommande investeringar. Kommunen behöver säkerställa att kommunala insatser ser till individers behov och rättigheter genom ett utvecklat uppföljningssystem som fångar skillnader mellan alla kön.

Uppsala Kommun vill säkra att alla, inklusive äldre HBTQ-personer, ska känna sig välkomna och inkluderade till kommunens verksamheter och känna sig trygga med att bli professionellt bemötta genom att verksamheter diplomerar enligt kommunens HBTQ-utbildning.

Uppsalas invånare har generellt sett ett bra välmående jämfört med andra kommuner men det finns skillnader i hälsa kopplat till inkomst och bostadsområde/-ort. Ojämligheten mellan Uppsalaborna behöver därför minska. Kunskap om förekomst av ojämlikhet i hälsa och dess påverkansfaktorer ska ligga till grund för beslut om insatser.

Främjande och förebyggande insatser tillsammans med framtidsytande sociala investeringar kan bryta individers ekonomiska och sociala marginalisering samtidigt som samhällets framtida kostnader minskas. Nya insatser och innovativa lösningar behöver utvecklas i samarbete med sociala företag som arbetar för att skapa möjligheter till arbete och rehabilitering för personer som av olika skäl står långt från arbetsmarknaden.

Tryggt samhälle

Uppsala kommun ska upplevas vara en trygg plats att verka och leva i. Tryggheten i hela Uppsala ska öka och Uppsala ska inte ha någon särskild utsatt stadsdel. Människors upplevda trygghet och säkerhet handlar ytterst om den enskildes tillit, sociala förankring och delaktighet. Insatser för att bekämpa kriminalitet kombineras med förebyggande åtgärder som ger resultat. Uppsala kommun, med skolan och socialtjänsten, ska fortsatt jobba i nära samarbete med polisen för ökad trygghet. Insatser för att förebygga att individer involveras i våldsbejakande extremism stärks ytterligare.

Kommunens förebyggande arbete ska minimera risken för skada på människors hälsa, miljö och egendom. Genom ett välutvecklat kris- och beredskapsarbete ska även kommunens förmåga att bidra till totalförsvaret höjas. I regeringens nationella säkerhetsstrategi identifieras flera olika hot, av vilka de militära hoten mot vår nationella integritet bedöms vara större idag än tidigare. Kommunens förmåga att verka under höjd beredskap behöver därför utvecklas.

Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Ett ideellt engagemang ger förutsättningar för en bättre folkhälsa, bidrar till ett bredare kulturliv samt ökar delaktigheten och känslan av att finnas i ett socialt sammanhang. Överenskommelsen mellan föreningslivet och Uppsala kommun (ÖK) lägger grunden för ett starkt civilsamhälle.

Snabb och jämställd integration

Uppsala är en kommun som är öppen mot omvärlden och som vill ta ansvar för en bra integration. Uppsala har bättre förutsättningar än många andra kommuner med två universitet i världsklass och låg arbetslöshet i en expansiv arbetsmarknadsregion. Genom att ta tillvara den kompetens som kommer till kommunen via de nyanlända och erbjuda arbetstillfällen för alla utvecklas ett inkluderande och demokratiskt samhälle där alla människor kan nå sin fulla potential. Kommunen ska stärka samhällsorienteringen och jämställdheten bland nyanlända i Uppsala. Hedersförtryck, intolerans och extremism ska bekämpas.

I Uppsala ska alla bidra. Det betyder att alla som kan jobba ska jobba. Etableringstiden ska minskas steg för steg. Att tidigt lära sig svenska och ta steget in på arbetsmarknaden är vägen till en snabbare och bättre integration i det svenska samhället. Med tydliga krav på språkinläring och arbete ska integrationen i Uppsala gå snabbare och bli bättre. För att öka genomslagskraften i kommunens insatser för ökad integration och inkludering behöver information finnas i den form och på de språk som målgruppen behöver.

Samarbetet med näringslivet och föreningslivet i Uppsala ska stärkas för att förbättra integrationen och snabba på nyanländas inträde på arbetsmarknaden.

Ekonomisk hållbarhet och ett aktivt näringsliv

Ekonomisk hållbarhet skapas genom ett starkt näringsliv som bidrar till att arbetsmarknaden växer i samma takt som befolkningstillväxten och som ger en starkt lokal ekonomi. Det är en av förutsättningarna för välfärd och behövs för att säkra människors jobb, försörjning och sociala trygghet. Den förväntade befolkningstillväxten i Uppsala kräver en expansiv arbetsmarknad. Genom en aktiv näringslivspolitik ska fler jobb skapas, cirka 2 000 nya arbetstillfällen per år krävs för att uppnå balans mellan dag- och nattbefolkning. Runt hälften av dessa nya jobb behöver komma från de kunskapsintensiva branscherna. De kunskapsintensiva branscherna driver tillväxten av kommunens arbetsmarknad och är därmed en förutsättning för utveckling av bygg-, service- och tjänstenäringslivet.

Universiteten spelar en avgörande roll för såväl kompetensförsörjning som innovation. Genom att stärka samarbetet med näringslivet, universiteten, Akademiska sjukhuset och andra forskningsintensiva miljöer kan kommunens identifierade fokusbranscher life-science/hälsa, informations- och kommunikationsteknologi (ICT) samt miljö och energiteknik (Cleantech) utvecklas. I Uppsala finns stor innovativ kraft, inom till exempel forskning och utveckling av

ny grön teknik. Uppsala och Sverige ska sättas på världskartan, med moderna lösningar, gröna jobb och exportmöjligheter av grön teknik.

Uppsala kommun tar vara på innovationskraften bland kommunens entreprenörer och underlättar för innovationer och startupföretag, samt utgör testbädd för ny teknik och smarta tjänster. Kommunens anseende som affärspartner ska öka. Företagare ska bemötas av effektivitet och bra service med enklare kontakter, ökad ömsesidig förståelse och snabbare handläggning.

Uppsala har en stark ställning som evenemangs- och mötesstad. En varumärkesplattform är ett viktigt verktyg i arbetet med att stärka Uppsalas attraktionskraft för att locka boende, besökare, kompetens, investeringar och nya företagsetableringar till Uppsala. Genom att samtliga aktörer i Uppsala utgår från en varumärkesplattform förstärks det gemensamma varumärket Uppsala. Utvecklingspotentialen som finns inom besöksnäringen ska omhändertas och utvecklas.

Hållbar upphandling

All upphandling inom Uppsala kommunkoncern ska betraktas som ett strategiskt verktyg för att utveckla en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun. I arbetet med upphandlingar ska de fackliga organisationerna och näringslivsorganisationer involveras för att värna schyssta arbetsvillkor och sund konkurrens.

Uppsala kommuns diplomering som en Fair Trade City innebär att kommunen förstärker ambitionen och engagemanget tillsammans med övriga aktörer för rättvis handel och etisk konsumtion. Andelen ekologisk mat i kommunens upphandlade verksamheter ska öka under mandatperioden och motsvara andelen i kommunens egna verksamheter.

Ekonomistyrning

Genom att ha ordning och reda i den kommunala ekonomin skapas förutsättningar för en stad som vill växa och attrahera både invånare, företag och medarbetare. Den kommunala ekonomin ska utgå från en realistisk budget samt hållbara finansieringslösningar med balanserade investeringsnivåer. Var generation ska bekosta sin egen välfärd. Det innebär att verksamhetens nettokostnader inte ökar i snabbare takt än skatteintäkter och generella statsbidrag. Därigenom följs till del principen att varje generation ska bekosta sin egen välfärd. Regelbunden och transparent uppföljning där externa jämförelser används för att analysera utvecklingen ger stöd åt en aktiv ekonomistyrning.

God ekonomisk hushållning kräver en ansvarsfull resursanvändning, ett förhållningssätt som ska genomsyra kommunens verksamhet. Ansvarsfull resursanvändning innebär bland annat att kontinuerligt ta tillvara möjligheterna till både effektiviseringar och omprioriteringar. Ekonomisk hållbarhet förutsätter också ett framtidsperspektiv, som skapar utrymme för investeringar, som på längre sikt ger besparingar bland annat i form av lägre sociala kostnader. En utmaning är att lyckas balansera investeringar och kostnader för kommunal infrastruktur med exploateringsintäkter och skatteintäkter. En ansvarsfull resursanvändning innebär även att sälja av fossila värdepapper för att bidra till klimatomställningen.

Demokratiskt samhälle med delaktiga medborgare

Att delta i det som händer i samhället är en rättighet och en förutsättning för ett demokratiskt samhälle. Uppsala kommun ska vara en föregångskommun med delaktiga invånare samt medarbetare som förstår hur de påverkar och hur beslut fattas. Föreningslivet har en viktig roll för att stärka folkbildning och delaktighet och är en viktig samverkanspartner för kommunen i enlighet med överenskommelsen med föreningslivet.

Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Uppsala kommun och att hitta rätt information. Möjligheterna för dialog ska öka. Medborgardialogerna ska utvecklas utifrån invånarnas behov och i enlighet med SKL:s delaktighetstrappa. Kommunen ska kommunicera på rätt sätt med rätt målgrupp genom nya tekniska lösningar och strategiska kommunikationsval. På landsbygden involveras invånarna i beslut om hur kommunens resurser ska användas genom projekt med medborgarbudget.

Den kommunala servicen ska utvecklas så att den passar de som verksamheten riktar sig till. Uppföljning och analys ska användas för att lära. Kommunens verksamheter ska utvecklas tillsammans med invånare, intressenter och medarbetare. Kommunen ska vara öppen för idéer, kritik och frågor, samt använda synpunkterna för att utveckla verksamheten. Förutsättningarna att utnyttja sina demokratiska rättigheter är dock inte jämnt fördelade. Kommunen ska utveckla arbetet med att öka alla samhällsgruppers deltagande.

Förtroendevalda i Uppsala kommun ska ha goda förutsättningar att genomföra sitt förtroendeuppdrag vilket innebär ett gott administrativt stöd samt underbyggda och kvalitetssäkrade beslutsunderlag. Invånarens möjlighet till insyn i Uppsala kommuns verksamheter säkras genom hög transparens och rättssäkerhet i såväl de demokratiska processerna samt den kommunala verksamheten. Såväl invånare som förtroendevalda ska enkelt och säkert ha tillgång till kommunens information.

Som lokal valmyndighet ansvarar kommunen för genomförandet av valet till Europaparlamentet i Uppsala under våren 2019. Det innebär bland annat att samordna och tillgänglighetsanpassa vallokaler, utse röstmottagare, arrangera förtidsröstning och svara för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen.

IT och digitalisering

IT-utveckling och digitalisering är en förändringsmotor i kommunens utveckling och en möjliggörare för effektiva informationsflöden och ökad öppenhet. Genom en samlad IT-organisation, en gemensam plan för IT-utveckling och ett samlat grepp om leverantörer och kostnader möjliggörs det nödvändiga förändringsarbetet. Sammantaget handlar det om hur Uppsala kommun ska gå från ord till handling och använda den potential som finns. Förändringstrycket inom området är stort. Medborgaren ställer allt högre krav på att snabbt och enkelt få tillgång till information och kunna ta del av kommunens tjänster. Samtidigt ställs nya krav från lagstiftning kring insyn, delaktighet och rättssäkerhet. Kommunen behöver utveckla digitala tjänster som är enklare och bättre för mottagaren av kommunens samhällsservice och använda de ökande möjligheterna att delta i utveckling av gemensamma nationella tjänster. Arbetet med att skapa en effektiv och modern informationsförvaltning kommer att prioriteras under perioden.

Attraktiv arbetsgivare

Att vara en attraktiv arbetsgivare är en av grundförutsättningarna för att kunna erbjuda invånare välfärdstjänster och service av god kvalitet. Uppsala regionen är en tillväxtregion med god tillgång på arbetskraft inom många områden. Det finns också ett intresse för yrken med hög grad av samhällsnytta. Det ger ett gynnsamt kompetensförsörjningsläge för Uppsala kommun. Men med fler äldre och yngre invånare, fortsatt tillväxt och ökad rörlighet bland befolkningen förändras servicebehovet. Redan i dag är vissa kompetenser svåra att rekrytera, bland annat inom skola, teknik samt vård och omsorg.

Kommunen satsar medvetet på att profilera sig som attraktiv arbetsgivare. Arbetet består bland annat i att söka upp morgondagens arbetskraft och vara aktiv i mötet med olika målgrupper både digitalt och i andra typer av mötesforum. För att attrahera morgondagens medarbetare behöver kommunen också öppna upp fler vägar in till många yrkesområden. Praktik, verksamhetsförlagd utbildning och traineeplatser ska användas för att marknadsföra kommunen på kort och lång sikt. Studenters jobb- och karriärmöjligheter i Uppsala kommun stärks genom samverkan med universiteten inom ramen för studentmedarbetaransättning, samt öppna för fler möjligheter för studentmedarbetare inom Uppsala kommuns verksamheter. Kommunen ska utmärka sig vad gäller jämställda löner, arbetsvillkor och möjligheter för alla att delta på arbetsmarknaden. Heltid är ett nödvändigt ställningstagande för en kommun som vill främja jämställdheten i samhället, då kvinnor står för merparten av ofrivilligt deltidsarbetet. Krafttag tas mot uppdelade arbetsdagar och vikarier ska i högre grad erbjudas validering och utbildning för att kunna få fast anställning.

Uppsala kommun ska vara professionell med en hög och jämn kvalitet i kompetensförsörjningen. Uppsala kommun ska säkra kompetensförsörjningen genom att genomföra åtgärder för att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare i en hållbar arbetsmiljö. För att klara kompetensförsörjningsutmaningen behöver rätt kompetens behållas, utvecklas och användas smartare, vilket kräver ett strukturerat arbete med god framförhållning i kompetensplaneringen. Kompetensförsörjning behöver bygga på god kompetens och förmåga att analysera och omsätta kunskap om den värld vi är satta att verka i. Det förutsätter en ökad förmåga att hämta hem och ta tillvara på trender och strömningar i digitalisering och internationalisering som bidrar till att servicebehov och förväntningar på kommunen förändras.

Nuvarande och kommande medarbetare ska möta en arbetsgivare som tar väl tillvara på den mångfald som samhället erbjuder. Kommunen ska vara inkluderande, normkritisk och erbjuda en rättvis, jämställd arbetsplats. Ett aktivt, förebyggande arbete för ett hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med attraktiva villkor och goda utvecklingsmöjligheter lägger grunden till förmågan att behålla rätt kompetenser över tid. Frisknärvaron i kommunen ska öka.

Att rekrytera och behålla goda chefer och ledare är avgörande för att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare. Cheferna har en nyckelposition i det löpande arbetet med att ställa om verksamhet, kompetens och organisation i förhållande till förändrade servicebehov.

Kommunstyrelsen

Ansvar- och verksamhetsområde

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen leder planering och utveckling, följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis de tre hållbarhetsdimensionerna social, ekologisk och ekonomisk inkluderande det näringslivspolitiska arbetet. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för kommunens ekonomi, IT, arbetsgivarfrågor, mark och exploatering, landsbygdsfrågor, samt kris och beredskap. Som kommunens arkivmyndighet har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar för kommunens arkivfrågor.

Uppsala kommun ska ge de som bor, verkar och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet och för att klara av att tillgodose dessa behov är det nödvändigt att ständigt utveckla arbetssätt, organisation och medarbetare. För att utveckla en modern och effektiv förvaltning har Uppsala kommun en centraliserad stabsorganisation som leder och stödjer nämnder och bolag.

Budget

KOMMUNSTYRELSEN - KOMMUNLEDNINGSKONTORET (KS-KLK)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	1 525,7	1 435,9	1 500,0	1 500,0	1 500,0
Statsbidrag	8 532,5	11 998,2	13 945,0	13 945,0	13 945,0
Övriga intäkter externt	61 030,0	58 272,6	60 240,0	61 355,0	62 386,0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	417 334,8	418 955,8	425 700,0	438 296,0	449 102,0
Summa intäkter	488 423,1	490 662,5	501 385,0	515 096,0	526 933,0
Verksamhetens kostnader exkl. egen nämnd	-711 109,4	-770 264,8	-852 169,1	-874 179,5	-896 216,9
Avskrivningar	-16 938,4	-22 262,6	-20 124,3	-15 582,4	-11 998,5
Summa kostnader	-728 047,8	-792 527,4	-872 293,4	-889 761,9	-908 215,4
Finansiella intäkter	27,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-766,3	-832,5	-266,6	-121,1	-60,6
Summa nettokostnader¹	-240 363,9	-302 697,4	-371 175,0	-374 787,0	-381 343,0
Politisk verksamhet (1)	61 666,8	63 529,2	65 359,0	66 934,0	69 083,0
Infrastruktur, skydd m.m (2)	88 211,2	112 198,9	136 049,0	131 725,0	130 370,0
Kultur, övrigt (31)	7 794,7	6 972,2	7 118,0	7 346,0	7 582,0
Fritid, övrigt (32)	1 133,5	1 166,5	1 552,0	2 530,0	2 719,0
Barn- och ungdomsvård (573)	10 000,0	4 300,0	0,0	0,0	0,0
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	108 165,3	114 530,6	161 097,0	166 252,0	171 589,0
Summa kommunbidrag	276 971,5	302 697,4	371 175,0	374 787,0	381 343,0
Resultat	36 607,6	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

KOMMUNSTYRELSEN - STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN (KLK - SBF)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	-2,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Statsbidrag	-69,3	0,0	500,0	500,0	500,0
Övriga intäkter externt	871 673,3	247 519,2	254 922,0	257 471,2	260 045,9
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	1 041 199,0	1 059 713,8	1 158 206,5	1 186 370,6	1 210 098,0
Summa intäkter	1 912 800,2	1 307 233,0	1 413 628,4	1 444 341,8	1 470 643,9
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-1 516 827,7	-1 308 450,7	-1 450 567,4	-1 471 295,8	-1 494 160,9
Avskrivningar	-415 328,4	-41 540,0	-41 952,0	-43 387,0	-45 000,0
Summa kostnader	-1 932 156,2	-1 349 990,7	-1 492 519,4	-1 514 682,8	-1 539 160,9
Finansiella intäkter	9 653,0	0,0	4 000,0	4 000,0	4 000,0
Finansiella kostnader	-37 485,8	-34 401,4	-28 367,0	-28 632,0	-29 904,0
Summa nettokostnader¹	-47 188,8	-77 159,1	-103 258,0	-94 973,0	-94 421,0
Infrastruktur, skydd m.m (2)	57 625,1	55 999,0	87 625,0	83 870,0	83 994,0
Fritid, övrigt (32)	0,0	0,0	7 200,0	1 000,0	0,0
Affärsverksamhet (7)	17 110,0	18 068,1	0,0	0,0	0,0
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	3 976,8	3 092,0	8 433,0	10 103,0	10 427,0
Summa kommunbidrag	78 711,9	77 159,1	103 258,0	94 973,0	94 421,0
Resultat	31 523,1	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Valnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen, lagen om kommunala folkomröstningar samt för opinionsundersökningar eller liknande förfaranden. Det innebär att Uppsala valnämnd är lokal valmyndighet och bland annat utser röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen.

Budget

VALNÄMNDEN (VLN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Statsbidrag	0,0	3 168,5	3 168,5	0,0	0,0
Övriga intäkter externt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	0,0	3 168,5	3 168,5	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-163,5	-8 361,9	-9 066,5	-927,0	-957,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	-163,5	-8 361,9	-9 066,5	-927,0	-957,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nettokostnader¹	-163,5	-5 193,4	-5 898,0	-927,0	-957,0
Politisk verksamhet (1)	192,6	5 193,4	5 898,0	927,0	957,0
Summa kommunbidrag	192,6	5 193,4	5 898,0	927,0	957,0
Resultat	29,1	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Samhällsbyggnad

Uppsala är en av Sveriges mest attraktiva städer med hög utvecklingstakt med snabb befolkningsökning och med en expanderande arbetsmarknad. Den höga utvecklingstakten ger rika möjligheter till förbättringar, men ställer också stora krav på en ansvarsfull och tydligt prioriterad utveckling som leder till socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara lösningar.

Stads- och landsbygdsutvecklingen ska säkerställa likvärdig tillgång till boende, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser. Arkitekturen i Uppsala ska kännetecknas av hög kvalitet och väl genomtänkt förhållningssätt. Den byggda miljön ska utformas utifrån väldefinierade arkitektoniska visionerna. Byggnader, gator, parker och torg ses i sitt sammanhang och utformas med ett tydligt förhållningssätt till den mänskliga skalan. Öppna och inkluderande offentliga rum ska vara tillgängliga, säkra och trygga. Mångfunktionell markanvändning ska eftersträvas.

Stads- och landsbygdsutvecklingen ska planeras med minsta möjliga påverkan på miljö och klimat och ska ske utifrån kommunens miljö- och hållbarhetsprogram. Uppsala ska präglas av attraktiva natur- och kulturmiljöer. Natur- och kulturresevat samt parker fyller viktiga funktioner för såväl människor som biologisk mångfald.

Mer plats och utveckling av goda verksamhetsmiljöer behövs för ett breddat näringsliv och 2000 nya jobb per år, varav hälften i kunskapsintensiva branscher. Bostadsbyggandet behöver även fortsättningsvis ligga på höga nivåer med cirka 2 000-3 000 nya bostäder per år. De nya bostädernas fördelning över boendekostnadsnivåer, upplåtelseformer, storlekar, bostadstyper och lägen behöver anpassas så att det samlade utbudet av befintliga och nya bostäder svarar mot de behov som finns och den efterfrågan som riktas mot Uppsala. Därtill behövs ny bebyggelse för olika typer av anläggningar för nödvändiga samhällsfunktioner, liksom arbetsplatser för att svara upp mot 70 000 nya jobb.

Samhällsbyggandet ska ske med bevarad och helst ökad kvalitet i stads- och tätortsmiljöerna. Utifrån Uppsalaprinциperna i översiktsplanen ska befintliga bostadsområden renoveras och förtätas varsamt och med respekt för boende och befintliga miljöer. Uppsalaprinциpen ” skapa närhet ” innebär att aktiviteter, funktioner och andra värden ska koncentreras till platser som många människor kan nå. Det kan handla om butiker, skolor, service, parker eller arbetsplatser. En koncentration av värden leder också till fler möten mellan människor, vilket bäddar för trygghet och delaktighet. Det ger även ett större underlag för verksamheter. En hög koncentration av bebyggelse på vissa platser betyder att vi också får möjlighet att utveckla motsatsen – platser som präglas av färre hus, grönska och lugn och ro.

Vid ny- och ombyggnation ska hög energieffektivitet och klimatsmarta material alltid eftersträvas. Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapas förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader. De sociala, ekonomiska och ekologiska konsekvenserna av olika alternativ ska alltid analyseras och vägleda beslut. Vid större infrastruktursatsningar eller reinvesteringar, som exempelvis kräver uppgrävning av gator, ska samordning och möjlighet till samförläggning av ledningar eftersträvas så att exempelvis rör för bredbandsfiber kan läggas ned när annan ledningsinfrastruktur åtgärdas.

God kollektivtrafik kan öppna för nya lägen för bostadsbyggande och verksamhetsetableringar. Uppsalapaketen med ökad kapacitet på ostkustbanan, ny tågstation i

Bergsbrunna och spårväg på "Ultunalänken", innebär tillsammans med utveckling av spårväg i "Kunskapsspåret" radikalt förbättrade möjligheter till stadsutveckling i södra Uppsala. Ett villkor för spårväg är att regeringen bifaller kommunens ansökan om medfinansiering med hälften av anläggningskostnaderna genom, regeringens stadsmiljöavtal. Medfinansiering kommer också att tas ut via exploateringsavtal och på annat sätt från fastighetsägare som får en värdehöjning genom en spårvägsetablering. Kommunen och Region Uppsala har kommit överens om hur ansvaret i övrigt för en spårvägssatsning ska fördelas.

Kunskapsstråket/Ultunalänken går från resecentrum i två grenar mot Ultuna respektive Gottsunda och möter där Ultunalänken som går vidare över Fyrisån till en ny järnvägsstation vid Bergsbrunna. Systemet kommer därmed att ge en välbehövlig avlastning av resecentrum.

Planeringen av nya bostadsområden i staden och på landsbygden ska alltid ta hänsyn till behovet av inkludering och social infrastruktur. En minskad lokalkostnad per barn och elev för exempelvis pedagogiska lokaler kan uppnås genom bättre planering. På samma sätt ska behovet av infrastruktur för jämlik och jämställd tillgång till kultur- och fritidsverksamhet alltid ingå redan i planeringens tidigaste skede.

Möjligheten att på ett enkelt, tryggt och hållbart sätt förflytta sig ska ha hög prioritet i all stads- och landsbygdsutveckling. I arbetet med hållbar mobilitet prioriteras gång, cykling och kollektivtrafik samt ökat samnyttjande/delning av fordon och transporttjänster. Uppsala ska vara Sveriges bästa cykelstad ur ett säkerhets- och trygghets-, framkomlighets-, bekvämlighets- och cykelkulturperspektiv. Gatunätet för gående ska få högre standard och göras mer sammanhängande för att förbättra tillgängligheten och attraktiviteten. Stadens mobilitet behöver i ökande grad dela ytor med andra funktioner, för att få effektiv användning av det offentliga rummet och bädda för ett rikt stadsliv. Multifunktionalitet ställer krav på utformningen av allmänna miljöer, men också på driften.

Betydelsen av biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster ska vägas in vid beslut och uttaget av naturresurser ska minimeras, genom bland annat investeringar i förnybar energi. Ökade ansträngningar ska göras för att skydda värdefull natur, säkerställa ekosystem och gynnsam bevarandestatus för hotade arter samt för att bevara, utveckla och stärka ekologiska samband i landskapet. EU:s ramdirektiv för vatten innebär att god status ska uppnås för yt- och grundvatten, någonting som är särskilt viktigt i Uppsalaåsen. Nytt kunskapsunderlag och nya riktlinjer vägleder nu arbetet med att hålla nere negativ påverkan på grundvattenresursen i åsen.

Genom ett systematiskt förbättringsarbete och innovativt tänkande kan kommunens samhällsbyggnadsprocess prestera mer och bättre med mindre resurser. Den samordnade nämnd-, bolags- och förvaltningsöverskridande samhällsbyggnadsprocess som nu utvecklas, med tydliga politiska prioriteringsgrunder banar väg för beslut om rätt projekt i rätt ordning. Viktiga delar i prioriteringsgrunderna är kvalitet, genomförbarhet, systempåverkan och förmågan hos exploateringsprojekt att medfinansiera följdinvesteringar. Uppsala kommun står inför stora finansieringsåtaganden i olika former av infrastruktur under det närmaste decenniet, vilket inskräper kraven på en god tågorordning i samhällsbyggandet, för att undvika kostsamma överinvesteringar.

Uppsala kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo och vistas i. Kommunens kapacitet att undsätta den drabbade och lindra skador till följd av olyckor ska vara god och likvärdig i hela kommunen. Krisberedskapen ska vara god för att kunna hantera olika sorters samhällsstörningar och en sammanhängande planering av det civila försvaret ska återupptas. Räddningstjänsten har en stor regional samverkan med landstinget, polisen och andra kommuner. Räddningsnämnden samverkar med flera kommuner i regionen om en gemensam räddningscentral och med landstinget om sjukvårdslarm. Fortsatt utveckling av räddningstjänsten ska ske genom ökat nationellt och regionalt samarbete. En annan vital del i utvecklingen av räddningstjänsten är möjligheten att rekrytera medarbetare i beredskapstjänst. Att stärka den enskildes förmåga att undvika och hantera olyckor tillsammans med tillsynsverksamheten är avgörande för att skapa trygghet. Vid planering av bostäder och vägar är det viktigt att ta hänsyn till framkomligheten för räddningstjänst och andra blåljusmyndigheter.

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för planering, byggande, drift och underhåll av gator, torg, parker, parkering, hamn, gång- och cykelvägar samt kommunala trafikanläggningar. Nämnden ansvarar även för kommunens naturreservat, övriga friluftsområden, friluftsbad och anlagda vattenområden. Inom nämndens område finns även ansvaret för färdtjänst, riksfärdtjänst och trafikfrågor.

Budget

GATU- OCH SAMHÄLLSMILJÖNÄMND (GSN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	15 509,3	13 617,0	31 000,0	40 000,0	49 000,0
Statsbidrag	4 536,1	2 953,0	9 000,0	9 500,0	10 000,0
Övriga intäkter externt	88 768,1	178 069,8	105 500,0	110 000,0	115 000,0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	41 597,1	24 520,6	8 700,0	9 000,0	9 300,0
Summa intäkter	150 410,6	219 160,4	154 200,0	168 500,0	183 300,0
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-425 426,3	-538 635,6	-463 537,0	-476 931,0	-485 469,0
Avskrivningar	-95 960,7	-103 659,0	-128 000,0	-138 000,0	-148 000,0
Summa kostnader	-521 387,0	-642 294,6	-591 537,0	-614 931,0	-633 469,0
Finansiella intäkter	39,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-29 598,5	-32 819,7	-32 140,0	-36 016,0	-39 917,0
Summa nettokostnader¹	-400 535,8	-455 954,0	-469 477,0	-482 447,0	-490 086,0
Politisk verksamhet (1)	1 297,0	1 302,9	1 296,0	1 304,0	1 312,0
Infrastruktur, skydd m.m (2)	379 512,0	395 995,6	408 680,0	420 436,0	427 000,0
Fritid, övrigt (32)	7 910,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Färdtjänst/Riksfärdtjänst (56)	56 190,0	58 211,7	59 052,0	60 252,0	61 314,0
Affärsverksamhet (7)	431,0	443,8	449,0	455,0	460,0
Summa kommunbidrag	445 340,0	455 953,9	469 477,0	482 447,0	490 086,0
Resultat	44 804,2	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Plan- och byggnadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Plan- och byggnadsnämnden ansvarar för uppgifter enligt plan- och bygglagen, inklusive de lagar och andra föreskrifter som hör till denna lag, med undantag för översiktsplanering. Andra lagar och föreskrifter är exempelvis lagen om byggförsäkring och energideklaration för byggnader. Plan- och byggnadsnämnden planerar för, och ger förslag till, inrättande av områdesskydd såsom natur- och kulturresevat. Nämnden har också ansvar för uppgifter enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Budget

PLAN- OCH BYGGNADSNÄMNDEN (PBN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	76 683,5	82 486,0	76 500,0	78 030,0	79 590,6
Statsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter externt	-1 837,0	1 900,0	1 300,0	1 300,0	1 300,0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	8 981,6	5 232,7	3 900,0	3 900,0	3 900,0
Summa intäkter	83 828,1	89 618,7	81 700,0	83 230,0	84 790,6
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-141 042,7	-162 393,9	-154 859,0	-158 044,0	-161 178,6
Avskrivningar	-685,3	-578,0	-700,0	-700,0	-700,0
Summa kostnader	-141 728,0	-162 971,9	-155 559,0	-158 744,0	-161 878,6
Finansiella intäkter	19,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-18,8	-18,0	-26,0	-26,0	-26,0
Summa nettokostnader¹	-57 899,7	-73 371,2	-73 885,0	-75 540,0	-77 114,0
Politisk verksamhet (1)	1 583,0	1 589,8	1 582,0	1 592,0	1 602,0
Infrastruktur, skydd m.m (2)	32 880,6	35 338,2	36 088,0	36 821,0	37 470,0
Ordinärt boende, äldre (521)	21 878,7	22 229,7	22 077,0	22 712,0	23 401,0
Ordinärt boende, personer med funktionsnedsättning (!)	14 041,2	14 213,4	14 138,0	14 415,0	14 641,0
Summa kommunbidrag	70 383,5	73 371,2	73 885,0	75 540,0	77 114,0
Resultat	12 483,8	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Nämnden svarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagen, alkohollagen, lotterilagen, tobakslagen och lagen, lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt om handel med vissa receptfria läkemedel samt för den kommunala lantmäterimyndigheten.

Budget

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN (MHN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	41 931,4	42 618,0	43 470,4	43 905,1	44 344,1
Statsbidrag	79,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter externt	-2 168,3	672,0	600,0	600,0	600,0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	4 664,7	2 057,8	2 099,0	2 140,9	2 183,8
Summa intäkter	44 507,0	45 347,8	46 169,3	46 646,0	47 127,9
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-65 804,4	-68 354,5	-69 990,3	-70 936,0	-71 833,9
Avskrivningar	-205,1	0,0	-48,0	-48,0	-48,0
Summa kostnader	-66 009,5	-68 354,5	-70 038,3	-70 984,0	-71 881,9
Finansiella intäkter	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-10,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nettokostnader¹	-21 508,8	-23 006,7	-23 869,0	-24 338,0	-24 754,0
Politisk verksamhet (1)	1 158,0	1 162,8	1 158,0	1 165,0	1 172,0
Infrastruktur, skydd m.m (2)	21 076,2	21 766,8	22 633,0	23 093,0	23 500,0
Fritid, övrigt (32)	87,4	77,2	78,0	80,0	82,0
Summa kommunbidrag	22 321,6	23 006,8	23 869,0	24 338,0	24 754,0
Resultat	812,8	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Räddningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner, där Uppsala kommun är värdkommun. Räddningsnämnden styrs av alla tre kommuner främst genom ett avtal mellan kommunerna, ett reglemente och ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor. Dessa styrdokument är antagna av alla tre kommuners kommunfullmäktige. De avsnitt i Mål och budget som berör räddningsnämnden är framtagna i samråd med Tierp och Östhammars kommuner.

Räddningsnämnden ansvarar för att bedriva en effektiv räddningstjänstverksamhet i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Kommunstyrelserna i alla tre kommuner har en uppsyningsplikt över den gemensamma nämnden. Fullmäktige i alla tre kommuner har rätt att begära upplysningar från nämnden. Ordförande, vice ordförande och anställda i den gemensamma nämnden är skyldiga att lämna upplysningar vid alla tre kommuners fullmäktigesammanträden. Ledamöter i alla tre kommuners kommunfullmäktige får ställa interpellationer eller frågor till nämndens ordförande. Nämnden ska också granskas av revisorer från alla tre kommuner. Hela rättsfiguren kan karaktäriseras som en hybrid, invävd i alla tre kommuner med en stark karaktär av egenregiverksamhet.

Nämndens verksamhet omfattar olycksförebyggande verksamhet, tillsyn, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor. Nämndens verksamhet omfattar också tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Nämnden ska stödja andra nämnder i alla tre kommuner inom sitt kompetensområde.

Nämnden har åtta inriktningsmål som finns i handlingsprogrammet för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor. Handlingsprogrammet är antaget av kommunfullmäktige i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

- Utveckla samarbeten med andra samhällsaktörer för att minska antalet och effekterna av bränder och andra olyckor.
- Stärka förmågan till krisberedskap
- Återuppta planering för civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap
- Stärka skyddet mot bränder och olyckor på landsbygd och glesbygd genom lokala aktörer
- Verka för att riskhänsyn tas i samhällsplaneringen
- Stärka den enskildes förmåga till riskmedvetet beteende och kunskap att handla vid bränder och olyckor genom information, rådgivning och utbildning
- Bryta olycksförlopp i ett så tidigt skede som möjligt genom att tillgängligheten till och effektiviteten av räddningsinsatser ska förbättras
- Utveckla förmågan att förebygga och hantera bränder och olyckor

Nämnden ska också i möjligaste mån inom sitt ansvarsområde medverka till de kommunövergripande målen från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

Budget

Nämndens budget utgår från en årlig uppräknings av kommunbidragen med prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Indexet är framtaget av Sveriges kommuner och landsting (SKL). Efter uppräknings kan nämndens budget sänkas eller höjas beroende på exempelvis rationaliseringskrav, uppdrag och förändrade lokalhyreskostnader.

Nedan redovisas Uppsala kommuns del av den gemensamma nämndens totala budget. För räddningsnämndens totala budget uppdelat per kommun se bilaga 5.

RÄDDNINGSNÄMNDEN (RÄN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	7 387,3	7 980,3	8 220,0	8 460,0	8 720,0
Statsbidrag	267,7	86,0	80,0	80,0	80,0
Övriga intäkter externt	51 268,6	53 839,5	57 895,0	62 152,0	64 551,0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	1 425,6	557,5	800,0	800,0	800,0
Summa intäkter	60 349,2	62 463,3	66 995,0	71 492,0	74 151,0
Verksamhetens kostnader exkl. egen nämnd	-191 173,4	-198 862,1	-214 153,5	-231 478,0	-239 709,7
Avskrivningar	-12 839,4	-12 900,0	-12 500,0	-12 500,0	-12 500,0
Summa kostnader	-204 012,8	-211 762,1	-226 653,5	-243 978,0	-252 209,7
Finansiella intäkter	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-1 209,7	-1 250,0	-1 200,0	-1 200,0	-1 200,0
Summa nettokostnader¹	-144 870,9	-150 548,8	-160 858,5	-173 686,0	-179 258,7
Politisk verksamhet (1)	1 117,0	1 151,1	1 182,2	1 220,0	1 259,2
Infrastruktur, skydd m.m (2)	143 858,1	149 397,7	159 676,3	172 465,9	177 999,5
Summa kommunbidrag	144 975,1	150 548,8	160 858,5	173 686,0	179 258,7
Resultat	104,3	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Namngivningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Namngivningsnämnden har till uppgift att besluta om namn på kvarter, gator, bostadsområden, vägar, broar och allmänna platser.

Budget

NAMNGIVNINGSNÄMNDEN (NGN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Statsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter externt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-1 288,9	-1 578,5	-1 595,0	-1 621,0	-1 644,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	-1 288,9	-1 578,5	-1 595,0	-1 621,0	-1 644,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nettokostnader¹	-1 288,9	-1 578,5	-1 595,0	-1 621,0	-1 644,0
Politisk verksamhet (1)	442,0	444,1	442,0	445,0	448,0
Infrastruktur, skydd m.m (2)	1 095,2	1 134,4	1 153,0	1 176,0	1 196,0
Summa kommunbidrag	1 537,2	1 578,5	1 595,0	1 621,0	1 644,0
Resultat	248,3	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Utbildning och arbete, samt kultur, idrott och fritid

En lyckad skolgång är grunden för människors möjlighet till egen försörjning och att utvecklas som självständiga individer. En lyckad skolgång är också grunden för Uppsalas tillväxt och konkurrenskraft. Förskolan och skolan stärker elevernas förmåga att använda sina kunskaper som medborgare i ett demokratiskt samhälle. Arbetet för att minska skillnaderna i kunskapsresultat för en jämlik skola är viktigt.

Alla barn och elever ska, oavsett sociala och ekonomiska hemförhållanden, kön, sexuell läggning, könsidentitet/könsuttryck och funktionsnedsättning, ges förutsättning för en bra skolgång. Miljön i förskolor och skolor ska vara trygg och ge studiero. Grunden för det livslånga lärandet läggs i tidig ålder. Varje barn och elev ska ges stöd och utmaningar för att nå sin fulla potential och lämna gymnasieskolan med de kunskaper som krävs för fortsatta studier eller för arbete. Detta arbete påbörjas redan i förskolan. Det innebär att alla medarbetare i Uppsalas förskolor och skolor har ett gemensamt ansvar för framgången i gymnasieskolan/gymnasiesärskolan.

Barn- och elevantalet i förskolor och skolor fortsätter att öka. I Uppsala ska man kunna vara trygg med att det finns en bra skola nära där man bor. Arbetet med att motverka skolsegregation ska intensifieras. Det medför ett behov av att under de närmaste åren utöka antalet platser i förskola med 2000 platser och i grundskola med 4000 platser. Ett väl fungerande samarbete mellan förvaltningar och bolag behövs för att förskolor och skolor ska komma på plats i rätt tid, med rätt dimensionering och till en rimlig kostnad.

Elever och föräldrar ska fritt kunna välja skola. Uppsala fortsätter utveckla modellen för skolval för att kunna tillgodose önskemål i så hög utsträckning som möjligt. Kommunala skolor och fristående skolor ska behandlas likvärdigt.

Kunskapsresultaten har utvecklats positivt mellan 2016 och 2017, men fortsatt arbete behövs, särskilt för att öka andelen elever som blir behöriga till gymnasiet efter årskurs 9. Många ungdomar kommer till Uppsala i senare tonåren och ska på en kortare tid nå kunskapsmålen, vilket är en utmaning. För att klara av kunskapsmålen är det viktigt att barn och elever mår bra. Elevhälsan förstärks för att den psykiska hälsan ska öka.

För att höja kunskapsresultaten behöver lärarna få fokusera på sitt kärnuppdrag och avlastas med uppgifter som inte kräver en lärarlegitimation. Satsningen på lärarassistenter ska fortsätta och kompletteras med en pilotstudie av effekten av andra alternativ för att minska lärares arbetsbörda och öka elevernas måluppfyllelse. Skolan ska styras med tillit till professionerna.

Att jobba för en god kompetensförsörjning är en viktig strategi för att möta utmaningarna i ett växande Uppsala. Det breda utbudet av yrkesutbildningar för både unga och vuxna behövs för att säkra kompetensförsörjningen inom bristyrken. Med utbildningar skräddarsydda efter arbetsmarknadens behov, upphandlingar med sociala krav och sommarjobb som ger arbetslivserfarenhet ska fler invånare bli anställningsbara och komma i arbete.

Vuxenutbildningen ska ge förutsättningar för ett livslångt lärande, god livskvalitet och minskade kunskapsklyftor. Det ska finnas möjligheter till omskolning för att tillgodose arbetslivets och samhällets krav på ökad kompetens.

Antal elever inom vuxenutbildningen har ökat kraftigt de senaste åren genom bland annat ett ökat antal nyanlända. Nyanlända ger kommunen större möjlighet att säkra kompetensförsörjningen när allt färre i yrkesverksam ålder ska försörja allt fler äldre. Samverkan inom kommunen samt mellan kommunen och samhällets olika aktörer är centralt för att gynna individens etablering. En förutsättning för att kunna tillgodogöra sig utbildning och annat stöd är att invånarna har en trygg boendesituation. Bostadsmarknadens utveckling har därmed en väsentlig påverkan på möjligheterna till att fler bidrar och kan ta del av den gemensamma välfärden.

Trots låg arbetslöshet i Uppsala så har vissa grupper svårt att få fäste på arbetsmarknaden. Uppsala kommun ska i ökad utsträckning agera för en inkluderande arbetsmarknad. Det krävs samarbete mellan olika förvaltnings- och politikområden på nationell, regional och lokal nivå för att arbetslösheten ska minska. Samverkan med Arbetsförmedlingen och arbetsgivare är centralt för att fler arbetslösa ska få fäste på arbetsmarknaden. Viktigt är att kommunen agerar som förebild för en inkluderande arbetsmarknad. Sociala företag är en betydelsefull aktör för att personer som varit utan arbete länge ska få en ingång till arbetslivet.

Genom ett helhetsperspektiv för den fria tiden inom kultur, idrott och fritid ges alla invånare möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid i livets alla skeden. En aktiv och meningsfull fritid är en välfärdsfråga och utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet. Oavsett ekonomiska, sociala, kunskapsmässiga och fysiska förutsättningar, liksom ålder, kön, könsidentitet/könsuttryck, sexuell läggning och kulturell bakgrund, har invånarna rätt till en meningsfull fritid.

Kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet stärker demokratin och möjliggör möten, kunskap, upplevelser och integration. Kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet är tillgänglig för alla och bidrar till människors livskvalitet och gör kommunen attraktiv för både boende och besökare. Ett starkt och fritt kulturliv är en förutsättning för ett variationsrikt och levande kulturutbud och ligger till grund för evenemang och festivaler som i sin tur bidrar till kommunens utveckling. Uppsalas unika tillgångar inom områden som rör mänskliga rättigheter, yttrandefrihet och fred tas tillvara. Folkbildning och föreningsliv står för betydande insatser inom kultur- och fritidsutbudet med bra samspel och dialog mellan kommunen och det civila samhället. Aktivt kulturmiljöarbete och offentlig gestaltning bidrar också till kommunens attraktivitet liksom ett tillgängligt konstmuseum i ändamålsenliga lokaler med utvecklad verksamhet som svarar mot efterfrågan.

Infrastrukturen för kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet har inte följt befolkningsutvecklingen i stad och på landsbygd vilket lett till brister. Behoven av lokaler och anläggningar för idrott, bibliotek, fritidsklubbar, fritidsgårdar och kulturskola har ökat under senare år. Genom främjande perspektiv och tidiga insatser skapas förutsättningar för socialt hållbar samhällsutveckling. Därför finns frågor som rör kultur, idrott och fritid med i ett tidigt skede av samhällsplaneringen och både stadens och landsbygdens förutsättningar och behov uppmärksammas. Kommunens invånare ska leva med god tillgång till grönska och friluftsliv, kultur och idrott. Samverkan och effektiv lokalanvändning är ledord i utvecklingsarbetet.

Tillgång till kultur och fritidsverksamhet för barn och unga är ett prioriterat område, genom att till exempel erbjuda barn till arbetssökande plats på fritidshem. Genom att utveckla en

natur- och kulturgaranti i samverkan inom och mellan kommunen, förenings- och näringslivet stärks barns och ungas tillgång till kultur.

Uppsala ska utvecklas som idrottskommun. Avseende arenor för idrott och evenemang pågår byggnation, men fortfarande finns inom några områden en återstående brist. Uppsala kommun tillsammans med Riksidrottsförbundet och Upplands idrottsförbund arbeta för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta i idrotts- och föreningslivet. Formerna och villkoren för kommunens stöd och bidrag till föreningsliv och en aktiv fritid ska utformas utifrån ett tydligt samhälls- och folkhälsoperspektiv. Stödformerna och utvecklingen av de fysiska förutsättningarna i form av allmänna ytor och platser liksom anläggningar ska bidra till att skapa bättre balans i resursfördelningen mellan flickor/pojkar och kvinnor/män, mellan idrotts- och andra fritidsaktiviteter, mellan förenings- och egenorganiserade aktiviteter och mellan förutsättningarna på landsbygden och i staden.

Utbildningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Utbildningsnämnden har ett samlat ansvar för all pedagogisk verksamhet från förskola till och med gymnasieskola. Nämnden har därmed ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående förskola/skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående enheter. Som huvudman har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i förskolor och skolor som drivs i kommunens regi.

Budget

UTBILDNINGSNÄMNDEN (UBN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	193 306,4	192 378,8	195 500,0	199 000,0	202 500,0
Statsbidrag	425 350,5	352 272,3	331 140,0	333 190,0	335 290,0
Övriga intäkter externt	238 642,2	226 711,8	217 690,0	219 330,0	220 980,0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	10 657,7	6 141,8	5 810,0	3 380,0	3 380,0
Summa intäkter	867 956,8	777 504,7	750 140,0	754 900,0	762 150,0
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-5 379 283,9	-5 674 197,1	-5 877 683,0	-6 028 915,0	-6 154 807,0
Avskrivningar	-16 171,5	-15 513,4	-28 160,0	-35 840,0	-55 150,0
Summa kostnader	-5 395 455,3	-5 689 710,5	-5 905 843,0	-6 064 755,0	-6 209 957,0
Finansiella intäkter	23,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-1 148,8	-1 156,1	-1 315,0	-2 030,0	-3 400,0
Summa nettokostnader¹	-4 528 624,2	-4 913 361,9	-5 157 018,0	-5 311 885,0	-5 451 207,0
Politisk verksamhet (1)	2 984,0	3 024,6	3 048,0	3 067,0	3 086,0
Förskola (411)	1 324 753,0	1 388 579,6	1 441 991,0	1 472 861,0	1 492 815,0
Öppen förskola (412)	15 342,9	16 047,8	16 382,0	16 760,0	17 009,0
Pedagogisk omsorg 1-5 år (413)	64 453,1	67 413,0	68 815,0	70 406,0	71 450,0
Fritidshem m.m. (421, 422, 425)	223 429,6	233 394,8	246 179,0	252 106,0	256 597,0
Förskoleklass (431)	163 983,7	167 393,8	170 882,0	175 519,0	184 870,0
Grundskola (432)	1 980 316,0	2 091 302,7	2 223 327,0	2 288 975,0	2 355 715,0
Grundsärskola (433)	87 646,2	95 875,5	104 726,0	107 696,0	110 714,0
Gymnasieskola (434)	716 593,7	795 802,9	828 406,0	868 646,0	901 020,0
Gymnasiesärskola (435)	53 735,2	54 527,2	53 262,0	55 849,0	57 931,0
Summa kommunbidrag	4 633 237,3	4 913 361,9	5 157 018,0	5 311 885,0	5 451 207,0
Resultat	104 613,1	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Arbetsmarknadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna. Arbetsmarknadsnämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd och ansvarar för arbetsfrämjande och kompetenshöjande arbetsmarknadsinsatser samt feriearbete. Ansvaret omfattar ekonomiskt bistånd, ansvar för kommunens mottagande av nyanlända, stöd till föreningar bildade på etnisk grund samt utvecklingsmedel för ökad inkludering. Nämnden ansvarar även för konsumentrådgivning samt budget- och skuldrådgivning.

Budget

ARBETSMARKNADSNÄMND (AMN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	151,9	125,0	150,0	155,0	160,0
Statsbidrag	212 152,8	385 443,1	380 000,0	360 000,0	350 000,0
Övriga intäkter externt	25 880,6	25 976,1	25 500,0	26 300,0	26 500,0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	9 859,3	8 037,5	5 000,0	4 000,0	4 000,0
Summa intäkter	248 044,6	419 581,7	410 650,0	390 455,0	380 660,0
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-881 969,5	-1 115 503,6	-1 128 586,0	-1 119 287,0	-1 117 528,0
Avskrivningar	-995,3	-1 143,2	-1 400,0	-1 600,0	-1 700,0
Summa kostnader	-882 964,8	-1 116 646,8	-1 129 986,0	-1 120 887,0	-1 119 228,0
Finansiella intäkter	5,8	2,4	3,0	4,0	4,0
Finansiella kostnader	-87,7	-41,8	-95,0	-100,0	-105,0
Summa nettokostnader¹	-635 002,0	-697 104,5	-719 428,0	-730 528,0	-738 669,0
Politisk verksamhet (1)	1 806,0	1 814,0	1 805,0	1 816,0	1 827,0
Infrastruktur, skydd m.m (2)	5 179,9	5 965,9	7 166,0	7 812,0	7 950,0
Kultur, övrigt (31)	1 837,0	1 902,7	1 932,0	1 969,0	2 001,0
Grundläggande vuxenutbildning (441)	12 128,3	18 115,7	24 209,0	24 580,0	24 861,0
Gymnasial vuxenutbildning och påbyggnadsutbildning (442)	72 632,2	68 274,2	72 659,0	73 770,0	74 612,0
Särskild utbildning för vuxna (450)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Svenska för invandrare (460)	54 347,3	77 750,9	68 900,0	69 954,0	70 753,0
Ekonomiskt bistånd (574)	328 426,2	340 312,0	344 201,0	349 468,0	353 456,0
Flyktmottagande (61)	35 381,9	53 528,1	47 885,0	48 182,0	48 486,0
Arbetsmarknadsåtgärder (62)	125 017,4	129 440,9	150 671,0	152 977,0	154 723,0
Summa kommunbidrag	636 756,2	697 104,5	719 428,0	730 528,0	738 669,0
Resultat	1 754,2	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kulturnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Kulturnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden fördelar stipendier, bidrag och annat stöd till kulturliv, kulturevenemang, folkbildning, nationella minoriteter och ansvarar för folkbiblioteksverksamhet, kommunens museer och kulturscener, konstnärliga gestaltungsprojekt, konstinköp och konstsamlingar. Nämnden stödjer ungdomars egna initiativ och ansvarar för fritidsgårdar, öppen fritidsverksamhet, övrig fritidsverksamhet för barn och unga samt kultur- och musikskola. Kulturmiljö- och kulturarvsfrågor samt stöd till bygdegårdar ingår också i nämndens ansvarsområde.

Budget

KULTURNÄMNDEN (KTN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	12 785,3	12 809,2	13 065,4	13 274,4	13 486,8
Statsbidrag	15 643,4	22 295,1	20 295,1	18 295,1	16 295,1
Övriga intäkter externt	11 375,7	10 416,0	10 416,0	10 416,0	10 416,0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	8 379,5	4 130,1	1 130,1	1 130,1	1 130,1
Summa intäkter	48 184,0	49 650,4	44 906,6	43 115,7	41 328,1
Verksamhetens kostnader exkl. egen nämnd	-350 928,6	-371 121,0	-382 481,5	-382 938,1	-386 330,5
Avskrivningar	-3 227,4	-3 762,5	-6 508,0	-9 430,2	-11 882,1
Summa kostnader	-354 156,0	-374 883,5	-388 989,4	-392 368,3	-398 212,6
Finansiella intäkter	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-271,2	-303,4	-580,2	-784,4	-785,5
Summa nettokostnader¹	-306 240,9	-325 536,5	-344 663,0	-350 037,0	-357 670,0
Politisk verksamhet (1)	1 559,0	1 565,8	1 558,0	1 568,0	1 578,0
Infrastruktur, skydd m.m (2)	0,0	1 500,0	1 526,0	1 557,0	1 585,0
Kultur, övrigt (31)	75 830,5	87 451,7	87 252,0	88 703,0	90 125,0
Bibliotek (313)	85 071,8	92 285,0	93 724,0	94 914,0	96 587,0
Musikskola/kulturskola (314)	40 359,0	40 394,6	44 205,0	47 858,0	49 198,0
Fritid, övrigt (32)	31 856,0	24 905,7	44 285,0	43 951,0	44 735,0
Fritidsgårdar (323)	51 635,5	54 940,5	41 141,0	40 178,0	41 997,0
Öppen fritidsverksamhet (424)	20 864,7	20 980,2	30 972,0	31 308,0	31 865,0
Grundskola (432)	0,0	1 513,0	0,0	0,0	0,0
Summa kommunbidrag	307 176,4	325 536,5	344 663,0	350 037,0	357 670,0
Resultat	935,5	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Idrott- och fritidsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för planering och utveckling av barn- och ungdomsidrott liksom bredd- och elitidrott samt fritidsverksamhet. Nämnden löser sitt uppdrag huvudsakligen genom inhyrning och uthyrning av anläggningar samt genom att ha en långsiktig planering för lokalförsörjning avseende idrotts- och fritidsanläggningar. Samverkan sker med föreningar och andra aktörer inom nämndens ansvarsområde som en del i arbetet med att forma och upprätthålla riktlinjer och mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Budget

IDROTTS- OCH FRITIDSNÄMNDEN (IFN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	50,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Statsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter externt	17 355,3	26 030,2	25 557,4	26 323,7	27 112,7
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	28 986,3	32 206,6	31 961,7	32 600,2	33 252,0
Summa intäkter	46 392,0	58 236,8	57 519,1	58 923,9	60 364,7
Verksamhetens kostnader exkl. egen nämnd	-250 055,0	-301 505,8	-337 187,1	-372 061,9	-401 365,7
Avskrivningar	-4 104,7	-5 329,9	-7 377,0	-9 338,0	-11 541,0
Summa kostnader	-254 159,7	-306 835,7	-344 564,1	-381 399,9	-412 906,7
Finansiella intäkter	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-504,4	-662,4	-722,0	-863,0	-1 054,0
Summa nettokostnader¹	-208 270,2	-249 261,3	-287 767,0	-323 339,0	-353 596,0
Politisk verksamhet (1)	995,0	999,9	994,0	1 000,0	1 006,0
Fritid, övrigt (32)	214 935,9	248 261,4	286 773,0	322 339,0	352 590,0
Summa kommunbidrag	215 930,9	249 261,2	287 767,0	323 339,0	353 596,0
Resultat	7 660,7	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Vård och omsorg

Uppsalabor med funktionsnedsättning och deras anhöriga ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet. Individens egenmakt, delaktighet och rätt att välja har stärkts men utvecklingen ska fortsätta. Insatser i rätt omfattning och av god kvalitet är viktigt för att verksamheten ska vara socialt och ekonomiskt hållbar. Vården och omsorgen ska jämlikt möta invånarnas behov. Åldersstrukturen i Uppsala kommun förändras de kommande åren. Antalet barn och ungdomar i skolåldern förväntas öka, men det är gruppen äldre personer som står för den största befolkningsökningen efter 2021. Samhällsutveckling och förändrad demografi ställer krav på förändrade och nya insatser. Fler människor överlever sjukdomar och trauman tack vare den medicinska utvecklingen. Det innebär att fler lever med funktionsnedsättning efter behandlad sjukdom och behöver stöd och service för att klara sin vardag.

För att kunna tillgodose medborgarnas behov på sikt krävs ett långsiktigt förebyggande arbete. Därigenom kan också behovet av mer omfattande vård- och omsorgsinsatser minska. De ekonomiska förutsättningarna är en stor utmaning för samtliga nämnder inom vård- och omsorgsområdet.

Regeringen har beslutat om en översyn av socialtjänstlagen som ska vara klar i december 2018. Socialtjänstens verksamhet ska kunna anpassas efter förändringar i omvärlden och samverkan mellan aktörer är nödvändigt för att samhällets resurser ska användas på bästa sätt samtidigt som en alltmer kunskapsbaserad socialtjänst är önskvärd. Den enskilde ska erbjudas en socialtjänst som utgår från individens behov där insatserna bygger på bästa tillgängliga kunskap. Utredaren har också fått i direktiv att undersöka möjligheten för kommuner att tillgängliggöra insatser samtidigt som en jämlik, likvärdig och rättssäker socialtjänst säkerställs. Syftet är att undersöka möjligheter att förenkla biståndsbedömningen och därmed minska administrationen.

Målsättningen är att Sverige år 2025 ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter (Vision e-hälsa). Som ett led i detta arbetar nämnderna inom vård och omsorg aktivt med digitalisering, nya tekniska lösningar och innovationer. Redan idag testas välfärdsteknik i form av sensorer och nya kommunikationshjälpmedel inom omsorgen i Uppsala. Personens och det sociala nätverkets resurser ska tas till vara och möjligheten till att få stöd på hemmaplan ska stödjas och utvecklas. Att värna individens självständighet och i högre grad erbjuda flexibla insatslösningar i närmiljön innebär både ökad kvalitet i tjänsterna och en positiv ekonomisk effekt. Genom att satsa på moderna hjälpmedel som fungerar för både vardagen och fritiden kan självständigheten för invånare med funktionsnedsättning förbättras. Digital teknik ska användas för att öka självständighet, trygghet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och för att motverka det digitala utanförskapet ges äldre möjlighet att lära sig ny digital teknik. En möjlighet att möta behoven är ökad samverkan inom kommunen och med externa parter.

Aldrig tidigare har så många människor varit på flykt. Politiska beslut på EU och nationell nivå kan komma att påverka migrationen och Uppsala kommuns mottagande av asylsökande och nyanlända. För att kunna säkra ett bra mottagande krävs samordnade insatser internt inom kommunen och externt med andra berörda aktörer, inte minst civilsamhället. Ett nytt ersättningssystem träder i kraft den 1 juli 2017, vilket innebär sänkta ersättningar för mottagandet av ensamkommande barn. Förändrade förutsättningar innebär ett nytt

mottagande av ensamkommande barn. Det krävs nya boendelösningar och nya strukturer som ger förutsättningar för självständighet och ett ökat eget ansvar. Mottagandet behöver förbättrade stödstrukturer för att hantera psykisk ohälsa och ett tyngre missbruk bland ensamkommande barn och unga. Det är viktigt att arbeta långsiktigt för att möta de nya förutsättningarna med hög kvalitet. Regeringen har föreslagit att ensamkommande ungdomar som studerar på gymnasiet ska få möjlighet till uppehållstillstånd.

En god psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet: Skolprestation, fritid, familje- och kompisrelationer såväl som för den fysiska hälsan. Många äldre lider idag av psykisk ohälsa. Denna psykiska ohälsa kan ibland misstas för andra sjukdomstillstånd och personen får därför inte rätt hjälp för att kunna må bättre. Orsakerna till den ökande psykiska ohälsan hos unga är komplexa och kräver nya lösningar. Alla aktörer behöver arbeta tillsammans för att utveckla insatser som främjar psykisk hälsa och innebär ett bra stöd till barn- och unga. Elevhälsan ska byggas ut och omfatta fler yrkesgrupper. För att möta utmaningen med psykisk ohälsa i alla åldrar behövs strategiska förebyggande och tidiga insatser i samverkan mellan kommunens förvaltningar. Arbetet med att minska barngrupperna i förskolan, bygga ut föräldrautbildningar och satsa på familjecentraler en del av att förebygga psykisk ohälsa. En nära samverkan mellan kommun och region är också en förutsättning för att invånarna ska få tillgång till jämlik och kvalificerad vård och omsorg. Det gäller även en ökande andel multisjuka äldre. Uppsala kommun ska fortsätta satsningen på närvårdsutveckling tillsammans med regionen.

Den nya lagen om trygg och effektiv utskrivning från slutenvård kommer att gälla från 2018 och för socialpsykiatri från och med 2019, vilket innebär att tiden för när det kommunala betalningsansvaret inträder förkortas till tre kalenderdagar. I samband med detta har primärvården fått en mer central roll vid utskrivning. Lagändringen har krävt en närmare dialog och samverkan med regionen. Parallellt har kommunen utvecklat och stärkt de egna resurserna för att erbjuda en trygg hemgång direkt till hemmet. En fortsatt översyn av den kommunala hälso- och sjukvården ska genomföras.

En lagändring som innebär stärkt barnrättsperspektiv för barn som vistas i skyddat boende tillsammans med en vårdnadshavare föreslås träda i kraft 1 juli 2019. Det innebär att skyddat boende blir en ny placeringsform som kräver myndighetsbeslut. Skyddade boenden blir också tillståndspliktiga med ökade kvalitetskrav. Bland annat ska barnets rätt till skolgång och hälso- och sjukvård säkerställas. En annan lagändring är att FN:s konvention om barns rättigheter föreslås inkorporeras i svensk lagstiftning. Den nya lagen kommer att innebära att de mänskliga rättigheter som rör barn samlas i en lag vilket ska bidra till en helhetssyn. Med barnkonventionen som lag kan barn i större utsträckning förväntas involveras i beslut som rör barnet självt. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2020. Kommunen behöver nya arbetssätt och fördjupad kunskap för att den praktiskt ska kunna tillämpas.

Riksdagen har fastställt ett nytt nationellt funktionshinderpolitiskt mål. En statlig utredning pågår för att förtydliga och konkretisera målet. Översynen av insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade och assistans enligt socialförsäkringsbalken kommer att presenteras hösten 2018. Regeringens ambition är att finna en lösning gällande personlig assistans som både ger en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling och värnar lagstiftningen som fyller en viktig funktion för att skapa delaktighet i samhällslivet. Uppsala kommun har

tillsammans med region Uppsala det yttersta ansvaret för att kommuninvånarnas hjälpbehov tillgodoses.

Personer med funktionsnedsättning, institutionsplacerade barn och HBTQ-personer har generellt sämre hälsa än befolkningen i övrigt. Grupperna är heterogena och behoven ser olika ut. I Uppsala kommun ges därför möjligheter till olika typer av insatser för att främja en god hälsa och förebygga ohälsa. Bland annat ges insatser av friskvård inom ramen för olika verksamheter.

Inom drygt tio år förväntas personer över 80 år vara nästan dubbelt så många som idag. Det innebär att den kommunala äldreomsorgen, tillsammans med övriga berörda aktörer, behöver möta det ökande antalet individer utifrån ett brett äldreperspektiv. Inom medborgardialogen med Äldrevänlig stad, vilket involverade var 20:e medborgare 60 år och äldre, framkom att utvecklingsinsatser framförallt är motiverade inom följande fem områden. De ska minska upplevd diskriminering på grund av ålder och skillnader i upplevd livskvalitet mellan äldre boende i staden respektive landsbygden. De ska även förbättra förhållanden på bostadsmarknaden, i utemiljön och kollektivtrafiken ur ett äldreperspektiv. Kommunen kan ta ansvar för åtgärder inom flera områden. Vissa av dem behöver ett betydligt bredare partnerskap och engagemang från samhället. Inte minst är det viktigt att stödja civilsamhället till ett ökat utbud av aktiviteter för bättre folkhälsa bland äldre. 2019 tas en handlingsplan fram för att vägleda det fortsatta arbetet med Äldrevänlig kommun.

Det behövs fler olika boendelösningar och nya boendeformer som motsvarar behoven för alla grupper inom vård och omsorgsområdet. Nya insatser i form av boendestöd för personer med kognitiv funktionsnedsättning planeras att införas. Flera personer kan bo i det ordinarie bostadsbeståndet om de får stöd och på så sätt frigörs lägenheter i bostad med särskild service för andra. Genom att blanda verksamheter för äldre och yngre målgrupper främjas att generationer möts och ofrivillig ensamhet motverkas. För äldre personer behöver perspektiven vidgas till att gälla hela boendekedjan. Det vill säga allt från tillgänglighet i ordinarie bostäder, mellanboendeformer, t ex seniorbostäder till utformning och omfattning av vård- och omsorgsboenden. Utbyggnaden av LSS-bostäder, av särskilda boendeformer liksom utbyggnad av äldreboendestäder inom den ordinarie bostadsmarknaden, kommer framöver att ledas av en strategisk bostadsförsörjningsplan för vård och omsorg.

Äldreomsorgen ska kännas trygg för Uppsalas äldre och deras anhöriga. Det ska finnas valfrihet för äldre att välja utförare av omsorg, samtidigt som kvaliteten alltid ska värnas. Kvaliteten inom äldreomsorgen ska stå i fokus, både i egen och upphandlad verksamhet och i upphandlingar. Personalkontinuiteten i hemtjänsten ska förbättras.

En stor utmaning är att säkerställa rätt kompetens på rätt plats nu och framåt. Det gäller såväl medarbetare som uppdragstagare i form av god man, förvaltare, familjehem och kontaktperson. I en rapport från Riksrevisionen som lämnades i december 2017, påpekas att det behövs en översyn av dagens lagstiftning gällande gode män och förvaltare för att kunna möta de behov som finns i samhället.

För att rekrytera och behålla medarbetare och chefer är det viktigt att säkra en hållbar arbetsmiljö och goda utvecklingsmöjligheter. En del kompetenser är svåra att rekrytera och

behålla. Öppenhet för innovation och förnyelse kan vara en central betydelse för attraktivitet som arbetsgivare. Det finns också potentiella medarbetare som står långt från arbetsmarknaden som med rätt förutsättningar kan bidra. En betydande resurs finns bland nyanlända om de ges språkstöd och utbildning. Slutligen har vikten av ett systematiskt arbetsmiljöarbete förstärkts genom nya föreskrifter.

Äldrenämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Äldrenämnden ansvarar för service, vård och omsorg i ordinärt eller särskilt boende till personer 65 år och äldre, i de fall personerna har behov av sådana insatser på grund av nedsatt fysisk funktionsförmåga. Nämnden arbetar främst utifrån socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar även för öppna insatser och förebyggande verksamhet för personer 65 år och äldre.

Budget

ÄLDRENÄMNDEN (ÄLN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	120 977,7	126 368,0	134 462,5	139 154,7	144 434,7
Statsbidrag	122 555,7	103 480,4	75 902,6	77 420,6	78 969,0
Övriga intäkter externt	38 466,9	30 778,0	31 393,6	32 021,4	32 661,9
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	86 003,9	53 108,4	181 613,2	185 866,2	190 220,5
Summa intäkter	368 004,2	313 734,8	423 371,8	434 463,0	446 286,1
Verksamhetens kostnader exkl. egen nämnd	-2 125 163,4	-2 102 067,0	-2 247 340,3	-2 306 132,2	-2 377 072,8
Avskrivningar	-3 736,3	-4 584,0	-4 737,9	-4 735,9	-4 887,4
Summa kostnader	-2 128 899,8	-2 106 650,9	-2 252 078,2	-2 310 868,1	-2 381 960,2
Finansiella intäkter	10,1	2,0	2,5	2,6	2,7
Finansiella kostnader	-280,4	-299,0	-638,1	-658,5	-679,6
Summa nettokostnader¹	-1 761 165,9	-1 793 213,1	-1 829 342,0	-1 877 061,0	-1 936 351,0
Politisk verksamhet (1)	1 348,0	1 369,1	1 362,0	1 371,0	1 380,0
Öppen verksamhet, äldre (51)	54 248,5	58 679,5	65 312,0	63 898,0	65 721,0
Ordinärt boende, äldre (521)	700 157,8	740 230,0	780 371,0	798 435,0	823 626,0
Särskilt boende, äldre (522)	938 094,5	992 934,6	982 297,0	1 013 357,0	1 045 624,0
Summa kommunbidrag	1 693 848,8	1 793 213,1	1 829 342,0	1 877 061,0	1 936 351,0
Resultat	-67 317,1	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Omsorgsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorg, service och viss sysselsättning inom socialpsykiatri och verksamheter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett ålder. Vidare ansvarar nämnden för service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen i ordinärt och särskilt boende för personer upp till 65 år som har behov av sådana insatser på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom. Nämnden ansvarar även för uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen.

Budget

OMSORGSNÄMNDEN (OSN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	15 091,8	15 222,6	15 626,0	16 040,1	16 465,2
Statsbidrag	188 221,5	184 751,7	187 447,5	190 203,2	193 009,8
Övriga intäkter externt	26 480,2	23 511,8	24 134,9	24 774,4	25 431,0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	39 730,5	38 345,5	39 361,7	40 404,7	41 475,5
Summa intäkter	269 524,0	261 831,6	266 570,1	271 422,4	276 381,3
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-1 794 244,4	-1 838 815,2	-1 876 598,1	-1 911 587,4	-1 942 267,3
Avskrivningar	-647,2	-695,1	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	-1 794 891,6	-1 839 510,3	-1 876 598,1	-1 911 587,4	-1 942 267,3
Finansiella intäkter	5,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-47,2	-81,2	0,0	0,0	0,0
Summa nettokostnader¹	-1 525 409,4	-1 577 759,9	-1 610 028,0	-1 640 165,0	-1 665 886,0
Politisk verksamhet (1)	1 571,0	1 578,4	1 570,0	1 579,0	1 589,0
Ordinärt boende, äldre (521)	30 928,0	32 229,2	18 152,0	18 688,0	19 262,0
Särskilt boende, äldre (522)	90 387,0	94 570,6	70 666,0	72 889,0	75 204,0
Öppen verksamhet, personer med funktionsnedsättning	28 831,0	29 873,7	31 522,0	32 004,0	32 370,0
Ordinärt boende, personer med funktionsnedsättning (1)	194 895,0	203 951,2	181 883,0	184 720,0	186 883,0
Särskilt boende, personer med funktionsnedsättning (1)	162 068,0	167 944,5	149 887,0	152 304,0	154 168,0
Insatser enligt LSS, assistansersättning enligt SFB och L	1 011 173,1	1 047 612,4	1 156 348,0	1 177 981,0	1 196 410,0
Summa kommunbidrag	1 519 853,1	1 577 759,9	1 610 028,0	1 640 165,0	1 665 886,0
Resultat	-5 556,3	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Socialnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar (inte ekonomiskt bistånd). Det inkluderar stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar, samt stöd till personer med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Nämnden ansvarar också för bostadssociala frågor, mottagande av ensamkommande barn, EU-migranter, familjerättsliga frågor, samordning av arbetet för att motverka våld i nära relation och insatser för den nationella minoriteten romer. Socialnämnden ansvarar även för förebyggande ANDT-arbete.

Budget

SOCIALNÄMNDEN (SCN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	2 735,3	3 887,2	3 900,0	4 000,0	4 100,0
Statsbidrag	290 549,2	190 828,3	115 417,2	97 602,4	79 802,1
Övriga intäkter externt	19 003,9	26 213,1	26 870,0	27 540,0	28 230,0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	5 817,8	4 157,4	4 200,0	4 350,0	4 450,0
Summa intäkter	318 106,1	225 086,1	150 387,2	133 492,4	116 582,1
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-963 297,9	-911 077,0	-870 927,2	-861 848,4	-860 224,1
Avskrivningar	-1 695,8	-1 698,7	-2 100,0	-2 700,0	-2 800,0
Summa kostnader	-964 993,7	-912 775,6	-873 027,2	-864 548,4	-863 024,1
Finansiella intäkter	1,8	0,9	1,0	1,0	1,0
Finansiella kostnader	-101,0	-70,4	-100,0	-120,0	-125,0
Summa nettokostnader¹	-646 986,8	-687 759,1	-722 739,0	-731 175,0	-746 566,0
Politisk verksamhet (1)	4 678,0	4 747,3	4 723,0	4 752,0	4 782,0
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna (571-572)	162 568,9	176 612,1	183 930,0	182 379,0	184 460,0
Barn- och ungdomsvård (573)	440 550,7	476 900,4	499 227,0	513 687,0	526 531,0
Familjerätt och familjerådgivning (58)	11 757,0	17 819,7	18 238,0	18 664,0	19 027,0
Flyktningmottagande (61)	8 554,0	11 679,7	16 621,0	11 693,0	11 766,0
Summa kommunbidrag	628 108,6	687 759,1	722 739,0	731 175,0	746 566,0
Resultat	-18 878,3	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Överförmyndarnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Överförmyndarnämnden i Uppsala län är en gemensam nämnd för samtliga kommuner i Uppsala län. Nämnden har Uppsala kommun som värdkommun.

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet. Tillsynen ska se till att den kommuninvånare som har en ställföreträdare i form av god man, förvaltare eller förmyndare ska få det hen har rätt till, både ekonomiskt och rättsligt. Tillsynen utgår från föräldrabalken, förmynderskapsförordningen och lagen om god man för ensamkommande barn.

Budget

Nedan redovisas Uppsala kommuns del av den gemensamma nämndens totala budget. För överförmyndarnämndens totala budget uppdelat per kommun se bilaga 6.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN (ÖFN)					
Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)	Utfall 2017	Beslutad 2018	Mål och budget 2019	Mål och budget 2020	Mål och budget 2021
Taxor och avgifter	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Statsbidrag	37 696,5	2 281,5	216,2	225,3	232,7
Övriga intäkter externt	13 092,8	18 076,8	15 756,0	14 544,0	14 140,0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	3 774,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	54 564,8	20 358,3	15 972,2	14 769,3	14 372,7
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-73 551,8	-44 737,0	-39 324,5	-36 337,0	-35 615,3
Avskrivningar	-83,4	-99,3	101,8	104,3	106,9
Summa kostnader	-73 635,2	-44 836,3	-39 222,7	-36 232,7	-35 508,4
Finansiella intäkter	0,6	0,0	1,0	1,0	1,0
Finansiella kostnader	-4,4	-5,9	6,0	6,2	6,4
Summa nettokostnader¹	-19 074,2	-24 483,9	-23 243,5	-21 456,2	-21 128,3
Politisk verksamhet (1)	17 437,2	15 647,9	14 434,1	15 090,4	11 461,8
Flyktningmottagande (61)	0,0	8 836,0	8 809,5	6 365,9	9 666,5
Summa kommunbidrag	17 437,2	24 483,9	23 243,5	21 456,2	21 128,3
Resultat	-1 637,0	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Program för kommunalt finansierad verksamhet

Från *programmet för kommunalt finansierad verksamhet* framgår att i samband med verksamhetsplaneringen ska nämnderna årligen beskriva och tydliggöra relationen med egenregi och privata utförare inom ansvarsområdet. Avsikter kring den framtida inriktningen av verksamheten ska framgå, exempelvis planer på större upphandlingar och förändringar inom utbud eller inriktning av insatser. Nämnderna ska också visa hur uppföljningen av verksamheten ska ske och hur nämnden ska tillgodose insyn i den verksamhet som lämnats över till privata utförare.

Arbetsmarknadsnämnden

Inom arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde är det i vuxenutbildningen som nämnden finansierar privata utförare för att utföra betydande delar av verksamheten. Inom vuxenutbildningen kan utbildning bedrivas genom entreprenad. I Uppsala finns idag tre upphandlade utbildningsanordnare; Hermods, Kompetensutvecklingsinstitutet samt Lernia. Inom egen regi bedrivs utbildningarna på Vuxenutbildningen Linné samt på gymnasieskolorna Ekeby och Jälla.

Det finns en strategisk planering att extern och egen verksamhet ska komplettera varandra när det gäller utbud och studieformer (distans, flexstudier-halvdistan, lärande på plats) i Uppsala. I dagsläget finns cirka 75 procent av eleverna hos de externa utförarna, men planen är att öka andelen elever inom egen regi. En omfattande marknadsföring genomförs under 2018 för att åskådliggöra det totala utbudet i Uppsala samt presentera egenregin på ett tydligare sätt än tidigare.

Förvaltningen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som omfattar både egen och extern verksamhet. Elevenkäter genomförs inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, Lärvox samt inom utbildning i svenska för invandrare. Resultaten från enkäterna återkopplas och redovisas även för nämnden. Uppföljning av avtal och uppdrag genomförs årligen med varje utbildningsanordnare inom vuxenutbildningen. Det handlar t ex om frågor kring studieresultat och lärarbehörighet. Varje år har samtliga utbildningsanordnare ett uppdrag att skriva en kvalitetsrapport som beskriver hur de inom olika områden arbetar för att öka elevernas måluppfyllelse. Kvalitetsrapporterna bedöms och poängsätts och en återkoppling till samtliga anordnare sker. En central del av kvalitetsarbetet är den löpande tillsyn som förvaltningens rektor bedriver gentemot externt upphandlad vuxenutbildning. Det handlar både om besök hos anordnare och om de regelbundna möten som anordnarna kallas till för att behandla aktuella frågor.

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Det är viktigt att det genomförs en bra analys av fördelningen mellan egenregi och externa utförare. Även om det sker förändringar i fördelningarna mellan egenregi och entreprenad erhåller gatu- och samhällsmiljönämnden en egen volym och kapacitet genom egendrift för att vara en attraktiv arbetsgivare. Fördelning av egenregi och extern entreprenad inom nämnden under 2017/2018:

- Allmän anläggning: 10 till 15 procent av hela utbyggnadsvolymen för anläggning av allmän plats fördelas på egenregi, 85 till 90 procent till extern entreprenad.

- Vinterväghållning: 80 procent fördelas på entreprenad och 20 procent egenregi. Dessa 20 procent omfattar medarbetarkostnader, plogar, ledning styrning jourcentral, specialutrustning som GSN tillhandahåller åt entreprenörer.
- Gräsklippning i park: 60 procent fördelas på entreprenad och 40 procent på egenregi. Egenregi ansvarar för Centrum och nordvästra distriktet. Vid nästa upphandling planeras den nuvarande fördelningen minska från 40 procent till 20 procent av egenregiför gräsklippning i park. GSN belyser dock vikten av att behålla en liten kapacitet med grundläggande kompetens så att möjligheten till gräsklipparbete alltid finns tillgängligt, exempelvis vid sikthinder eller risk för brand.
- Parkdrift: Egenregi ansvarar i dagsläget för 4 av 5 parkdistrikt. Detta bör reduceras till 2 av 5 distrikt i egenregi var av Centrum skulle utgöra ett av de två. Distriktet Centrum motsvarar näst intill hälften av parkdriften. 40 procent fördelat till egenregi är minimum.
- Gatuunderhåll: 80 procent fördelas på entreprenad och 20 procent egen regi. Exempelvis avser fördelningen till egenregi att inkludera restaurering av vägslitage och kantstenarbete.
- Gatubelysning: 95 procent fördelas på entreprenad och 5 procent omfattar beställning och styrning internt inom GSN.
- Projektleddning för allmän plats fördelas 50 procent på entreprenad och 50 procent egenregi.

Idrotts- och fritidsnämnden

Verksamhetsdriften inom idrott och fritid består idag av 23 personer som ansvarar för skötseln av Gränby IS-hall, friidrottsarenan, Österängens IP, Diöshallen och Studenternas IP. Utöver detta så ansvarar driften för skötsel av fotbollsplaner i kommunen.

Någon konkurrensutsättning genomförs idag inte inom området idrott och fritid.

Anledningen till att driften inom idrott och fritid inte har konkurrensutsatts är att driften har ett större ansvar än markskötsel. Vaktmästarna på anläggningarna har en viktig funktion vid mötet med barn- och unga. En nyckelfunktion mellan nämnden och föreningslivet.

Att konkurrensutsätta driften kan innebära negativa konsekvenser för verksamheten. Utöver detta finns det även en risk för försämrad kvalitet i våra anläggningar.

Förvaltningen ser däremot på frågan att konkurrensutsätta städ på anläggningarna. Städkostnaden uppgår till 10 mkr och utförs av kommunens gemensamma service.

Kommunstyrelsen

Inom kommunstyrelsens budget görs de flesta inköp av tjänster från externa utförare inom IT-verksamheten. Kommunens IT-system utgörs till cirka 60 procent (cirka 60 miljoner kronor) av system med installation och drift i egen regi och övriga 40 procent (40 miljoner kronor) utgörs av externa tjänsteleveranser eller molntjänster, totalt cirka 100 miljoner kronor per år.

Konsultinköp (externa utförare) görs för att stötta kommunens verksamhet, värdet av dessa är cirka 23 miljoner kronor per år. Därtill köps datakommunikationsnätverket mellan de olika lokaler kommunen nyttjar som tjänst i extern regi för ett värde om cirka 18 miljoner kronor per år. Ytterligare IT som levereras av externa utförare är telefoni för cirka 26 miljoner kronor per år och utskriftstjänster (skrivare som tjänst) för cirka 15 miljoner kronor per år.

Med en total IT-budget på cirka 325 miljoner kronor utgörs alltså cirka 122 miljoner kronor av externt utförande (cirka 37,5 procent).

Den rådande trenden för IT globalt är att andelen externa tjänsteleveranser ökar (molntjänster), vilket även avspeglas hos kommunen. Dock sker detta i små steg och inga planerade förändringar kommer att ändra ovan förhållanden mellan internt och externt utförande nämnvärt under planperioden.

Den egna regin på driftenheten riktas mot de egenägda fastigheterna (KS). Vid arbetsanhopningar anlitas externa utförare.

Den egna regin på projektenheten utgör utredningar och projektbeställningar för egna fastigheter. Vid arbetsanhopningar anlitas externa utförare.

Strategisk planering avser att fördela verksamheten mellan externa utförare cirka 8 miljoner kronor för främst konsulter inom teknik och arkitektur samt cirka 12 miljoner kronor på egenregi.

Kulturnämnden

Kulturnämnden har ingen konkurrensutsatt verksamhet men däremot föreningsdriven verksamhet till ett budgeterat belopp om 10,1 mnkr under 2018. Köp av huvudverksamhet under 2018 sker till 96 procent inom egen regi. Intentionerna för perioden 2019-2021 är att fortsätta bedriva verksamheten i egen regi och en liten del som föreningsdriven.

Omsorgsnämnden

Nämnden avser att upphandla delar av sin verksamhet både enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om valfrihetssystem. Den enskilde kan välja utförare av daglig verksamhet, ledsagarservice och hemvård. Utgångspunkten för upphandlingarna är god kvalitet för den enskilde och en långsiktigt hållbar ekonomi för nämnden. Nämnden har i verksamhetsplan för 2018 beslutat att minst 50 procent av nämndens verksamhet inom särskilda boendeformer ska bedrivas i kommunal regi. Upphandlingarna möjliggör en flora av aktörer inom omsorgsnämndens ansvarsområde.

Nämnden köpte extern verksamhet för 47 procent av sin omslutning i mars 2017 och för 41 procent av sin omslutning i mars 2018. Anledningen till minskningen är att nämnden har startat fyra nya bostäder med särskild service enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) med sammanlagt 30 lägenheter sedan mars 2017 och köper mer intern verksamhet från äldreomsorgen än tidigare eftersom fler av deras boenden har tagits över i kommunal regi. Dessutom har omsorgsnämnden tagit tillbaka två bostäder med särskild service enligt socialtjänstlagen (SoL) i kommunal regi som tidigare har varit upphandlade.

Som bakgrund kan nämnas att i september 2015 var 65,8 procent upphandlat i konkurrens av nämndens totala omslutning. Köp av extern verksamhet och verksamhet upphandlad i konkurrens är inte helt jämförbart. I den sista siffran ingår omslutningen för hela daglig verksamhet, ledsagarservice, hemvård och personlig assistans eftersom det inom dessa områden är den enskilde som väljer utförare och verksamheten på så sätt är konkurrensutsatt.

Inom valfrihetssystemen för daglig verksamhet finns elva privata utförare. Sammanlagt drygt 900 personer har daglig verksamhet och av dem hade 79 procent valt kommunal regi och 21

procent privat regi under 2017. Andelen deltagare inom daglig verksamhet som har valt privat regi har ökat i långsam takt sedan valfrihetssystemet infördes 2008. Inom ledsagarservice har cirka 85 procent av dem som beviljats insatsen valt egen regi och 15 procent privat regi och inom hemvården har cirka 60 procent valt egen regi och 40 procent privat regi. Inom personlig assistans har cirka 40-45 procent valt kommunal regi och 55 - 60 procent valt en privat utförare.

När det gäller särskilda boendeformer så drevs i mars 2018, 51 procent av enheterna i kommunal regi ej inräknat hem för vård eller boende (HVB) eftersom det är kortare placeringar. Av LSS-boendena var 36 enheter upphandlade på entreprenad och drevs i privat regi och 17 gruppboenden var upphandlade på ramavtal där kommunen har samtliga lägenheter. För bostad med särskild service enligt SoL så drevs 16 enheter i kommunal regi och två enheter var upphandlade på entreprenad. Omsorgsnämnden har också gjort en ramupphandling av bostad med särskild service och HVB enligt SoL där 3 olika företag har avtal om bostad med särskild service och tio företag om HVB. Omsorgsnämnden har 85 personer som är placerade enligt detta ramavtal. Nämnden har utöver dessa två bostäder för särskild service enligt LSS 9:8 och tio verksamheter för korttidsvistelse och korttidstillsyn som drivs i kommunal regi. Fyra verksamheter för korttidsvistelse och korttidstillsyn är upphandlade. Tre gruppboenden som för närvarande drivs i kommunal regi samt 16 bostäder som redan är upphandlade har fått tilldelningsbeslut i mars 2018 och ytterligare fyra gruppboenden är för tillfället utannonserade.

Antal enheter i särskilda boendeformer i kommunal regi och privat regi i mars 2018		
	LSS-boenden	Bostad med särskild service SoL
Kommunal regi	47	16
Entreprenad-upphandlat	36	2
Ramavtal	17	3
Totalt	101	21
Andel kommunal regi	47 %	76 %

De verksamheter som drivs helt i kommunal regi är boendestöd, stöd i assistansliknande form samt alla träffpunkter utom Club Lindormen som drivs av RSMH. Några arbetsträningsverksamheter som IPS Arbetscoacher och projektet Supported Education är också i kommunal regi. Verksamhet med personliga ombud är upphandlad och likaså estetisk verksamhet med möjlighet till arbetsträning för personer med psykiska funktionsnedsättningar

Nämnden har två sociala företag Capella och Snidar som tillhandahåller sysselsättning för personer som befinner sig relativt långt från arbetsmarknaden. Nämnden har ett idéburet offentligt partnerskap med föreningen för utvecklingsstörda barn, ungdomar och vuxna gällande en upplevelseträdgård. Nämnden utreder för närvarande möjligheten att göra upphandling enligt lagen om offentlig upphandling med reserverade kontrakt som ett verktyg för att utveckla sysselsättningsfrämjande åtgärder. Verksamhet med personliga ombud är upphandlad och likaså estetisk verksamhet för personer med psykiska funktionsnedsättningar.

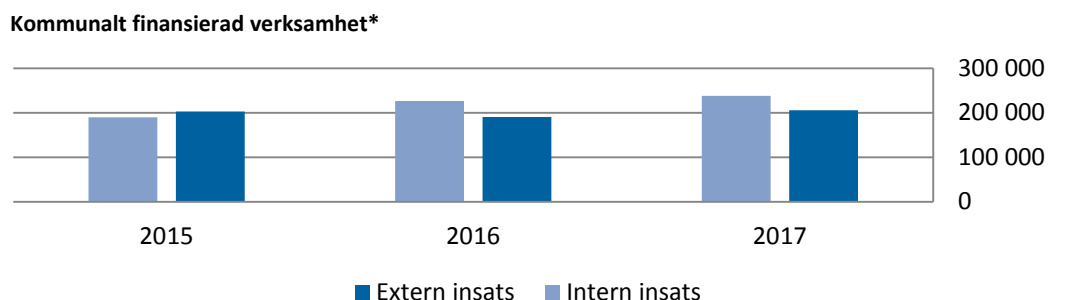
Nämnden har avtal med cirka 130 företag samt lämnar bidrag och samverkar med cirka 40 föreningar. Utöver ovanstående tillkommer företag för personlig assistans där den enskilde har avtal med det företag som utför assistansen.

Räddningsnämnden

Nämnden har för planperioden upphandlat externa leverantörer för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § lag (2003:773) om skydd mot olyckor. Avtalen gäller till och med 2020-11-30 med möjlighet att förlänga med maximalt 36 månader.

Socialnämnden

Socialnämnden har insatser inom vård och omsorgsområdet inom både extern och intern regi. Fördelningen de senaste tre åren har sett ut enligt följande:

*exkl. ensamkommande barn

Fördelningen mellan egen regi och privata utförare har under 2016 och 2017 legat på 54 respektive 46 %. 2017 uppgick köp av privata utförare till 206 miljoner kronor. Beloppen exkluderar köp av verksamhet gällande ensamkommande barn och unga som är finansierade av statliga medel.

De största områden inom vilka nämnden gör köp av vård och omsorg är hem för vård eller boende (HVB), familjehemsvård, institutionsvård för unga och för vuxna missbrukare och öppenvårdsinsatser.

Nämnden har pågående ramavtal inom de stora inköpsområdena. Avtalet gällande HVB för barn och unga löper i november 2018 men med en option om förlängning ytterligare två år. Avtalet gällande konsulentstött familjehemsvård löper till november 2019 med option för två års förlängning. Nämndens avtal gällande HVB för vuxna missbrukare löper till och med mars 2020 och avtalet för stödboende för vuxna med missbruk löper till och med februari 2020. Ramavtalet gällande familjepedagogiska insatser i hemmet löper till och med februari 2019.

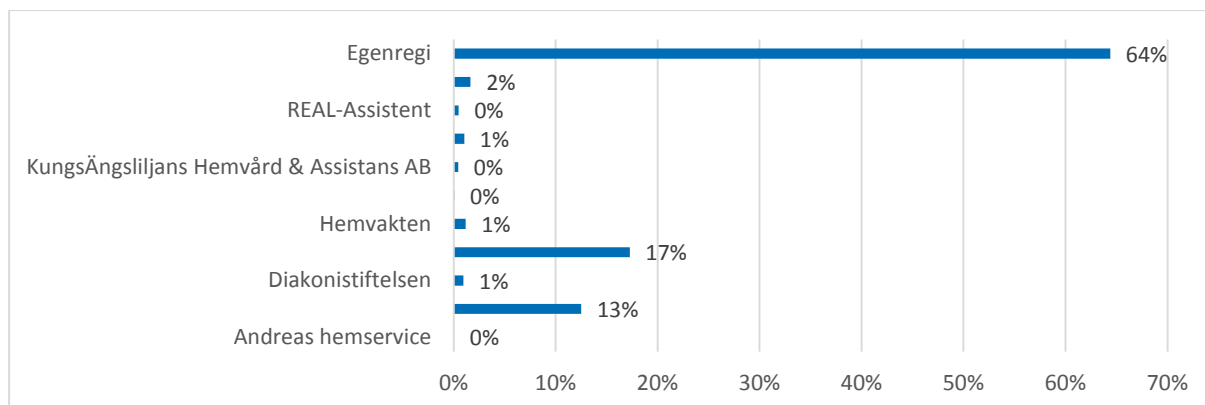
Nämnden har för närvarande inga planer på att genomföra några större upphandlingar under planperioden. För ramavtal som löper ut under perioden kan ny upphandling genomföras. Förvaltningen gör löpande uppföljningar av leverantörer inom ramavtal, uppföljningarna redovisas kontinuerligt för socialnämnden och följs upp av densamma.

Äldrenämnden

Hemvården

Inom hemvården dominerar kommunens egenregiverksamhet som leverantör med närmare två tredjedelar (64 %) av brukarna som kunder. Därutöver finns två större aktörer (Förenade

Care, Attendo), vilka tillsammans har ca 30 % av brukarna. Ett tiotal småföretag har resterande kundkrets omfattande cirka sex procent av brukarna.

Olika leverantörers procentandel av brukarna inom hemvården i mars 2018.

Hemvården är i upphandlingsavseende organiserat utifrån LOV (lagen om valfrihetssystem), vilket innebär att utförare auktoriseras och att brukarna erbjuds möjlighet att välja mellan olika utförare. Trots ett antal år med LOV kvarstår ungefär samma marknadsmix som vid införandet. Fördelningen följer mönstret från föregående upphandlingsform, där de större privata aktörerna var upphandlade utifrån LOU (lagen om offentlig upphandling). Den relativt begränsad kundrörligheten kan samtidigt tolkas som en begränsad omfattning av verklig leverantörskonkurrens inom hemvården.

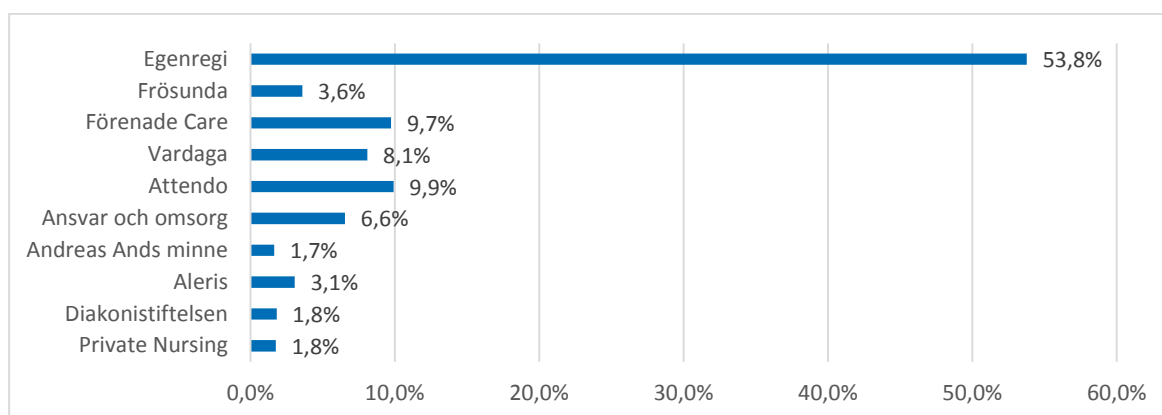
Valfrihetssystemet inom hemvården utifrån LOV är reglerat med ett förbehåll avseende en uppsägningstid om 18-24 månader. Det innebär att LOV är en avtalad upphandlingsform för hemvård gällande minst fram till år 2019. Återkommande arbete pågår kring anpassningar och utveckling av förfrågningsunderlaget inom LOV för hemvården.

Övrig verksamhet: kommunövergripande funktioner och träffpunkter

Nämndens övriga verksamhet drivs närmast uteslutande av kommunens egenregi. Undantaget är en dagverksamhet för personer med demenssjukdom som drivs av en stiftelse. Driftansvaret har därmed i huvudsak överlåtits genom direkta uppdrag till egenregin.

Särskilt boende – vård- och omsorgsboende

Inom det särskilda boendet finns en mer balanserad mångfald av olika leverantörer. Den kommunala egenregin har drygt hälften av platserna (53,8 %). Därutöver finns fyra större aktörer med variationer mellan cirka 7 % till 10 % av platserna vardera.

Olika leverantörers procentandel av brukarna inom det särskilda boendet i mars 2018.

Även ifråga om upphandlingsformer finns en större mångfald. Driftuppdrag har upphandlats utifrån såväl LOU som LOV, samt getts som uppdrag till egenregi efter nämndbeslut. Utifrån proportioner är en dryg fjärdedel (26 %) av platsbeståndet för närvarande upphandlat utifrån LOV, medan en femtedel upphandlats utifrån LOU. Det kan tilläggas att merparten av egenregins särskilda boenden tidigare upphandlats i konkurrens med andra leverantörer. Oberoende av de olika upphandlingsformer finns det lika möjligheter för enskilda att välja vilket vård- och omsorgsboende de önskar flytta till. Valmöjligheten förloras inte heller om enskilda tackar nej till erbjuden plats.

Förekomsten av olika upphandlingsformer inom det särskilda boendet medför en mer komplex hantering sett utifrån ett förvaltningsadministrativt perspektiv. Villkor och ansvar för beställare respektive utförare varierar, liksom löptiderna för de avtal som tecknas (mer om detta längre fram). Inom LOV upphandlas vård och omsorg per enskilda platser, medan avtal tecknas för hela verksamheter och totala volymer inom LOU. Lite förenklat uttryckt finns en större andel rörliga kostnader inom LOV (beroende på beläggning), medan fasta kostnader dominerar inom LOU. I kombination med ett valfrihetssystem för enskilda kan finnas en risk att kommunen står med kostnader för platser som inte nyttjas inom LOU-upphandlade boenden. I praktiken har dock beläggningsgraden hitintills varit hög oavsett upphandlingsform.

Ifråga om LOV-upphandlade boenden finns avtal som löper fram till år 2022. Ifråga om LOU-upphandlade boenden har avtalstiderna spridning från slutdatum år 2019 till år 2022. När det gäller uppdrag som getts till egenregi löper avtalen ut år 2020 och 2022, om optioner utnyttjas.

Enligt kommunstyrelsens beslut under hösten 2016 kring ny förvaltningsorganisation för Uppsala kommun, är det upp till varje nämnd att avgöra om en verksamhet som tidigare upphandlats utifrån LOU på nytt ska upphandlas, alternativt överlåtas som uppdrag till egenregi. Sammantaget innebär det att äldrenämnden avgör om upphandling fortsatt ska vara aktuell, från fall till fall, i samband med att avtalet löper ut. När det gäller upphandling utifrån LOU har nämnden under 2017 utarbetat en ny modell för upphandling utifrån LOU inom särskilda boenden. En ny utvärderingsmodell kopplad till så kallad kvalitetsupphandling tillämpas.

När det gäller tillkommande behov av särskilt boende gäller LOV även fortsatt som central upphandlingsform. I mycket begränsad omfattning tillkommer boendeplatser inom egenregi, i samband med behov av ombyggnation eller nybyggnation av ersättningsplatser.

Avtalstider i vård- och omsorgsboendet

Ifråga om LOV-upphandlade boenden finns avtal som löper fram till år 2022. Under innevarande avtalsperiod är uppsägningstiden 12 månader för avtal inom LOV. Ifråga om LOU-upphandlade boenden har avtalstiderna en spridning från slutdatum under år 2019 till år 2021. Den vanligaste avtalskonstruktionen omfattar 3 år + en option om ytterligare 3 år. När det gäller uppdrag som getts till egenregin har dessa en liknande konstruktion och avtalen med längst löptid löper ut år 2022.

För de närmaste fyra åren, 2019-2022, aktualiseras frågan om förnyad upphandling utifrån LOU, då kontrakt löper ut, för totalt en dryg femtedel (21 %) av beståndet av vård- och omsorgsboendet. För boenden som upphandlats utifrån LOU aktualiseras årligen de volymer och platsantal som anges i tabell 1. Uppgifterna förutsätter att optioner om förlängning nyttjats, vilket också vanligtvis är fallet. En mer specificerad redovisning av vilka vård- och omsorgsboenden samt tidpunkter som är aktuella redovisas i tabellerna nedan.

År	Andel i procent av totalt antal platser i hela beståndet 2018	Antal platser för upphandling (LOU)
2019	4 %	65
2020	0 %	0
2021	10 %	183
2022	4 %	70

Andel av det totala beståndet samt platsantal som kan bli föremål för upphandling utifrån LOU då avtal löper ut och option utnyttjats under perioden 2019-2022.

Boende	Platser	Adress	Ny upphandling aktuell
Glimmervägen	50	Glimmervägen 3	2019-10-17
Tavastehus	15	Tavastehusgatan 5	2019-10-17
Tunåsen	47	Hallstensgatan 20	2021-03-31
Balder	54	Stenbrohultsvägen 93	2021-10-05
Höganäs	50	Ferlingsgatan 31 A	2021-10-05
Vigmund	31	Gåvstavägen 19	2021-11-01

Vård- och omsorgsboenden där förnyad upphandling alternativt uppdrag till egenregi aktualiseras under perioden 2019-2022.

Utbildningsnämnden

Vid årets början 2018 var i genomsnitt 24 procent av kommunens barn och elever inskrivna i fristående verksamheter. Andelen är något högre i förskola och något lägre i grundskola.

Ägardirektiv, resultatkrav och investeringsnivåer för Uppsala Stadshus AB och dotterbolagen i Stadshuskoncernen

De helägda bolagen är inordnade i en aktiebolagsrättslig koncern. Moderbolaget i bolagskoncernen är Uppsala Stadshus AB.

Kommunfullmäktiges beslut om ägarstyrning av de helägda bolagen finns utförligare beskriven i ägarpolicy för de helägda bolagen. Samtliga helägda dotterbolag i Stadshuskoncernen omfattas av kapitaltäckningsgarantin vilket innebär att moderbolaget garanterar att det egna kapitalet i respektive dotterbolag alltid uppgår till minst bolagets aktiekapital.

Styrelserna i de kommunala bolagen ansvarar för att den operativa verksamheten i respektive bolag bedrivs i enlighet med bolagets ändamål och fullmäktiges ägardirektiv samt övriga krav som beslutas av kommunfullmäktige eller kommunstyrelse.

Kommunstyrelsen, genom styrelsen för Uppsala stadshus AB, genomför dialoger med samtliga bolagsstyrelser runt de frågor som är väsentliga för kommande mål- och budgetperiod.

Ägardirektiven antas på respektive bolagsstämma i kommunens ägda bolag. Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa ägardirektiven.

Kommunstyrelsens roll som förträdare för ägaren (kommunfullmäktige) innebär bland annat att löpande utvärdera verksamheten och verksamhetsformen, bolagens strategier och mål, hur dessa överensstämmer med kommunens övriga verksamhet samt hur bolagsverksamheten sköts av bolagsstyrelse och bolagsledningen.

Ägardirektivens syfte är att möjliggöra en aktiv styrning av bolagen samt underlätta för kommunen att följa verksamheten.

Den formella styrningen i bolagsordning och ägardirektiv är inte tillräckligt för ett aktivt ägarskap. Som komplement till formella styrdokument ska bolagsstyrning ske genom kontinuerligt samråd och dialog mellan bolagens styrelser och kommunstyrelsen.

Vad gäller av kommunen delägda bolag ska, med beaktande av 10 kap 4 § kommunallagen, så långt som möjligt kommunens inflytande som delägare säkerställas genom aktieägaravtal.

Utdelning från bolagen ska behandlas som en del i arbetet med årsbokslutet och årsredovisningen. Vid utdelning ska särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

I avsnittet nedan behandlas kommunfullmäktiges direktiv till bolagen avseende inriktning av verksamheten, ekonomiskt resultat och avkastning.

Ägardirektiv för samtliga bolag

Kommunfullmäktige har beslutat om ett antal styrdokument. Dessa omfattar och ska tillämpas av samtliga nämnder och bolag.

Dotterbolagen ska verkställa kommunfullmäktiges och moderbolagets beslut som är av ägarkaraktär.

Bolagen ska se till både bolagskoncernens och kommunens bästa i såväl verksamhetsbeslut såsom strategiska beslut. Bolagen ska verka för värdeskapande samarbeten inom bolags- och kommunkoncernen.

Respektive bolag ska genom affärsplanen synliggöra dess bidrag till uppfyllelse av fullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och prioriteringar uttryckta i styrdokument samt generella och bolagsspecifika ägardirektiv (se kapitel *Mål och uppdrag för nämnder och styrelser*). Samråd och dialog mellan bolag och ägare ska ske inför styrelsens fastställande av affärsplan.

Bolagen ska hos Uppsala Stadshus AB söka igångsättningstillstånd för investeringar över 50 miljoner kronor.

Bolagen ska arbeta med klimatdriven affärsutveckling och energieffektiviseringar.

Bolagen ska stödja systematisk tillämpning av ny energiteknik, energisnåla uppvärmningslösningar, klimatneutrala transporter samt materialval med hög miljöprestanda.

Bolagen ska bidra till en hållbar utveckling genom att grön finansiering där så är tillämpligt.

Bolagen ska sträva mot att ha godkänd miljöcertifiering.

Dotterbolagen ska följa fastställda redovisningsprinciper för koncernen. Särskilda värderingsfrågor ska lösas i samråd med Uppsala Stadshus AB.

Dotterbolagen ska anmäla följande till Uppsala Stadshus AB:

1. årligt fastställande av affärsplaner med strategiska mål för de närmaste tre åren,
2. fastställande av budget och prognos för verksamheten,
3. pågående och planerade investeringar,
4. ställande av säkerheter,
5. bildande/avveckling av bolag,
6. köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant,
7. köp eller försäljning av fast egendom,
8. månadsrapportering samt
9. årsbokslut och delårsbokslut.

Investeringar eller annat strategiskt beslut som påverkar annat kommunalt bolag eller nämnd inom Uppsala kommun ska anmälas till eller godkännas av Uppsala Stadshus AB. Frågor av principiell beskaffenhet ska godkännas av kommunfullmäktige. Rekrytering och förhandling av anställningsvillkor för verkställande direktören i dotterbolagen ska ske i enlighet med process fastställd av styrelsen för Uppsala Stadshus AB.

Uppsala Stadshus AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Moderbolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär och följa upp att dotterbolagen arbetar utifrån de av kommunfullmäktige uppsatta ägardirektiven.

Uppsala Stadshus AB svarar för aktiv ägarstyrning och strategisk planering inom bolagskoncernen.

Moderbolaget ska svara för samordningen av bolagskoncernen samt avgöra frågor som är gemensamma för bolagen. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och inom kommunkoncernen. Moderbolaget ska svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning av bolagskoncernen samt för utveckling av effektivare styrning.

Moderbolaget ska samordna och nyttja möjligheter till resultatutjämning inom Stadshuskoncernen, bland annat koncernbidragsmöjligheter. Moderbolaget ska även samordna och planera likviditetsflödet inom Stadshuskoncernen. I det ingår bland annat hantering av att lämna och erhålla aktieägartillskott. I planeringen av koncernens likviditetsflöde ska både krav och möjligheter i särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

Moderbolaget ska vara en central funktion som möjliggör och skapar förutsättningar för dotterbolagen att fokusera på sina kärnverksamheter. I syfte att uppnå detta ska moderbolaget bland annat ansvara för:

- Ägardirektiven och uppföljningen av dessa
- Löpande dialog med dotterbolagen
- Initiera samarbete i samordnings-/utvecklingsgrupper inom t.ex. ekonomi-, fastighets-, värderings-, investerings- och miljöfrågor och underlätta/driva projektinriktat arbete
- I samverkan med dotterbolagen sätta upp förslag på resultatkrav samt följa upp och avrapporterar dessa.
- Löpande bevakning och uppföljning av investeringar och avyttringar.

Till följd av kommunfullmäktiges beslut om utökade investeringsramar för projekten nya studenternas och om- och tillbyggnad av stadshuset ges Uppsala Stadshus AB möjlighet att utöka investeringsramen för Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB med 30 miljoner kronor och Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB med 80 miljoner kronor. Medlen avser oförutsedda ej budgeterade kostnader i projekten och får tas i anspråk efter Uppsala Stadshus AB:s godkännande.

Uppsala Stadshus AB ska hantera ansökningar om igångsättningstillstånd för investeringar över 50 miljoner kronor. Uppsala Stadshus AB har rätt att inom bolagskoncernen omdisponera den av kommunfullmäktige beslutade investeringsramen för respektive år.

AB Uppsala Kommuns Industrihus

Bolaget ska inom Uppsala kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta samt bedriva handel med fast egendom avsedda för hantverk, småindustri och offentliga förvaltningar samt att bedriva därmed förenlig utredningsverksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-3 §§ kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten på affärsmässiga grunder i syfte att tillgodose små företags behov av lokaler i Uppsala kommun under förutsättning att verksamheten inriktas på företagarkollektivet i allmänhet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

AB Uppsala Kommuns Industrihus ska vara ett strategiskt instrument för tillväxt och utveckling av näringslivet i kommunen. Det näringspolitiska uppdraget ska leda till en attraktiv kommun byggd på ett mångfacetterat och diversifierat näringsliv.

Bolaget ska på ett effektivt sätt erbjuda ändamålsenliga lokaler inom kommunen till konkurrenskraftiga priser.

Bolaget ska pröva särskilda lokaler för inkubatorverksamhet.

Bolaget ska arbeta strategiskt för att säkerställa en god omsättningshastighet på sina fastigheter och genom uppföljning, löpande för ägaren, redovisa sin omsättningsstrategi.

Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021
Resultat före finansnetto*	17	16	26
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	10%	10%	13%
Investeringar	293	284	219

Destination Uppsala AB

Bolaget ska genom varumärkesprofilering av Uppsala, samt marknadsföring, affärsutveckling och försäljning inom områdena affärsturism, evenemang och privatturism vara ett strategiskt verktyg för tillväxt, ökade intäkter och sysselsättning inom besöksnäringen i Uppsala kommun.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska arbeta i enlighet med den fastställda Strategi för besöksnäringen. (KF 2014-11-24)

Bolaget ska utveckla och marknadsföra den del av varumärket Uppsala som rör besöksnäringen. Detta ska ske i nära samarbete med näringslivet och andra externa aktörer utifrån den av kommunstyrelsen beslutade varumärkespositionen. (KS 2016-04-06)

Bolaget ska värva och utvecklar evenemang, möten och besöksrelaterade etableringar i Uppsala. Arbetet sker i nära samarbetet med angränsade kommuner, organisationer, näringslivet och universiteten i syfte att stärka Uppsalas position inom besöksnäringen.

Bolaget ska koordinera samverkan mellan de arenor som kommunen helt eller delvis finansierar samt projektleder evenemang på uppdrag av Uppsala kommun eller externa aktörer.

Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021
Resultat före finansnetto	0	0	0
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	<i>N/A</i>	<i>N/A</i>	<i>N/A</i>
Investeringar	0	0	0

Fyrishov AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla en arena för folkhälsa, idrott och bad samt därmed förenlig verksamhet. Arenan ska som besöksattraktion och mötesplats stärka den positiva bilden av Uppsala som bostadsort, turistmål och som en attraktiv stad för lokalisering av företag.

Bolaget ska ansvara för driften av verksamheten.

Bolaget ska förvalta samtliga fastigheter inom Fyrishovsanläggningen.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Fyrishov AB ska bidra till en ökad folkhälsa genom att erbjuda en arena för fritid, idrott, bad, och rekreation som är välkomnande för alla.

Arenan och badet, som besöksattraktion, ska stärka den positiva bilden av Uppsala som bostadsort, besöksmål och som en attraktiv stad för lokalisering av företag.

Bolaget ska ansvara för driften av verksamheten i Fyrishovsanläggningen och efter uppdrag Gottsundabadet i Uppsala kommun.

Bolaget ska samverka med andra aktörer inom besöksnäringen, och särskilt inom Uppsala Stadshuskoncernen, för att stärka Uppsala som besöksmål och uppnå samordningsvinster.

Bolaget ska tillhandahålla en plats för aktiviteter för förbättrad folkhälsa, särskilt bland äldre, samt för skolidrott till Uppsalas skolor.

Bolaget ska verka för ökad simkunnighet i Uppsala, bland annat genom att tillhandahålla en plats för simundervisning till Uppsalas skolor.

Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021
Resultat före finansnetto	-10	-12	-13
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Investeringar	35	115	135

Uppsalahemkoncernen

Bolaget ska inom Uppsala kommun:

1. direkt eller indirekt förvärva, äga, förvalta, förädla och sälja fastigheter och tomträtter,
2. bygga bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar samt även lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, som används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten, samt
3. i övrigt bedriva härmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-3 §§ kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer och i allmännyttigt syfte genom att främja bostadsförsörjningen i Uppsala kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeflyttande och inflyttande i bolaget.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsalahem AB ska, som allmännyttigt bostadsbolag bidra till att stärka kommunens utveckling genom att med hög kompetens äga, förvalta och bygga bostäder, främst hyresfastigheter i Uppsala.

Uppsalahem AB ska erbjuda kunderna boende för olika faser i livet. Med utgångspunkt i den av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för bostadsförsörjning, ska Uppsalahem bidra till att nya lägenheter tillkommer i kommunen.

Utifrån allmännyttans grunder och affärsmässiga principer ska Uppsalahem söka uppnå en hög nyproduktionsnivå av hyreslägenheter genom att kommande treårsperiod ha minst tre nystartade projekt.

Uppsalahem ska vara en aktiv part i Uppsalas stadsutveckling och därmed samverka med övriga bolag och nämnder i arbetet med att utveckla nya och renovera befintliga stadsdelar.

Uppsalahem ska öka byggande av flerfamiljshus på landsbygden.

I arbetet med hållbar stadsutveckling ska Uppsalahem särskilt fokusera på energibesparingar i hållbara renoveringsmodeller utifrån socialt, ekologiskt såväl som ekonomiskt perspektiv samt att minska boendesegregationen och social oro.

Uppsalahem ska verka för ett brett utbud av kommersiell och samhällelig service i de områden där Uppsalahem verkar.

Uppsalahem ska erbjuda mellan sju och femton procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand och till personer som omfattas av bostadslagen. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter AB Uppsalahem hyr ut per år).

Uppsalahem ska använda bostadsförmedlingen för förmedling av befintliga och tillkommande lediga hyresbostäder enligt särskilt avtal i likhet med andra aktörer.

Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021
Resultat före finansnetto	365,9	357,8	359,3
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	26%	24%	24%
Investeringar	952	1 005	957

Uppsala bostadsförmedling AB

Föremålet för bolagets verksamhet är att förmedla hyreslägenheter inom uppsalaregionen och även bedriva annan därmed sammanhängande verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-3 §§ kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten enligt självkostnadsprinciper i syfte att främja bostadsförsörjning.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala bostadsförmedling AB ska vara kommunens verktyg för att säkerställa en effektiv hyresrättsmarknad i Uppsalaregionen.

Bostadsförmedlingen ska ha god kunskap om och marknadsför bostadsmarknaden i Uppsalaregionen.

Bostadsförmedlingen ska verka för att underlätta inträde på bostadsmarknaden med fokus på grupper som har det särskilt svårt att ta sig in på bostadsmarkanden.

Bostadsförmedlingen ska bära sina egna kostnader och finansieras genom avgiftsbelagd kö samt vid behov avgift för förmedling.

Bostadsförmedlingen ska ha möjlighet att erbjuda efterfrågade tjänster mot ersättning.

Bolaget ska spela en viktig roll inom det bostadssociala området.

Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021
Resultat före finansnetto	-2	-1	0
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	0%
Investeringar	1	1	1

Uppsala Kommuns Fastighets AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun projektera, bygga och förvalta centrumanläggningar och bostäder. Verksamhetens vinst ska användas för dessa syften.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-3 §§ kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten på affärsmässiga grunder i syfte att tillgodose små företags behov av lokaler i Uppsala kommun under förutsättning att verksamheten inriktas på företagarkollektivet i allmänhet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala kommuns Fastighets AB är kommunens redskap för att bygga, äga och utveckla samt förvalta lokaler och centrumanläggningar och andra lokaler för handel. Bolaget kan även äga bostäder i anslutning till centrumanläggning.

Bolaget ska vara en motor i utvecklingen av lokala stadsdels- och tätortscentrum och stärkt social sammanhållning i kommunen.

Bolaget ska erbjuda, om kommunen begär det, upp till fem procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter Uppsala Kommuns Fastighets AB hyr ut per år).

Bolaget ska använda bostadsförmedlingen för förmedling av befintliga och tillkommande lediga hyresbostäder enligt särskilt avtal i likhet med andra aktörer.

Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021
Resultat före finansnetto	0	7,8	16
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	0%	7%	14%
Investeringar	92	75	36

Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för de olika verksamheter som kommunen bedriver, samt därmed jämförlig verksamhet. Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till de specialverksamheter som Uppsala kommun bedriver, med undantag för skol- och förskoleverksamhet samt fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamhet.

Bolaget ska därvid bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomrätter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska särskilt fokusera på att hitta rätt och lämplig förvaltningsform för var och en av de olikartade specialfastigheter som ingår i beståndet.

Utifrån tidigare beslut att utveckla stadshuset ska Förvaltningsfastigheter AB genomföra byggprojektet Stadshus 2020.

Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021
Resultat före finansnetto	-6	-6	17
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	18%
Investeringar	310	374	132

Uppsala kommun Skolfastigheter AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för skol- och barnomsorgsverksamhet samt därmed jämförlig verksamhet. Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till skol- och förskoleverksamhet. Därvid kan bolaget bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomrätter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska tillsammans med kommunstyrelsen och utbildningsnämnden arbeta fram samverkansmodeller för kostnads- och energieffektiva och ändamålsenliga lokallösningar.

Bolaget ska ha en ledande roll i planeringen och genomföra utbyggnaden av pedagogiska fastigheter för ett växande Uppsala och ta särskilt ansvar för att erbjuda lokaler av god kvalitet och konkurrenskraftiga hyror.

Bolaget ska utgå från det generella lokalprogrammet för funktions- och kvalitetskrav för kommunala verksamhetslokaler.

Bolaget ska arbeta för att skapa hälsosamma utbildningslokaler, bland annat i enlighet med beslutet om giftfria förskolor.

Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021
Resultat före finansnetto	153	169	192
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	25%	26%	27%
Investeringar	1 142	1 652	1 407

Uppsala kommun Sport-och rekreationsfastigheter AB

Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga lokaler och mark för de fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamheter och anläggningar som bedrivs inom Uppsala kommun, samt därmed jämförlig verksamhet.

Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, utveckla, i egen regi bebygga och förvalta fastigheter och tomträtt för uthyrning av lokaler och mark huvudsakligen för fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamhet. Bolaget kan därvid bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska tillsammans med idrotts- och fritidsnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden planera för en flerfunktionell användning av lokaler, mark och anläggningar.

Bolaget ska fokusera på att genom underhåll och erforderliga investeringar förbättra standarden på fastighetsbeståndet.

Bolaget ska verka för att erbjuda bra och kostnadseffektiva lokaler och anläggningar.

Bolaget ska, vid uppförande eller tillbyggnation av anläggning, eftersträva att fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsanläggningar kan kombineras med kommersiella-/verksamhetslokaler och/eller bostäder genom lämplig fastighetsbildning.

Bolaget ska verka för att ytterligare förbättra tillgängligheten.

Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021
Resultat före finansnetto	1,8	18,6	26,8
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	2%	13%	16%
Investeringar	490	325	325

Uppsala Konsert & Kongress AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun ansvara för verksamheten i Uppsala kommuns konsert- och kongresshus och att bedriva därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala Konsert & Kongress AB ska tillhandahålla en mötesplats för musik och övrig kultur för alla målgrupper.

Bolaget ska aktivt bidra till utveckling av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka och bo i.

Bolaget ska föra dialog och samverka med kulturnämnden, andra kulturinstitutioner och besöksmål för att stärka kulturlivet, uppnå samordningsvinster samt bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021
Resultat före finansnetto	-33	-32	-31
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	<i>neg</i>	<i>neg</i>	<i>neg</i>
Investeringar	8	8	7

Uppsala Parkerings AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun förvärva, uppföra, hyra, förvalta och avyttra i syfte att tillhandahålla parkeringsanläggningar och i övrigt därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala Parkering AB ska i samarbete med gatu- och samhällsmiljönämnden pröva strategi avseende parkeringslösningar med syfte att säkerställa en framtida hållbar finansiering.

Bolaget ska aktivt bidra till att målen i Parkeringspolicy för Uppsala kommun uppnås.

Bolaget ska arbeta för en ökad digitalisering av verksamheten, exempelvis digitala parkeringslednings- och betalsystem.

Bolaget ska verka för ett mobilitetsperspektiv på resande genom att tillhandahålla parkering för bil- och cykelpool.

Bolaget ska säkerställa att, i syfte att tillgodose parkeringsbehovet i centrala Uppsala, senast 2021 skapa 600 nya parkeringsplatser i ett eller flera parkeringsgarage och/eller vid kollektivtrafikförsörjda pendlarparkeringar. Utbyggnaden ska mötas av borttagna parkeringsplatser på markplan.

Bolaget ska, vid uppförande av anläggning, eftersträva att parkeringsanläggningar kan kombineras med kommersiella-/verksamhetslokaler och/eller bostäder genom lämplig fastighetsbildning.

Bolaget ska i de egna parkeringsanläggningarna arbeta med differentierade avgifter och andra marknadsincitament i syfte att hålla hög belägningsgrad i garagen.

Bolaget ska i samverkan med övriga aktörer i kommunen arbeta för utökade möjligheter för laddning av elbilar.

Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021
Resultat före finansnetto	33	35	36
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	34%	35%	32%
Investeringar	109	118	397

Uppsala stadsteater AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun med egen ensemble och på annat sätt bedriva konstnärlig teaterverksamhet och därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala stadsteater AB ska, främst genom produktion av scenkonst med egen ensemble, aktivt bidra till en utveckling av kulturlivet i Uppsala.

Bolaget ska aktivt bidra till utveckling av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka och bo i.

Uppsala stadsteater AB ska presentera egna produktioner och samarbeten, samt tillhandahålla en arena för gästspel och andra aktiviteter.

Bolaget ska föra dialog och samverka med kulturnämnden, andra kulturinstitutioner och besöksmål för att stärka kulturlivet, uppnå samordningsvinster samt bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021
Resultat före finansnetto	-74	-75	-76
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Investeringar	4	4	4

Uppsala Vatten och Avfall AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende vattenförsörjning, avlopps- och avfallshantering, produktion av biogas samt därtill hörande verksamheter.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725). Ovan angivna kommunalrättsliga principer ska dock inte beaktas i den mån de inte är förenliga med lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Bolaget är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen inom av Uppsala kommun fastställt verksamhetsområde.

Bolaget svarar för de delar av avfallshanteringen som enligt 15 kap i miljöbalken åvilar kommunen.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun (ABVA) och föreskrifter om taxa för brukande av den allmänna anläggningen samt förslag till verksamhetsområde. Bolaget får besluta om avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i taxeföreskrifterna.

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt förslag till taxa för hushållsavfallstjänster.

Bolaget ska ha planeringsansvar för att utveckla och tillämpa principerna som bidrar till en långsiktigt hållbar dagvattenhantering inom kommunen, att ta recipienthänsyn och att planera för alternativa avrinningsvägar är viktiga faktorer i detta. Ansvar för planering för hantering av markvatten i fysisk planering. Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende dagvatten.

Uppsala vatten ska utveckla strategier för att kunna ställa miljökrav på upphandlade tjänster och därigenom åstadkomma en klimatomställning av fordonsflottan. Bolaget bidrar till cirkulär ekonomi i kommunen och har ett strategiskt utvecklingsansvar för biogas, samt verkar för att ytterligare tankställen för biogas etableras.

Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende förvaltning av yt- och grundvattenresurser och har inom kommunen ansvar för Riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning. Kompetenser nyttjas även för innovation och utveckling inom miljöteknikområdet.

Bolaget ska aktivt medverka i samhällsplaneringen och delta i Mälarens Vattenvårdsförbundsprojekt "Mälarens sjö för miljoner".

Bolaget ska äga, driva och utveckla kommunens anläggningar för biogasverksamhet och Hovgårdens avfallsanläggning.

Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021
Resultat före finansnetto*	19	16	12
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	<i>16%</i>	<i>13%</i>	<i>10%</i>
Investeringar	480	580	500

*resultatkravet avser den konkurrensutsatta verksamheter och exklusive avfallsskatt

Bilagor

Bilaga 1 Resultaträkning – budget 2019 samt plan för 2020-21

	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Beslutad Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
<i>(Alla belopp i miljoner kronor)</i>						
Verksamhetens intäkter	2 940	3 355	3 074	2 583	2 584	2 597
Verksamhetens kostnader	-12 990	-13 424	-14 257	-14 312	-14 609	-14 905
Avskrivningar	-228	-573	-229	-254	-274	-306
Verksamhetens nettokostnad	-10 278	-10 642	-11 412	-11 983	-12 300	-12 614
Kommunalskatt	9 673	10 199	10 573	10 902	11 386	11 956
Kommunalekonomisk utjämning	602	318	768	969	919	817
Kommunal fastighetsavgift	304	663	333	341	341	341
Summa skatter o kommunalekonomisk utjämning	10 580	11 180	11 674	12 212	12 646	13 114
RESULTAT FÖRE FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADE	302	538	262	229	347	500
Finansiella intäkter	165	162	122	222	319	426
Finansiella kostnader	-86	-119	-135	-202	-297	-405
Finansnetto	79	42	-13	20	22	22
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER	381	581	249	249	369	522
Extraordinära poster	0	0	6			
ÅRETS RESULTAT	381	581	255	249	369	522
Resultat som andel av skatt och keu	3,6%	5,2%	2,2%	2,0%	2,9%	4,0%
Befolkning per 31/12	214 559	219 914	223 633	228 547	231 754	234 363
Resultatmål kronor per invånare (2% av skatt och keu)	928	1 017	1 011	1 069	1 091	1 119
Resultat kronor per invånare (exkl extraordinära poster)	267	2 640	1 211	1 089	1 592	2 226

Bilaga 2 Finansförvaltningens budget 2019 samt plan 2020-21

(mnkr)

Intäktskategorier och kostnadsposter

	Bokslut 2017	Beslutad budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Skatteintäkter	10 199	10 573	10 902	11 386	11 956
Kommunalekonomisk utjämning	318	768	969	919	817
Kommunal fastighetsavgift	663	333	341	341	341
SKATTER OCH KOMMUNALEKONOMISK UTJÄMNING	11 180	11 674	12 212	12 646	13 114
STATSBIDRAG	71	70	65	65	65
ÖVRIGA INTÄKTER	3	0	0	0	0
Internt debiterade PO-påslag	1 750	1 848	2 052	2 162	2 261
-avgår arbetsgivaravgift	-1 407	-1 451	-1 606	-1 675	-1 734
-avgår pensioner & särskild löneskatt	-348	-394	-444	-490	-529
-avgår betalning ansvarsförbindelsen	-206	-207	-212	-221	-231
-avgår garantipensioner och p-administration	-22	-3	-2	2	2
NETTO ARBETSGIVARAVGIFTER OCH PENSIONER	-233	-206	-212	-221	-231
Kommunintern ränta på anläggningstillgångar	71	83	69	71	73
Ränteintäkter utlåning, placering, borgen (främst koncern)	135	167	189	286	393
Räntekostnad inlåning	-63	-107	-94	-175	-273
Ränta på pensionsskuld	-23	-26	-31	-44	-53
Aktieägartillskott USAB	0	-70	-70	-70	-70
Utdelning från dotterbolag	0	25	25	25	25
Övriga finansiella intäkter	17		8	8	8
Övriga finansiella kostnader	-33	-3	-8	-8	-8
Resultat från mark- och exploateringsverksamheten					
FINANSNETTO	104	69	88	93	95
Elhandel, ir - köpt el via elterminer	-28	-30			
Elhandel, vidareförsäljning	28	30			
NETTO ELHANDEL	0	0	0	0	0
Övriga kostnader					
SUMMA DISPONIBLA RESURSER	11 125	11 607	12 153	12 583	13 042
Kommunbidrag till nämnder	10 693	11 358	11 904	12 214	12 521
Reserverade medel för kvalitet i förskolan					
Reserverade medel hos KS och KF					
Reserverade medel för omställning av RÄN					
Merkostnad nya lokaler					
RESULTAT EFTER FÖRDELAT KOMMUNBIDRAG	432	249	249	369	522
Resultatkrav	6,5	6			
- Kommunstyrelsen, gemensam service och fastighet	6,5	6			
ÅRETS RESULTAT INKLUSIVE RESULTATKRAV PÅ KS	439	255	249	369	522

Bilaga 3 Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

<i>(belopp i tkr)</i> Kommunbidrag per nämnd	Utfall 2017	Beslutad budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Kommunstyrelsen	287 553	379 857	474 433	469 760	475 764
Valnämnden	163	5 193	5 898	927	957
Namngivningsnämnden	1 289	1 579	1 595	1 621	1 644
Utbildningsnämnden	4 528 624	4 913 362	5 157 018	5 311 885	5 451 207
Arbetsmarknadsnämnden	635 002	697 104	719 428	730 528	738 669
Omsorgsnämnden	1 525 409	1 577 760	1 610 028	1 640 165	1 665 886
Socialnämnden	646 987	687 759	722 739	731 175	746 566
Äldrenämnden	1 761 166	1 793 213	1 829 342	1 877 061	1 936 351
Kulturnämnden	306 241	325 536	344 663	350 037	357 670
Idrotts- och fritidsnämnden	208 270	249 261	287 767	323 339	353 596
Gatu- och samhällsmiljönämnden	400 536	455 954	469 477	482 447	490 086
Plan- och byggnadsnämnden	57 900	73 371	73 885	75 540	77 114
Miljö- o hälsoskyddsnämnden	21 509	23 007	23 869	24 338	24 754
Räddningsnämnden	144 871	150 549	160 859	173 687	179 260
Överförmyndarnämnden	19 074	24 484	23 243	21 455	21 127
Summa kommunbidrag	10 544 594	11 357 989	11 904 244	12 213 965	12 520 651
Procentuell förändring			4,8%	2,6%	2,5%
Kommunbidrag per verksamhet	Utfall 2017	Beslutad budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Politisk verksamhet	91 804	105 120	106 411	103 830	102 542
Infrastruktur, skydd mm	612 166	779 296	860 597	878 957	891 066
Kultur och fritid	524 696	558 358	615 260	650 868	687 616
Pedagogisk verksamhet	4 681 677	5 096 971	5 350 710	5 508 430	5 650 212
Vård och omsorg	4 346 660	4 478 625	4 577 301	4 675 853	4 782 098
Särskilt riktade insatser	156 497	203 485	223 986	219 217	224 641
Affärsverksamhet	6 354	18 512	449	455	460
Kommunledn o gm verksamhet	124 741	117 623	169 530	176 355	182 016
Summa KB verksamhetsområde	10 544 594	11 357 989	11 904 244	12 213 965	12 520 651
Procentuell förändring			4,8%	2,6%	2,5%

Bilaga 4a Specifikation – kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2018

belopp i tkr

Summa av Bas 2018																
	AMN	GSN	IFN	KS	KTN	MHN	NGN	OSN	PBN	RÅN	SCN	UBN	VLN	ÅLN	ÖFN	Totalsumma
1 - Politisk verksamhet	1814	1303	1000	63529	1566	1163	444	1578	1590	1151	4747	3025	193	1369	15648	100120
Politisk verksamhet (10)	1814	1303	1000		1566	1163	444	1578	1590	1151	4747	3025	193	1369	15648	36591
Politisk verksamhet (10) KSKLK				63529												63529
Politisk verksamhet (10) KSSBF																
2 - Infrastruktur mm	5966	394996		141251	1500	21767	1134		35338	149398						751350
Infrastruktur (20)	5966	320191			1500	21767	1134		35338	149398						535294
Vinterväghållning (241)		74805														74805
Infrastruktur (20) KSKLK				108144												108144
Infrastruktur (20) KSSBF				33107												33107
3 - Kultur och fritid	1903		248261	8139	292690	77										551070
Bibliotek (313)					91780											91780
Fritid, övrigt (32)			248261		42400	77										290738
Fritidsgårdar (323)					36882											36882
Kultur, övrigt (31)	1903				81233											83136
Musik och kulturskola (314)					40395											40395
Kultur, övrigt (31) KSKLK				6972												6972
Kultur, övrigt (31) KSSBF																
Fritid, övrigt (32) KSKLK				1167												1167
Fritid, övrigt (32) KSSBF																
4 - Pedagogisk verksamhet	164141				29781							4860021				5053943
Fritidshem (421)												233395				233395
Förskola (411)												1375216				1375216
Förskoleklass (431)												167394				167394
Grundläggande vuxenutbildning (441)	18116															18116
Grundskola (432)					1513							2085201				2086714
Grundskårskola (433)												95875				95875
Gymnasial vuxenutbildning mm (442)	68274															68274
Gymnasieskola (434)												764952				764952
Gymnasieskårskola (435)												54527				54527
Pedagogisk omsorg (413)												67413				67413
SFI (460)	77751															77751
Sårvux (450)																
Öppen fritidsverks (424)					28268											28268
Öppen förskola (412)												16048				16048
Övrig vuxenutbildning (470)																
5 - Vård och omsorg	340312	58212						1576181	36444		671331			1791844		4474324
Familjerätt 0-20 år (58)											10386					10386
Familjerätt 21-64 år (58)											7433					7433
Fårdtjänst (56)		58212														58212
IFO, barn och unga (573)											476900					476900
IFO, ekonomiskt bistånd (574)	340312															340312
IFO, missbrukarvård mm (571)											176612					176612
Insatser enligt LSS 0-20 år (55)								170888								170888
Insatser enligt LSS 21-64 år (55)								754005								754005
Insatser enligt LSS 65-w (55)								122719								122719
Ordinårt boende, funktionsnedsåttning 0-20 år (541)								4306	4379							8685
Ordinårt boende, funktionsnedsåttning 21-64 år (541)								199645	9835							209480
Ordinårt boende, åldre 65-79 år (521)								12663	10243				189652			212558
Ordinårt boende, åldre 80-w (521)								19567	11987				550578			582132
Sårsåilt boende, funktionsnedsåttning 0-20 år (542)								9916								9916
Sårsåilt boende, funktionsnedsåttning 21-64 år (542)								158028								158028
Sårsåilt boende, åldre 65-79 år (522)								20962					205695			226657
Sårsåilt boende, åldre 80 -w (522)								73608					787240			860848
Öppna insatser, funktionsnedsåttning (53)								29874								29874
Öppna insatser, åldre (51)													58679			58679
IFO, barn och unga (573) KSKLK																
IFO, barn och unga (573) KSSBF																
6 - Sårsåilt riktade insatser	177569										11680				8836	198085
Arbetsmarknad (62)	129441															129441
Flyktingmottagande (61)	48128										11680				8836	68644
7 - Affårsverksåmhet		444														444
Affårsverksåmhet (70)		444														444
Affårsverksåmhet (70) KSKLK																
Affårsverksåmhet (70) KSSBF																
8 - Kommunledning				116123												116123
Administration, fördelas (80)																
Administration, fördelas (80) KSKLK				113031												113031
Administration, fördelas (80) KSSBF				3092												3092
Totalsumma	691705	454955	249261	329042	325537	23007	1578	1577759	73372	150549	687758	4863046	193	1793213	24484	11245459

Bilaga 4b Specifikation – kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2019

Summa av Budget 2019																
	AMN	GSN	IFN	KS	KTN	MHN	NGN	OSN	PBN	RÄN	SCN	UBN	VLN	ÄLN	ÖFN	Totalsumma
1 - Politisk verksamhet	1 805	1 296	994	65 359	1 558	1 158	442	1 570	1 582	1 182	4 723	3 048	5 898	1 362	14 434	106 411
Politisk verksamhet (10)	1 805	1 296	994		1 558	1 158	442	1 570	1 582	1 182	4 723	3 048	5 898	1 362	14 434	41 052
Politisk verksamhet (10) KSKLK				65 359												65 359
Politisk verksamhet (10) KSSBF																
2 - Infrastruktur mm	7 166	408 680		223 674	1 526	22 633	1 153		36 088	159 677						860 597
Infrastruktur (20)	7 166	334 426			1 526	22 633	1 153		36 088	159 677						562 669
Vinterväghållning (241)		74 254														74 254
Infrastruktur (20) KSKLK				136 049												136 049
Infrastruktur (20) KSSBF				87 625												87 625
3 - Kultur och fritid	1 932		286 773	15 870	310 607	78										615 260
Bibliotek (313)					93 724											93 724
Fritid, övrigt (32)			286 773		44 285	78										331 136
Fritidsgårdar (323)					41 141											41 141
Kultur, övrigt (31)	1 932				87 252											89 184
Musik och kulturskola (314)					44 205											44 205
Kultur, övrigt (31) KSKLK				7 118												7 118
Kultur, övrigt (31) KSSBF																
Fritid, övrigt (32) KSKLK				1 552												1 552
Fritid, övrigt (32) KSSBF				7 200												7 200
4 - Pedagogisk verksamhet	165 768				30 972							5 153 970				5 350 710
Fritidshem (421)												246 179				246 179
Förskola (411)												1 441 991				1 441 991
Förskoleklass (431)												170 882				170 882
Grundläggande vuxenutbildning (441)	24 209															24 209
Grundskola (432)												2 223 327				2 223 327
Grundskola (433)												104 726				104 726
Gymnasial vuxenutbildning mm (442)	72 659															72 659
Gymnasieskola (434)												828 406				828 406
Gymnasieskolor (435)												53 262				53 262
Pedagogisk omsorg (413)												68 815				68 815
SFI (460)	68 900															68 900
Särvux (450)																
Öppen fritidsverks (424)					30 972											30 972
Öppen förskola (412)												16 382				16 382
Övrig vuxenutbildning (470)																
5 - Vård och omsorg	344 201	59 052						1 608 458	36 215		701 395			1 827 980		4 577 301
Familjerätt 0-20 år (58)											10 720					10 720
Familjerätt 21-64 år (58)											7 518					7 518
Färdtjänst (56)		59 052														59 052
IFO, barn och unga (573)											499 227					499 227
IFO, ekonomiskt bistånd (574)	344 201															344 201
IFO, missbrukarvård mm (571)											183 930					183 930
Insatser enligt LSS 0-20 år (55)								189 122								189 122
Insatser enligt LSS 21-64 år (55)								833 790								833 790
Insatser enligt LSS 65-w (55)								133 436								133 436
Ordinärt boende, funktionsnedsättning 0-20 år (541)								3 917	4 417							8 334
Ordinärt boende, funktionsnedsättning 21-64 år (541)								177 966	9 721							187 687
Ordinärt boende, äldre 65-79 år (521)								7 104	10 129					200 268		217 501
Ordinärt boende, äldre 80-w (521)								11 048	11 948					580 103		603 099
Särskilt boende, funktionsnedsättning 0-20 år (542)								9 020								9 020
Särskilt boende, funktionsnedsättning 21-64 år (542)								140 867								140 867
Särskilt boende, äldre 65-79 år (522)								15 568						202 213		217 781
Särskilt boende, äldre 80 -w (522)								55 098						780 084		835 182
Öppna insatser, funktionsnedsättning (53)								31 522								31 522
Öppna insatser, äldre (51)														65 312		65 312
IFO, barn och unga (573) KSKLK																
IFO, barn och unga (573) KSSBF																
6 - Särskilt riktade insatser	198 556										16 621				8 809	223 986
Arbetsmarknad (62)	150 671															150 671
Flyktmottagande (61)	47 885										16 621				8 809	73 315
7 - Affärsverksamhet		449														449
Affärsverksamhet (70)		449														449
Affärsverksamhet (70) KSKLK																
Affärsverksamhet (70) KSSBF																
8 - Kommunledning				169 530												169 530
Administration, fördelas (80)																
Administration, fördelas (80) KSKLK				161 097												161 097
Administration, fördelas (80) KSSBF				8 433												8 433
Totalsumma	719 428	469 477	287 767	474 433	344 663	23 869	1 595	1 610 028	73 885	160 859	722 739	5 157 018	5 898	1 829 342	23 243	11 904 244

Bilaga 4c Specifikation – kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2020

belopp i tkr

Summa av Budget 2020																
	AMN	GSN	IFN	KS	KTN	MHN	NGN	OSN	PBN	RÅN	SCN	UBN	VLN	ÅLN	ÖFN	Totalsumma
1 - Politisk verksamhet	1 816	1 304	1 000	66 934	1 568	1 165	445	1 579	1 592	1 220	4 752	3 067	927	1 371	15 090	103 830
Politisk verksamhet (10)	1 816	1 304	1 000		1 568	1 165	445	1 579	1 592	1 220	4 752	3 067	927	1 371	15 090	36 896
Politisk verksamhet (10) KSKLK				66 934												66 934
Politisk verksamhet (10) KSSBF																
2 - Infrastruktur mm	7 812	420 436		215 595	1 557	23 093	1 176		36 821	172 467						878 957
Infrastruktur (20)	7 812	345 722			1 557	23 093	1 176		36 821	172 467						588 648
Vinterväghållning (241)		74 714														74 714
Infrastruktur (20) KSKLK				131 725												131 725
Infrastruktur (20) KSSBF				83 870												83 870
3 - Kultur och fritid	1 969		322 339	10 876	315 604	80										650 868
Bibliotek (313)					94 914											94 914
Fritid, övrigt (32)			322 339		43 951	80										366 370
Fritidsgårdar (323)					40 178											40 178
Kultur, övrigt (31)	1 969				88 703											90 672
Musik och kulturskola (314)					47 858											47 858
Kultur, övrigt (31) KSKLK				7 346												7 346
Kultur, övrigt (31) KSSBF																
Fritid, övrigt (32) KSKLK				2 530												2 530
Fritid, övrigt (32) KSSBF				1 000												1 000
4 - Pedagogisk verksamhet	168 304				31 308							5 308 818				5 508 430
Fritidshem (421)												252 106				252 106
Förskola (411)												1 472 861				1 472 861
Förskoleklass (431)												175 519				175 519
Grundläggande vuxenutbildning (441)	24 580															24 580
Grundskola (432)												2 288 975				2 288 975
Grundskoleklass (433)												107 696				107 696
Gymnasial vuxenutbildning mm (442)	73 770															73 770
Gymnasieskola (434)												868 646				868 646
Gymnasiesärskola (435)												55 849				55 849
Pedagogisk omsorg (413)												70 406				70 406
SFI (460)	69 954															69 954
Särvux (450)																
Öppen fritidsverksamhet (424)					31 308											31 308
Öppen förskola (412)																
Övrig vuxenutbildning (470)												16 760				16 760
5 - Vård och omsorg	349 468	60 252						1 638 586	37 127		714 730			1 875 690		4 675 853
Familjerätt 0-20 år (58)											11 031					11 031
Familjerätt 21-64 år (58)											7 633					7 633
Färdtjänst (56)		60 252														60 252
IFO, barn och unga (573)											513 687					513 687
IFO, ekonomiskt bistånd (574)	349 468															349 468
IFO, missbrukarvård mm (571)											182 379					182 379
Insatser enligt LSS 0-20 år (55)								194 599								194 599
Insatser enligt LSS 21-64 år (55)								846 550								846 550
Insatser enligt LSS 65-w (55)								136 832								136 832
Ordinärt boende, funktionsnedsättning 0-20 år (541)								4 031	4 545							8 576
Ordinärt boende, funktionsnedsättning 21-64 år (541)								180 689	9 870							190 559
Ordinärt boende, äldre 65-79 år (521)								7 266	10 359					201 757		219 382
Ordinärt boende, äldre 80-w (521)								11 422	12 353					596 678		620 453
Särskilt boende, funktionsnedsättning 0-20 år (542)								9 281								9 281
Särskilt boende, funktionsnedsättning 21-64 år (542)								143 023								143 023
Särskilt boende, äldre 65-79 år (522)								15 922						206 815		222 737
Särskilt boende, äldre 80 -w (522)								56 967						806 542		863 509
Öppna insatser, funktionsnedsättning (53)								32 004								32 004
Öppna insatser, äldre (51)														63 898		63 898
IFO, barn och unga (573) KSKLK																
IFO, barn och unga (573) KSSBF																
6 - Särskilt riktade insatser	201 159										11 693				6 365	219 217
Arbetsmarknad (62)	152 977															152 977
Flyktmottagande (61)	48 182										11 693				6 365	66 240
7 - Affärsverksamhet		455														455
8 - Kommunledning				176 355												176 355
Administration, fördelas (80)																
Administration, fördelas (80) KSKLK				166 252												166 252
Administration, fördelas (80) KSSBF				10 103												10 103
Totalsumma	730 528	482 447	323 339	469 760	350 037	24 338	1 621	1 640 165	75 540	173 687	731 175	5 311 885	927	1 877 061	21 455	12 213 965

Bilaga 4d Specifikation – kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2021

belopp i tkr

Summa av Budget 2021																
	AMN	GSN	IFN	KS	KTN	MHN	NGN	OSN	PBN	RÄN	SCN	UBN	VLN	ÄLN	ÖFN	Totalsumma
1 - Politisk verksamhet	1 827	1 312	1 006	69 083	1 578	1 172	448	1 589	1 602	1 259	4 782	3 086	957	1 380	11 461	102 542
2 - Infrastruktur mm	7 950	427 000		214 364	1 585	23 500	1 196		37 470	178 001						891 066
Infrastruktur (20)	7 950	351 816			1 585	23 500	1 196		37 470	178 001						601 518
Vinterväghållning (241)		75 184														75 184
Infrastruktur (20) KSKLK				130 370												130 370
Infrastruktur (20) KSSBF				83 994												83 994
3 - Kultur och fritid	2 001		352 590	10 301	322 642	82										687 616
Bibliotek (313)					96 587											96 587
Fritid, övrigt (32)			352 590		44 735	82										397 407
Fritidsgårdar (323)					41 997											41 997
Kultur, övrigt (31)	2 001				90 125											92 126
Musik och kulturskola (314)					49 198											49 198
Kultur, övrigt (31) KSKLK				7 582												7 582
Kultur, övrigt (31) KSSBF																
Fritid, övrigt (32) KSKLK				2 719												2 719
Fritid, övrigt (32) KSSBF																
4 - Pedagogisk verksamhet	170 226				31 865							5 448 121				5 650 212
Fritidshem (421)												256 597				256 597
Förskola (411)												1 492 815				1 492 815
Förskoleklass (431)												184 870				184 870
Grundläggande vuxenutbildning (441)	24 861															24 861
Grundskola (432)												2 355 715				2 355 715
Grundskola (433)												110 714				110 714
Gymnasial vuxenutbildning mm (442)	74 612															74 612
Gymnasieskola (434)												901 020				901 020
Gymnasiesärskola (435)												57 931				57 931
Pedagogisk omsorg (413)												71 450				71 450
SFI (460)	70 753															70 753
Särvux (450)																
Öppen fritidsverks (424)					31 865											31 865
Öppen förskola (412)												17 009				17 009
Övrig vuxenutbildning (470)																
5 - Vård och omsorg	353 456	61 314						1 664 297	38 042		730 018			1 934 971		4 782 098
Familjerätt 0-20 år (58)											11 307					11 307
Familjerätt 21-64 år (58)											7 720					7 720
Färdtjänst (56)		61 314														61 314
IFO, barn och unga (573)											526 531					526 531
IFO, ekonomiskt bistånd (574)	353 456															353 456
IFO, missbrukarvård mm (571)											184 460					184 460
Insatser enligt LSS 0-20 år (55)								199 465								199 465
Insatser enligt LSS 21-64 år (55)								856 210								856 210
Insatser enligt LSS 65-w (55)								140 735								140 735
Ordinärt boende, funktionsnedsättning 0-20 år (541)								4 132	4 659							8 791
Ordinärt boende, funktionsnedsättning 21-64 år (541)								182 751	9 982							192 733
Ordinärt boende, äldre 65-79 år (521)								7 463	10 639					207 219		225 321
Ordinärt boende, äldre 80-w (521)								11 799	12 762					616 407		640 968
Särskilt boende, funktionsnedsättning 0-20 år (542)								9 513								9 513
Särskilt boende, funktionsnedsättning 21-64 år (542)								144 655								144 655
Särskilt boende, äldre 65-79 år (522)								16 354						212 413		228 767
Särskilt boende, äldre 80 -w (522)								58 850						833 211		892 061
Öppna insatser, funktionsnedsättning (53)								32 370								32 370
Öppna insatser, äldre (51)														65 721		65 721
IFO, barn och unga (573) KSKLK																
IFO, barn och unga (573) KSSBF																
6 - Särskilt riktade insatser	203 209										11 766				9 666	224 641
Arbetsmarknad (62)	154 723															154 723
Flyktmottagande (61)	48 486										11 766				9 666	69 918
7 - Affärsverksamhet		460														460
8 - Kommunledning				182 016												182 016
Administration, fördelas (80)																
Administration, fördelas (80) KSKLK				171 589												171 589
Administration, fördelas (80) KSSBF				10 427												10 427
Totalsumma	738 669	490 086	353 596	475 764	357 670	24 754	1 644	1 665 886	77 114	179 260	746 566	5 451 207	957	1 936 351	21 127	12 520 651

Bilaga 5 Räddningsnämndens budget

Budget 2019 med plan för 2020-2021

Kommun (tkr)	2018	2019	2020	2021
Enköping	4 897	4 641	4 284	4 165
Heby	2 181	2 067	1 908	1 855
Håbo	2 346	2 223	2 052	1 995
Knivsta	1 358	1 326	1 224	1 190
Tierp	2 346	2 223	2 052	1 995
Uppsala	24 484	23 244	21 456	20 860
Älvkarleby	1 070	975	900	875
Östhammar	2 469	2 301	2 124	2 065
Summa ÖFN	41 151	39 000	36 000	35 000

Bilaga 6 Överförmyndarnämndens budget

Budget 2019 med plan för 2020-2021

Kommun (tkr)	2018	2019	2020	2021
Enköping	4 897	4 641	4 284	4 165
Heby	2 181	2 067	1 908	1 855
Håbo	2 346	2 223	2 052	1 995
Knivsta	1 358	1 326	1 224	1 190
Tierp	2 346	2 223	2 052	1 995
Uppsala	24 484	23 244	21 456	20 860
Älvkarleby	1 070	975	900	875
Östhammar	2 469	2 301	2 124	2 065
Summa ÖFN	41 151	39 000	36 000	35 000

Bilaga 7 Specifikation - pedagogisk verksamhet

(belopp i tkr)	Utfall	Beslutad	Budget	Plan	Plan
VERKSAMHETSOMRÅDE	2017	budget 2018	2019	2020	2021
Pedagogisk verksamhet:					
Förskola/barnomsorg	1 394 392	1 472 040	1 527 188	1 560 027	1 581 274
Skolbarnomsorg	240 212	254 375	277 151	283 414	288 462
Förskoleklass	157 499	167 394	170 882	175 519	184 870
Grundskola	1 942 245	2 092 816	2 223 327	2 288 975	2 355 715
Grundsärskola	89 742	95 875	104 726	107 696	110 714
Gymnasieskola	670 813	795 803	828 406	868 646	901 020
Gymnasiesärskola	52 861	54 527	53 262	55 849	57 931
Kommunal vuxenutbildning	133 912	164 141	165 768	168 304	170 226
SUMMA PEDAGOGISK VERKSAMHET	4 681 676	5 096 971	5 350 710	5 508 430	5 650 212
Procentuell förändring föregående år	11,0%	8,9%	5,0%	2,9%	2,6%
Befolkning per 31/12	219 914	223 633	228 547	231 754	234 363
Totalkostnad pedagogisk verksamhet per invånare (tkr)	21,3	22,8	23,4	23,8	24,1
Volym och nettokostnad per barn/elev					
Antal förskolebarn vid aktuell servicegrad*	11 488	11 643	11 900	12 097	12 233
Nettokostnad per förskolebarn (tkr)	121,2	126,3	128,2	129,0	129,3
Antal elever grundskola 6-15 år, exkl obligatorisk särskola	23 752	24 679	25 686	26 311	26 913
Kostnad per elev (tkr)	98,1	101,5	103,6	104,4	105,1
Antal elever grundsärskola 6-15 år	190	205	230	235	244
Kostnad per elev (tkr)	472,3	467,7	455,3	458,3	453,7
Antal elever gymnasieskola 16-18 år	6 635	6 959	7 097	7 442	7 707
Kostnad per elev (tkr)	101,1	114,4	116,7	116,7	116,9
Antal elever i gymnasiesärskola	94	93	93	98	98
Kostnad per elev (tkr)	562,4	589,5	575,8	569,9	594,2
Årlig procentuell förändring nettokostnad per elev					
Förskola/barnomsorg 1-5 år	1,6%	4,2%	1,5%	0,6%	0,2%
Grundskola 6-15 år	2,1%	3,9%	2,1%	0,8%	0,6%
Gymnasieskola 16-18 år	-16,7%	4,9%	2,1%	0,0%	0,2%

Bilaga 8 Specifikation - Vård- och omsorgsverksamhet

(belopp i tkr)	Utfall	Beslutad budget	Budget	Plan	Plan
VERKSAMHETSOMRÅDE	2017	2018	2019	2020	2021
Vård och omsorg:					
Äldreomsorg	1 885 569	1 940 874	1 938 875	1 989 979	2 052 838
Insatser enligt SoL o HSL	1 825 627	1 882 194	1 873 563	1 926 081	1 987 117
Förebyggande insatser	59 942	58 679	65 312	63 898	65 721
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	1 428 198	1 463 595	1 533 778	1 561 424	1 584 472
Insatser enligt SoL o HSL	340 137	386 109	345 908	351 439	355 692
Insatser enligt LSS o LASS 0-64 år	933 011	924 893	1 022 912	1 041 149	1 055 675
Insatser enligt LSS o LASS 65+	123 796	122 719	133 436	136 832	140 735
Förebyggande insatser	31 254	29 874	31 522	32 004	32 370
Färdtjänst	52 743	58 212	59 052	60 252	61 314
Individ- och familjeomsorg	962 863	998 124	1 027 358	1 045 534	1 064 447
Missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	168 194	176 612	183 930	182 379	184 460
Barn- och ungdomsvård	457 170	481 200	499 227	513 687	526 531
Ekonomiskt bistånd	337 499	340 312	344 201	349 468	353 456
Familjerätt	17 287	17 820	18 238	18 664	19 027
SUMMA VÅRD- OCH OMSORGSVERKSAMHET	4 346 660	4 478 625	4 577 301	4 675 853	4 782 098
Procentuell förändring föregående år			2,2%	2,2%	2,3%
Befolkning per 31/12	219 914	216 827	228 547	231 754	234 363
Totalkostnad vård och omsorg per invånare (tkr)	19,8	20,7	20,0	20,2	20,4
Kostnad per invånare (kronor)					
Äldreomsorg	8 574	8 951	8 483	8 587	8 759
Insatser enligt SoL o HSL	8 302	8 681	8 198	8 311	8 479
Förebyggande insatser	273	271	286	276	280
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	6 494	6 750	6 711	6 737	6 761
Insatser enligt SoL o HSL	1 547	1 781	1 514	1 516	1 518
Insatser enligt LSS o LASS 0-64 år	4 243	4 266	4 476	4 492	4 504
Insatser enligt LSS o LASS 65+	563	566	584	590	601
Förebyggande insatser	142	138	138	138	138
Färdtjänst	240	268	258	260	262
Individ- och familjeomsorg	4 378	4 603	4 495	4 511	4 542
Missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	765	815	805	787	787
Barn- och ungdomsvård	2 079	2 219	2 184	2 217	2 247
Ekonomiskt bistånd	1 535	1 570	1 506	1 508	1 508
Familjerätt	79	82	80	81	81

Bilaga 9 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2019-21

Politisk verksamhet	Nämnd	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)		100 120	102 549	105 326
Volymuppräknning		0	0	0
Prisuppräknning		2 713	3 282	3 380
Effektivisering		-984	-505	-507
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		101 849	105 326	108 199
Riktad nivåpåverkande justering		700	0	0
Teknisk justering VLN finansiering KKK	VLN	700	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering		102 549	105 326	108 199
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav		3 862	-1 496	-5 657
Anpassning till beslutad budget i gemensam nämnd	ÖFN	-1 638	-1 496	-5 657
EU val 2019	VLN	5 000	0	0
Revision	KS	500	0	0
Årets kommunbidrag politisk verksamhet		106 411	103 830	102 542

Infrastruktur, säkerhet, skydd mm		Nämnd	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Basbudget (föregående års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)			751 350	796 635	821 678
Volymuppräknning			11 762	7 818	6 477
Prisuppräknning			20 681	25 742	26 584
Effektivisering			-18 872	-14 717	-15 777
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet			764 921	815 478	838 962
Riktad nivåpåverkande justering			31 714	6 200	0
Bekämpa kriminellas ekonomi i samverkan polis och myndigheter	KS		500	0	0
Drift naturreservat	GSN		1 000	0	0
Fortsatt arbete bästa cykelstaden	GSN		1 000	0	0
Handlingsplan Gottsunda	KS		2 000	0	0
Handlingsplan syfte att förbättra ungas psykiska hälsa (Region Uppsala)	KS		500	0	0
Justering internränta GSN	GSN		-3 860	0	0
Justering internränta KS-SBF	KS		-3 026	0	0
Kapitalkostnader enligt investeringsplan	GSN		2 000	4 500	0
Kapitalkostnader nya anläggningar	GSN		5 000	0	0
Kapitalkostnader förvaltning Skarholmen	KS		1 600	0	0
Krishantering	GSN		500	0	0
Landsbygd, utbyggnad pendlarparkeringar	KS		2 000	0	0
Medfinansiering av STUNS kansli	KS		260	0	0
Mikrofond för sociala företag, driftkostnad	KS		750	0	0
Planeringsresurser Uppsalapaketet	KS		5 000	0	0
Planeringsresurser Uppsalapaketet ÖP Bergsbrunna	KS		10 000	0	0
Servicepunkter, fortsatt driftsstöd	KS		300	200	0
Systemlösningar mobilitet	GSN		2 000	0	0
Teknisk justering GSN infrastruktur finansiering KLK	GSN		-789	0	0
Teknisk justering infrastruktur KS-SBF finansiering KLK	KS		-2 600	0	0
Teknisk justering PBN infrastruktur finansiering KLK	PBN		-848	0	0
Teknisk justering vinterväghållning finansiering KLK	GSN		-173	0	0
Uppdrag i Uppsala vattens ägardirektiv	KS		3 000	0	0
Upphandlingsstöd investeringsprojekt	GSN		1 000	0	0
Uppsalarummet	PBN		1 000	0	0
Utveckling friluftsstråk och biologisk mångfald	KS		1 000	1 000	0
Utökad konsument rådgivning	AMN		600	0	0
Åtgärdsprogram mot buller	GSN		1 000	0	0
Öka åtgärdstakt enskilda avlopp	MHN		500	0	0
Ökad återvinning, förmedla kontorsmöbler	AMN		500	500	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering			796 635	821 678	838 962
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav			63 962	57 279	52 104
Anpassning till beslutad budget i gemensam nämnd	RÄN		5 526	13 409	14 977
Delta i Science Gallery LAB Uppsala 2019-2023	KS		1 500	1 500	1 500
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	KS		8 000	5 300	2 000
Hållbara transporter	KS		2 500	0	0
Jämställda löner	KS		2 000	0	0
Ordningssvakter	KS		4 000	4 000	4 000
O-ringen	KS		2 630	1 845	0
Tech-satsning 2018-2021	KS		1 000	1 000	1 000
Ulleråker drift KSSBF	KS		36 806	30 225	28 627
Årets kommunbidrag infrastruktur, säkerhet, skydd mm			860 597	878 957	891 066

Kultur- och fritidsverksamhet		Nämnd	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)			558 358	610 388	655 856
Volymuppräknning			13 897	9 254	8 738
Prisuppräknning			15 313	19 598	21 100
Effektivisering			-18 113	-15 584	-16 740
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet			569 455	623 656	668 954
Riktad nivåpåverkande justering			40 933	32 200	24 500
Drift konstgräsplaner	IFN		600	0	0
Gottsunda kulturhus/del av handlingsplan	KTN		1 000	0	0
Hyra konstgräs Johannesbäckskolan	IFN		1 600	0	0
Hyra konstgräs Lindbacken	IFN		1 600	0	0
Hyra Lindbacken idrottshall	IFN		2 600	2 600	0
Inventarier nya Studenternas	IFN		1 000	1 000	1 000
Kulturgaranti	KTN		1 000	0	0
Naturskola	KTN		1 000	0	0
Naturskola ny klassificering verksamhetskod	KTN		1 570	0	0
Parksommar i Källparken	KTN		200	0	0
Studenternas IP, ny fotbollsarena	IFN		15 800	17 700	0
Teknisk justering bibliotek finansiering KLK	KTN		-290	0	0
Teknisk justering fritid övrigt finansiering KLK	IFN		-300	0	0
Teknisk justering fritid övrigt finansiering KLK	KTN		-35	0	0
Teknisk justering fritidsgårdar finansiering KLK	KTN		-77	0	0
Teknisk justering kultur övrigt finansiering KLK	KTN		-126	0	0
Teknisk justering musik- och kulturskola finansiering KLK	KTN		-109	0	0
Uppsala arena, hyreskostnad enligt ny tidplan	IFN		7 500	7 500	0
Utveckla kulturskolan med fler platser	KTN		2 400	2 400	0
Ökat föreningsstöd barn och unga	IFN		2 000	1 000	0
Övertagandet av Gottsundabadet	IFN		2 000	0	0
Arena elitbandy	IFN		0	0	6 200
Hyra idrottshall Rosendal	IFN		0	0	5 500
Hyra Österängen	IFN		0	0	2 000
Utökad ersättning Fyrishov allmänhetens simning och bad	IFN		0	0	8 200
Utökad ersättning Fyrishov simträning	IFN		0	0	1 600
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering			610 388	655 856	693 454
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav			12 160	2 300	1 450
Allsvensk anpassning, anläggningskostnader	KS		7 200	1 000	0
Kultursatsning för barn och unga	KTN		200	0	0
Kultursatsning för barn och unga	KTN		700	0	0
Kultursatsning för barn och unga	KTN		1 200	0	0
Kultursatsning för barn och unga	KTN		2 500	0	0
VM-innebandy 2020-2021	KS		360	1 300	1 450
Årets kommunbidrag kultur- och fritidsverksamhet			622 548	658 156	694 904

Pedagogisk verksamhet	Nämnd	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Basbudget (föregående års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)		5 046 655	5 332 452	5 490 572
Volymuppräkning		190 584	121 659	103 903
Prisuppräkning		142 127	174 765	179 816
Effektivisering		-104 331	-140 904	-144 537
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		5 275 035	5 487 972	5 629 754
Riktad nivåpåverkande justering		57 417	2 600	2 600
Fritidsklubb Gottsunda	KTN	1 400	0	0
Fördyrade hyreskostnader grundskola	UBN	15 400	0	0
Förstärkning tilläggsbelopp förskola	UBN	2 500	0	0
Förstärkning tilläggsbelopp grundskola	UBN	5 500	0	0
Förstärkning tilläggsbelopp gymnasieskola	UBN	2 000	0	0
Kompetensutveckling förskola	UBN	3 000	0	0
Kvalitetsförstärkning förskola	UBN	10 000	0	0
Kvalitetsförstärkning grundskola	UBN	19 700	0	0
Kvalitetsförstärkning gymnasieskola	UBN	10 000	0	0
Naturskola ny klassificering verksamhetskod	KTN	-1 570	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande grundläggande vuxenutbildning	AMN	5 886	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande gymnasial vuxenutbildning	AMN	3 604	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande SFI	AMN	-9 490	0	0
Omfördelning grundskola	UBN	4 500	0	0
Omfördelning gymnasieskola	UBN	-4 500	0	0
Pilotprojekt central rättning av nationella prov gymnasieskola	UBN	300	0	0
Satsning lärarassistenter grundskola	UBN	3 000	2 600	2 600
Teknisk justering fritidshem finansiering KLK	UBN	-1 321	0	0
Teknisk justering förskola finansiering KLK	UBN	-7 672	0	0
Teknisk justering förskoleklass finansiering KLK	UBN	-917	0	0
Teknisk justering grundskola finansiering KLK	UBN	-11 805	0	0
Teknisk justering grundskola finansiering KLK	UBN	-538	0	0
Teknisk justering gymnasieskola finansiering KLK	UBN	-4 380	0	0
Teknisk justering gymnasieskola finansiering KLK	UBN	-310	0	0
Teknisk justering pedagogisk omsorg finansiering KLK	UBN	-369	0	0
Teknisk justering SFI finansiering KLK	AMN	-250	0	0
Teknisk justering öppen fritidsverksamhet finansiering KLK	KTN	-63	0	0
Teknisk justering öppen förskola finansiering KLK	UBN	-88	0	0
Ökad kvalitet fritidshem	UBN	3 000	0	0
Ökade hyror förskola	UBN	5 100	0	0
Ökade hyror gymnasieskola	UBN	5 800	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering		5 332 452	5 490 572	5 632 354
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav		10 970	10 570	10 570
Kultursatsning för barn och unga	KTN	400	0	0
Riktat statsbidrag, kvalitetspengar i förskolan	UBN	10 570	10 570	10 570
Årets kommunbidrag pedagogisk verksamhet		5 343 422	5 501 142	5 642 924

Vård och omsorgs verksamhet		Nämnd	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)			4 474 324	4 564 001	4 675 853
Volymuppräknning			102 015	83 041	76 318
Prisuppräknning			124 018	148 705	152 544
Effektivisering			-146 766	-119 894	-122 617
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet			4 553 591	4 675 853	4 782 098
Riktad nivåpåverkande justering			10 410	0	0
LSS-bostäder	OSN		15 000	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande insatser enligt LSS 0-20 år	OSN		12 724	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande insatser enligt LSS 21-64 år	OSN		56 090	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande insatser enligt LSS 65-w	OSN		8 977	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande ordinärt boende funktionsnedsatta 0-20 år	OSN		-528	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande ordinärt boende funktionsnedsatta 21-64 år	OSN		-23 981	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande ordinärt boende äldre 65-79 år OSN	OSN		-3 414	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande ordinärt boende äldre 65-79 år ÄLN	ÄLN		5 902	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande ordinärt boende äldre 80-w år OSN	OSN		-5 317	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande ordinärt boende äldre 80-w år ÄLN	ÄLN		17 098	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande särskilt boende funktionsnedsatta 0-20 år	OSN		-1 216	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande särskilt boende funktionsnedsatta 21-64 år	OSN		-18 983	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande särskilt boende äldre 65-79 år OSN	OSN		-5 651	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande särskilt boende äldre 65-79 år ÄLN	ÄLN		-5 352	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande särskilt boende äldre 80-w år OSN	OSN		-20 004	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande särskilt boende äldre 80-w år ÄLN	ÄLN		-20 648	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande öppna insatser funktionsnedsatta	OSN		1 303	0	0
Omfördelning enligt nämndsytttrande öppna insatser äldre	ÄLN		3 000	0	0
Satsning mot hedersrelaterat våld	SCN		1 000	0	0
Teknisk justering färdtjänst finansiering KLK	GSN		-138	0	0
Teknisk justering IFO barn och ungdom finansiering KLK	SCN		-500	0	0
Teknisk justering ordinärt boende 0-20 år finansiering KLK	PBN		-103	0	0
Teknisk justering ordinärt boende 21-64 år finansiering KLK	PBN		-228	0	0
Teknisk justering OSN ordinärt boende 65-79 år finansiering KLK	OSN		-2 300	0	0
Teknisk justering OSN ordinärt boende 80-w år finansiering KLK	OSN		-3 600	0	0
Teknisk justering PBN ordinärt boende 65-79 år finansiering KLK	PBN		-239	0	0
Teknisk justering PBN ordinärt boende 80-w år finansiering KLK	PBN		-282	0	0
Teknisk justering särskilt boende 65-79 år finansiering KLK	ÄLN		-647	0	0
Teknisk justering särskilt boende 80-w år finansiering KLK	ÄLN		-2 495	0	0
Teknisk justering ÄLN ordinärt boende 65-79 år finansiering KLK	ÄLN		-606	0	0
Teknisk justering ÄLN ordinärt boende 80-w år finansiering KLK	ÄLN		-1 754	0	0
Teknisk justering öppna insatser äldre finansiering KLK	ÄLN		-198	0	0
Trygghetssatsning socialtjänsten	SCN		7 500	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering			4 564 001	4 675 853	4 782 098
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav			13 300	0	0
Motverka hemlöshet	SCN		3 300	0	0
Projekt implementering av trygghetskameror	ÄLN		1 150	0	0
Projekt implementering av trygghetskameror, 80+	ÄLN		1 150	0	0
SUF-kunskapscentrum	SCN		1 000	0	0
Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala	ÄLN		1 850	0	0
Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala, 80+	ÄLN		1 850	0	0
Äldrevänlig kommun	ÄLN		3 000	0	0
Årets kommunbidrag vård och omsorgs verksamhet			4 577 301	4 675 853	4 782 098

Särskilt riktade insatser	Nämnd	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)		198 085	219 252	222 217
Volymuppräknning		2 144	1 363	777
Prisuppräknning		5 426	7 059	7 159
Effektivisering		-6 153	-5 457	-5 512
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		199 502	222 217	224 641
Riktad nivåpåverkande justering		19 750	0	0
<i>Jobbsatsning</i>	AMN	20 000	0	0
<i>Teknisk justering arbetsmarknad finansiering KLK</i>	AMN	-250	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering		219 252	222 217	224 641
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav		4 734	-3 000	0
<i>Anpassning till beslutad budget i gemensam nämnd</i>	ÖFN	-266	-3 000	0
<i>Stödinsatser ensamkommande</i>	SCN	5 000	0	0
Årets kommunbidrag särskilt riktade insatser		223 986	219 217	224 641

Affärsverksamhet	Nämnd	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)		444	449	455
Volymuppräknning		7	4	2
Prisuppräknning		12	14	15
Effektivisering		-14	-12	-12
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		449	455	460
Riktad nivåpåverkande justering		0	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering		449	455	460
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav		0	0	0
Årets kommunbidrag affärsverksamhet		449	455	460

Kommunledning och gemensam verksamhet	Nämnd	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)		116 123	169 530	176 355
Volymuppräknning		0	0	0
Prisuppräknning		3 147	5 425	5 661
Effektivisering		-740	0	0
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		118 530	174 955	182 016
Riktad nivåpåverkande justering		51 000	1 400	0
<i>Att driva lokalberedningsgrupper</i>	KS	5 300	0	0
<i>Teknisk justering administration KS-KLK finansiering KLK</i>	KS	-1 100	0	0
<i>Teknisk justering KS-KLK finansiering KLK</i>	KS	46 800	0	0
<i>Hyra aula Brantingsskola</i>	KS	0	1 400	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering		169 530	176 355	182 016
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav		0	0	0
Årets kommunbidrag kommunledning och gemensam verksamhet		169 530	176 355	182 016

ALLA VERKSAMHETER TOTALT	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering)	11 245 459	11 795 256	12 148 312
Volymuppräknning	320 409	223 139	196 215
Prisuppräknning	313 437	384 590	396 259
Effektivisering	-295 973	-297 073	-305 702
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	11 583 332	12 105 912	12 435 084
Riktad nivåpåverkande justering	211 924	42 400	27 100
Nivåhöjande satsning / effektiviseringskrav	211 924	42 400	27 100
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande justering	11 795 256	12 148 312	12 462 184
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav	108 988	65 653	58 467
Ettåriga satsningar / effektiviseringskrav	108 988	65 653	58 467
Årets kommunbidrag alla verksamheter totalt	11 904 244	12 213 965	12 520 651

RIKTADE JUSTERINGAR TOTALT (nivåpåverkande och ettåriga)	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Fördelat på verksamheter			
Politisk verksamhet	4 562	-1 496	-5 657
Infrastruktur mm	95 676	63 479	52 104
Kultur- och fritidsverksamhet	53 093	34 500	25 950
Pedagogisk verksamhet	68 387	13 170	13 170
Vård och omsorgsverksamhet	23 710	0	0
Affärsverksamhet	0	0	0
Särskilt riktade insatser	24 484	-3 000	0
Kommunledning och gemensam verksamhet	51 000	1 400	0
Årets kommunbidrag per verksamhet	320 912	108 053	85 567

Bilaga 10 Investeringar

Nämndernas investeringar, belopp anges i miljoner kronor	2019	2020	2021
Arbetsmarknadsnämnden	5,0	5,0	4,0
Gatu- och samhällsmiljönämnden	312,5	511,6	339,8
Gatu- och samhällsmiljönämnden Uppsalapaketet	70,0	95,0	95,0
Idrotts- och fritidsnämnden	14,2	11,9	11,3
Kommunstyrelsen	321,9	356,0	386,0
<i>varav SBF strategiska markförvärv</i>	150,0	150,0	150,0
<i>varav SBF fastighet förvärv</i>	5,0	5,0	5,0
<i>varav SBF fastighet underhåll</i>	110,0	132,0	94,0
<i>varav Stadshus 2020</i>	3,0	24,0	80,0
<i>varav KLK IT</i>	40,5	43,0	55,0
<i>varav KLK övriga</i>	13,4	2,0	2,0
Kommunstyrelsen Uppsalapaketet markförvärv	400,0	400,0	189,0
Kulturnämnden	50,9	52,9	45,0
<i>varav offentlig utsmyckning</i>	30,0	30,0	30,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,1	0,1	0,1
Namngivningsnämnden	0,0	0,0	0,0
Omsorgsnämnden	2,7	2,1	2,1
Plan- och byggnadsnämnden	0,5	0,5	0,5
Räddningsnämnden	19,0	12,0	12,0
Socialnämnden	3,5	3,5	2,0
Utbildningsnämnden	49,1	56,5	120,8
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden	6,1	10,6	7,7
Överförmyndarnämnden	0,1	0,1	0,1
Summa investeringar	1 255,6	1 517,7	1 215,4

Investeringskategori för nämnderna, belopp anges i miljoner kronor	2019	2020	2021
Markförvärv exkl Uppsalapaketet	150,0	150,0	150,0
Markförvärv Uppsalapaketet	400,0	400,0	189,0
<u>Verksamhetsfastigheter</u>			
<i>Fastighetsförvärv, särskilda boende mm</i>	5,0	5,0	5,0
<i>Underhållsinvesteringar i verksamhetsfastigheter</i>	110,0	132,0	94,0
Summa verksamhetsfastigheter	115,0	137,0	99,0
<u>Infrastruktur inkl Uppsalapaketet</u>			
<i>park/barn, natur/biologisk mångfald</i>	32,8	44,5	50,0
<i>stadsutveckling; stråk, förbindelser</i>	134,7	313,6	145,8
<i>stadsutveckling; allmän plats</i>	22,0	39,0	31,5
<i>gång- och cykelfrämjande</i>	48,0	52,0	53,5
<i>hållbart resande/mobilitet, trafiksäkerhet</i>	20,5	21,0	21,0
<i>teknik och miljöutveckling</i>	54,5	41,5	38,0
<i>Uppsalapaketet</i>	70,0	95,0	95,0
Summa infrastruktur	382,5	606,6	434,8
IT	50,1	61,2	65,2
Maskiner, inventarier och övrigt	158,1	163,0	277,5
Summa investeringar	1 255,6	1 517,7	1 215,4

Investeringar i kommunala bolag, belopp anges i miljoner kronor	2019	2020	2021
AB Uppsala Kommun Industrihus	292,8	283,5	219,0
varav projekt> 50 mnkr			
Noatun, Hus A med tillbyggnader A och B			
Slakthuset- Danmarksgatan			
Kölen- Sågargatan			
Danmark Säby- Fyrislund			
Destination Uppsala AB	0,1	-	-
Fyrishov AB	35,0	115,0	135,0
varav projekt> 50 mnkr			
Nya Fyrishov-ny simhall			
Renovering befintlig badanläggning			

Nya Fyrishov- Entrébyggnad			
Uppsalahem	951,9	1 004,8	956,8
varav projekt> 50 mnkr			
Brillinge			
Gjutformen			
Bäcklösa			
Sverre			
Dansmästaren			
Takryttaren			
Rackis			
Fältläkaren			
Blåklinten			
Eriksberg, etapp 1 och 2			
Storvreta			
Länna alt Björklinge/Bälinge			
Uppsala bostadsförmedling AB	1,0	1,0	0,5
Uppsala Kommuns Fastighets AB	92	74,6	36,2
Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter AB	310,0	374,0	132,0
varav projekt> 50 mnkr			
Stadshuset			

Investeringar i kommunala bolag, belopp anges i miljoner kronor	2019	2020	2021
Uppsala kommun Skolfastigheter AB	1 142,2	1 651,7	1 407,1
varav projekt> 50 mnkr			
Almtunaskolan			
Nyby-Kastellet/Fredrika Bremer			
Kvarngärdet			
Katedralskolan			
Brantingskolan			
Vaksala kyrkskolan			
Lindbackens förskola/Lindens förskola			
Årstaskolan (H1)			
Gunstaskolan			
Rosendals skola			

Ramsjö förskola			
Jumkil			
Parkens förskola			
Jälla-Bygghall			
Tiundaskolan			
Lindbackens skola			
Rosendals förskola			
Bolandsgymnasiet-AMF			
Kungsängen skola			
Gottsundaskolan			
Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB	490,5	325,0	324,6
varav projekt> 50 mnkr			
Studenternas			
Kommersiella lokaler Hus F			
Kommersiella lokaler Hus T			
Studenternas bandy, inkl vägåtgärder			
Sporthall Lindbacken			
Konstgräs Lindbacken			
Sporthall Almtunaskolan			
Isarena			
Investeringar i kommunala bolag, belopp anges i miljoner kronor	2019	2020	2021
Uppsala Konsert och Kongress AB	8,0	8,0	7,0
Uppsala Parkerings AB	108,9	118,1	397,0
varav projekt> 50 mnkr			
Dansmästaren, Rosendal			
Brandmästaren, Rosendal			
Hovstallängen			
Uppsala stadsteater AB	4,0	4,0	3,5
Uppsala Vatten och Avfall AB	480,0	580,0	500,0
varav projekt> 50 mnkr			
Åtettvinningscentraler			
Hovgården			
Biogas			
Reningsverk			
Dricksvattenförsörjning			
Ledningsnät, reinvesteringar och exploatering			
Totala investeringar, kommunala bolag	3 916,3	4 539,7	4 118,8

Bilaga 11 Kommunfullmäktiges indikatorer och nyckeltal

Kommunfullmäktige följer på en övergripande nivå utvecklingen för de nio inriktningsmålen med stöd av indikatorer. Indikatorer är mått som är möjliga att följa över tid och som är jämförbara med andra kommuner, en given målnivå eller mellan delar inom kommunen. En sådan inomkommunal jämförelse som alltid eftersträvas när det finns underlag handlar om jämförelsen mellan kvinnor och män. För jämförelse med andra kommuner används som regel jämförelsenätverket R9 där Uppsala ingår tillsammans med Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås och Örebro¹.

Kommunfullmäktiges indikatorer strävar efter att ha ett invånarperspektiv. Det innebär att indikatorerna som regel handlar om att beskriva samhällsutvecklingen och utvecklingen för dem som är målgrupper för kommunal verksamhet. Det innebär samtidigt att indikatorerna inte beskriver vilka resurser kommunen haft till förfogande eller vilka arbetsinsatser kommunen har genomfört. Sådana indikatorer är mer verksamhetsnära och tas fram inom nämndernas verksamheter som ett stöd för nämndernas styrning.

Indikatorernas främsta syfte är att visa om utvecklingen går i önskvärd riktning och ge underlag för att ompröva kommunfullmäktiges styrning. Det finns i många fall en fördröjning innan kommunens insatser får ett synligt genomslag i samhället. Det är få indikatorer som är utformade på ett sätt som gör att de går att koppla samman med kommunens åtgärder under innevarande år. En bedömning av effekten av kommunfullmäktiges styrning behöver därför göras genom en mer långsiktig analys av utvecklingen i kombination med att följa mer närliggande förändringar, exempelvis i vilken mån åtgärder har genomförts och vilka tidiga effekter åtgärderna anses ha lett till. Indikatorernas trendbeskrivningar eftersträvar ett sådant mer långsiktigt perspektiv genom att trenden bedöms på 5-10 års sikt där så är möjligt.

---

¹ Den som är intresserad av att själv göra jämförelser med R9 kan lätt använda Kommun- och landstingsdatabasen (www.kolada.se) och där välja ”Resultatnätverket R9 (ovägt medel)”.

Indikatorer till Mål och budget 2019-2021

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer – generellt

FN:s delmål 5.1 (avskaffa diskriminering av kvinnor och flickor): alla indikatorer som rör människor är könsuppdelade om det finns statistiskt underlag för detta.

FN:s delmål 11a (kopplingar stad-land): flera av indikatorerna som rör invånarnas uppfattning särredovisas på stad-land.

1				
INDIKATORER	NUVÄRDE	JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
1.1. Ekonomiskt resultat, kommun (helårsprognos 2018 per aug)				
1.1a. Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning	1,8%	5,2%	2,0%	~
1.2. Soliditet kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden (2017)	15	22	15-17	↗
1.3. Låneskuld per invånare (2017)	74	66	Max ≤5%	↗
1.4. Bruttoregionalprodukt per invånare (BRP per capita) (2015)	479	452	Öka	↗
1.5. Kvinnors andel av mäns medianinkomst (2016)	81,9	79,6	Öka	↗

1.1 Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser helårsprognos för 2018 per mars. Jämförvärde: helår 2017. Uppdateras en gång per år (februari).

1.2 Källa: Kolada (N03034). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (preliminärt i februari, definitivt i september).

1.3 Källa: Egen uppföljning. Nuvärde och jämförvärde avser 2017. Nuvärde kommer att uppdateras. Uppdateras en gång per år (februari).

1.4 Källa: SCB. Nuvärde avser 2015. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (december). På länsnivå finns uppgifter för 2016 och på länsnivå framgår att Uppsala län har den kraftigaste tillväxtökningen av alla län sedan år 2000.

1.5 Källa: Beräkning utifrån Kolada (N00905). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

1.1: FN:s delmål 16.6 (effektiva, transparenta institutioner med ansvarsutkrävande)

1.2: FN:s delmål 16.6 (effektiva, transparenta institutioner med ansvarsutkrävande)

1.4: FN:s delmål 8.1 (upprätthålla ekonomisk tillväxt), BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet)

1.5: 9.9: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete), knyter också an till BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet)

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
2.1. Medborgarnas helhetsbedömning av kommunen som en plats att bo och leva på (Nöjd Region-Index) (2017)	64	64	64	60	Öka	~
2.1a. Boende i centralort	64			62 (67)	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
2.1b. Boende i annan tätort	66	-	-	64 (60)		
2.1c. Boende utanför tätort	61			57 (63)		
2.2. Här är bäst att bo. Tidningen fokus rankning av 290 kommuner (2017)	2	-	-	2	Topp 3	➔
2.3. Upplevd trygghet (2017)						
2.3a. I mycket hög grad trygga utomhus på kväll och natt, andel vuxna	28	20	35	32 (42)	Öka	↗
2.3b. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel gymnasieungdomar	54	41	68	56	Öka	↗
2.3c. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel ungdomar i åk 7	54	45	62	53	Öka	↗
2.3d. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel ungdomar i åk 7, åk 9 och gymnasieskolans åk 2 som uppger att de har annan könstillhörighet	50	-	-	47	Öka	-
2.4. Upplevda möjligheter till fritidsaktiviteter						
2.4a. Medborgarnas uppfattning om möjligheterna till fritidsaktiviteter, andel	68	69	67	67	Öka	➔
2.4b. Ungdomars uppfattning om möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, andel	87	85	89	85	Öka	➔
2.4c. Ungdomars uppfattning om möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, andel av dem som uppger att de har en annan könstillhörighet	67	-	-	59	Öka	-
2.6. Plats i ICCA:s ranking över städer i Sverige där det arrangeras flest konferenser (med bl.a. minst 50 deltagare och en övernattnings) (2016)	Plats 2 av svenska städer	-	-	Plats 3 av svenska städer	Minst plats 3 av svenska städer	↗

2.1. Källa: Kolada (U00402), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

2.1a-c. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

2.2. Källa: Tidningen Fokus undersökning BästAttBo. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser Uppsalas värde för 2016. Uppdateras en gång per år (maj).

2.3a. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

2.3b-d. Källa: Liv och hälsa ung. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs). För 2.3d saknas underlag för att bedöma trend.

2.4a. Källa: Kolada (U09408), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

2.4b-c. Källa: Liv och hälsa ung. Avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs) För 2.4c saknas underlag för att bedöma trend.

2.5. Källa: Kolada (N00941). Nuvärde avser 2017. Avser aktiebolag, enskilda näringsidkare, handelsbolag och kommanditbolag. Redan registrerade företag som flyttar in till kommunen från annan kommun ingår inte. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).

2.6. Källa: ICCA Statistics Report. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde avser Uppsala 2015. Uppdateras i maj.

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

2.3: FN:s delmål 16.1 (minska alla former av våld)

2.5: FN:s delmål 8.3 (underlätta företagande)

3						
INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
3.1. Medborgarnas uppfattning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt (2017)	61	62	61	62	Öka	~
3.1a. Boende i centralort	62			58 (60)	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
3.1b. Boende i annan tätort	64	-	-	59 (65)		
3.1c. Boende utanför tätort	53			52 (60)		
3.2. Medborgarnas bedömning av kommunens gång- och cykelvägar (2017)	62	62	62	57	Öka	↗
3.2a. Boende i centralort	62			58 (60)	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
3.2b. Boende i annan tätort	65	-	-	64 (58)		
3.2c. Boende utanför tätort	61			58 (56)		
3.3. Medborgarnas uppfattning om kommunikationer (2017)	69	70	68	65	Öka	➔
3.3a. Boende i centralort	70			67 (71)	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
3.3b. Boende i annan tätort	69	-	-	74 (69)		
3.3c. Boende utanför tätort	63			57 (66)		
3.4. Medborgarnas uppfattning om tillgången på parker, grönområden och natur (2017)	7,4	7,3	7,4	7,9	Öka	➔
3.5. Cykel som andel av färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun (2016)	30	32	28	-	Öka	↗
3.6. Andel av det motoriserade resandet som invånare i Uppsala kommun gör med kollektivtrafik (2016)	36	42	30	-	Öka	↗
3.7. Använd förnybar energi – egna personbilar/lätta lastbilar, kommunorganisatoriskt, andel (första tertiet 2018)	58	-	-	47	2020: 100	↗
3.8. Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, ton CO2ekc (2016)	5,7 (prel)	-	-	5,8 (5,8)	2020: 4,4	↘
3.9. Energianvändning per yta (kWh/m2), kommunorganisatoriskt (2017)	159	-	-	168	Minska	↘
3.10. Solenergi						
3.10a. Solenergi – installerad effekt (MW), kommunorganisatoriskt (2017)	1,2	-	-	1,1	2020: 3,3	↗
3.10b. Solenergi – installerad effekt (MW), kommungeografiskt (2017)	7,3	-	-	4,4	2020: 30	↗
3.10c. Egenproducerad el från solceller av total elanvändning, kommunorganisatoriskt, andel (2017)	0,6	-	-	0,4	2020: 2,0	↗
3.11. Andel ekologiskt producerade livsmedel, egen regi (första tertiet 2018)	42	-	-	41	2023: 100	↗
3.12. Absolut närhet till fiberanslutet bredband, andel (2017)						
3.12a. Andel hushåll i tätort	92	-	-	91	Öka	↗
3.12b. Andel hushåll utanför tätort	27	-	-	30	Öka	↗
3.12c. Andel arbetsställen i tätort	91	-	-	89	Öka	↗
3.12d. Andel arbetsställen utanför tätort	26	-	-	32	Öka	↗

3.1. Källa: Kolada (U07402), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

3.1a-c Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

3.2. Källa: Kolada (U07401), SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1 för detaljer.

3.2a-c SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1a-c för detaljer.

3.3. Källa: Kolada (U45400). Se 3.1 för detaljer.

3.3a-c SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1a-c för detaljer.

3.4. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Samtliga deltagande kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (januari).

3.5. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar och slutar i Uppsala kommun 2016. Jämförelse för resor inom kommun saknas. Uppdateras en gång per år.

3.6. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar i Uppsala kommun 2016. Jämförelse saknas. Uppdateras en gång per år.

- 3.7. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser preliminära uppgifter för andra tertialet 2018. Jämförelse avser helår 2017. Uppdateras vid varje tertial med en månads eftersläpning
- 3.8. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar i Uppsala kommun 2016. Jämförelse saknas. Uppdateras en gång per år.
- 3.9. Källa: Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2017. Jämförelse: Uppsala 2016 (rättade värden). Uppdateras en gång per år.
- 3.10a. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2017. Jämförelse: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år.
- 3.10b. Källa: Energikontoret i Mälardalen AB. Nuvärde avser 2017. Jämförelse: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år.
- 3.10c. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2017. Jämförelse: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år.
- 3.11. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser jan-juli 2018. Jämförelse: Uppsala 2017. Uppdateras vid varje tertial
- 3.12 Källa: Post- och telestyrelsen. Måttet innebär i princip att en redan fiberansluten byggnad finns på samma gata och har ett gatunummer som faller inom samma total som den fiberanslutna byggnaden. Nuvärde avser 2017. Jämförelse avser genomsnitt för R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (mars).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

- 3.1: FN:s delmål 12.8 (medvetenhet som behövs för en hållbar utveckling) och 13.3 (bättre medvetenhet om klimatförändring och klimatanpassning)
- 3.2: FN:s delmål 11.2 (tillgängliga och hållbara transportsystem och utbyggnad av kollektivtrafik)
- 3.3: FN:s delmål 11.2 (tillgängliga och hållbara transportsystem och utbyggnad av kollektivtrafik)
- 3.4: FN:s delmål 11.7 (tillgängliga grönområden och offentliga platser)
- 3.5: FN:s delmål 11.2 (tillgängliga och hållbara transportsystem och utbyggnad av kollektivtrafik)
- 3.6: FN:s delmål 11.2 (tillgängliga och hållbara transportsystem och utbyggnad av kollektivtrafik). Knyter an till indikator i Regionala utvecklingsstrategin för målet Fördubblad kollektivtrafik.
- 3.7: FN:s delmål 7.2 (öka andelen förnybar energi).
- 3.8: FN:s delmål 9.4 (hållbar infrastruktur och industri). Knyter an till indikator i Regionala utvecklingsstrategin för målet Minskade klimatpåverkande utsläpp.
- 3.9: FN:s delmål 7.3 (energieffektivitet), FN:s delmål 9.4 (hållbar infrastruktur och industri)
- 3.10: FN:s delmål 9.4 (hållbar infrastruktur och industri).
- 3.11: Knyter delvis an till FN:s delmål 14.7 (hållbart fiske).
- 3.12: FN:s delmål 17.6 (tillgång till vetenskap, teknik och innovation). En variant finns med BRP+ och i indikatorer till den Regionala utvecklingsstrategin (andel med tillgång till 100Mbit/s-uppkoppling).

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
4.1. Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år (2017)	21	25	18	25	Minska	↘
4.1a. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med lägst ohälsotal (2017)	7	-	-	8	Minska	Skillnad består
4.1b. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med högst ohälsotal (2017)	36	-	-	37	skillnad	
4.2. Upplevd hälsa						
4.2a. Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	76	74	78	73	Öka	→
4.2b. Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	18	19	16	18	Minska	→
4.2c. Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, andel (2017)	74	67	81	72	Öka	↗
4.2d. Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, andel, som uppger att de har annan könstillhörighet (2017)	45	-	-	43	Öka	→
4.3. Invånare 16-84 år som blivit utsatta för kränkande behandling, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	23	27	19	20	Minska	~
4.4. Invånare 16-84 år som saknar tillit till andra, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	23	23	24	28	Minska	→
4.5. Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel (2017)	58	55	63	56	Öka	-
4.5a. Ungdomar som bott i Sverige 10 år eller mer	60	56	64	57	Minska skillnad	-
4.5b. Ungdomar som bott i Sverige 5-9 år	44	32	55	44		
4.5c. Ungdomar som bott i Sverige mindre än 5 år	39	75	53	37		
4.6. Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (2016)	4,3	-	-	5,8	Minska	↗
4.7. Invånare i hushåll med låg inkomst med hänsyn till hushållets storlek och sammansättning, andel (2016)	14	-	-	16	Minska	→
4.7a. Födda i Sverige 0-19 år	13	-	-	17	Minska	→
4.7b. Födda utomlands 0-19 år	39	-	-	57	Minska	↗
4.7c. Födda i Sverige 20+ år	11	-	-	10	Minska	→
4.7d. Födda utomlands 20+ år	24	-	-	31	Minska	↗
4.7e. Födda i Sverige eller utomlands 65+ år	13	-	-	14	Minska	↗
4.1. Källa: Kolada (N00957). Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2017. Uppdateras en gång per år (februari).						
4.1a-b. Källa: SCB. Redovisningen är gjord utifrån resultat på nyckelkodsnivå 5, som är områden som i genomsnitt innehåller ca 500 boenden. 4.1a visar medelvärde för de 25 procent av dessa områden som har de lägsta värdena. 4.1b visar medelvärde för de 25 procent av dessa områden som har de högsta värdena. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (maj).						
4.2a. Källa: Kolada (U01405), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).						
4.2b. Källa: Kolada (U01406), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).						
4.2c-d. Källa: Liv och hälsa ung. Avser elever i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).						
4.3. Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).						
4.4. Källa: Kolada (U01413), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).						
4.5. Källa: Liv och hälsa ung. Mättet avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Frågan är så ny att det inte går att utläsa någon trend. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).						
4.6. Källa: Kolada (N31807). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (augusti).						
4.7. och 4.7a-d. Källa: scb.se (excelfil "Andel personer i hushåll med en låg disponibel inkomst per ke, efter födelseregion och kommun") 4.7e. Källa: Kolada (N01401). Indikator avser antal personer som bor i hushåll som har en disponibel inkomst per konsumtionsenhet under 60 procent av medianinkomsten för samtliga. Jämförelse: genomsnitt R9-kommuner. Uppgift om kön saknas. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (februari).						

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

4.2a-d: Knyter an till regeringens 15 mått på välbefinnande

4.2a: Knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

4.3: FN:s delmål 16b (icke-diskriminering)

4.4: Knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

4.4-4.5: Knyter an till regeringens 15 mått på välbefinnande

4.5-4.6: FN:s delmål 1.2 (halvera fattigdom och 10.1 (inkomstillväxt för dem med lägst inkomst). En variant av barn i ekonomiskt utsatta hushåll finns i BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet)

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
5.1. Färdigställda bostäder per 1000 invånare (genomsnitt senaste tre åren), antal (2017)	6,6	-	-	6,0	Öka	↗
5.2. Hyresrätter i bostadsbeståndet, andel (2017)	36	-	-	46	Öka	→
5.3. Genomsnittlig väntetid till särskilt boende för 65-år, antal dagar (2017)	51	52	50	54	Minska	↘
5.4. Arbetslösa, andel (2017)	4,5	3,9	5,1		Minska	→
5.4a. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med lägst arbetslöshet	1,2	-	-	-	Minska	-
5.4b. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med högst arbetslöshet	10,7	-	-	-	skillnad	-
5.5. Förvärvsarbetande 20-64 år, andel (2016)	76	75	77	77	Öka	↗
5.5a. inrikes födda	81	81	81	83	Minska	skillnad
5.5b. utrikes födda	61	59	64	59	skillnad	minskar
5.6. Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar (UVAS), andel (2015)	6,1	5,4	6,9	8,6	Minska	↘
5.7. Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (2016)	28	20	34	36	Öka	↘

5.1. Källa: SCB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (mars för Uppsala, maj för jämförelsekommuner).

5.2. Källa: SCB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

5.3. Källa: Kolada (U23401). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (januari).

5.4. Källa: SCB per nyckelkodsområde 5. Nuvärde avser 2017-10-31. Jämförvärde saknas eftersom 2017 baseras på en ny områdesindelning. Det går därför inte att göra detaljerade jämförelser mellan år. Uppdateras en gång per år.

5.5. Källa: SCB. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (december).

5.6. Källa: Kolada (N02906). Nuvärde avser 2015. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).

5.7. Källa Källa: Kolada (N00973). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Måttet är så nytt att det inte går att utläsa trend. Uppdateras en gång per år (maj).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

5.1: Knyter an till indikator för Regionala utvecklingsstrategins mål om ökat bostadsbyggande

5.2: FN:s delmål 11.1 (fullgoda och ekonomiskt överkomliga bostäder)

5.4: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete)

5.5: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete), knyter också an till indikator för Regionala utvecklingsstrategins mål om sysselsättning

5.6: FN:s delmål 8.6 (minska andel ungdomar som varken arbetar eller studerar), knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

5.7: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete), knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
6.1. Medelvärde för andel positiva svar på samtliga frågor i föräldraenkäten, lägeskommun (2017)	87	88	87	87	Öka	➔
6.2. Trivsel i skolan (2017)	82	80	85	80	Öka	~
6.2a. Trivsel för barn som har bedömd klinisk psykisk ohälsa	43	38	53	41	Minska	-
6.2b. Trivsel för barn som inte har bedömd klinisk psykisk ohälsa	86	84	87	84	skillnad	-
6.3. Grundskoleelever som är behöriga till yrkesinriktade program i gymnasieskolan, lägeskommun, andel (2017)	84	88	80	82	Öka	~
6.4. Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9, 17 ämnen, lägeskommun (2017)	232	249	217	222	Öka	~
6.5. Elever med minst B i samtliga ämnen årskurs 9, kommunala skolor, andel (2017)	4,5	7,0	2,5	4,2	Öka	➔
6.6. Gymnasieelever med examen inom tre år, lägeskommun, andel (2017)	69	72	65	65	Öka	↗
6.7. Elever med minst E i samtliga kurser, avgångselever gymnasieskolan, kommunala skolor, andel (2017)	72	77	67	64	Öka	-
6.8. Grundläggande kurser vuxenutbildning, andel godkända (2017)	90	91	89	92	Öka	↗
6.9. Gymnasiala teoretiska kurser vuxenutbildning, andel godkända (2017)	79	82	77	81	Öka	➔
6.10. Yrkesutbildningar vuxenutbildning, andel godkända (2017)	89	89	89	92	Öka	~
6.11. Elever som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år (2016)	18	-	-	19	Öka	↗

6.1. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: föregående år. Uppdateras en gång per år (maj).

6.2. Källa: Liv och hälsa – ung. Avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Särredovisningen är för ny för att det ska gå att se trend. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

6.3. Källa: Kolada (N15424). Nuvärde avser läsåret 2016/17. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Uppdateras en gång per år (oktober).

6.4. Källa: Kolada (N15504). Nuvärde avser läsåret 2016/17. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).

6.5. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år (preliminärt augusti, definitivt november).

6.6. Källa: Kolada (N17448). Nuvärde avser läsåret 2016/17. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Ökningen består åtminstone delvis av att elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) inte längre finns med i den officiella statistiken från och med 2016. Uppdateras en gång per år (december).

6.7. Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Måttet är så nytt att det inte går att utläsa trend. Uppdateras en gång per år (augusti).

6.8. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2016. Uppdateras en gång per år (februari).

6.9. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2016. Uppdateras en gång per år (februari).

6.10. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2016. Uppdateras en gång per år (februari).

6.11. Källa: Kolada (U09810). Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (juni).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

6.1-6.10: FN:s delmål 4.5 (minskade utbildningsskillnader mellan könen) och 4a (trygga, inkluderande och ändamålsenliga lärandemiljöer för alla), eftersom indikatorerna är könsuppdelade

6.1: FN:s delmål 4.2 (tillgång till förskola av god kvalitet)

6.2: FN:s delmål 4a (trygga, inkluderande och ändamålsenliga lärandemiljöer för alla)

6.2-6.7: FN:s delmål 4.1 (fullbordad avgiftsfri och likvärdig grundskola- och gymnasieutbildning av god kvalitet)

6.3: Knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

6.6: Knyter an till indikator för Regionala utvecklingsstrategins mål om gymnasieexamen och till SKL:s Strategi för hälsa

6.8-6.10: FN:s delmål 4.3 (tillgång till yrkesutbildning och eftergymnasial utbildning av god kvalitet)

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
7.1. Medborgarnas uppfattning om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i kommunen (2017)	48	50	46	50	Öka	→
7.2. Ej återaktualiserade ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (2017)						
7.2a. Barn 0-12 år	73	75	70	73	Öka	→
7.2b. Ungdomar 13-20 år	77	74	79	78	Öka	~
7.2c. Vuxna med missbruksproblem	78	74	79	76	Öka	~
7.3. Brukare inom daglig verksamhet som trivs på sin dagliga verksamhet, andel (2017)	78	78	79	85	Öka	-
7.3. Brukare som är nöjda med sin äldreomsorg, andel (2017)						
7.3a. Särskilt boende	81	81	80	83	Öka	→
7.3b. Hemtjänst	86	86	87	88	Öka	→
7.4. Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde (2017)	20	20	20	15	Minska	→
7.5. Kvalitetsaspekter, andel av maxpoäng (2017)						
7.5a. LSS grupp- och serviceboende	72	-	-	75	Öka	~
7.5b. Särskilt boende äldreomsorg	76	-	-	69	Öka	→
7.6. Invånare 16-84 år med normalvikt, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	54	59	50	48	Öka	↘
7.7. Alkohol-Narkotika-Tobak						
7.7a. Invånare 16-84 år med riskabla alkoholvanor kommun, andel (%) (2016)	19	14	24	16	Minska	→
7.7b. Gymnasieungdomar som aldrig druckit alkohol (2017)	27	26	29	26	Öka	↗
7.7c. Gymnasieungdomar som aldrig använt narkotika (2017)	86	87	86	87	Öka	↗
7.7d. Gymnasieungdomar som aldrig har rökt (2017)	53	51	55	52	Öka	↗

7.1. Källa: Kolada (U30400).). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

7.2. Källa: Kolada (U33461, U33400, U35409). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år.

7.3. Källa: Kolada (U23471, U21468). Andel som svarat mycket nöjd eller ganska nöjd. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (oktober).

7.4. Källa: Kolada (U21401). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping som inte lämnat uppgift). För Uppsala saknas tidsserie. Uppdateras en gång per år.

7.5. Källa: Kolada (U28423, U23432). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping som inte lämnat uppgift och Örebro som inte lämnat uppgift för särskilt boende). Uppdateras en gång per år (januari).

7.6. Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Med normalvikt avses BMI 18,5-24,9. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

7.7a. Källa: Kolada (U01404). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vartannat år (november).

7.7b-d. Källa: Liv och hälsa ung, gymnasieskolan åk 2. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

7.3: Knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

7.6: FN:s delmål 2.2 (avskaffa undernäring)

7.7: FN:s delmål 3.5 (insatser mot drogmissbruk och alkoholmissbruk) och delmål 3.a (tobakskontroll)

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
8.1. Valdeltagande i senaste kommunvalet, (%) (2014)	85	-	-	82	Öka	↗
8.1a. Förstagångsväljare	83	-	-	77	Öka	↗
8.1b. Skillnad mellan distrikt med högsta och lägsta deltagande, procentenheter	36	-	-	35	Minska	-
8.2. Ledamöter som lämnat kommunfullmäktige under mandatperioden, antal (april 2017)	20	15	5	-	Minska	-
8.3. Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande (Nöjd-Inflytande-Index) (2017)	43	45	42	41	Öka	→
8.4. Gymnasieungdomars uppfattning om att påverka kommunen (2017)						
8.4a. Vill vara med och påverka	29	31	27	28	Öka	→
8.4b. Tycker att de har möjlighet att framföra sina åsikter till de som bestämmer	16	13	19	17	Öka	~
8.5. Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	15	13	18	19	Minska	→
8.6. Kommunens samarbete med föreningslivet (april 2018)						
8.6a. Föreningar som anslutit sig till Lokal överenskommelse med föreningslivet, antal	115	-	-	111	Öka	↗
8.6b. Idéburet-offentliga partnerskap, antal	5	-	-	5	Öka	↗

8.1. Källa: Kolada (N05401). Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.1b. Källa: SKL. Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.1b. Källa: SKL, se även Kolada (N05833-N05831). Uppsala har 166 valdistrikt. Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.2. Källa: Valmyndigheten. Nuvärde avser april 2018. Jämförvärde saknas. Uppdateras varje tertiäl.

8.3. Källa: Kolada (U00408). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

8.4. Källa: Liv och hälsa ung, gymnasieskolans åk 2. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

8.5. Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Med socialt deltagande menas deltagande i sportevenemang, studiecirklar, konstutställning, fest, m.m. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

8.6a-b. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser april 2018. Jämförvärde: december 2017. Uppdateras varje tertiäl.

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

8.1-8.4: FN:s delmål 10.2 (allas inkludering i det sociala, ekonomiska och politiska livet), finns också med som ett av måtten i BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet) avseende Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet

8.2: FN:s delmål 16.7 (lyhört, inkluderande beslutsfattande)

8.3: FN:s delmål 16.7 (lyhört, inkluderande beslutsfattande)

8.4: FN:s delmål 16.7 (lyhört, inkluderande beslutsfattande)

8.5: Knyter an till BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet)

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
9.1. Medborgarnas helhetsbedömning av kommunens verksamheter (Nöjd Medborgar-Index) (2017)	60	61	60	58	Öka	~
9.1a. Boende i centralort	60			54 (60)	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
9.1b. Boende i annan tätort	65	-	-	59 (61)		
9.1c. Boende utanför tätort	55			52 (57)		
9.2. Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet (2017)	55	57	54	56	Öka	➔
9.2a. Boende i centralort	56			53 (55)	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
9.2b. Boende i annan tätort	62	-	-	53 (52)		
9.2c. Boende utanför tätort	49			48 (52)		
9.3. Företagarnas uppfattning av kommunens service (2017)	68	-	-	72	Öka	↗
9.4. Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex (2017)	77	78	74	79	Öka	-
9.5. Index över attraktiva arbetsvillkor (2017)	104	-	-	98	Öka	➔
9.6. Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, procent (2017)	6,9	7,8	4,5	6,8	Minska	↗
9.7. Medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel (2016)	10	11	7	10	Minska	↘
9.8. Lönegap median kvinnor-median män anställda av kommunen, kr (2016)	125	-	-	120	0	↗
9.9. Könsfördelning hos kommunanställda (april 2018)	-	74	26	74	50%	Skillnad minskar över tid
9.9a. Könsfördelning hos samtliga chefer	-	66	34	66	Andel kvinnor ska minst vara i nivå med könsfördelningen totalt	Skillnad minskar över tid
9.9b. Könsfördelning hos chefer som leder chefer	-	61	39	63		
9.9c. Könsfördelning hos chefer som leder medarbetare	-	67	33	66		
9.10. Heltidsanställda månadsavlönade, andel (2017)	85	85	87	82	Öka	↗

9.1. Källa: Kolada (U00401). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

9.1a-c. Källa: SCB:s Medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

9.2. Källa: Kolada (U00400). Se 9.1 för detaljer.

9.2a-c. Källa: SCB:s Medborgarundersökning. Se 9.1a-c för detaljer.

9.3. Källa: Kolada (U07451). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

9.4. Källa: Kolada (U00200). Nuvärde avser 2017. Uppsala har ännu inte genomfört undersökningen tillräckligt ofta för att det ska gå att se en trend. Jämförvärde: genomsnitt deltagande R9-kommuner (Eskilstuna, Gävle, Södertälje, Uppsala, Västerås). Uppdateras en gång per år.

9.5. Källa: Skandinaviska nyckeltalsinstitutet. Nuvärde avser 2017. Maximal nivå är 180. Jämförvärde: median av deltagande kommuner. Uppdateras en gång per år (april).

9.6. Källa: Kolada (N00090). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (mars).

9.7. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser sep 2015-augusti 2016. Jämförvärde saknas. Könsuppdelad statistik kommer att finnas längre fram. Uppdateras varje tertiäl.

9.8. Källa: Kolada (N00951). Nuvärde avser 2016. Lönegapet avser skillnad i medianmånadslön mellan kvinnor och män. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

9.9. Källa: Egen uppföljning (Heroma/Hypergene). Nuvärde avser april 2018. Jämförvärde: genomsnitt för andel kvinnor 2015-2017. Uppdateras en gång per år.

9.10. Källa: Kolada (N00206). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (april).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

9.1-9.3: FN:s delmål 16.6 (effektiva och transparenta institutioner, nöjdhet)

9.4: FN:s delmål 8.8 (trygg och säker arbetsmiljö)

9.8: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete)

9.9: FN:s delmål 5.5 (kvinnors lika möjligheter till ledarskap)

9.10: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete)

Nyckeltal

Nyckeltal används för att följa utvecklingen inom kommunens ansvarsområden generellt. Ambitionen är att nyckeltalen ska vara stabila över tid. De ska också ge möjlighet att jämföra Uppsala med andra kommuner. I många fall går det också att göra jämförelser inom Uppsala. Exempelvis kan som regel de indikatorer och nyckeltal som rör individer redovisas uppdelat på kön och i många fall även utifrån geografi (exempelvis stad/landsbygd).

Några av nyckeltalen används som indikatorer för att följa om utvecklingen går i riktning mot inriktningsmålen. I nyckeltalstabellerna nedan framgår om ett nyckeltal används som indikator till ett inriktningsmål eller inte.

Nyckeltalen följer den verksamhetsindelning som är gjord av SKL inom ramen för Klassa-projektet. Det handlar om en viss anpassning av den indelning som SCB använder sig av för framför allt den ekonomiska uppföljningen. Anledningen till att SKL anpassat indelningen är att få en indelning som fungerar bättre för verksamhetsuppföljning och för att beskriva processer. Indelningen finns på flera nivåer där lägre nivåer är mer detaljerade beskrivningar av högre nivåer. Här används indelningen för den högsta nivån för kärnprocesser som grund för indelning av nyckeltal:

- Fysisk planering
- Miljö- och samhällsskydd
- Infrastruktur
- Näringsliv, arbete och integration
- Utbildning
- Kultur, fritid, turism
- Vård och omsorg
- Särskilda samhällsinsatser

Därutöver hamnar några nyckeltal i den högsta nivån för stödprocesser, exempelvis Lokalförsörjning och fastighetsunderhåll eller HR/Personal. Dessa nyckeltal redovisas tillsammans med övergripande nyckeltal under rubriken Övergripande.

FYSISK PLANERING		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Antal färdigställda bostäder per 1000 invånare (genomsnitt senaste tre åren)	SCB	Mål 5
Antal påbörjade bostäder per 1000 invånare (genomsnitt senaste tre åren)	SCB	
Förändring av antalet bostäder jämfört med föregående år per 1000 invånare (fördelat på boendeformer)	SCB	
Andel hyresrätter i bostadsbeståndet	SCB	Mål 5
Andel bygglov som har beslutats inom föreskriven tid	Egen uppföljning	
Antal kvadratmeter bygglov för verksamheter	Egen uppföljning	

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSSKYDD		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt	Kolada (U07402)	Mål 3
Antal dygn som luften har sämre kvalitet än miljö kvalitetsnorm (PM2.5, PM10, kvävedioxid)	Östra Svealands luftvårdsförbund	
Utsläpp av växthusgaser totalt [ton CO2ekc] (kommungeografiskt)	Olika källor. Kombinerar av Uppsala kommun.	Mål 3
Miljöfordon – egna fordon personbilar/lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt), andel	Kolada (U00437)	
Fossilbränslefria fordon – egna fordon personbilar/lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt), andel		
Andel använd förnybar energi – egna personbilar och lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt)	Egen uppföljning	Mål 3
Solenergi – installerad effekt (MW)	Vidareutvecklas nationellt	Mål 3
Andel ekologiskt producerade livsmedel (egen regi)	Egen uppföljning	Mål 3
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel	Kolada (U07414)	
Kemisk och ekologisk vattenstatus i Fyrisån (mätpunkt Flottsund, mikrogram per liter)	Egen uppföljning	
Kostnad miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning, kr/inv	Kolada (N07006)	
Nettokostnad alkoholtillstånd m.m, kr/inv	Kolada (N07028)	
Utvecklade bränder i byggnad, antal/1000 inv	Kolada (U07415)	
Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter	Kolada (U07442)	
Nettokostnad räddningstjänst, kr/inv	Kolada (N07041)	

INFRASTRUKTUR		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas uppfattning om kommunikationer	Kolada (U45400)	Mål 3
Medborgarnas uppfattning om möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor	SCB Medborgarundersökning	
Andel av det motoriserade resandet som invånare i Uppsala kommun gör med kollektivtrafik	Kollektivtrafikbarometern	Mål 3
Medborgarnas uppfattning om tillgången på gång- och cykelvägar	SCB Medborgarundersökning	

INFRASTRUKTUR		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Cykel som andel av färdmedel (gång, cykel, buss, bil, övrigt)	Egen undersökning (resvaneundersökning)	Mål 3
Medborgarnas bedömning av kommunens gång- och cykelvägar	Kolada (U07401)	Mål 3
Medborgarnas uppfattning om gator och vägar	Kolada (U07400)	
Nettokostnad gator och vägar samt parkering, kr/inv	Kolada (N07024)	
Hushåll med tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel	Kolada (N07900)	
Absolut närhet till fiberanslutet bredband, andel	Post- och telestyrelsen	Mål 3
Medborgarnas uppfattning om tillgången på parker, grönområden och natur	SCB Medborgarundersökning	Mål 3
Nettokostnad parker, kr/inv	Kolada (N07025)	

NÄRINGS LIV, ARBETE OCH INTEGRATION		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Förvärvsarbetande med arbetsplats i regionen (dagbefolkning)	SCB	
Förvärvsarbetande med bostad i regionen (nattbefolkning), andel, inklusive uppdelning mellan inrikes och utrikes födda	SCB	Mål 5
Lönegap median kvinnor-median män anställda av kommunen, kr	Kolada (N00951)	Mål 9
Kvinnors andel av mäns medianinkomst	Kolada (N00905)	Mål 1
Invånare i hushåll med låg inkomst med hänsyn till hushållets storlek och sammansättning, andel, inklusive uppdelning utifrån ålder	SCB	Mål 4
Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar (UVAS), andel	Kolada (N02906)	Mål 5
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel	Kolada (N00973)	Mål 5
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel	Kolada (N17434)	
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, andel deltagare som börjat arbeta eller studera	Kolada (U40406, U40409)	
Arbetslösa, inklusive skillnad mellan områden i Uppsala kommun avseende andel arbetslösa (kvartil 1 och kvartil 3)	SCB per nyckelkodsområde 5	Mål 5
Andel ungdomar som haft feriejobb/-praktik via kommunen av det totala antalet ungdomar 14-18 år	Kolada	
Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	Kolada (N40011)	
Antal nyregistrerade företag	Tillväxtanalys/SCB	Mål 2
Antal företag, skillnad mot föregående år	Bolagsverket	
Företagarnas uppfattning av kommunens service	Kolada (U07451)	Mål 9
Nettoinflyttning till landsbygden	SCB	
Andel andra upplåtelseformer än äganderätt på landsbygden.	SCB	
Antal boende per jobb på landsbygden.	SCB	
Möten godkända av ICCA, minst 50 delegater och en natts övernattnings, m.m.	ICCA Statistics Report	Mål 2
Antal föreningar som anslutit sig till Lokal överenskommelse med föreningslivet (LÖK)	Egen uppföljning	Mål 8
Antal ideella-offentliga partnerskap (IOP)	Egen uppföljning	Mål 8
Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv	Kolada (N40009)	
Antal mottagna i flyktingmottagande under året med uppehållstillstånd per 1 000 invånare	Kolada (N01986, N01951)	
Skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år som förvärvsarbetar, andel	Kolada (N00700)	

NÄRINGS LIV, ARBETE OCH INTEGRATION		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år som studerar (CSN-berättigad utbildning), andel	Kolada (N00701)	
Nettokostnad svenska för invandrare, kr/inv	Kolada (N18008)	
Nettokostnad flyktingmottagande, kr/inv	Kolada (N40010)	

UTBILDNING		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Barn per årsarbetare i förskola, lägeskommun	Kolada (N11102)	
Medelvärde för andel positiva svar på samtliga frågor i föräldraenkäten	Egen uppföljning	Mål 6
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	Kolada (N11008)	
Kostnad för lokaler i kommunal förskola kr/inskrivet barn	Egen uppföljning	
Nettokostnadsavvikelse förskola, inkl. öppen förskola, (%)	Kolada (N11024)	
Inskrivna barn/årsarbetare i fritidshem, antal	Kolada (N13014)	
Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	Kolada (N13020)	
Trivsel i skolan	Liv och hälsa – ung	Mål 6
Antal elever per lärare (årsarbetare) i grundskola, lägeskommun	Kolada (N15033)	
Elevernas syn på skolan och undervisningen, åk 5	Kolada (U15454)	
Elevernas syn på skolan och undervisningen, åk 8	Kolada (U15455)	
Grundskoleelever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 9, lägeskommun, andel	Kolada (N15418)	
Elever med minst B i samtliga ämnen årskurs 9, kommunala skolor, andel	Egen uppföljning	Mål 6
Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9 (17 ämnen), lägeskommun	Kolada (N15504)	Mål 6
Grundskoleelever som är behöriga till ett yrkesprogram i gymnasieskolan, lägeskommun, andel	Kolada (N15424)	Mål 6
Kostnad grundskola inkl. förskoleklass hemkommun, kr/elev	Kolada (N15027)	
Kostnad för lokaler i kommunal grundskola, kr/elev	Kolada (N15009)	
Nettokostnadsavvikelse grundskola inkl. förskoleklass, (%)	Kolada (N15001)	
Kostnad grundsärskola, hemkommun, kr/elev	Kolada (N18021)	
Gymnasiefrekvens (andel 16-18-åringar som är inskrivna i gymnasieskolan)	Kolada (N17899)	
Andel gymnasieelever med examen inom tre år	Kolada (N17448)	Mål 6
Elever med minst E i samtliga kurser, avgångselever gymnasieskolan, kommunala skolor, andel	Egen uppföljning	Mål 6
Genomsnittlig betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, hemkommun	Kolada (N17500)	
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	Kolada (N17005)	
Kostnader för lokaler i kommunal gymnasieskola, kr/elev	Kolada (N17008)	
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	Kolada (N17001)	
Kostnad gymnasiesärskola, hemkommun, kr/elev	Egen uppföljning	
Elever som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år, (%)	Kolada (U09810)	Mål 6
Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/inv	Kolada (N09023)	
Grundläggande kurser vuxenutbildning, andel godkända	Egen uppföljning	Mål 6
Gymnasiala teoretiska kurser vuxenutbildning, andel godkända	Egen uppföljning	Mål 6
Yrkesutbildningar vuxenutbildning, andel godkända	Egen uppföljning	Mål 6
Invånare 20-64 år som deltar i vuxenutbildning, andel	Kolada (N18891)	

UTBILDNING		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Kostnad komvux, kr/heltidsstuderande	Kolada (N18001)	
Varav nettokostnad grundläggande vuxenutbildning, kr/inv	Kolada (N18012)	
Varav nettokostnad gymnasial vuxenutbildning, kr/inv	Kolada (N18005)	

KULTUR, FRITID OCH TURISM		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas uppfattning om möjligheterna till fritidsaktiviteter i kommunen	Kolada (U09408)	Mål 2
Andel barn och ungdomar som upplever att de har möjlighet att utveckla sina intressen i fritidsverksamheten	Liv och hälsa – ung	
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år, andel (%)	Kolada (U09800)	
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv	Kolada (N09809)	
Kommunalt bidrag till idrottsföreningar, kr/inv	Kolada (U09811)	
Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv	Kolada (N09018)	
Varav nettokostnad allmän fritidsverksamhet, kr/inv	Kolada (N09019)	
Varav nettokostnad fritidsgårdar, kr/inv	Kolada (N09020)	
Varav nettokostnad Idrotts- och fritidsanläggningar, kr/inv	Kolada (N09021)	
Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv	Kolada (N09022)	
Varav nettokostnad allmän kulturverksamhet, kr/inv	Kolada (N09025)	
Varav nettokostnad bibliotek, kr/inv	Kolada (N09026)	
Kommersiella gästnätter (på hotell, vandrarhem, stugby och camping) i Uppsala kommun, ökning i procent per år	SCB/Tillväxtverket	

VÅRD OCH OMSORG		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel	Kolada (N31807)	Mål 4
Andel unga vuxna med ekonomiskt bistånd, andel	Kolada (U31804)	
Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	Kolada (U31402)	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	Kolada (N31814)	
Barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av alla barn i kommunen	Kolada (U31809)	
Skillnad mellan områden i Uppsala kommun avseende andel hushåll som har ekonomiskt bistånd (kvartil 1, median och kvartil 3). (AMN)	SCB per nyckelkodsområde 5	
Antal barnfamiljer med ekonomiskt bistånd som erbjuds utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser	Egen uppföljning	
Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv	Kolada (N31008)	
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	Kolada (N30001)	
Orosanmälningar 0-12 år/1000 inv	Egen uppföljning	
Orosanmälningar 13-17 år/1000 inv	Egen uppföljning	
Orosanmälningar 18-20 år/1000 inv	Egen uppföljning	
Invånare 0-20 år placerade i institution eller familjehem, antal/1000	Kolada (N33808)	
Vård dygn i familjehem, antal/inv 0-20 år	Kolada (N33801)	

VÅRD OCH OMSORG		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Vårddyggn i institutionsvård, antal/invånare 0-20 år	Kolada (N33800)	
Ej återaktualiserade barn 0-12 år/ungdomar 13-20 år/vuxna med missbruksproblem ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	Kolada (U33461), (U33400), (U35409)	Mål 7
Andel brukare som är nöjda med det stöd de får av socialtjänsten	Nationell undersökning	
Nettokostnad barn och ungdomsvård, kr/inv	Kolada (N33016)	
Vårddyggn i institutionsvård vuxna missbrukare, antal/invånare 21-64 år	Kolada (N35804)	
Nettokostnad missbrukarvård totalt för vuxna, kr/inv	Kolada (N35019)	
Invånare 0-64 år med insatser enl. LSS, andel (%)	Kolada (N28890)	
Invånare 0-64 år med hemtjänst eller särskilt boende (%)	Kolada (N25892)	
Invånare 0-64 år med hemtjänst i ordinärt boende funktionsnedsättning, andel (%)	Kolada (N25891)	
Invånare 0-64 år med särskilt boende funktionsnedsättning, andel (%)	Kolada (N25890)	
Invånare 0-64 år med kommunal hälso- och sjukvård (%)	Kolada (N25893)	
Kvalitetsaspekter LSS grupp- och serviceboende, andel av maxpoäng	KKiK	Mål 7
Antal ej verkställda biståndsbeslut enligt LSS	Egen uppföljning	
Nettokostnad personer med funktionsnedsättning, kr/inv	Kolada ((N20044-N20014)+ N28016+ N20013))	
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	Kolada (N28018)	
Invånare 65+ som var beviljade hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	Kolada (N21890)	
Invånare 65-79 år med hemtjänst ordinärt boende, andel (%)	Kolada (N21800)	
Invånare 65+ i särskilda boendeformer, andel (%)	Kolada (N23890)	
Andel brukare 65+ som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst	Kolada (U21468)	Mål 7
Andel brukare 65+ som är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende	Kolada (U23471)	Mål 7
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	Kolada (U21401)	Mål 7
Beviljade/beräknade hemtjänsttimmar per månad och person 65+ med hemtjänst i ordinärt boende, antal	Kolada (N21803)	
Antal valbara utförare i nämndens valfrihetssystem för hemvård	Egen uppföljning	
Antal ej verkställda biståndsbeslut om särskilt boende inom 3 månader	Egen uppföljning	
Genomsnittlig väntetid till särskilt boende 65- år, medelvärde	Kolada (U23401)	Mål 5
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel av maxpoäng	KKiK	Mål 7
Personer med beslut om särskilt boende som fått önskemål om visst boende tillgodosett, andel (%)	Egen uppföljning	
Kostnad korttidsvård äldreomsorg, kr/inv 65+	Kolada (N21021)	
Nettokostnad äldreomsorg, kr/inv	Kolada (N20014)	
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	Kolada (N20900)	
Återstående medellivslängd vid födseln (män) kommun, år	Kolada (N00925)	
Återstående medellivslängd vid födseln (män) kommun, år	Kolada (N00923)	
Invånare 16-84 år med normalvikt, andel	Folkhälsomyndigheten	Mål 7

VÅRD OCH OMSORG		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas uppfattning om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i kommunen	SCB medborgarundersökning	Mål 7
Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år, inklusive skillnaden mellan bostadsområden som ligger i kvartil 1 och i kvartil 3	Kolada (N00957), SCB per nyckelkodsområde 5	Mål 4
Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, andel	Kolada (U01405)	Mål 4
Andel ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra (gymnasieskolans åk 2)	Liv och hälsa ung	Mål 4
Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande, andel	Kolada (U01406)	Mål 4
Invånare 16-84 år som blivit utsatta för kränkande behandling, andel	Folkhälsomyndigheten	Mål 4
Invånare 16-84 år som saknar tillit till andra, andel	Kolada (U01413)	Mål 4
Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel	Liv och hälsa ung	Mål 4
Invånare 16-84 år med riskabla alkoholvanor kommun, andel	Kolada (U01404)	Mål 7
Gymnasieungdomar som aldrig druckit alkohol, andel	Liv och hälsa ung	Mål 7
Gymnasieungdomar som aldrig använt narkotika, andel	Liv och hälsa ung	Mål 7
Gymnasieungdomar som aldrig har rökt, andel	Liv och hälsa ung	Mål 7
Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, andel	Folkhälsomyndigheten	Mål 8

SÄRSKILDA SAMHÄLLSINSATSER		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Längst väntetid för fördjupad budget- och skuldrådgivning, i antal veckor	Egen uppföljning	

KOMMUNÖVERGRIPANDE		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas helhetsbedömning av kommunen som en plats att bo och leva på (Nöjd-Region-Index)	Kolada (U00402)	Mål 2
I mycket hög grad trygga utomhus på kväll och natt, andel vuxna	Medborgarundersökningen	Mål 2
Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt	Liv och hälsa – ung	Mål 2
Medborgarnas helhetsbedömning av kommunens verksamheter (Nöjd-Medborgar-Index)	Kolada (U00401)	Mål 9
Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet	Kolada (U00400)	Mål 9
Här är bäst att bo. Tidningen fokus rankning av 290 kommuner, bäst resultat 1	Tidningen Fokus undersökning BästAttBo	Mål 2
Anmällda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv	Kolada (N07403)	
Anmällda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus i nära relation med offret i kommunen, antal/100 000 inv	Kolada (N07401)	
Anmällda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv	Kolada (N07402)	
Ledamöter som lämnat kommunfullmäktige under mandatperioden	Valmyndigheten	Mål 8
Tillsvidareanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	Kolada (N00200)	
Visstidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	Kolada (N00201)	

KOMMUNÖVERGRIPANDE		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Årsarbetare, kommunalt anställda i ledningsarbete (andel)	Kolada (N00073)/(N00098)	
Könsfördelning hos kommunanställda chefer	Egen uppföljning	Mål 9
Nya tillsvidareanställda under året, kommun, andel (%)	Kolada (N00215)	
Visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%)	Kolada (N00202)	
Andel tillsvidareanställda som arbetar heltid	Egen uppföljning	
Arbetad tid utförd av visstidsanställda timavlönade, kommun (andel)	Kolada (N00205)	
Avgångna tillsvidareanställda under året, kommun, andel (%)	Kolada (N00216)	
Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex	Kolada (U00200)	Mål 9
Hållbart medarbetarengagemang (HME) avseende mål, utvärdering och förväntningar (styrningsindex)	Kolada (U00203)	
Index över attraktiva arbetsvillkor	Nyckeltalsinstitutet	Mål 9
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, procent	Kolada (N00090)	Mål 9
Andel medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler)	Egen uppföljning	Mål 9
Valdeltagande i senaste kommunvalet, andel, med särredovisning av förstagångsväljare samt skillnaden mellan de distrikt som hade det högsta och lägsta deltagandet	Kolada (N05401), SKL	Mål 8
Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande (Nöjd-Inflytande-Index)	Kolada (U00408)	Mål 8
Andel ungdomar som uppger att de har möjlighet att framföra sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (gymnasieskolans åk 2)	Liv och hälsa ung	Mål 8
Andel ungdomar som uppger att de vill vara med och påverka (gymnasieskolans åk 2)	Liv och hälsa ung	Mål 8
Total energianvändning för fastigheter och verksamheter (GWh) (kommunorganisatoriskt)	Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen)	
Energianvändning per yta (kWh/m ²) (kommunorganisatoriskt totalt, för lokaler och för bostäder)	Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen)	Mål 3 (totalt)
Självfinansieringsgrad (indikerar förmåga att täcka planerade investeringar utan ytterligare skuldsättning)	Kommunens ekonomiska uppföljning	
Låneskuld per invånare	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1
Bruttoregionalprodukt per invånare (BRP per capita)	SCB	Mål 1
Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1
Förändring av skatt och kommunalekonomisk utjämning	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1
Förändring av nettokostnad för egentlig verksamhet	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1
Soliditet, kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden	Kolada (N03034)	Mål 1
Soliditet, kommunkoncern	Kolada (N03110)	

Bilaga 12 Uppföljningsplan 2019

Uppföljning	Underlag	KLK skickar ut rutiner	Underlag inlämnas till KLK	Beslutsinstans
Helårsbudget				
Kommunstyrelsen och nämnder	Verksamhetsplaner inklusive budget samt internkontrollplan.	September 2018	December 2018	Anmäls i kommunstyrelsen.
Helägda bolag	Bolagens affärsplaner samt internkontrollplan och moderbolagets verksamhetsplan.	September 2018	November 2018	USAB:s styrelse.
Månadsuppföljning				
Kommunstyrelsen och nämnder	Månadsbokslut och avvikelserapportering från fastställd budget.	löpande	Månadsvis	Anmäls i kommunstyrelsen.
Helägda bolag	Månadsbokslut och avvikelserapportering från fastställd budget.	löpande	Månadsvis	Anmäls i USAB:s styrelse
Delårsuppföljning i mars/april				
Kommunstyrelsen och nämnder	Ekonomiskt bokslut per mars, helårsprognos, samt inriktningsmål och uppdrag enligt Mål och budget per april.	Februari 2019	April 2019	Kommunstyrelsen i juni/augusti, efterföljande kommunfullmäktige.
Helägda bolag	Helårsprognos dotterbolag och moderbolag samt inriktningsmål och uppdrag enligt Mål och budget.	Februari 2019	April 2019	USAB:s styrelse.
Delårsbokslut i augusti				
Kommunstyrelsen och nämnder	Ekonomiskt bokslut, helårsprognos samt inriktningsmål och uppdrag enligt Mål och budget, KF-/KS-uppdrag, samt program och övriga planer.	Juni 2019	September 2019	Kommunstyrelsen i oktober, efterföljande kommunfullmäktige.
Helägda och delägda bolag	Delårsbokslut, helårsprognos, prognos över uppfyllelse av ägardirektiv och avkastningskrav, samt inriktningsmål och uppdrag enligt Mål och budget, KF-/KS-uppdrag, samt program och övriga planer.	Juni 2019	September 2019	USAB:s styrelse, anmäls i kommunfullmäktige.
Helårsbokslut				
Kommunstyrelsen och nämnder	Underlag till årsbokslut och årsredovisning. Uppföljning av inriktningsmål, uppdrag och indikatorer enligt Mål och budget	November 2019	Januari/februari 2020	Kommunstyrelsen i mars och kommunfullmäktige i april 2019.
Hel- och delägda bolag	Uppföljning av verksamhet och förvaltningsberättelse, ägardirektiv, avkastningskrav samt inriktningsmål, uppdrag och indikatorer enligt Mål och budget.	November 2019	Februari 2020	USAB:s styrelse, kommunstyrelsen i mars och kommunfullmäktige i april 2020.

Bilaga 13 Styrdokument beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen

Arbetsgivarstadga (KF 2014)
Arbetsgivarpolicy för medarbetarskap, ledarskap samt arbetsmiljö och samverkan (KF 2012) och tillhörande riktlinjer (KS 2014-2015)
Arkitekturpolicy (KF 2016)
Avfallsplan för Uppsala kommun 2014-2022 (KF 2014)
Attestreglemente (KF 2016)
Biblioteksplan (KS 2016)
Bolagsordningar (KF 2014)
Borgensprinciper (KF 2014)
Bostadspolitisk strategi (KF 2010)
Bredbandsprogram (KS 2018)
Cykelpolicy (KF 2013)
Dagvattenprogram (KF 2014)
Delegationsordning (KF 2018)
Drogpolitiskt program (KS 2013)
Ekologiskt ramverk för planer och program (KF 2014)
Energiprogram 2050 (KF 2018)
Finanspolicy (KF 2018)
Fördjupad översiktsplan för södra staden (KF 2018)
Försäkringspolicy (KF 2015)
Handlingsinriktning för fossilbränslefri kollektivtrafik 2020 (KF 2010)
Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2013-2015 (KF 2013)
Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism (KS 2017)
Handlingsplan för trygghet och säkerhet 2018–2022 (KF 2018)
Handlingsplan mot våldsbejakande extremism (KF 2016)
Idrott- och fritidspolitiska programmet (KF 2015)
Innerstadsstrategi (KF 2016)
Kulturpolitiskt program (KF 2005)
Kvalitetspolicy (KF 2018)
Landsbygdsprogram (KF 2017)
Ledningsplan inför och vid allvarlig störning (KF 2017)
Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2017-2020 med utblick mot 2030 (KS 2017)
Miljö- och klimatprogram (KF 2014)
Minoritetspolicy (KF 2011)
Mål och riktlinjer för Uppsalas parker (KS 2013)
Naturvårdsprogram (KF 2006)
Näringslivsprogram (KF 2017)
Placeringsreglemente för förvaldade donationsstiftelser (KF 2016)
Planprogram för Gottsundaområdet med fokus på social hållbarhet (KS 2015)
Policy för hållbar utveckling (KF 2017)
Policy för internationellt arbete (KF 2014)
Policy och riktlinjer för parkering i Uppsala kommun (KF 2014)
Policy och riktlinjer för representation (KF 2018)
Policy och riktlinjer mot mutor (KF 2014)
Policy och strategisk plan för IT-utveckling och digitalisering (KF 2015)
Policy för kommunikation (KF 2017)
Policy för trygghet och säkerhet (KF 2018)
Policy för upphandling och inköp (KF 2018)

Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016)
 Program och handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck (2015)
 Program för kommunalt finansierad verksamhet (KF 2016)
 Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik (KF 2017)
 Renhållningsordning (KF 2014)
 Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag (KF 2007)
 Reglemente för styrelser och nämnder (KF 2017)
 Riktlinjer för bisyssla i Uppsala kommun (KS 2014)
 Riktlinjer för bostadsförsörjning (KS 2016)
 Riktlinje för ekonomiskt stöd till lokala aktörer som tar ett övergripande ansvar för sin egen bygds utveckling (KS 2017)
 Riktlinjer för fördelning av ansvaret för arbetsmiljöuppgifter i Uppsala Kommun (KS 2015)
 Riktlinjer för hälsofrämjande arbetsmiljö (KF 2015)
 Riktlinjer för intern rörlighet, övertalighet samt bemanning i Uppsala kommun (KS 2015)
 Riktlinjer för exploateringsavtal och markanvisningar i Uppsala kommun (KS 2018)
 Riktlinjer för medborgardialog (KS 2017)
 Riktlinjer för nämnder och bolagsstyrelser verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll (KS 2016)
 Riktlinjer för premiering och priser i Uppsala kommun (KS 2016)
 Riktlinjer för riskhantering (KS 2016)
 Riktlinjer för skadeförebyggande arbete (KS 2016)
 Riktlinjer för sociala investeringar (KS 2016)
 Riktlinjer för sponsring (KS 2012)
 Riktlinjer för styrdokument (KS 2015)
 Riktlinjer för stöd till sociala företag (KS 2016)
 Riktlinjer för tillgänglighetsmedel (KS 2015)
 Strategi för besöksnäringen (KF 2014)
 Trafikplan (KF 2006)
 Uppsala kommuns regler för tjänstledighet för vård av barn (KS 2017)
 Varumärkesplattform för varumärket Uppsala (KS 2016)
 Vattenprogram (KF 2015)
 Åtgärdsprogram för luft 2014-2021 (KF 2014)
 Åtgärdsprogram mot omgivningsbuller (KF 2013)
 Ägarpolicy för de kommunala bolagen (KF 2005)
 Äldrepolitiskt program (KF 2009)
 Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018-2023 (KF 2018)
 Överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning i Uppsala län (KF 2013)
 Översiktsplan (KF2016)

Taxor och avgifter 2019

Innehållsförteckning

Uppsala Vatten	3
Kommunstyrelsen	4
Plan- och byggnadsnämnden	6
Gatu- och samhällsmiljönämnden	7
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	21
Räddningsnämnden	96
Kulturnämnden	99
Idrott- och fritidsnämnden.....	102
Utbildningsnämnden	106
Socialnämnden.....	107
Omsorgsnämnden och Äldrenämnden	108

Uppsala Vatten

Brukningstaxan för Uppsala kommuns allmänna vatten och avloppsanläggningar

Gäller tillsvidare från den 1 april 2019.

LÖP NR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
15.1	För bebyggd fastighet					
	a) Avgift tas ut per måttställe i fastigheten enligt formeln: $A \times X + B \times \sqrt{X}$ (X = årsförbrukningen i m ³)					
	A (se formel för kostnadsberäkning ovan)	19,25	23,13	26,00	2,88	12%
	B (se formel för kostnadsberäkning ovan)	142,50	171,00	192,25	21,25	12%
	För abonnenter med låg årsförbrukning (under 50 m ³) debiteras bruksavgift motsvarande 50 m ³ vilken utgör årlig minimiavgift					
	b) En särskild reningsavgift för i spillvattenavlopp avledd extra föroreningsmängd, avseende: SS, suspenderad substans, BOD7, organiskt material mått som biokemisk syreförbrukning P, totalfosfor och N, total- kväve, fastställs genom särskilt avtal					
	c) Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga nyttigheter (vatten, spillvatten och dagvatten) erläggs reducerade avgifter:					
	För endast vattenförsörjning	40% av full avgift	40% av full avgift	40% av full avgift		
	För endast spillvatten	50% av full avgift	50% av full avgift	50% av full avgift		
	För endast dagvatten	10% av full avgift	10% av full avgift	10% av full avgift		
	varav för dagvatten från fastighet	5%	5%	5%		
	varav för dagvatten från gator och övriga allmänna platser	5%	5%	5%		
15.2	Vissa speciella fastigheter för vilka VA-verket medgivit att VA-försörjningen tills vidare inte ska fastställas genom vattenmätare					
	Debiteras bruksavgift efter bedömningen i varje enskilt fall, dock gäller följande miniavgifter:					
	För samtliga nyttigheter (vatten, spillvattenavlopp och dagvattenavlopp)	5 375	5 375	6 250	875,00	16%
	För vattenförsörjning	2 150	2 150	2 500	350,00	16%
	För spillvattenavlopp	2 688	2 688	3 125	437,50	16%
	För dagvattenavlopp	538	538	625	87,50	16%
15.3	För icke förorenad spillvattenmängd, som efter VA-verkets medgivande avledd till dagvattennätet (kylvatten och dylikt)					
	Betalas avgift enligt särskilt avtal					
15.4	För s.k. byggvatten debiteras bruksavgift enligt § 15.1 a) - se 15.1 a ovan					
	Om mätning inte sker, debiteras per lägenhet	563	675	750	75,00	11%
15.6	Extra arbeten avseende vattenmätare, mätaravläsning och avstängningsventiler:					
	Nedtagning, provning och uppsättning	1 250	1 500	1 675	175,00	12%
	Förtida byte av vattenmätare på begäran av abonnent	1 250	1 500	1 675	175,00	12%
	För sönderfrusen eller på annat sätt skadad vattenmätare, som måste bytas utöver normala revideringsintervaller, gäller följande avgifter:					
	a) Mindre vattenmätare, upp till QN 10	1 250	1 500	1 675	175,00	12%
	b) Större vattenmätare, över QN 10	Arbets- & mätarkost. + 20%	Arbets- & mätarkost. + 20%	Arbets- & mätarkost. + 20%		
	Avstängning och återkoppling	875	1 050	1 175	125,00	12%
	Förgävesbesök vid avtalad tid för uppsättning, byte eller avläsning av vattenmätare	250	300	338	37,50	13%
	Arbeten som på fastighetsägares begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras utöver gällande avgift	313	375	425	50,00	13%
	Olovligt öppnad eller stängd servisventil samt olovlig borttagen eller uppsatt vattenmätare	3 125	3 750	4 250	500,00	13%
15.7	För sådana arbeten som inte är prissatta i taxan debiteras självkostnad.					

Kommunstyrelsen

Avgift vid kopiering och utlämnande av allmän handling.

TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017	TAXA 2018	TAXA 2019	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
Papperskopior/fax	Kronor för 10 sidor	50	50	50	0	0%
Papperskopior/fax	Kronor per sida utöver 10 sidor	2	2	2	0	0%
Avskrift	Kronor per påbörjad fjärdedels	90	90	90	0	0%
Videoband	Kronor per band	600	600	600	0	0%
Ljudband	Kronor per band	120	120	120	0	0%
DISTRIBUTION						
Portokostnad (handlingar över 20 g), eventuell postförskottsavgift, eller andra kostnader för att med post, bud eller liknande skicka begärda handlingar till beställaren.	Enl. gällande taxa					

Externa avgifter vid stadsarkivet i Uppsala

		TAXA 2017	TAXA 2018	TAXA 2019	FÖRÄNDRING	FÖRÄNDRING
TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	KRONOR	KRONOR	KRONOR	KRONOR	PROCENT
		INKLUSIVE MOMS	INKLUSIVE MOMS	INKLUSIVE MOMS		
1. BEVIS, UTDRAG, AVSKRIFTER SAMT UTSKRIFT FRÅN LJUDUPPTAGNING						
Avgift tas ut enligt 17 och 18 §§ avgiftsförordningen	Kronor per påbörjad kvart	90	90	90	0	0%
Betygsavskrift	Kronor per styck	180	180	180	0	0%
2. REPRODUKTION						
Reproduktion (egen produktion)						
a) Fotokopiering från papper, utskrift på papper från mikrofilm eller ADB-upptagning/digital fil						
Svart/vit kopia/utskrift	A4, kronor per styck	4	4	4	0	0%
Svart/vit kopia/utskrift	Större än A4, kronor per styck	8	8	8	0	0%
Färgkopia/utskrift	A4, kronor per styck	5	5	5	0	0%
Färgkopia/utskrift	Större än A4, kronor per styck	10	10	10	0	0%
b) Skanning						
Avgift per fil (se filavgift nedan)						
c) Digital fotografering						
Avser arrangering och hantering av utrustning.	Kronor per påbörjad kvart	90	90	90	0	0%
Avgift för lagringsmedia eller distribution tillkommer.						
Avgift för efterbehandling enl. 2e kan tillkomma.						
d) Fotografier, spelfilm, ljud, video, multimedia, digitala handlingar						
Tillämpliga avgifter kombineras:						
Distribution						
Lagringsmedium						
Filavgift						
Avgift för efterbehandling enl. 2e kan tillkomma.						
Användaravgift enligt Svenska Museiföreningens taxa eller avtal med fotograf kan tillkomma.						
e) Efterbehandling av digitalt material						
Avser redigering m fl särskilda åtgärder	Kronor per påbörjad kvart	90	90	90	0	0%
Reproduktion (extern produktion)						
Reproduktion som stadsarkivet inte tillhandahåller medför kostnad enligt utförande entreprenörens						
3. DISTRIBUTION						
Filöverföring via e-post: Avgift per distribuerad fil tillkommer (se filavgift)	Överföring	10	10	10	0	0%
Portokostnad (postförskottsavgift och försändelse över 20 g	Enl. gällande taxa					
Telefax	Avgift enl. 2a					
4. LAGRINGSMEDIA						
CD	Kronor per styck	10	10	10	0	0%
DVD, VHS	Kronor per styck	30	30	30	0	0%
Diskett	Kronor per styck	5	5	5	0	0%

5. FILAVGIFT						
Debiteras ej då särskild sammanställning inte behöver göras (t ex vid kopiering av cd-skiva el dylikt). Då debiteras endast för lagringsmedium.						
Debiteras vid:						
Manuell sammanställning av filer (till lagringsmedium eller e-postmeddelande t ex).						
Digitalisering av analogt material (skanning, digitalfotografering, videokonvertering mm).						
6. EXTERNA STUDIEBESÖK/VISNINGAR						
Dagtid	Ingen avgift					
Kvällstid	Kronor per timme	200	200	200	0	0%
Speciella arrangemang	Enl överenskommelse					
7. EXTERNA FORSKARFÖRFRÅGNINGAR						
Upplysningar om arkivbestånd och tillhandahållande	Ingen avgift					
Upplysningar om uppgifter i arkivhandlingar som inte kräver omfattande efterforskning	Ingen avgift	200	200	200	0	0%
Omfattande efterforskningar, avgift för tid överstigande 1 timme	Kronor per påbörjad kvart	90	90	90	0	0%

Plan- och byggnadsnämnden

Avgift: Bygglov

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
1	EN- OCH TVÅBOSTADSHUS				
	Förhandsbesked				
1.1	Förhandsbesked per beviljad bostad	14 000	15 300	1 300	9%
	Ny- och tillbyggnader				
1.2	Bygga ett nytt en- eller tvåbostadshus inklusive eventuellt kompletterande bebyggelse och anläggningar i samma ansökan, max 100 kvm (BTA+OPA)	25 900	30 600	4 700	18%
1.3	Bygga ett nytt en- eller tvåbostadshus inklusive eventuellt kompletterande bebyggelse och anläggningar i samma ansökan, större än 100 kvm (BTA+OPA)	38 800	44 700	5 900	15%
1.4	Reducering av bygglovsavgift i ärenden med gällande förhandsbesked där förhandsbeskedets villkor följs	-6 500	-7 100	-600	9%
1.5	Tillbyggnad av huvudbyggnad utan tekniskt samråd	6 500-9 700	9 400	-300-+2 900	-3% - +44%
1.6	Tillbyggnad av huvudbyggnad med tekniskt samråd	16 200	18 800	2 600	16%
1.7	Ny- eller tillbyggnad av komplementbyggnad utan tekniskt samråd	4 900-7 500	7 100	-400-+2 200	-5% - +45%
1.8	Ny- eller tillbyggnad av komplementbyggnad med tekniskt samråd	14 000	11 800	-2 200	-16%
	Extra teknisk kontroll				
1.9	Extra samråd och startbesked utöver det första, per styck	3 200	4 700	1 500	47%
1.10	Extra arbetsplatsbesök utöver det första, per styck	5 400	4 700	-700	-13%
1.11	Interimistiskt slutbesked utan extra platsbesök, per styck	7 500	5 900	-1 600	-21%
1.12	Interimistiskt slutbesked med extra platsbesök, per styck	7 500	8 200	700	9%
1.13	Byte av kontrollansvarig	Ny avgift	4 700		
	Attefallsåtgärder				
1.14	Inte bygglovspliktigt komplementbostadshus, max 25 kvm	7 800	7 700	-100	-1%
1.15	Inte bygglovspliktigt komplementbyggnad, max 25 kvm	4 600	5 300	700	15%
1.16	Inte bygglovspliktigt tillbyggnad, max 15 kvm (BTA)	6 700	7 700	1 000	15%
1.17	Inte bygglovspliktigt inredande av ytterligare bostad (endast enbostadshus)	7 800	8 800	1 000	13%
1.18	Inte bygglovspliktig takkupa	Ny avgift	5 300		
	Ändring av befintliga byggnader				
1.19	Fasadändring, mindre (ex. fönster, dörrar eller takfönster samt byte av fasadkulör på samma fasadmateriäl)	3 200	3 500	300	9%
1.20	Fasadändring, större (ex. byte av tak- eller fasadmateriäl, ny balkong eller ny takkupa)	6 500	7 100	600	9%
1.21	Ändra användning	Ny avgift	15 900		
1.22	Inreda en ny bygglovspliktig bostad	Ny avgift	13 500		
1.23	Inreda lokal för verksamhet	Ny avgift	13 500		
1.24	Ändrad planlösning	9 300	11 200	1 900	20%
1.25	Ändring som innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs	6 500	5 900	-600	-9%
1.26	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter	4 300	Timdebitering		
	Tekniska åtgärder				
1.27	Installation eller väsentlig ändring av en hiss	4 300	4 700	400	9%
1.28	Installation eller väsentlig ändring av en eldstad eller rökkanal	2 200	2 400	200	9%
1.29	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation	5 400	5 900	500	9%
1.30	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt	5 400	5 900	500	9%
1.31	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden	9 700	10 000	300	3%
1.32	Grundförstärkning	Ny avgift	15 300		
1.33	Installation eller väsentlig ändring av fettavskiljare	Ny avgift	4 700		
	Markåtgärder, murar och plank				
1.34	Marklov och förberedande marklov inför bygglov	4 900	6 500	1 600	33%
1.35	Mur eller plank	5 900	7 700	1 800	31%

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Rivning (bygglov och anmälan)					
1.36	Rivning utan tekniskt samråd	3 200-12 900	6 500	-6 400+3 300	-50% - +103%
1.37	Rivning med tekniskt samråd	3 200-12 900	11 200	-1 700+8 000	-13%+250%
1.38	Rivning i samma ansökan som bygglov	3 200	4 700	1 500	47%
1.39	Anmälan om rivning utan tekniskt samråd	Ny	6 500		
1.40	Anmälan om rivning med tekniskt samråd	Ny	11 200		
Kartor					
1.41	Nybyggnadskarta	8 400	9 100	700	8%
		50% för nybyggnadskarta	50% av kostnaden för motsvarande nybyggnadskarta enligt tabell 1.41		
1.42	Förenklad nybyggnadskarta och baskarta med fältkontroll	33% för baskarta			
1.43	Kontroll av karta enligt 1.40 och 1.42	Timdebitering	Timdebitering		
1.44	Uppdatering av karta enligt 1.40 och 1.42	Timdebitering	Timdebitering		
Utstakning (moms tillkommer)					
1.45	Startavgift för åtgärder som avser nybyggnad av en- och tvåbostadshus (max 4 punkter)	7 800	8 800	1 000	13%
1.46	Startavgift för tillbyggnader och komplementbyggnader (max 4 punkter)	4 900	5 300	400	8%
1.47	Tillägg per utstakningspunkt utöver de 4 första punkterna	200	200	0	0%
		80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.46, 1.47 och 1.48		
1.48	Grovutstakning	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.46, 1.47 och 1.48		
1.49	Utslakning per ytterligare utstakningstillfälle utöver det första tillfället				
Lägeskontroll (moms tillkommer)					
1.50	Startavgift (max 4 punkter)	3 400	4 700	1 300	38%
1.51	Tillägg per punkt utöver startavgift	100	100	0	0%
		50% av avgiften motsvarande lägeskontroll enligt tabell 1.48 och 1.49	50% av kostnaden för motsvarande nybyggnadskarta enligt tabell 1.50 och 1.51		
1.52	Tillbyggnader max 15 kvm om tillbyggnaden är placerad längre än 4,5 meter från närmaste fastighetsgräns				
2 FLERBOSTADSHUS OCH BYGGNADER FÖR VERKSAMHETER (EXEMPELVIS AFFÄRSHUS, LAGER, INDUSTRI, STALL, MARKPARKERING)					
Förhandsbesked					
2.1	Förhandsbesked per beviljad bostad	14 000	15 300	1 300	9%
2.2	Förhandsbesked för andra byggnader och anläggningar än bostadshus	14 000	24 700	10 700	76%
Ny- och tillbyggnader					
2.3	0-50 kvm (BTA+OPA)	9700	10 600	900	9%
2.4	51-100 kvm (BTA+OPA)	15 100	16 500	1 400	9%
2.5	101-200 kvm (BTA+OPA)	34 500	37 700	3 200	9%
2.6	201-400 kvm (BTA+OPA)	45 300	49 400	4 100	9%
2.7	401-700 kvm (BTA+OPA)	63 600	69 600	6 000	9%
2.8	701-1000 kvm (BTA+OPA)	89 100	97 300	8 200	9%
2.9	1001-2000 kvm (BTA+OPA)	126 700	138 500	11 800	9%
2.10	2001-3000 kvm (BTA+OPA)	157 200	171 700	14 500	9%
2.11	3001-4000 kvm (BTA+OPA)	188 600	206 100	17 500	9%
2.12	4001-6000 kvm (BTA+OPA)	239 500	261 700	22 200	9%
2.13	6001-8000 kvm (BTA+OPA)	287 400	314 000	26 600	9%
2.14	8001-11000 kvm (BTA+OPA)	373 600	408 300	34 700	9%
2.15	11001-15000 kvm (BTA+OPA)	485 700	530 800	45 100	9%
2.16	Därutöver för varje 5000-intervall kvm (BTA+OPA)	43 100	87 100	44 000	102%

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Extra teknisk kontroll					
2.17	Extra samråd och startbesked utöver det första, per styck	6 500	7 100	600	9%
2.18	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	9 200	9 400	200	2%
2.19	Interimistiskt slutbesked utan extra platsbesök, per styck	17 800	7 100	-10 700	-60%
2.20	Interimistiskt slutbesked med extra platsbesök, per styck	17 800	17 700	-100	-1%
2.21	Byte av kontrollansvarig	Ny avgift	4 700		
Ändringar i befintliga byggnader					
2.22	Mindre fasadändring, (ex. fönsterbyten, en mindre takkupa, renovering av en balkong, en ny balkong, en balkonginglasning, eller en takterrass)	5 400	7 100	1 700	31%
2.23	Större fasadändring, (flera mindre takkupor, byte av fasad- eller takmaterial flera nya balkonger, inglasning samt renovering av flera balkonger eller tilläggsisolering)	14 000	15 300	1 300	9%
2.24	Stora takkupor	Oförändrat	Enligt area i tabell 2.3-2.16		
2.25	Ändrad användning mindre än 100 kvm (BTA+OPA)	9 200	10 600	1 400	15%
2.26	Ändrad användning 100 kvm och större (BTA+OPA)	22 600-27 000	Enligt area i tabell 2.3-2.16		
2.27	Inreda som mest 4 ytterligare bostäder	19 900-35 000	29 500	-5 500+9 600	-15%+48%
2.28	Inreda 5-10 ytterligare bostäder	19 900-35 000	57 700	+22 700- +37 800	+65%+190%
2.29	Inreda fler än 10 bostäder	19 900-35 000	Enligt area i tabell 2.3-2.16		
2.30	Inreda ytterligare lokal för verksamhet	Ny avgift	Enligt area i tabell 2.3-2.16		
2.31	Ändrad planlösning mindre än 100 kvm (BTA+OPA)	7 000	8 200	1 200	17%
2.32	Ändrad planlösning 100 och större (BTA+OPA)	16 200-31 300	Enligt area i tabell 2.3-2.16		
2.33	Ändring som innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs utan tekniskt samråd	17 800	5 900	-11 900	-67%
2.34	Ändring som innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs med tekniskt samråd	17 800	18 800	1 000	6%
2.35	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter	4 300	Timdebitering		
Tekniska åtgärder					
2.36	Installation eller väsentlig ändring av en hiss	6 500	11 800	5 300	82%
2.37	Installation eller väsentlig ändring av en eldstad eller rökkanal	2 200	2 400	200	9%
2.38	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation	11 900	13 000	1 100	9%
2.39	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp inom en enskild lägenhet eller verksamhet	5 400	8 200	2 800	52%
2.40	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp (stamrenovering)	21 600	23 600	2 000	9%
2.41	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden	9 700	18 800	9 100	94%
2.42	Grundförstärkning	Ny avgift	28 300		
2.43	Installation eller väsentlig ändring av fettavskiljare	Ny avgift	4 700		
Markåtgärder, murar och plank					
2.44	Marklov inom område med areal om 1-500 kvm	4 900	5 300	400	8%
2.45	Marklov inom område med areal om 501-2000 kvm	8 600	9 400	800	9%
2.46	Marklov inom område med areal större än 2000 kvm	17 200	18 900	1 700	10%
2.47	Marklov för förberedande åtgärder inför bygglov, oavsett storlek	17 200	18 900	1 700	10%
2.48	Mur eller plank avsett för en enskild lägenhet	5 900	6 500	600	10%
2.49	Flera murar eller plank samt murar och plank avsedda för flerbostadshus och verksamheter	Ny avgift	Timdebitering		
2.50	Parkeringsplatser för 1-5 bilar	7 500 upp till 20 platser	8 200		
2.51	Parkeringsplatser för fler än 5 bilar	17 200 från 20 platser och mer	18 900		
Rivning (bygglov och anmälan)					
2.52	Rivning utan tekniskt samråd	7 000-12 900	7 100	+100-5 800	+1%+45%
2.53	Rivning med tekniskt samråd	22 600	24 700	2 100	9%
2.54	Rivning av en i samma ansökan som bygglov	Ny avgift	4 700		
2.55	Anmälan om rivning utan tekniskt samråd	Ny	7 100		
2.56	Anmälan om rivning med tekniskt samråd	Ny	24 700		

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Kartor					
2.57	Nybyggnadskarta där fastighetens yta är max 3000 kvm	11 000	12 100	1 100	10%
2.58	Kostnadstillägg där det behövs en nybyggnadskarta och där kartan ska täcka en yta som är större än 3000 kvm. Ett tillägg per påbörjad 3000 kvm utöver de 3000 första	7 500	8 200	700	9%
2.59	Förenklad nybyggnadskarta och baskarta med fältkontroll	50% för nybyggnadskarta 33% för baskarta	50% av kostnaden för motsvarande nybyggnadskarta enligt tabell 2.57 och 2.58		
2.60	Kontroll av karta enligt 2.55 och 2.57	Timdebitering	Timdebitering		
2.61	Uppdatering av karta enligt 2.55 och 2.57	Timdebitering	Timdebitering		
Utstakning (moms tillkommer)					
2.62	Startavgift för huvudbyggnad (max 4 punkter)	9 700	10 600	900	9%
2.63	Startavgift för tillbyggnader och komplementbyggnader (max 4 punkter)	4 900	5 300	400	8%
2.64	Tillägg per utstakningspunkt utöver de 4 första punkterna	200	200	0	0%
2.65	Grovutstakning	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 2.62, 2.63 och 2.64		
2.66	Utslakning per ytterligare utstakningstillfälle utöver det första tillfället	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 2.62, 2.63 och 2.64		
Lägeskontroll (moms tillkommer)					
2.67	Startavgift (max 4 punkter)	3 400	4 700	1 300	38%
2.68	Tillägg per punkt utöver startavgift	100	100	0	0%
2.69	Tillbyggnader max 15 kvm om tillbyggnaden är placerad längre än 4,5 meter från närmaste fastighetsgräns	50% av avgiften motsvarande lägeskontroll enligt tabell 1.48 och 1.49	50% av avgiften motsvarande lägeskontroll enligt tabell 2.67 och 2.68		
3 ÖVRIGA BYGGNADER OCH ANLÄGGNINGAR					
Förhandsbesked					
3.1	Förhandsbesked	14 000	24 700	10 700	76%
Ny- och tillbyggnader					
3.2	En transformatorstation	10 800	11 800	1 000	9%
3.3	Nybyggnad av kolonistuga inklusive eventuell bod	3 800	4 100	300	8%
3.4	Tillbyggnad av kolonistuga eller nybyggnad av bod vid kolonistuga	2 200	2 400	200	9%
3.5	Ett upplag eller en materialgård	12 900	14 200	1 300	10%
3.6	En fast cistern och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	10 800	11 800	1 000	9%
3.7	En nöjespark, djurpark, idrottsplats (dock ej arena), skidbacke med lift, kabinbana, campingplats, skjutbana, småbåtshamn, friluftsbad, motorbana och golfbana	46 400	Timdebitering		
3.8	En radio- eller telemast eller ett torn	25 900	28 300	2 400	9%
3.9	Begravningsplats	21 600	23 600	2 000	9%
3.10	En tunnel eller ett bergtrum	29 100	31 800	2 700	9%
3.11	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk	56 100	61 200	5 100	9%
Extra teknisk kontroll					
3.12	Extra samråd och startbesked utöver det första, per styck	6 500	7 100	600	9%
3.13	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	9 200	9 400	200	2%
3.14	Interimistiskt slutbesked utan extra platsbesök, per styck	17 800	7 100	-10 700	-60%
3.15	Interimistiskt slutbesked med extra platsbesök, per styck	17 800	17 700	-100	-1%
3.16	Byte av kontrollansvarig	Ny avgift	4 700		

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
		KRONOR	KRONOR		
		INKLUSIVE MOMS	INKLUSIVE MOMS		
Ändringar i befintliga byggnader och anläggningar					
3.17	Fasadändring	5 400	7 100	1 700	31%
3.18	Ändrad användning	Ny avgift	14 200		
3.19	Ändrad planlösning	Ny avgift	11 800		
3.20	Ändring som innebär att konstruktionen av byggnadens eller anläggningens bärande delar berörs	Ny avgift	9 400		
Tekniska åtgärder					
3.21	Installation eller väsentlig ändring av en hiss	Ny avgift	11 800		
3.22	Installation eller väsentlig ändring av en eldstad eller rökkanal	2 200	2 400	200	9%
3.23	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation	Ny avgift	13 000		
3.24	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp	Ny avgift	23 600		
3.25	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden eller anläggningen	Ny avgift	18 800		
3.26	Grundförstärkning	Ny avgift	28 300		
3.27	Installation eller väsentlig ändring av fettavskiljare	Ny avgift	4 700		
Markåtgärder, murar och plank					
3.28	Marklov inom område med areal om 1-500 kvm	4 900	5 300	400	8%
3.29	Marklov inom område med areal om 501-2000 kvm	8 600	9 400	800	9%
3.30	Marklov inom område med areal större än 2000 kvm	17 200	18 900	1 700	10%
3.31	Marklov för förberedande åtgärder inför bygglov, oavsett storlek	17 200	18 900	1 700	10%
3.32	Mur eller plank	5 900	Timdebitering		
3.33	Parkeringsplatser för 1-5 bilar	7 500 upp till 20 platser	8 200		
3.34	Parkeringsplatser för fler än 5 bilar	17 200 från 20 platser och mer	18 900		
Rivning (bygglov och anmälan)					
3.35	Rivning utan tekniskt samråd	Ny avgift	7 100		
3.36	Rivning med tekniskt samråd	Ny avgift	18 800		
3.37	Rivning av en i samma ansökan som bygglov	Ny avgift	4 700		
3.38	Anmälan om rivning utan tekniskt samråd	Ny	7 100		
3.39	Anmälan om rivning med tekniskt samråd	Ny	18 800		
Kartor					
3.40	Nybyggnadskarta där fastighetens yta är max 3000 kvm	11 000	12 100	1 100	10%
3.41	Kostnadstillägg där det behövs en nybyggnadskarta och där kartan ska täcka en yta som är större än 3000 kvm. Ett tillägg per påbörjad 3000 kvm utöver de 3000 första	7 500	8 200	700	9%
3.42	Förenklad nybyggnadskarta och baskarta med fältkontroll	50% för nybyggnadskarta 33% för baskarta	50% av kostnaden för motsvarande nybyggnadskarta enligt tabell 3.40 och 3.41		
3.43	Kontroll av karta enligt 3.38 och 3.40	Timdebitering	Timdebitering		
3.44	Uppdatering av karta enligt 3.38 och 3.40	Timdebitering	Timdebitering		
Utstakning (moms tillkommer)					
3.45	Startavgift (max 4 punkter)	9 700	10 600	900	9%
3.46	Tillägg per utstakningspunkt utöver de 4 första punkterna	200	200	0	0%
3.47	Grovutstakning	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 3.45 och 3.46		
3.48	Utstakning per ytterligare utstakningstillfälle utöver det första tillfället	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 3.45 och 3.46		
Lägeskontroll (moms tillkommer)					
3.49	Startavgift (max 4 punkter)	3 400	4 700	1 300	38%
3.50	Tillägg per punkt utöver startavgift	100	100	0	0%

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
4	SKYLtar och LJUSANORDNINGAR				
	Förhandsbesked				
4.1	Förhandsbesked	14 000	15 300	1 300	9%
	Uppförande och ändring av skylt- och ljusanordning				
4.2	En skylt max 5 kvm	2 700-3 800	5 900	+2 100-+3 200	+55%-+119%
4.3	En skylt 6-20 kvm	8 100	13 500	5 400	67%
4.4	En skylt som är större än 20 kvm	10 200	15 900	5 700	56%
4.5	Skylt per styck utöver den första upp till och med 10 skyltar (skylt 2-10)	500	1 200	700	140%
4.6	Avgift för skyltar utöver de 10 första (skylt 11 och uppåt)	Timdebitering	Timdebitering		
4.7	Fristående skylt, max 10 meter hög (pylon/marks skylt)	8 100	8 800	700	9%
4.8	Fristående skylt högre än 10 meter (pylon/marks skylt)	16 700	18 300	1 600	10%
4.9	Belysningsstolpe per styck	10 200	11 200	1 000	10%
4.10	Annan ljusanordning än belysningsstolpe, exempelvis fasadbelysning	Ny avgift	18 300		
4.11	Digital eller bildväxlande skylt oavsett storlek per styck	Ny avgift	18 300		
	Kartor				
4.12	Nybyggnadskarta	8 400	9 100	700	8%
		50% för nybyggnadskarta	50% av kostnaden för nybyggnadskarta		
4.13	Förenklad nybyggnadskarta och baskarta med fältkontroll	33% för baskarta	enligt 4.12		
4.14	Kontroll av karta enligt 4.12 och 4.13	Timdebitering	Timdebitering		
4.15	Uppdatering av karta enligt 4.12 och 4.13	Timdebitering	Timdebitering		
	Utstakning (moms tillkommer)				
4.16	Startavgift (max 4 punkter)	7 800	8 800	1 000	13%
4.17	Tillägg per utstakningspunkt utöver de 4 första punkterna	200	200	0	0%
		80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 4.16 och 4.17		
4.18	Grovutstakning				
		60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 4.16 och 4.17		
4.19	Utstakning per ytterligare utstakningstillfälle utöver det första tillfället				
	Lägeskontroll (moms tillkommer)				
4.20	Startavgift (max 4 punkter)	3 400	4 700	1 300	38%
4.21	Tillägg per punkt utöver startavgift	100	100	0	0%
5	TIDSBEGRÄNSADE ÅTGÄRDER				
	Förhandsbesked				
5.1	Förhandsbesked	14 000	15 300	1 300	9%
	Ny- och tillbyggnader				
5.2	Tidsbegränsat bygglov samt tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	Enligt tillämpbar tabell	Enligt tillämpbar tabell		
5.3	Förlängning av tidsbegränsat bygglov samt tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	50% av avgift enligt tillämpbar tabell	50% av avgift enligt tillämpbar tabell		
5.4	Tidsbegränsat lov för byggbodan inom för ett byggprojekt	Ny avgift	14 200		
5.5	Tidsbegränsat lov för vepor och byggs skyltar kopplade till ett byggprojekt	Ny avgift	9 400		
	Extra teknisk kontroll				
5.6	Extra samråd och startbesked utöver det första, per styck	6 500	7 100	600	9%
5.7	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	9 200	9 400	200	2%
5.8	Interimistiskt slutbesked utan extra platsbesök, per styck	17 800	7 100	-10 700	-60%
5.9	Interimistiskt slutbesked med extra platsbesök, per styck	17 800	17 700	-100	-1%
5.10	Byte av kontrollansvarig	Ny avgift	4 700		

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
		KRONOR	KRONOR		
		INKLUSIVE MOMS	INKLUSIVE MOMS		
Ändringar, tekniska åtgärder, markåtgärder, murar och plank samt eventuella rivningar					
5.11	Samtliga åtgärder på befintliga tidsbegränsade byggnader och anläggningar	Ny avgift	Enligt tillämpbar tabell		
Kartor					
5.12	Nybyggnadskarta	8 400	9 100	700	8%
		50% för nybyggnadskarta	50% av kostnaden för nybyggnadskarta		
5.13	Förenklad nybyggnadskarta och baskarta med fältkontroll	33% för baskarta	33% för nybyggnadskarta enligt 5.12		
5.14	Kontroll av karta enligt 5.12 och 5.13	Timdebitering	Timdebitering		
5.15	Uppdatering av karta enligt 5.12 och 5.13	Timdebitering	Timdebitering		
Utstakning (moms tillkommer)					
5.16	Startavgift (max 4 punkter)	7 800	8 800	1 000	13%
5.17	Tillägg per utstakningspunkt utöver de 4 första punkterna	200	200	0	0%
		80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 5.16 och 5.17		
5.18	Grovutstakning	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 5.16 och 5.17		
5.19	Utsakning per ytterligare utstakningstillfälle utöver det första tillfället	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 5.16 och 5.17		
Lägeskontroll (moms tillkommer)					
5.20	Startavgift (max 4 punkter)	3 400	4 700	1 300	38%
5.21	Tillägg per punkt utöver startavgift	100	100	0	0%
6	BESLUT DÅR KOSTNADEN BERÄKNAS PÅ SAMMA SÄTT FÖR ALLA TYPER AV ÄRENDEN				
Beslutstyp					
6.1	Lov eller anmälan för solceller och solpaneler, gäller även avslag, avvisning och avskrivning	Avgiftsbefriat	Avgiftsbefriat		
6.2	Lov som avser åtgärder med utökad lovplikt i områdesbestämmelser	Avgiftsbefriat	Avgiftsbefriat		
6.3	Lov för åtgärd som inte kräver lov	Enligt tillämpbar tabell	Timdebitering		
6.4	Avslagsbeslut samt nekade och vägrade besked (Gäller för samtliga förekommande typer av ärenden i denna taxa samt för åtgärder som inte kan hänföras till någon av de ovanstående tabellerna)	Timdebitering	Timdebitering		
6.5	Avskrivning av ansökan eller anmälan som återkallas av sökanden	1 100	Timdebitering		
6.6	Avvisning av inkommen ansökan eller anmälan	2 200	Timdebitering		
6.7	Villkorsbesked	4 300	Timdebitering		
6.8	Ingripandebesked	3 200	Timdebitering		
6.9	Anståndsbeslut	2 200	Timdebitering		
6.10	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder samt ärenden som inte kan hänföras till någon av de ovanstående tabellerna. Exempelvis handläggning av ärenden som är mer eller mindre komplicerade än normalt. Moms kan tillkomma i kart- och mätningstekniska ärenden	Timdebitering	Timdebitering		

Avgift: Detaljplanering

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
	Planavgift tas ut för att täcka kommunens kostnader för planhandläggning. Planavgifter tas ut för att detaljplaner som ger byggrätter till enskilda fastighetsägare inte ska finansieras med skattemedel. Planavgiften ska betalas av den som har nytta av planen, så som en fastighetsägare eller en byggnadsherre.				
7	AVGIFT FÖR PLANBESKED				
	Planbesked, positivt och negativt. Avgiften debiteras i samband med beslut om planbesked och avräknas inte från kommande planavgift vid upprättande av detaljplan.	18 700	19 300	600	3%
8	PLANAVGIFT FÖR PLANARBETE SOM REGLERAS I PLANAVTAL				
	I samband med planläggning tas en avgift ut. Avgiften tas antingen ut genom löpande timdebitering enligt tabell 10 eller baserat på de fasta priserna i tabell 9. Planavtal tecknas med den som vill att kommunen ska upprätta en ny detaljplan, eller ändra en befintlig detaljplan. Planavtalet specificerar betalningsvillkor och parternas åtagande i övrigt. Planavtalet reglerar också betalningsskyldigheten i händelse av att planarbetet avbryts med mera. Alla utredningar som krävs som underlag för planarbetet betalas av byggherren.				
9	FASTA PRISER BASERAT PÅ AREA				
	I avgiften ingår kostnader för grundkarta och fastighetsförteckning. Avgift för planbesked ingår inte. Area i kvadratmeter (bruttoarea+öppenarea) för byggnader, anläggningar inklusive bygglovspliktiga komplementbyggnader som exploatören vill få prövad i planläggningen. Area i kvadratmeter (bruttoarea + öppenarea) för byggnader, anläggningar inklusive bygglovspliktiga komplementbyggnader som exploatören vill få prövade i planläggningen.				
	≤ 500	86 100	88 900	2 800	3%
	501–1 000	155 500	160 500	5 000	3%
	1 001–2 000	263 200	271 600	8 400	3%
	2 001–3 500	382 800	395 000	12 200	3%
	3 501–5 000	454 500	469 000	14 500	3%
	5 001–10 000	574 300	592 700	18 400	3%
	10 001–15 000	717 700	740 700	23 000	3%
	15 001–20 000	861 200	888 800	27 600	3%
	Därutöver för varje 5 000-intervall	143 500	148 100	4 600	3%
10	TIMDEBITERING FÖR PLANARBETE				
	I timdebiteringen ingår alla normala kringkostnader. Avgift för planbesked ingår inte.				
	Timpris	1 539	1 588	49	3%
11	PLANAVGIFT SOM AVSER UPPHÅVANDE AV FASTIGHETSINDELINGSBESTÄMMELSER				
	I planavgiften ingår alla normala kringkostnader inklusive fastighetsförteckning. Avgift för planbesked ingår inte. Planavgift för den gällande detaljplanen tas fortfarande ut i samband med bygglov, om denna är framtagen enligt PBL och inte har reglerats i ett planavtal.				
11.1	Upphävande av fastighetsindelingsbestämmelser (äldre fastighetsplan, tomtindelingsbestämmelser) vid enkelt planförfarande eller standardförfarande. Inga andra bestämmelser ändras. En eller ett fåtal fastigheter.	59 800	61 700	1 900	3%
11.2	Upphävande av fastighetsindelingsbestämmelser (äldre fastighetsplan, tomtindelingsbestämmelser) där det går att tillämpa ett förenklat planförfarande enligt PBL 5 kap 38 c § från januari 2016. Inga andra bestämmelser ändras. En eller ett fåtal fastigheter.	39 200	40 500	1 300	3%
12	ÖVRIGA PLANAVGIFTER				
	Områdesbestämmelser	Timdebitering	Timdebitering		
	Planprogram	Timdebitering	Timdebitering		

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
13	PLANAVGIFT FÖR GÄLLANDE PLANER				
	I de fall planavgiften inte reglerats genom planavtal, tas avgift ut i samband med bygglov och senast vid beslut om startbesked. Gäller detaljplaner som antagits med stöd av PBL. Planavgift tas ut för byggåtgärder i planer där fastighetsindelingsbestämmelser införts eller upphävs i syfte att tillåta en förändrad fastighetsindelning i ett område, även om planavtal tecknats för införandet/upphävandet. Planavgifter tas även ut för planer från tiden före PBL, som ändrats genom tillägg. Planavgift tas inte ut inom områden med områdesbestämmelser enligt PBL. Planavgift tas endast ut i samband med bygglovspliktiga åtgärder, alltså inte för exempelvis friggebodar. Planavgift tas inte ut om bygglov har lämnats i strid mot plan (9 kap 30§ PBL) eller vid tidsbegränsat bygglov (9 kap 33§ PBL). Planavgift kan dock debiteras om det lämnade bygglovet medges med liten avvikelse från planen (tolkningsutrymme). Planavgiften består av fasta priser för ärenden som rör en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader till en- och tvåbostadshus. Gäller nybyggnad och tillbyggnad. Gäller även ändringar, åtgärder som förändrar en sådan byggnads (eller delar av byggnadens) användningssätt eller funktion, till exempel inredande av ytterligare bostad och /eller lokal för verksamhet.				
13.1	Ett en- eller tvåbostadshus inklusive komplementbyggnader, sammanlagt max 100 kvm	26 300	27 100	800	3%
13.2	Ett en- eller tvåbostadshus inklusive komplementbyggnader, sammanlagt större än 100 kvm	52 500	54 200	1 700	3%
13.3	Tillbyggnad och/eller komplementbyggnad till en- eller tvåbostadshus, max 50 kvm i separat ärende.	0	4 400	4 400	100%
13.4	Tillbyggnad och/eller komplementbyggnad till en- eller tvåbostadshus, 51-100 kvm i separat ärende.	13 100	13 500	400	3%
13.5	Mycket enkla anläggningar/byggnader, t ex taktäckta uteplatser som inte är bygglovbefriade, skärmtak, glasade uteplatser, förråd, nätstationer o likn, max 100 kvm i separat ärende.	13 100	13 500	400	3%
13.6	Area i kvadratmeter (bruttoarea + öppenarea) för byggnader, anläggningar inklusive bygglovspliktiga komplementbyggnader. Gäller både nybyggnad och tillbyggnad. Gäller även ändringar, åtgärder som förändrar en byggnads eller delar av en byggnads användningssätt eller funktion, till exempel inredande av ytterligare bostad och /eller lokal för verksamhet.				
	1-50	18 000	18 600	600	3%
	51-100	35 900	37 000	1 100	3%
	101-200	56 200	58 000	1 800	3%
	201-400	77 700	80 200	2 500	3%
	401-700	107 700	111 100	3 400	3%
	701-1 000	131 500	135 700	4 200	3%
	1 001-2 000	191 300	197 400	6 100	3%
	2 001-3 000	251 300	259 300	8 000	3%
	3 001-4 000	287 100	296 300	9 200	3%
	4 001-6 000	382 800	395 000	12 200	3%
	6 001-8 000	466 500	481 400	14 900	3%
	8 001-11 000	526 300	543 100	16 800	3%
	11 001-15 000	657 900	679 000	21 100	3%
	Därutöver för varje 5 000-intervall	119 500	123 300	3 800	3%

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Avgifter för upplåtelse av offentlig plats i Uppsala kommun

Gäller från den 1 januari 2019. Mark för pedagogisk verksamhet, skolor/förskolor ska gälla retroaktivt från och med 1 januari 2018.

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
TORGHANDEL							
	Vaksala torg	20 kvm/månad	1628	1628	1 628	0	0%
	Vaksala torg	9 kvm/månad	840	840	840	0	0%
	Vaksala torg	9 kvm/dag	200	200	200	0	0%
	S:t Eriks gränd	9 kvm/månad	840	840	1 040	200	24%
	S:t Eriks gränd	9 kvm/dag	275	275	275	0	0%
	Vid Pumhuset	9 kvm/månad	840	840	1 040	200	24%
	Västertorg	9 kvm/månad	840	840	840	0	0%
	Brantings torg	9 kvm/månad	840	840	840	0	0%
	Torbjörns torg	9 kvm/månad	840	840	840	0	0%

Externa avgifter vid stadsarkivet i Uppsala

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
BEVIS, UTDRAK, AVSKRIFTER SAMT UTSKRIFT FRÅN LJUDUPPTAGNING							
	Avgift tas ut enligt 17 och 18 §§ avgiftsförordningen	Kronor per påbjudt kvart	90	90	90	0	0%
	Betygsavskrift	Kronor per styck	180	180	180	0	0%
REPRODUKTION							
	a) Fotokopiering från papper, utskrift på papper från mikrofilm eller ADB-upptagning/digital fil						
	Svart/vit kopia/utskrift	A4, kronor per styck	4	4	4	0	0%
	Svart/vit kopia/utskrift	Större än A4, kronor per styck	8	8	8	0	0%
	Färgkopia/utskrift	A4, kronor per styck	5	5	5	0	0%
	Färgkopia/utskrift	Större än A4, kronor per styck	10	10	10	0	0%

Avgift: Hamntaxa

Giltighetstid: Justeras årligen mot KPI för oktobermånad

Taxan för 2019 justeras mot KPI för oktobermånad 2018

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
	Ei 10 amp årsabonnemang	Per månad	350	350	356	6	2%
	Elförbrukning år dagspris	KWH				0	
	Ei 16 amp årsabonnemang	Per månad	450	450	458	8	2%
	Elförbrukning år dagspris	KWH				0	
	Ei över 16 amp	Per månad	600	600	610	10	2%
	Vattenårsabonnemang	Per månad	150	150	153	3	2%
	Vatten förbrukning , kbm	kbm	30	30	31	1	2%
	Avlopp , slamtank abonnemang	Per månad	45	45	46	1	2%
	Avlopp tömning	Per månad	220	220	224	4	2%
	Sophantering , abonnemang del gem. An.	Per månad	20	20	20	0	2%

Avgift: Hamntaxa

Giltighetstid: Justeras årligen mot KPI för oktobermånad

Taxan för 2019 justeras mot KPI för oktobermånad 2018

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
	Hamnplats	kr/år	2 400	2 400	2 441	41	2%
	Tillägg per meter kaj	kr/meter kaj	120	120	122	2	2%
	Udda plats eller K-märkt fartyg	kr/år	300	300	305	5	2%
	Tillägg per meter kaj	kr/meter kaj	20	20	20	0	2%
	Östra småbåtshamn max 3m bredd och 8 m i längd	kr/år	2 400	2 400	2 441	41	2%
	Tillägg per meter kaj	kr/meter kaj	240	240	244	4	2%
	Husbåtar hamnplats	kr/år	4 800	4 800	4 882	82	2%
	Tillägg per meter kaj	kr/meter kaj	240	240	244	4	2%
	Tillägg grundtaxa Boende	kr/år	48 000	48 000	48 816	816	2%
	Bryggplats Hammarskog	kr/år	2 000	2 000	2 034	34	2%
	Köplats Hammarskog	kr/år	0	0	250	250	100%
	Bryggplats Björklinge	kr/år	0	0	2 400	2 400	100%
	Markplats Björklinge	kr/år	0	0	1 200	1 200	100%
	Köplats Björklinge	kr/år	0	0	250	250	100%
	Köplats hamn	kr/år	250	250	250	0	0%
Näringsverksamhet							
	Avgift för näringsverksamhet	kr/månad	500	500	509	8	2%
	Trafik enligt turistta	kr/trafikeringsmånad	2 500	2 500	2 543	42	2%
	Fast plats , pris per kvm serveringsyta och månad	kr/månad	70	70	71	1	2%
	Taxa för gästhamn endast angivna platser	kr/dygn	150	150	153	3	2%
	Avgift för att inte flytta fartyget efter begäran	kr/dygn	400	400	407	7	2%

Avgift: Grävtillstånd och TA-planer

Justeras årligen mot KPI för oktobermånad

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Grävtillstånd							
	Grävtillstånd	per tillstånd	2 500	2 500	2 500	0	0%
	TA-plan	per tillstånd	2 500	2 500	2 500	0	0%
	Grävtillstånd inkl TA-plan	per tillstånd	2 500	2 500	5 000	2 500	100%
	Förhängning av tillstånd	per tillstånd	937	937	1 250	313	33%
	TA-plan per påbörjad vecka från och med andra veckan	per tillstånd	0	0	2 000	2 000	100%
Viten							
	Tillstånd	Godkänt grävtillstånd saknas		20 000	20 000	0	0%
		Godkänd trafikanordningsplan saknas		20 000	20 000	0	0%
		Tidsförhängning inte begärts minst fem dagar innan sluttid		1 500	1 500	0	0%

Särskilda villkor	Ta-planer ej tillgängliga på arbetsplatsen	per tillstånd	5 000	5 000	0	0%
	Entreprenören uppfyller inte kraven enligt särskilda villkor	per krav	5 000	5 000	0	0%
Utmärkning	Grundläggande vägmärken i godkänt TA-plan saknas	per vägmärke	10 000	10 000	0	0%
	Ensktaka detaljer saknas eller är bristfälliga	per detalj	3 000	3 000	0	0%
Fysisk avstängning	Grundläggande avstängning inte är utförd, inte följer godkänd TA-plan eller arbetsområdet är farligt för trafikanter eller personal	per tillstånd	20 000	20 000	0	0%
	Enstaka detaljer saknas eller är bristfälliga	per detalj	3 000	3 000	0	0%
	Godkänd TA-plan inte är tillämplig	per tillstånd	20 000	20 000	0	0%
Personal och arbets-område	Utmärkningsansvarig befinner sig inte på arbetsområdet eller är nåbar på en fast arbetsplats.	per tillfälle	5 000	5 000	0	0%
	Personalen saknar godkänt utbildning eller visar tydlig saknad av kompetens	per person	3 000	3 000	0	0%
	Personalen saknar varselkläder eller brister i varselklädseln förekommer	per person	3 000	3 000	0	0%
	Personalen på plats medverkar inte till att anmärkning åtgärdas vid anmodan	per tillfälle	5 000	5 000	0	0%
Entreprenad område	Mark tas i anspråk eller schakt sker utanför entreprenadområdet	per kalenderdag	10 000	10 000	0	0%
Framkomlighet för trafikanter	Det går inte att ta sig fram och/eller der är farligt att ta sig fram i trafikzonen	per tillfälle	20 000	20 000	0	0%
	Fordon eller maskiner som används för arbetet, där det klart framgår av TA-planen att dessa skall rymmas innanför den fysiska avstängningen, istället vistas i trafikzonen.	per tillfälle	5 000	5 000	0	0%
	Tillfälliga störningar	per tillfälle	3 000	3 000	0	0%
Grov åsidosättande av bestämmelser	Vid grovt åsidosättande av bestämmelser åger stadsbyggnadsförvaltningen rätt att stänga av ansvarig arbetsledare upp till 2 år vad gäller arbete i kommunens allmänna och offentliga mark.					

Avgift Markupplåtelse

Giltighetstid: Justeras årligen mot KPI för oktobermånad
Taxan för 2019 justeras mot KPI för oktobermånad 2018

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Torghandel							
	Vaksala torg	20 kvm/mån	1 647	1 675	1 703	28	2%
		9 kvm/mån	850	864	879	15	2%
		9 kvm/dag	200	206	210	4	2%
	S:t Eriks gränd	9 kvm/mån	1 052	1 070	1 088	18	2%
		9 kvm/dag	275	278	283	5	2%
	Vid Pumphuset	9 kvm/mån	1 052	1 070	1 088	18	2%
	Västertorg	9 kvm/mån	850	864	879	15	2%
	Brantertorg	9 kvm/mån	850	864	879	15	2%
	Torbjörnstorg	9 kvm/mån	850	864	879	15	2%
	"Gågatan"	6 kvm/år	26 772	27 225	27 688	463	2%
		6 kvm/mån	2 231	2 269	2 308	39	2%
		6 kvm/vecka	1 169	1 188	1 208	20	2%
		6 kvm/dag	278	283	288	5	2%

På **Fyristorg** är försäljningen avgiftsfri om den sker i begränsad omfattning och avser lantmannaprodukter från egen skörd eller produktion som t.ex. frukt, grönsaker, blommor, ägg och hembakat bröd men också svamp och bär.

Gågatan är Svartbäcksgatan mellan S:t Olofsgatan och Stora torget, Kungsängsgatan mellan Stora torget och Bangårdsgatan.

På **Vaksalatorg** är en plats avgiftsfri (3x3 meter) för skolklass och ideell förening om försäljningen sker till förmån för den egna verksamheten eller hjälpverksamhet.

Tillgång till eluttag							
	10A	uttag/dag	61	62	63	1	2%
	10A	uttag/månad	1 113	1 132	1 151	19	2%
	16A	uttag/dag	86	87	88	1	2%
	16A	uttag/månad	1 669	1 698	1 727	29	2%
	25A	uttag/dag	111	113	115	2	2%
	25A	uttag/månad	2 226	2 264	2 302	38	2%
	Stora evenemang på vaksala torg	elskåp/dag	637	648	659	11	2%
Kiosker							
	Tillfälliga kiosker/rest	max/säsong	70 826	72 025	73 249	1 224	2%
		min/säsong	15 177	15 434	15 696	262	2%
	Permanent kiosker/rest	max/år	121 417	123 471	125 570	2 099	2%
		min/år	15 177	15 434	15 696	262	2%
	Serveringskiosker vid uteservering/säsong	<10kvm	6 071	6 174	6 279	105	2%
	Serveringskiosker vid uteservering/säsong	≥10 kvm	12 142	12 347	12 557	210	2%

Ovanstående avgifterberoende på ändamålet, nyttjarens fördel av upplåtelsen, kommunens kostnader, platsens belägenhet, trafikintensitet, närhet till andra intressdragande företeelser. Säsong avser 1/4 - 15/10

Tillfälligsförsäljning							
	Julgranar	plats/period	1 821	1 852	1 883	31	2%
Exakt datum för perioden bestäms för varje år av kommunen i samarbete med polisen							
	Övrig försäljning	3x3 meter/dag (min avg.1050:-)	556	566	576	10	2%
		3x3 meter/månad	2 226	2 264	2 302	38	2%
Uteserveringar							
	Zon A	kvm/säsong	601	611	621	10	2%
	Zon B	kvm/säsong	457	465	473	8	2%
Säsong avser 1/3-15/10. Zonindelning enligt bifogad karta.							
Skyltar, reklam							
	Fasta reklamskyltar, tavlor och liknande	Per kvm, reklamyta och år	1 214	1 235	1 256	21	2%
		min/upplåtelse	1 214	1 235	1 256	21	2%
	Rörlig reklam (bildväxling)	Per kvm, reklamyta och år	2 428	2 469	2 511	42	2%
		min/upplåtelse	1 214	1 235	1 256	21	2%
	Tillfälliga evenemangsskyltar/affischer på särskilda platser. Max storlek 2x1m, Max period 14 dagar	avgift/period	1 518	1 543	1 569	26	2%
	Industrinformationsskyltar, företagsskylt m.fl.	Per kvm, reklamyta och år	1 214	1 235	1 256	21	2%

Cirkus, mötestält						
Gränby cirkusplats	per dag	2 656	2 701	2 747	46	2%
Andra platser	per dag	1 594	1 621	1 649	28	2%
Tivoli						
	upp till 1 000kvm/dag	2 024	2 058	2 093	35	2%
	1 001 - 3 000 kvm/dag	4 047	4 116	4 186	70	2%
	Över 3 000 kvm/dag	6 071	6 174	6 279	105	2%
Mässor, evenemang, konserter, marknadsföring m.m.						
	Max/dag	10 624	10 804	10 988	184	2%
Avgiftsnivån beroende på omfattning, plats och ändamål m.m. (se allmänna bestämmelser). Avgift för särskilda ofta frekventerade platser enligt bilaga 2						
Byggetableringar						
Bodar, upplag, byggställningar, byggarbetsplatser och liknande (områdesindelning enligt bifogad karta)						
Utanför centrum	kvm/år	479	487	495	8	2%
	min.avgift	1 518	1 543	1 569	26	2%
I centrum	kvm/år	691	703	715	12	2%
	min.avgift	2 530	2 572	2 616	44	2%
Container, skylift m.m.						
Container, mobilkran, skylift, rullställning och liknande.						
Dag 1	st/dag	405	412	419	7	2%
För varje tillkommande dag	st/dag	81	82	83	1	2%
Byggsäckar						
Dag 1	st/dag	202	206	210	4	2%
För varje tillkommande dag	st/dag	30	31	32	1	2%
Trappor, ramper, entréer						
	kvm/år	319	324	330	6	2%
	min avg./år	2 125	2 161	2 198	37	2%
Tidningslädor						
max storlek 40(b)x50(d)x11(h)	st/år	1 700	1 729	1 758	29	2%
Buntlädor						
	st/år	1 700	1 729	1 758	29	2%
Brevlädor						
	st/år	202	206	210	4	2%
Parkering						
Område för parkering	kvm/år	121	123	125	2	2%
min.avgift		556	566	576	10	2%
Flaggstänger						
	st/år	1 062	1 080	1 098	18	2%
Telemaster/mobilmaster och liknande						
	mast/år	21 248	21 607	21 974	367	2%
Teknikbod/skåp						
<2kvm	per år	2 125	2 161	2 198	37	2%
2-5 kvm	per år	4 250	4 321	4 394	73	2%
5-10 kvm	per år	6 374	6 482	6 592	110	2%
Återvinningsstationer						
materialbolagens återvinningsstationer		ingen avgift	ingen avgift			
Filmspelning						
	plats/dag	556	566	576	10	2%
Mark för pedagogisk verksamhet						
skolor/förskolor	kvm/år	51	51	52	1	2%
Banderoller						
	st/14 dagars period	556	566	576	10	2%
Sophus, rullstolsgarage, kundvagnsgarage och liknande						
	kvm/år	177	180	183	3	2%
Övrigt						
Annat nyttjande som inte kan hänföras till annan rubrik/ändamål	kvm/år	max 3035	max 3087	3 139	52	2%
	min.avgift/upplåtelse	556	566	576	10	2%

Avgift: Felparkeringsavgifter och kontrollavgifter

Giltighetstid: tillsvidare

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
	Stannat eller parkerat fordon på allmän plats inom tätbebyggt område som är terräng		500	500	500	0	0%
	Stannat eller parkerat fordon på en gång- eller cykelbana		800	800	800	0	0%
	Stannat eller parkerat fordon mot färdriktningen		800	800	800	0	0%
	Stannat eller parkerat fordon inom ett avstånd om 10 meter före en cykelpassage		800	800	800	0	0%
	Stannat eller parkerat fordon inom ett avstånd om 10 meter före en cykelöverfart		800	800	800	0	0%
	Stannat eller parkerat fordon inom ett avstånd om 10 meter före ett övergångsställe		800	800	800	0	0%
	Stannat eller parkerat fordon på en cykelpassage		800	800	800	0	0%
	Stannat eller parkerat ett fordon på en cykelöverfart		800	800	800	0	0%
	Stannat eller parkerat fordon på ett övergångsställe		800	800	800	0	0%
	Stannat eller parkerat fordon i en vägkorsning		800	800	800	0	0%
	Stannat eller parkerat fordon inom ett avstånd om 10 meter från en korsande körbanas närmaste ytterkant		800	800	800	0	0%

Stannat eller parkerat fordon i ett körfält eller en körbana för fordon i linjetrafik	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon för annat ändamål än på- eller avstigning på busshållplats	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon för annat ändamål än på- eller avstigning inom ett avstånd om 5 meter efter ett vägmärke eller annan skylt som anger en busshållplats för vilken markering saknas	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon för annat ändamål än på- eller avstigning inom ett avstånd om 20 meter före ett vägmärke eller annan skylt som anger en busshållplats för vilken markering saknas	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat på en laddplats för annat ändamål än på- och avstigning med annat fordon än sådant som kan laddas externt med elektrisk energi för fordonets framdrivning	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på en lastplats för annat ändamål än på- eller avlastning av gods eller på- eller avstigning	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon för annat ändamål än på- eller avstigning på en på- eller avstigningsplats	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat på en taxiplats med annat fordon än taxi för annat ändamål än på- eller avstigning	800	800	800	0	0%
Stannat för annat ändamål än på- eller avstigning på en hållplats, ändamålsplats eller laddplats	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat annat fordon än buss för annat ändamål än på- eller avstigning på plats avsedd för detta fordonsslag	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat annat fordon än tvåhjulig motorcykel och moped klass 1 utan sidvagn för annat ändamål än på- eller avstigning på plats avsedd för dessa fordonsslag	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon för annat ändamål än på- eller avstigning på plats avsedd för viss trafikantgrupp eller visst fordonsslag	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon utan synlig giltigt parkeringstillstånd för rörelsehindrade på plats avsedd för den trafikantgruppen för annat ändamål än på- eller avstigning	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på eller i närheten av ett backkrön	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på eller inom ett avstånd om 10 meter före en korsande cykelbana eller gångbana	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon ej i vägens längdriktning	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon ej så långt från körbanans mitt som möjligt	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i en cirkulationsplats	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i en vägport eller tunnel	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i ett cykelfält	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i ett spårrområde	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i en korsning med järnväg eller spårväg	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i eller i närheten av en kurva där sikten är skydd	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon längs en heldragen linje, om avståndet mellan fordonet och linjen är mindre än tre meter	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på ett sådant sätt att vägmärken eller trafiksignaler skymms	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på en plats eller på ett sådant sätt att fara uppstår eller trafiken onödigtvis hindras eller störs	800	800	800	0	0%
Parkerat fordon med något hjul utanför en uppställningsplats eller annan markering som anger var parkering får ske	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än 24 timmar i följd på vardagar, utom vardag före sön- helgdag	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon utan att giltig parkeringsbiljett eller motsvarande är synlig och läsbar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon utan att tiden på parkeringsskiva eller motsvarande har ställts in	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon utan att tidsangivelsen på parkeringsskiva är synlig och läsbar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon framför infart till en fastighet eller så att fordonstrafik till eller från fastigheten väsentligen försvåras	800	800	800	0	0%
Parkerat fordon på en huvudled	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon på en gånggata	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon i ett gångfartsområde	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon på en väg inom ett avstånd om 30 meter från en plankorsning	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon med giltigt tillstånd för rörelsehindrade längre än 3 timmar på plats eller i område med parkeringsförbud eller tillåten parkering kortare än 3 timmar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon på en körbana bredvid ett annat fordon som stannats eller parkerats längs körbanans kant eller bredvid en anordning som har ställts där	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon så att det hindrar tillträde till andra fordon eller så att dessa inte kan föras från platsen	500	500	500	0	0%
Stannat eller parkerat fordon inom ett område där fordon inte får stanna eller parkeras	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på plats med förbud att stanna eller parkera	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på en vändplats med förbud att stanna eller parkera	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon inom område som enligt detaljplan är park, plantering, friluftsområde eller liknande område, eller på refug eller mittskiljeremsa	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon inom område med förbud att parkera	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon på plats med förbud att parkera	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon på vändplats med förbud att parkera	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 1 timme	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 15 minuter	500	500	500	0	0%

Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 2 timmar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 24 timmar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 30 minuter	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 4 timmar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 48 timmar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid i område med parkering tillåten längst 5 minuter	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon på avgiftsbelagd plats utan att visa att avgift eller motsvarande är betald	500	500	500	0	0%

Avgift: Boendeparkering

Giltighetstid: tillsvidare

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
	Boendeparkeringsområde Höganäs	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
		3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
		år	4 400	4 400	4 400	0	0%
	Boendeparkeringsområde Bellman	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
		3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
		år	4 400	4 400	4 400	0	0%
	Boendeparkeringsområde Fålhagen	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
		3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
		år	4 400	4 400	4 400	0	0%
	Boendeparkeringsområde Luthagen	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
		3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
		år	4 400	4 400	4 400	0	0%
	Boendeparkeringsområde Svartbäcken	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
		3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
		år	4 400	4 400	4 400	0	0%
	Boendeparkeringsområde Tuna backar	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
		3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
		år	4 400	4 400	4 400	0	0%
	Boendeparkeringsområde Universitetsområdet	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
		3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
		år	4 400	4 400	4 400	0	0%

Avgift: Flytt av fordon

Giltighetstid: Justeras enligt avtal

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
	Transport till uppställningsplats	per fordon		1 494	1 494	0	0%
	Transport till skrot	per fordon		1 250	1 250	0	0%
	Kortflytt	per fordon		781	781	0	0%

Avgift: Upplåtelse street food

Taxan för 2019 justeras mot KPI för oktobermånad 2018

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
	Maj - Oktober	per månad		2 500	2 543	43	2%
	November - April	per månad		1 000	1 017	17	2%

Avgift: Färdtjänst inom Uppsala kommun och Arlanda

Giltighetstid tills vidare

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Färdtjänst							
	1 zon samåkning	per resa	40	40	40	0	0%
	1 zon ensamåkning	per resa	80	80	80	0	0%
	2 zoner samåkning	per resa	80	80	80	0	0%
	2 zoner ensamåkning	per resa	160	160	160	0	0%
	Till eller från Arlanda samåkning	per resa	150	150	150	0	0%
	Till eller från Arlanda ensamåkning	per resa	300	300	300	0	0%

Avgift: Månadskort färdtjänst

Giltighetstid tills vidare

Justeras årligen mot UL:s prislista för kollektivtrafiken. Arbetsresor zon 1 gäller tills vidare

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Arbetsresor							
	zon 1	per månad	525	525	615	90	17%
	zon 2	per månad	750	750	840	90	12%
	Till och från Stockholm	per månad	1 450	1 450	1 600	150	10%
Studieresor							
	zon 1	per månad	525	525	560	35	7%
	zon 2	per månad	750	750	560	-190	-25%
	Till och från Stockholm	per månad	1 450	1 450	1 060	-390	-27%

Avgift: Riksfärdtjänst

Giltighetstid tillsvidare

SFS nr: 1993:1145

Näringsdepartementet RST

Ändrad tom SFS 1997:782

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Riksfärdtjänst, avstånd i km							
	0-100	tom 25 år	73	73	73	0	0%
		26 år och uppåt	105	105	105	0	0%
	101-125	tom 25 år	91	91	91	0	0%
		26 år och uppåt	130	130	130	0	0%
	126-150	tom 25 år	115	115	115	0	0%
		26 år och uppåt	165	165	165	0	0%
	151-175	tom 25 år	136	136	136	0	0%
		26 år och uppåt	195	195	195	0	0%
	176-200	tom 25 år	154	154	154	0	0%
		26 år och uppåt	220	220	220	0	0%
	201-225	tom 25 år	178	178	178	0	0%
		26 år och uppåt	255	255	255	0	0%
	226-250	tom 25 år	192	192	192	0	0%
		26 år och uppåt	275	275	275	0	0%
	251-275	tom 25 år	210	210	210	0	0%
		26 år och uppåt	300	300	300	0	0%
	276-300	tom 25 år	224	224	224	0	0%
		26 år och uppåt	320	320	320	0	0%
	301-350	tom 25 år	259	259	259	0	0%
		26 år och uppåt	370	370	370	0	0%
	351-400	tom 25 år	294	294	294	0	0%
		26 år och uppåt	420	420	420	0	0%
	401-450	tom 25 år	318	318	318	0	0%
		26 år och uppåt	455	455	455	0	0%
	451-500	tom 25 år	336	336	336	0	0%
		26 år och uppåt	480	480	480	0	0%
	501-600	tom 25 år	374	374	374	0	0%
		26 år och uppåt	535	535	535	0	0%
	601-750	tom 25 år	420	420	420	0	0%
		26 år och uppåt	600	600	600	0	0%
	751-1000	tom 25 år	458	458	458	0	0%
		26 år och uppåt	655	655	655	0	0%
	1001-1250	tom 25 år	476	476	476	0	0%
		26 år och uppåt	680	680	680	0	0%
	1251-1500	tom 25 år	490	490	490	0	0%
		26 år och uppåt	700	700	700	0	0%
	Över 1501	tom 25 år	528	528	528	0	0%
		26 år och uppåt	755	755	755	0	0%

Resenärer under 26 år och studerande som innehar Centrala studiestödsnämndens rabattkort eller något av studentkårernas studentkort som Mecenat och studentkortet betalar endast 70% av avgiften.

Avgift: Fritidsodling

Taxan justeras mot KPI för oktobermånad

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Fritidsodling							
	Odlingslotter GSN mark	kr/kvm per koloniområde		Tidigare pe uthyrd lott	0,5	0,5	100%
	Stadsodling	kr/kvm per koloniområde		Tidigare pe uthyrd lott	0	0	0%

Avgift: Tomrör

Taxan justeras mot KPI för oktobermånad

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Tomrör							
	50 mm	kr/m			200	200	100%
	110 mm	kr/m			250	250	100%
	Tillkommande kostnad för rör förlagda i gatumark eller torg	kr/m			300	300	100%

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Taxa för tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens områden framgår i föreskriften (nästkommande sida) ”Uppsala kommuns taxa inom miljöbalkens och strålskyddslagens områden” med tillhörande taxebilaga 1 och 2. Timtaxa enligt miljöbalken framgår i tabellen nedan, medan föreskriftens taxebilaga 1 och 2 anger ärendena och antalet tillsynstimmar taxan omfattar.

Avgift: enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, alkohollagen, tobakslagen, lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare samt lagen om vissa receptfria läkemedel och Lantmäteri

Gäller från den 1 januari 2019.

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017	TAXA 2018	TAXA 2019	FÖRÄNDRING	FÖRÄNDRING
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR	PROCENT
Taxa enligt miljöbalken*	Timme	1 085	1 150	1 150	0	0%
*I föreskriften "Uppsala kommuns taxa inom miljöbalkens och strålskyddslagens områden" med tillhörande taxebilaga 1 och 2 framgår ärendena och antalet tillsynstimmar som timtaxan omfattar.						
Taxa enligt livsmedelslagstiftningen	Timme	1 080	1 150	1 150	0	0%
Extra kontroll livsmedel	Timme	1 030	1 080	1 080	0	0%
Avgifter enligt alkohollagen						
Ansökan om stadigvarande serveringstillstånd	Per tillfälle	10 000	10 000	12 000	2 000	20%
Ansökan om ändring i stadigvarande serv.tillstånd	Per tillfälle	3 000	3 000	3 000	0	0%
Ansökan om tillfällig ändring i stadigvarande serv.tillstånd	Per tillfälle	2 000	2 000	2 000	0	0%
Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd	Per dag/maxavgift	2000/4000	2000/4000	3 000/4 000	1 000/0	50%/0%
Ansökan om tillfälligt tillstånd till slutet sällskap	Per tillfälle	800	800	800	0	0%
Tillsynsavgift efter en trappstegsmodell efter hur mycket alkohol som köpts in/maxavgift	Per år	6000/22000	6000/22000	6 000/40 000	0-18 000	0%/82%
Tillsynsavgift stadigvarande serveringstillstånd med en total omsättning mindre än 100 000 kr	Per år	2 000	2 000	2 000	0	0%
Gemensam serveringsyta	Per tillfälle	0	0	3 000	3 000	100%
Kunskapsprov (3 försök enligt alkohollagen)	Ingår i ansökn.avgift	0	0	0	0	0%
Ny ansökan då godkänt kunskapsprov ej klarats	Per tillfälle	0	0	3 000	3 000	100%
Sökande i annan kommun som gör prov här	Per prov	0	0	1 500	1 500	100%
Tillägg tillsynsavgift för cateringstillstånd	Per år	0	0	1 000	1 000	100%
Tillägg tillsynsavgift för sena serveringstider efter kl 01:00	Per år/timme	0	0	1 000-2 000	1 000-2 000	100%
Försenad restaurangrapport	Per år	0	0	1 000	1 000	100%
Ej inkommen restaurangrapport (underlag för tillsynsavg)	Per år	22 000	22 000	40 000	18 000	82%
Tillsynsavgifter för försäljning E-cigaretter, folköl och receptfria läkemedel						
E-cigaretter	Per år	0**	1 500	1 500	0	0%
**Ingen tillsynsavgift togs ut under 2017 på grund av avsaknad av regelverk från berörda myndigheter.						
Folköl	Per år	1 000	1 000	1 000	0	0%
Receptfria läkemedel	Per år	1 500	1 500	1 500	0	0%
Avgifter för försäljning tobak						
Tobak	Per år	1 500	1 500	1 500	0	0%
Lantmäteri						
Biträdande handläggare	Timme	850	900	900	0	0%
Förrättningslantmätare	Timme	1 300	1 350	1 350	0	0%
Särskild expertkompetens	Timme	1 300	1 650	1 650	0	0%

Uppsala kommuns taxa inom miljöbalkens och strålskyddslagens områden

Beslutad av kommunfullmäktige den 11 december 2018

Läsanvisning

Taxan består av fyra delar:

- Föreskrifter för Uppsala kommuns taxa inom miljöbalkens område
- Föreskrifter för Uppsala kommuns taxa enligt strålskyddslagen
- Taxebilaga 1, där avgiften eller grunden för avgiftsuttaget anges för olika ärenden och verksamheter.
- Taxebilaga 2, där antal tillsynstimmar anges för miljöfarliga verksamheter och hälsoskyddsverksamheter som är föremål för regelbunden tillsyn.

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2019. I ärenden som rör tillstånd, anmälningar och dispenser tillämpas taxan på ärenden som kommer in efter denna dag.

Innehållsförteckning

Läsanvisning	23
Föreskrifter Uppsala kommuns taxa inom miljöbalkens område	25
Inledande bestämmelser	25
Tiptaxa	25
Avgifter för prövning.....	26
Avgifter med anledning av anmälan	27
Avgift för tillsyn i övrigt.....	27
Nedsättning av avgift m.m.	28
Avgiftens erläggande	28
Verkställighet m.m.....	28
Föreskrifter Uppsala kommuns taxa inom strålskyddslagens område.....	29
Inledande bestämmelser	29
Tiptaxa	29
Avgift med anledning av anmälan	30
Avgift för tillsyn i övrigt.....	30
Nedsättning av avgift m.m.	31
Avgiftens erläggande	31
Verkställighet m.m.....	31

Taxebilaga 1. Avgifter för olika ärendetyper

Taxebilaga 2. Avgiftsklasser för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamheter

Föreskrifter Uppsala kommuns taxa inom miljöbalkens område

Enligt 27 kap. 1 § miljöbalken får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för den prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt med anledning av EU-förordningar inom denna balks tillämpningsområde när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Uppsala kommuns kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller med anledning av EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde, bl.a. vad gäller naturvård- och kulturvård, skydd av områden, miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, vattenverksamhet, skötsel av jordbruksmark, kemiska produkter, kosmetiska produkter och biotekniska organismer, samt avfall och producentansvar.

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till kommunen utgå bl.a. enligt 26 kap. 22 § miljöbalken för undersökningskostnader m.m. och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.

2 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag,
2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd, och
3. Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn i övrigt.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

1. Tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig obefogat och inte kräver utredning,
2. Handläggning som sker med anledning av att beslut fattade av miljö- och hälsoskydds-nämnden enligt miljöbalken, bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller EU-förordningar inom miljöbalkens område överklagas,
3. Upprättande av ansökan om utdömande av vite.

4 § Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkande av avgiften fattas av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

5 § Enligt 27 kap. 3 § miljöbalken är alla som är skyldiga att betala avgift enligt denna taxa eller enligt 26 kap. 22 § miljöbalken skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.

Timtaxa

6 § Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan den avgift som kommunfullmäktige bestämt i kronor per hel timme handläggningstid och som är gällande vid den tidpunkt som handläggning sker.

Avgiftsuttag sker

- i förhållande till den handläggningstid som i taxan bestämts för ärendet (fast avgift)
- i förhållande till den årliga handläggningstid som anläggningen eller verksamheten tilldelats (årlig tillsynsavgift)

- i förhållande till den faktiskt nedlagda handläggningstiden i det enskilda ärendet (timavgift), och
- enligt de andra grunder som anges i taxan.

7 § I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid miljö- och hälsoskyddsnämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut.

Timavgift tas ut för nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

8 § Miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja den enligt 6 § fastställda timtaxan med en procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring fördelat på en kombination av konsumentprisindex (till en del av 25 %) och lönekostnadsindex (till en del av 75 %) räknat fram till 1 oktober före avgiftsåret. Basår för indexuppräkningsår är oktober månad 2017.

Avgifter för prövning

9 § Avgift för prövning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas i form av *fast avgift* genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga 1 multipliceras med timtaxan eller i form av *timavgift* genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1.

Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökningen avser.

10 § Om det i beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av miljö- och hälsoskyddsnämnden, ingår kostnaden för en sådan besiktning i den fasta avgiften. Kan anordningen därvid inte godkännas, varför besiktning måste ske vid ytterligare tillfälle, tas timavgift ut för miljö- och hälsoskyddsnämndens kostnader med anledning av den tillkommande handläggningstiden.

11 § Avgift för prövning ska erläggas av sökanden.

12 § Avgift för prövning ska erläggas även om ansökan avslås eller avvisas. Avgift tas inte ut för en ansökan som återkallats innan handläggningen har påbörjats.

13 § I ärenden om ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av kommunen är sökanden i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av kommunen och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärenden om tillstånd, dispens eller undantag enligt 7 kap. miljöbalken eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

14 § Utöver avgift för prövning, kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som prövningen avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgifter med anledning av anmälan

15 § Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av fast avgift genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga 1 multipliceras med timtaxan eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1.

Avgift med anledning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser. Avgift tas inte ut för en anmälan som återkallas innan handläggningen har påbörjats.

16 § Avgift för handläggning av anmälan ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet med beteckningen C i miljöprövningsförfordningen (2013:251) och 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är denne i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärendet. Avgift tas inte ut för en anmälan som återkallats innan handläggningen har påbörjats.

17 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift för tillsyn i övrigt

18 § För återkommande tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet eller hälsoskyddsverksamhet som anges i taxebilaga 2 ska betalas en *årlig tillsynsavgift* som baseras på den tillsynstid som miljö- och hälsoskyddsnämnden tilldelar anläggningen eller verksamheten. Den årliga tillsynsavgiften beräknas genom att tilldelad tillsynstid multipliceras med timtaxan.

18 a § För verksamheter som, i taxebilaga 2, har en kod med beteckningen –i och som i och med detta omfattas av bestämmelserna i industriutsläppsförordningen (2013:250) tas en tilläggsavgift ut om 20 timmar per kod från och med året efter att slutsatser om bästa tillgängliga teknik har offentliggjorts för verksamheten i enlighet med 2 kap. 1 § industriutsläppsförordningen.

18 b § För verksamheter som omfattas av fast årlig tillsynsavgift får miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta om extra tillsynsavgift. Denna avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften och denna tillsyn är föranledd av att myndigheten vid ordinarie tillsyn har konstaterat brister och avvikelser som kräver extra tillsynstid eller som medfört föreläggande eller förbud eller av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte följer förelägganden eller förbud eller är föranledd av annan påverkan i större omfattning.

Extra tillsynstid beräknas som timavgift enligt 7 § och ska betalas i efterskott av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

19 § Avgifter för tillsyn i övrigt ska betalas i form av *timavgift* genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1.

20 § För verksamhet som tillståndsprövs ska avgiften bestämmas med utgångspunkt från vad som föreskrivs i tillståndsbeslutet om tillåten produktionsvolym eller motsvarande.

20 a § Om en fabrik, anläggning eller annan inrättning omfattar flera miljöfarliga verksamheter eller hälsoskyddsverksamheter enligt taxebilaga 2 ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för de övriga verksamheterna.

21 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om tillstånd till verksamheten har meddelats eller anmälan skett - eller i de fall tillstånd eller anmälan inte krävs - verksamheten har påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan och som inte ingår i avgift för prövning eller för handläggning av anmälan, tas timavgift ut. Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

22 § Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärd som föranleder avgiften. För tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken, ska tillsynsavgiften betalas av den som enligt 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Nedsättning av avgift m.m.

23 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift i ett enskilt fall enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

Om det för en särskild grupp av ärenden, med hänsyn till nya omständigheter eller ny teknik, visar sig att tidsåtgången för handläggning kan minskas generellt, får miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta om en generell nedsättning eller efterskänkning av avgiften för den typen av ärenden.

24 § Om det för enklare tillsynsinsatser som riktas mot en större grupp av objekt är mer ändamålsenligt, får timavgift ersättas med en i förväg bestämd schablonavgift per objekt som inte överstiger 2 timmar. De sammanlagt uttagna schablonavgifterna ska motsvara tidsåtgången för hela insatsen.

Avgiftens erläggande

24 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Uppsala kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i räkning.

Verkställighet m.m.

25 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att kommunal nämnds beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

26 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att kommunal nämnd får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.

27 § Enligt 19 kap. 1 § miljöbalken överklagas kommunal nämnds beslut om avgift hos länsstyrelsen.

Föreskrifter Uppsala kommuns taxa inom strålskyddslagens område

Enligt 8 kap. 14 § strålskyddsförordningen (2018:506) i förening med 10 kap. 4 § strålskyddslagen (2018:396), får en kommun meddela föreskrifter om avgifter för den tillsyn som den kommunala nämnden utövar.

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Uppsala kommuns kostnader för anmälningar och tillsyn enligt strålskyddslagen, strålskyddsförordningen och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

2 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd, och
2. Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn i övrigt.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

1. Tillsyn som sker med anledning av klagomål som är obefogat och inte kräver utredning,
2. Handläggning som sker med anledning av att beslut fattade av miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt strålskyddslagen eller bestämmelser meddelade med stöd av lagen överklagas,
3. Upprättande av ansökan om utdömmande av vite.

4 § Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkande av avgiften fattas av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och andra omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskännas.

5 § Enligt 8 kap. 4 § strålskyddslagen ska den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av lagen eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen på begäran av tillsynsmyndigheten lämna de upplysningar och tillhandahålla de handlingar som behövs för tillsynen.

Timtaxa

6 § Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan den avgift som kommunfullmäktige bestämt i kronor per hel timme handläggningstid och som är gällande vid den tidpunkt som handläggning sker.

Avgiftsuttag sker

- i förhållande till den handläggningstid som i taxan bestämts för ärendet (fast avgift)
- i förhållande till den årliga handläggningstid som anläggningen eller verksamheten tilldelats (årlig tillsynsavgift)
- i förhållande till den faktiskt nedlagda handläggningstiden i det enskilda ärendet (timavgift), och
- enligt de andra grunder som anges i taxan.

7 § I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid miljö- och hälsoskyddsnämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med

parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut.

Timavgift tas ut för nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

8 § Miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja den enligt 6 § fastställda timtaxan med en procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring fördelat på en kombination av konsumentprisindex (till en del av 25 %) och lönekostnadsindex (till en del av 75 %) räknat fram till 1 oktober före avgiftsåret. Basmånad för indexuppräkningsindex är oktober månad 2017.

Avgift med anledning av anmälan

9 § Av 10 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar, SSMFS 2012:5), framgår att den som bedriver verksamhet i vilken kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten ska anmäla verksamheten till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Avgift ska erläggas av den som bedriver denna anmälningspliktiga verksamhet.

Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

Avgift med anledning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser. Avgift tas inte ut om anmälan återtas innan handläggning påbörjas.

10 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift för tillsyn i övrigt

11 § För återkommande tillsyn över sådan verksamhet som avses i 9 § betalas en årlig tillsynsavgift som baseras på en tillsynstid på två timmar per år. Den årliga tillsynsavgiften beräknas genom att tilldelad tillsynstid multipliceras med timtaxan.

12 § För verksamheter som omfattas av fast årlig tillsynsavgift får miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta om extra tillsynsavgift. Denna avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften och denna tillsyn är föranledd av att myndigheten vid ordinarie tillsyn har konstaterat brister och avvikelser som kräver extra tillsynstid eller som medfört föreläggande eller förbud eller av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte följer förelägganden eller förbud eller är föranledd av annan påverkan i större omfattning.

Extra tillsynstid beräknas som timavgift enligt 7 § och ska betalas i efterskott av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

13 § Avgifter för tillsyn i övrigt ska betalas i form av *timavgift* genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

14 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om anmälan skett - eller i de fall anmälan inte krävs - verksamheten har påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan och som inte ingår i avgift för handläggning av anmälan, tas timavgift ut. Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

15 § Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärd som föranleder avgiften.

Nedsättning av avgift m.m.

16 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift i ett enskilt fall enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

Om det för en särskild grupp av ärenden, med hänsyn till nya omständigheter eller ny teknik, visar sig att tidsåtgången för handläggning kan minskas generellt, får miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta om en generell nedsättning eller efterskänkning av avgiften för den typen av ärenden.

17 § Om det för enklare tillsynsinsatser som riktas mot en större grupp av objekt är mer ändamålsenligt, får timavgift ersättas med en i förväg bestämd schablonavgift per objekt som inte överstiger 2 timmar. De sammanlagt uttagna schablonavgifterna ska motsvara tidsåtgången för hela insatsen.

Avgiftens erläggande

18 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Uppsala kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i räkning.

Verkställighet m.m.

19 § Av 10 kap. 3 § strålskyddslagen framgår att beslut enligt den lagen ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

20 § Av 10 kap. 2 § strålskyddslagen följer att beslut om avgift kan överklagas till förvaltningsrätten.

Taxebilaga 1 - Avgifter för olika ärendetyper

ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER ENLIGT 2 KAP MILJÖBALKEN		AVGIFT
Tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler (2 kap 2-5 §§) efterlevs		Timavgift i de fall tillsynen inte ingår i den årliga tillsynsavgiften enl. taxebilaga 2
SKYDD AV OMRÅDEN ENLIGT 7 KAP MILJÖBALKEN		AVGIFT
STRANDSKYDD		
Prövning		
Ansökan om dispens från strandskydd. Ärende av mindre omfattning, t.ex. åtgärder inom tidigare beslutad tomtplats.		5 h
Ansökan om dispens från strandskydd. Mer omfattande ärende som kräver platsbesök mm.		8 h
Tillsyn		
Tillsyn av fastigheter inom strandskyddat område.		Timavgift
NATURRESERVAT OCH NATURMINNE		
Prövning		
Ansökan om tillstånd till verksamhet eller åtgärd enligt föreskrifter för naturreservaten.		Timavgift
Ansökan om dispens till verksamhet eller åtgärd enligt föreskrifter för naturreservaten.		Timavgift
Tillsyn		
Tillsyn av naturreservat och naturminnen.		Timavgift
Tillsyn i övrigt som gäller skydd av områden, djur- och växtarter, naturmiljön i övrigt, vilthägn eller allemansrätten.		Timavgift
VATTENSKYDD SOMRÅDEN		
Anmälan		
Handläggning av anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom vattenskyddsområde som kräver anmälan enligt föreskrifter för vattenskyddsområdet		Timavgift
MILJÖFARLIG VERKSAMHET ENLIGT 9 KAP MILJÖBALKEN		AVGIFT
SMÅ AVLOPP		
Prövning		
Prövning av ansökan om inrättande av avloppsanläggning eller anslutning av vattentoalett till anläggning som tidigare inte har vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.		
Ansökan om tillstånd för avlopp med utsläpp till sluten tank.		4 h
Ansökan om tillstånd till en avloppsanläggning dimensionerad för ett hushåll med avloppsutsläpp till mark eller vatten.		7 h
Anslutning av avloppsvatten från ett hushåll till en befintlig avloppsanläggning som inte är sluten tank.		2 h
Ansökan om en gemensam tillståndspliktig avloppsanläggning för flera fastigheter som är dimensionerad för 6-25 personekvivalenter.		8 h
Ansökan om en gemensam tillståndspliktig avloppsanläggning dimensionerad för 26-200 personekvivalenter.		9 h
Ansökan om avloppsanläggning utan vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd för enskilt hushåll där tillstånd krävs enligt föreskrifter om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd i Uppsala kommun.		5 h
Ansökan om en sluten tank för vattentoalett i kombination med ansökan om tillstånd		7 h

för avloppsanläggning för bad-, disk- och tvättvatten med utsläpp till mark eller vatten där tillstånd krävs.	
Ändringar av tillstånd t ex. förnya tillstånd som har gått ut eller skriftlig ändring av ett nytt tillstånd pga. byte till likvärdig avloppsteknik.	Timavgift
Anmälan	
Anmälan om avloppsanläggning utan vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd för enskilt hushåll.	4 h
Anmälan om avloppsanläggning utan vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd för dagvatten eller annat avloppsvatten än bad-, disk- och tvättvatten från hushåll.	Timavgift
Ändring av avloppsanläggning utan vattentoalett enligt 14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	Timavgift
Tillsyn	
Tillsyn små avlopp upp till 25 personekvivalenter.	Timavgift
Tillsyn små avlopp som är markbaserade och större än 25 personekvivalenter.	Timavgift
Tillsyn små avlopp större än 25 personekvivalenter som inte är markbaserade.	Årlig tillsynsavgift enlig taxebilaga 2
VÄRMEPUMPAR	
Prövning	
Prövning av ansökan att inrätta värmepumpsanläggning i grundvattenskyddsområde för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten avseende:	
Berg- eller ytjordvärmepump för 1-2 hushåll	2,5 h
Övriga anläggningar.	Timavgift
Anmälan	
Anmälan avseende inrättande av värmepumpsanläggning utanför vattenskyddsområde för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten enligt 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd avseende:	
Berg- eller ytjordvärmepump för 1-2 hushåll.	2 h
Övriga anläggningar.	Timavgift
ÖVRIGT	
Anmälan	
Anmälningspliktig verksamhet enligt 1 kap 10 § Miljöprövningsförordningen (2013:251).	Timavgift
Ändring av anmälningspliktig verksamhet enligt 1 kap 10§ Miljöprövningsförordningen (2013:251).	Timavgift
Tillsyn	
Miljöfarlig verksamhet i övrigt inklusive jordbruk enligt 12 kap. miljöbalken.	Timavgift
Återkommande tillsyn över miljöfarlig verksamhet enligt förteckning i taxebilaga 2.	Årlig tillsynsavgift enl. taxebilaga 2
HÄLSOSKYDD ENLIGT 9 KAP MILJÖBALKEN	AVGIFT
DJUR	
Prövning	
Ansökan om att hålla vissa djur inom område med detaljplan enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet:	
Nötkreatur, häst, get, får eller svin	Timavgift
Pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur	Timavgift
Giftig orm	Timavgift
TORRTOALET	
Anmälan om att inrätta annat slag av toalett än vattentoalett t e x mulltoalett eller	Timavgift

förbränningstoilet	
VERKSAMHETER	
Anmälan Anmälan enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om att driva eller arrangera:	
Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygieniska behandlingar som innebär risk för blodsmitta på grund av användningen av skalpeller, akupunktur nålar, piercingsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg.	Timavgift
Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många	Timavgift
Förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, specialskola, sameskola eller internationell skola.	8 h
Tillsyn	
Provtagning av badvatten vid anläggning eller strandbad som är upplåtet för allmänheten eller annars utnyttjas av många enligt Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten (HVMFS 2012:14).	1 h/provtagningstillfälle + kostnad för analys (inkl. frakt och transport)
Provtagning av legionella	Timavgift + kostnad för analys (inkl. frakt och transport)
Återkommande tillsyn över hälsoskyddsverksamhet enligt förteckning i taxebilaga 2.	Årlig tillsynsavgift eller timavgift enligt Taxebilaga 2
Tillsyn av mobila anläggningar med verksamhet enligt 38 och 45 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd med hemvist i Uppsala kommun (värdkommun)	Årlig tillsynsavgift enligt Taxebilaga 2
Tillsyn av mobila anläggningar med verksamhet enligt 38 och 45 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd med hemvist i annan kommun (gästkommun)	Timavgift
ÖVRIGT	
Prövning	
Annan prövning av frågor om tillstånd eller dispenser enligt lokala föreskrifter meddelade av Uppsala kommun enligt 40§ Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	Timavgift
Tillsyn	
Verksamhet som berörs av föreskrifter som meddelats enligt 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	Timavgift
Övrig tillsyn av hälsoskydd.	Timavgift
MILJÖSKADOR ENLIGT 10 KAP. MILJÖBALKEN	AVGIFT
Anmälan	
Avhjälpandeåtgärd med anledning av en föroreningsskada i ett mark- eller vattenområde, grundvatten eller byggnad eller en anläggning enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	Timavgift
Handläggning enligt 10 kap. 11 - 13 §§ miljöbalken med anledning av underrättelse från verksamhetsutövare.	Timavgift
Tillsyn	
Tillsyn i övrigt av mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar samt allvarliga miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken	Timavgift

VATTENVERKSAMHET ENLIGT 11 KAP. MILJÖBALKEN	AVGIFT
Prövning	
Inrätta grundvattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken.	Timavgift
Anmälan	
Befintlig vattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken.	Timavgift
JORDBRUK OCH ANNAN VERKSAMHET ENLIGT 12 KAP MILJÖBALKEN	AVGIFT
Anmälan	Timavgift
Handläggning av anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.	
Tillsyn	Timavgift
Tillsyn i övrigt av jordbruk och annan verksamhet.	
KEMISKA PRODUKTER ENLIGT 14 KAP MILJÖBALKEN	AVGIFT
VÄXTSKYDDSMEDEL OCH BIOCIDPRODUKTER	
Prövning	
Prövning av ansökan enligt 40 § Förordning om bekämpningsmedel (SFS 2014:425).	Timavgift
Prövning av ansökan enligt 6 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2) inom vattenskyddsområde.	Timavgift
Anmälan	
Handläggning av anmälan enligt 41 § Förordning om bekämpningsmedel (SFS 2014:425).	Timavgift
Krav på försiktighetsmått eller skyddsåtgärd i samband med spridning av biocidprodukter 4 kap § 2 (NFS 2015:3) och 26 kap. 9 § miljöbalken (SFS 1998:808).	Timavgift
CISTERNER	
Anmälan	
Att ta cistern ur bruk enligt 6 kap 1§ Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor.	1 h
Information och registrering	
Handläggning av information enligt 3 kap. 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor:	
Installera cistern eller påbörja hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor enligt 1 kap. 1 § <i>utanför</i> vattenskyddsområde.	2 h
Installera cistern eller påbörja hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor enligt 1 kap. 1 § <i>inom</i> vattenskyddsområde.	3 h
Registrering och granskning på utförda periodiska kontroller.	1 h
Tillsyn	
Uppföljande tillsyn med anledning av brister som framkommit i periodisk kontroll som lämnats in i enlighet med 3 kap. 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS2017:05) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.	Timavgift
VÄXTHUSGASER	
Information och registrering	
Handläggning av information enligt 14 § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser (f-gaser).	1 h
Återkommande registrering och kontroll av inlämnad kontrollrapport enligt 15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser:	
Installerade mängder f-gaser från 14 ton men mindre än 50 ton koldioxidekvivalenter.	1 h

Installerade mängder f-gaser från 50 ton men mindre än 500 ton koldioxidekvivalenter.	1,5 h
Installerade mängder f-gaser från 500 ton koldioxidekvivalenter.	2 h
Tillsyn	
Återkommande tillsyn av anläggningar som omfattas av förordning (2016:1129) om ozonnedbrytande ämnen.	Timavgift
Återkommande övrig tillsyn av anläggningar som ska lämna rapport enligt 15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser.	Timavgift
ÖVRIGT	
Tillsyn	
Tillsyn i övrigt av kemiska produkter, biotekniska organismer, kemikalier i varor och kosmetiska produkter.	Timavgift
AVFALL OCH PRODUCENTANSVAR ENLIGT 15 KAP. MILJÖBALKEN	AVGIFT
SLAM OCH LATRIN	
Prövning	
Prövning av ansökan enligt Uppsala kommuns renhållningsföreskrifter.	
Glesare hämtning av slam från slamavskiljare.	Timavgift
Tömning och spridning av slam från slamavskiljare och reningsverk på egen jordbruksmark.	Timavgift
Anmälan	
Handläggning av anmälan enligt Uppsala kommuns renhållningsföreskrifter.	
Kompostering av latrin samt spridning av latrin.	Timavgift
Kompostering och spridning av slam från slamavskiljare och reningsverk på egen fastighet.	Timavgift
Handläggning av övriga anmälningar gällande latrin och slam.	Timavgift
HUSHÅLLSAVFALL	
Prövning	
Uppehåll i hämtning av hushållsavfall.	0,5 h
Total befrielse om hämtning av hushållsavfall.	Timavgift
Prövning av övriga ansökningar enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering eller 15 kap. 18 § tredje och fjärde styckena miljöbalken.	Timavgift
Anmälan	
Handläggning av anmälan om egen kompostering av matavfall från ett till fem hushåll.	0,5 h
Tömning och spridning av kalkfiltermaterial från fosforfällor.	Timavgift
Handläggning av övriga anmälningar gällande hushållsavfall.	Timavgift
ÖVRIGT	
Tillsyn	
Återkommande tillsyn över transportörer av farligt avfall med tillstånd enligt 36 eller 37 §§ avfallsförordningen (2011:927).	Timavgift
Tillsyn i övrigt av avfallshantering och producentansvar.	Timavgift
UPPDRAGSVERKSAMHET	AVGIFT
Vattenprovtagning, bullermätning eller liknande på uppdrag av enskild eller företag. Förutom timavgiften tas ersättning ut för att täcka kostnader för resor, analyser och transporter.	Gällande timavgift med tillägg av moms
Föreläsning inklusive restid och förberedelseid.	Gällande timavgift med tillägg av moms

Taxebilaga 2, Avgiftsklasser för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamheter

Följande förkortningar används i tabellen:

MPF= Miljöprövningsförförordning (2013:251)

VK/KK= Verksamhetskod/Klassningskod

Antal tillsynstimmor

PN= Prövningsnivå

A och **B**= tillståndsplikt **C**= anmälningsplikt **U**= utan prövnings-/anmälningsplikt

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				JORDBRUK
				Djurhållning
2 kap 1 §	1.10-i	12	B	Anläggning för djurhållning med 1. mer än 40 000 platser för fjäderfä, 2. mer än 2 000 platser för växande grisar som är tyngre än 30 kilogram och avsedda för produktion, eller 3. mer än 750 platser för sugor.
2 kap 2 §	1.11	9	B	Anläggning med stadigvarande djurhållning av nötkreatur, hästar eller minkar med mer än 400 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, eller 5. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
2 kap 3 §	1.20		C	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko, inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. tre suggor eller betäckta gyltor, inklusive smågrisar upp till tolv veckors ålder, 5. tio slaktsvin, obetäckta gyltor eller avelsgaltar, tolv veckor eller äldre, 6. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, 7. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar, 8. etthundra kaniner, 9. etthundra värphöns eller kycklingmödrar, sexton veckor eller äldre, 10. tvåhundra unghöns upp till sexton veckors ålder, 11. tvåhundra slaktkycklingar, 12. etthundra kalkoner, gäss eller ankor, inklusive kycklingar och ungar upp till en veckas ålder, 13. femton strutsfåglar av arterna struts, emu eller nandu, inklusive kycklingar upp till en veckas ålder, 14. tio får eller getter, sex månader eller äldre, 15. fyrtio lamm eller killingar upp till sex månaders ålder, eller 16. i fråga om andra djurarter, det antal djur som har en årlig sammanlagd utsöndring motsvarande 100 kilogram kväve eller 13 kilogram fosfor i färsk träck eller urin. Vid beräkningen av antalet djur enligt första stycket 16 ska det alternativ av kväve eller fosfor väljas som ger det lägsta antalet djur. Anmälningssplikten gäller inte 1. renskötsel, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §. - Mer än 200 djurenheter - Mer än 100 djurenheter
-	1.2001	6 4	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året) men högst 100 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses samma som under 1.20. Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
-	1.2002	T	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med minst 2 men högst 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året), dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses samma som under 1.20. Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
				Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion
2 kap 4 §	1.30	6	C	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
				Odling
-	1.3001	4	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 5000 kvadratmeter.
-	1.3002	2	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns-timmar	PN	Beskrivning
				större än 2000 men högst 5000 kvadratmeter.
-	1.3003	2	U	Anläggning för torkning av gödsel.
-	1.3004	2	U	Odling av jordbruksmark som är större än 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
-	1.3005	T	U	Odling av jordbruksmark som är större än 10 hektar men högst 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
-	1.3006	2	U	Fruktodling med en odlingsyta som är större än 1 hektar.
				FISKODLING OCH ÖVERVINTRING AV FISK
3 kap 1 §	5.10	12	B	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 40 ton foder förbrukas per kalenderår.
3 kap 2 §	5.20	4	C	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	5.2001	T	U	Fiskodling eller övervintring av fisk där högst 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår.
				UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT
				Berg, naturgrus och andra jordarter
4 kap 1 §	10.10	40	B	Täkt av torv med ett verksamhetsområde som är större än 150 hektar, om verksamheten inte endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
-	10.1001	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (torv) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 2 §	10.11	72	B	Täkt av berg med ett verksamhetsområde som är större än 25 hektar, om verksamheten inte endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 3 §	10.20	12	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
-	10.2001	8	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är större än 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är större än 800 ton per kalenderår.
-	10.2002	T	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är högst 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är högst 800 ton per kalenderår.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
-	10.2003	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (berg, naturgrus eller andra jordarter) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att tåkten är avslutad.
4 kap 4 §	10.30	8	C	Tåkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd naturgrus.
-	10.3001	4	U	Tåkt för markinnehavarens husbehov av högst 10 000 ton naturgrus (totalt uttagen mängd).
4 kap 5 §	10.40	4	C	Tåkt för markinnehavarens husbehov av 1. mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd berg, 2. torv med ett verksamhetsområde större än 5 hektar, eller 3. mer än 50 000 kubikmeter totalt uttagen mängd torv. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten 2. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	10.4001	T	U	Tåkt för markinnehavarens husbehov av 1. högst 10 000 ton berg (totalt uttagen mängd), 2. torv med ett verksamhetsområde på högst 5 hektar, eller 3. högst 50 000 kubikmeter torv (totalt uttagen mängd).
4 kap 6 §	10.50	T	C	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter 1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
-	10.5001	T	U	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under högst trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
4 kap 7 §	10.60	6	C	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på mer än 500 ton torv per kalenderår.
-	10.6001	2	U	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på högst 500 ton torv per kalenderår.
				Råpetroleum, naturgas och kol
4 kap 8 §	11.10	24	A	Utvinning av råolja eller naturgas inom de fjällområden som anges i 4 kap. 5 § miljöbalken.
4 kap 9 §	11.20	12	B	Utvinning av råolja eller naturgas inom andra områden än de som avses i 8 §.
4 kap 10 §	11.30	8	C	Industriell tillverkning av briketter av kol eller brunkol.
				Malm och mineral
4 kap 11 §	13.10		A	Gruvdrift eller gruvanläggning för brytning av malm, mineral eller kol, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 1, 2, 3, 4 eller 5 §.
4 kap 12 §	13.20-i		A	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm, inbegripet sulfidmalm.
4 kap 13 §	13.30	40	B	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm för provändamål.
4 kap 14 §	13.40	112	A	Anläggning för annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				eller kol än rostning och sintring, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15 §.
4 kap 15 §	13.50	44	B	Provbrytning inklusive annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring.
4 kap 16 §	13.60	20	B	Anläggning för utvinning av asbest.
				Annan utvinningsindustri
4 kap 17 §	13.70	4	C	Djupborrning som inte är tillståndspliktig enligt 8 eller 9 §.
				LIVSMEDEL OCH FODER
				Slakterier
5 kap 1 §	15.10-i		B	Slakteri med en produktion baserad på en slaktvikt av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton slaktvikt per kalenderår
	15.10-i1	60		- Mer än 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
	15.10-i2	28		- Mer än 12 500 men högst 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
5 kap 2 §	15.20	16	B	Slakteri med en produktion baserad på mer än 7 500 ton men högst 12 500 ton slaktvikt per kalenderår
5 kap 3 §	15.30	6	C	Slakteri med en produktion baserad på mer än 50 ton men högst 7 500 ton slaktvikt per kalenderår
-	15.3001	2	U	Slakteri för en produktion baserad på högst 50 ton slaktvikt per kalenderår
				Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Livsmedel av animaliska råvaror
5 kap 4 §	15.40-i	64	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller endast innebär paketering.
5 kap 5 §	15.45	24	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller glass eller endast innebär paketering.
5 kap 6 §	15.50		C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 50 ton men högst 2 000 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller glass eller endast innebär paketering.
	15.50-1	16		-Beredning och behandling med en produktion av mer än 500 ton men högst 2000 ton per kalenderår.
	15.50-2	8		- Beredning och behandling med en produktion av mer än 50 ton men högst 500 ton per kalenderår.
-	15.5001	4	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 50 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsyns-timmar	PN	Beskrivning
				Rökeri
5 kap 7 §	15.80		C	Rökeri för en produktion av mer än 50 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår.
	15.80-1 15.80-2	8 4		- Mer än 500 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår. - Mer än 50 ton men högst 500 ton rökta produkter per kalenderår.
-	15.8001	2	U	Rökeri för en produktion av högst 50 ton rökta produkter per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Livsmedel av vegetabiliska råvaror
5 kap 8 §	15.90-i	52	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av 1. mer än 75 000 ton produkter per kalenderår, eller 2. mer än a) 600 ton per dygn, om anläggningen är i drift i högst 90 dygn i rad under ett kalenderår, eller b) 300 ton per dygn i övriga fall. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
5 kap 9 §	15.95	52	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maltdryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
5 kap 10 §	15.101	20	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maltdryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
-	15.9001	6	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror för en produktion av högst 2 000 ton produkter per kalenderår. Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering. Punkten gäller inte heller restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				Kvarnprodukter
5 kap 11 §	15.125		C	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 § eller endast innebär paketering.
	15.125-1 15.125-2	20 8		- Mer än 50 000 ton per kalenderår. - Mer än 1 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
-	15.1250 1	T	U	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
-	15.1250 2	2	U	Siloanläggning för torkning, rensning eller lagring av spannmål med en lagringskapacitet av mer än 10 000 ton.
				Livsmedel av kombinerade råvaror
5 kap 12 §	15.131-i	56	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av en slutprodukt vars innehåll av animaliskt ursprung uppgår till 1. mer än 10 viktprocent och produktionen uppgår till mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. högst 10 viktprocent och produktionen uppgår till en mängd a) per dygn som i antal ton överstiger animalievärdet, b) per kalenderår som i antal ton överstiger talet 250 multiplicerat med animalievärdet. Med animalievärdet avses talet 300 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 22,5 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten innebär endast paketering.
5 kap 13 §	15.141	44	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 5 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller 2. endast avser glass eller endast innebär paketering.
5 kap 14 §	15.151	16	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 400 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
				Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller 2. endast avser glass eller endast innebär paketering.
	15.1310 1	4	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av högst 400 ton per kalenderår.
				Mjölksprodukter
5 kap 15 §	15.170-i	32	B	Anläggning för framställning av mjölksprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde.
5 kap 16 §	15.180		C	Anläggning för framställning av mjölksprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 500 ton per kalenderår men högst 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten endast avser glass.
	15.180-1 15.180-2 15.180-3	20 16 8		- Mer än 50 000 ton per kalenderår. - Mer än 20 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår. - Mer än 500 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
-	15.1800 1	T	U	Anläggning för framställning av mjölksprodukter med en produktion baserad på en invägning av högst 500 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Oljor och fetter
5 kap 17 §	15.185-i	52	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av 1. mer än 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på enbart vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13 eller 15 §.
5 kap 18 §	15.190	28	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av 1. mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13, 15 eller 17 §.
5 kap 19 §	15.200	8	C	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av mer än 100 ton men högst 5 000 ton kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, eller om verksamheten endast avser mjölksprodukter.
-	15.2000 1	T	U	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
				för en produktion av högst 100 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Glass
5 kap 20 §	15.210	28	B	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av 1. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på endast vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.
5 kap 21 §	15.220	4	C	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av mer än 10 ton men högst 15 000 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.
-	15.2200 1	T	U	Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av högst 10 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Råsprit och alkoholhaltiga drycker
5 kap 22 §	15.230	60	B	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsning eller destillation med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton ren etanol per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
5 kap 23 §	15.240		C	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsning eller destillation motsvarande en årlig produktion av mer än 10 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
	15.240-1	20		- Mer än 500 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår.
	15.240-2	12		- Mer än 100 ton men högst 500 ton ren etanol per kalenderår.
	15.240-3	8		- Mer än 10 ton men högst 100 ton ren etanol per kalenderår.
-	15.2400 1	T	U	Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande högst 10 ton ren etanol per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
-	15.2400 2	8	U	Anläggning för blandning eller tappning av destillerade alkoholhaltiga drycker eller för framställning, blandning eller tappning av vin, cider eller andra fruktviner. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Malt, maldrycker och läskedrycker

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
5 kap 24 §	15.250	28	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
5 kap 25 §	15.260	16	C	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
-	15.2600 1	6	U	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Jäst
5 kap 26 §	15.270	52	B	Tillverkning av jäst med en produktion av mer än 100 ton men högst 75 000 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om minst tio kubikmeter. Tillståndsplikt gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
-	15.2700 1	6	U	Tillverkning av jäst med en produktion av högst 100 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om högst tio kubikmeter.
				Kafferostrning
5 kap 27 §	15.280		C	Anläggning för rostning av mer än 100 ton men högst 75 000 ton kaffe per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
	15.280-5 15.280-6	20 8		- Rostning av mer än 3 000 ton kaffe per kalenderår. - Rostning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton kaffe per kalenderår.
-	15.2800 1	T	U	Anläggning för rostning av högst 100 ton kaffe per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Paketering av livsmedel
5 kap 28 §	15.310	4	C	Anläggning för yrkesmässig industriell förpackning av animaliska eller vegetabiliska produkter som inte sker i någon tillstånds- eller anmälningsspliktig verksamhet enligt någon av 1–27 §§.
				Foder av animaliska råvaror
5 kap 29 §	15.330-i	28	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 75 ton foder per dygn eller mer än 18 750 ton foder per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölk eller endast innebär paketering.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
5 kap 30 §	15.340		C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 500 ton men högst 18 750 ton foder per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 29 §, eller 2. endast avser mjölk eller endast innebär paketering. - Mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton produkter per kalenderår. - Mer än 500 ton men högst 5 000 ton produkter per kalenderår.
	15.340-1 15.340-2	20 8		
-	15.3400 1	T	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 500 ton produkter per kalenderår. Punkten avser inte produktion av endast mjölk eller endast innebär paketering.
				Foder av vegetabiliska råvaror
5 kap 31 §	15.350-i	20	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av 1. mer än 75 000 ton per kalenderår, eller 2. mer än a) 600 ton per dygn, om anläggningen är i drift i högst 90 dygn i rad under ett kalenderår, eller b) 300 ton per dygn i övriga fall Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
5 kap 32 §	15.360	8	C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton produkter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 31 § 2. endast avser oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter eller endast innebär paketering
-	15.3600 1	T	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av högst 5 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
				Foder av kombinerade råvaror
5 kap 33 §	15.370-i	24	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av en slutprodukt vars innehåll av animaliskt material uppgår till 1. mer än 10 viktprocent och produktionen uppgår till mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. högst 10 viktprocent och produktionen uppgår till en mängd a) per dygn som i antal ton överstiger animalievärdet, b) per kalenderår som i antal ton överstiger talet 250 multiplicerat med animalievärdet. Med animalievärdet avses talet 300 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 22,5 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
				TEXTILVAROR
6 kap 1 §	17.10-i 17.10-i1 17.10-i2	 80 72	B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 10 ton textilfibrer eller textilier per dygn eller mer än 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår. - Mer än 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår. - Mer än 2 500 ton men högst 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
6 kap 2 §	17.20 17.20-1 17.20-2 17.20-3	 40 36 28	B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton textilmaterial per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 1 §, eller 2. medför utsläpp av avloppsvatten och utsläpp till luft av högst 3 ton flyktiga organiska föreningar per kalenderår. - Annan beredning än förbehandling eller färgning av mer än 2500 ton textilmaterial per kalenderår. - Förbehandling eller färgning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilmaterial per kalenderår. - Förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 1000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton men högst 1 000 ton textilmaterial per kalenderår.
6 kap 3 §	17.30	8	C	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av mer än 10 ton men högst 200 ton textilmaterial per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	17.3001	4	U	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av högst 10 ton textilmaterial per kalenderår.
				PÄLS, SKINN OCH LÄDER
7 kap 1 §	18.10-i	56	B	Anläggning för garvning av mer än 12 ton hudar eller skinn per dygn eller mer än 3 000 ton hudar eller skinn per kalenderår.
7 kap 2 §	18.20	56	B	Anläggning för garvning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton hudar eller skinn per kalenderår eller för annan beredning av mer än 100 ton hudar eller skinn. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
7 kap 3 §	18.30	8	C	Anläggning för garvning eller annan beredning av mer än 2 ton men högst 100 ton hudar eller skinn per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	18.3001	T	U	Anläggning för garvning eller annan beredning av högst 2 ton hudar eller skinn per kalenderår.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
				TRÄVAROR
				Kemikaliebehandling av trä och träprodukter
8 kap 1 §	20.05-i	24	B	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av mer än 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller mer än 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Tillståndsplikt gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
8 kap 2 §	20.10	16	C	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av högst 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller högst 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
				Sågning, hyvling och svarvning av trä
8 kap 3 §	20.20		B	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 70 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-1	52		- Mer än 500 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-2	40		- Mer än 200 000 kubikmeter men högst 500 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-3	28		- Mer än 70 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter per kalenderår.
8 kap 4 §	20.30		C	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 6 000 kubikmeter per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
	20.30-1	20		- Mer än 30 000 kubikmeter men högst 70 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.30-2	12		- Mer än 6 000 kubikmeter men högst 30 000 kubikmeter per kalenderår.
-	20.3001	4	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 500 kubikmeter men högst 6 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.3002	T	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av högst 500 kubikmeter per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				Träbaserade bränslen och bränslen av jordbruksprodukter
8 kap 5 §	20.40		C	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av 1. träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter fast mått eller 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår, eller 2. pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte tillfällig flisning.
	20.40-1	16		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-2	12		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 10 000 kubikmeter men högst 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-3	6		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-4	16		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-5	12		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 20 000 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-6	6		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 3 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-7	8		- I form av pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
-	20.4001	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 1 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
-	20.4002	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
-	20.4003	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av pellets eller briketter, baserad på högst 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
				Träbaserade skivor, fanér, plywood och spån
8 kap 6 §	20.50-i	56	B	Anläggning med en produktion av mer än 600 kubikmeter per dygn eller mer än 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor eller spånskivor.

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
8 kap 7 §	20.60		C	Anläggning för tillverkning av 1. fanér eller plywood, eller 2. högst 600 kubikmeter per dygn eller högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
	20.60-1	20		-fanér eller plywood
	20.60-2	20		- mer än 500 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
	20.60-3	12		- högst 500 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
				Lagring av timmer
8 kap 8 §	20.70		B	Anläggning för lagring av 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 10 §.
	20.70-1	20		- 1. mer än 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller
	20.70-2	16		2. mer än 100 000 kubikmeter i vatten.
	20.70-3	12		-1. Mer än 80 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller 2. Mer än 10 000 kubikmeter men högst 40 000 kubikmeter i vatten.
				- 1. Mer än 20 000 kubikmeter men högst 80 000 kubikmeter med begjutning av vatten, eller 2. Mer än 10 000 kubikmeter men högst 40 000 kubikmeter i vatten.
8 kap 9§	20.80		C	Anläggning för lagring av 1. mer än 2 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning, 2. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land med vattenbegjutning och inte är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 3. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten, om lagringen inte är tillståndspliktig enligt 8 §.
	20.80-1	12		- Mer än 10 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning
	20.80-2	8		- Mer än 500 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning.
	20.80-3	4		- Mer än 2 000 kubikmeter på land utan vattenbegjutning.
	20.80-4	12		- Mer än 5 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter i vatten.
	20.80-5	8		- Mer än 500 kubikmeter men högst 5 000 kubikmeter i vatten.
-	20.8001	4	U	Anläggning för lagring av mer än 500 kubikmeter timmer men högst 2000 kubikmeter fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning.
-	20.8002	T	U	Anläggning för lagring av högst 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns-timmar	PN	Beskrivning
8 kap 10 §	20.90	4	C	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
-	20.9001	T	U	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. högst 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. högst 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
				Behandling av blånadssvamp
8 kap 11 §	20.91	9	C	Anläggning för behandling av trä och träprodukter mot blånadssvamp. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1 eller 2 §.
				MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR
9 kap 1 §	21.10-i		A	Anläggning för framställning i industriell skala av pappersmassa av trä, returfiber eller andra fibrösa material. - Mer än 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår. - Högst 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår. - Massa (sulfat/sulfit) utan blekning per kalenderår. - Mer än 200 000 ton massa (mekanisk/kemimekanisk) per kalenderår. - Högst 200 000 ton massa (mekanisk/kemimekanisk) per kalenderår.
	21.10-i1	88		
	21.10-i2	72		
	21.10-i3	56		
	21.10-i4	60		
	21.10-i5	48		
-	21.1001	6	U	Anläggning för framställning av pappersmassa om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 §
9 kap 2 §	21.30-i	44	A	Anläggning för framställning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
9 kap 3 §	21.40	20	B	Anläggning för framställning i industriell skala av högst 20 ton per dygn eller högst 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
-	21.4001	4	U	Anläggning för framställning av papper, papp eller kartong om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
				FOTOGRAFISK OCH GRAFISK PRODUKTION
10 kap 1 §	22.10	20	C	Rulloffsettryckeri där tryckning sker med heatsetfärg. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 19 kap. 2, 3 eller 4 §.
10 kap 2 §	22.20	8	C	Anläggning med tillverkning av metallklichéer.
10 kap 3 §	22.30	16	B	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
10 kap 4 §	22.40		C	Anläggning 1. utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, eller 2. med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
	22.40-1	4		- Utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
	22.40-2	9		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
	22.40-3	6		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
-	22.4001	2	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4002	T	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4003	T	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4004	4	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 1 000 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22.30.
-	22.4005	T	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där högst 1 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
				STENKOLSPRODUKTER, RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER OCH KÄRNBRÄNSLE
11 kap 1 §	23.05	88	A	Anläggning för överföring av bituminös skiffer till gas- eller vätskeform.
11 kap 2 §	23.10-i	60	A	Anläggning för tillverkning av koks.
11 kap 3 §	23.11-i	88	A	Anläggning för förgasning eller förvätskning av kol.
11 kap 4 §	23.12-i	112	A	Anläggning för framställning av kol (hårt kol).
11 kap 5 §	23.13	112	A	Anläggning för tillverkning av grafit som inte är tillståndspliktig enligt 17 kap 4 §.
11 kap 6 §	23.20	60	B	Anläggning för tillverkning av produkter ur kol, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 2, 3, 4 eller 5 § eller 17 kap. 4 §.
11 kap 7 §	23.30		A	Anläggning för raffinering av mineralolja eller gas.
	23.30-1	180		- Mer än 500 000 ton per kalenderår.
	23.30-2	112		- Högst 500 000 ton per kalenderår.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
11 kap 8 §	23.40	48	A	Anläggning för 1. upparbetning av bestrålat kärnbränsle, 2. framställning eller anrikning av kärnbränsle, eller 3. behandling, lagring eller slutförvaring av bestrålat kärnbränsle.
11 kap 9 §	23.50	48	A	Behandling eller lagring av obestrålat kärnbränsle.
				KEMISKA PRODUKTER
				Organiska kemikalier
12 kap 1 §	24.01-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår
12 kap 2 §	24.02-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår
12 kap 3 §	24.03-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syreinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 4 §	24.04-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syreinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 5 §	24.05-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton svavelinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 6 §	24.06-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton svavelinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 7 §	24.07-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton kväveinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 8 §	24.08-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton kväveinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 9 §	24.09-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton fosforinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 10 §	24.10-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton fosforinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 11 §	24.11-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår
12 kap 12 §	24.12-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår
12 kap 13 §	24.13-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår
12 kap 14 §	24.14-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår
12 kap 15 §	24.15-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton plaster per kalenderår
12 kap 16 §	24.16-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton plaster per kalenderår

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
12 kap 17 §	24.17-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syntetgummi per kalenderår
12 kap 18 §	24.18-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syntetgummi per kalenderår
12 kap 19 §	24.19-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår
12 kap 20 §	24.20-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår
12 kap 21 §	24.21-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår
12 kap 22 §	24.22-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår
				Oorganiska kemikalier
12 kap 23 §	24.23-i	144	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton gaser per kalenderår
12 kap 24 §	24.24-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton gaser per kalenderår
12 kap 25 §	24.25-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syror per kalenderår
12 kap 26 §	24.26-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syror per kalenderår
12 kap 27 §	24.27-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton baser per kalenderår
12 kap 28 §	24.28-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton baser per kalenderår
12 kap 29 §	24.29-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton salter per kalenderår
12 kap 30 §	24.30-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton salter per kalenderår
12 kap 31 §	24.31-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar per kalenderår
12 kap 32 §	24.32-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar per kalenderår
				Gödselmedel
12 kap 33 §	24.33-i	144	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala per kalenderår tillverka mer än 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium
12 kap 34 §	24.34-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala per kalenderår tillverka högst 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium
				Växtskyddsmedel och biocider
12 kap 35 §	24.35-i	144	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per kalenderår

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
12 kap 36 §	24.36-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per kalenderår
12 kap 37 §	24.37	96	B	Anläggning för tillverkning i industriell skala av biotekniska organismer för bekämpningsändamål
				Läkemedel
12 kap 38 §	24.38-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår
12 kap 39 §	24.39-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår
12 kap 40 §	24.40		C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka läkemedel (farmaceutisk tillverkning). Anmälningssplikten gäller inte apotek eller sjukhus eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap 3 §.
	24.40-1	28		- Mer än 100 ton kalenderår.
	24.40-2	16		- Mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår.
	24.40-3	9		- Mer än 500 kg men högst 10 ton per kalenderår.
	24.40-4	4		- Högst 500 kg per kalenderår.
12 kap 41 §	24.41	16	C	Anläggning för behandling av mellanprodukter. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon av 1-40 eller 42-47 §§.
				Sprängämnen
12 kap 42 §	24.42-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton sprängämnen per kalenderår
12 kap 43 §	24.43-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton sprängämnen per kalenderår
				Annan kemisk tillverkning
12 kap 44 §	24.44	16	C	Anläggning för att genom kemiska eller biologiska reaktioner yrkesmässigt tillverka organiska eller oorganiska ämnen, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.
12 kap 45 §	24.45		B	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, 2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, 3. sprängämnen, 4. pyrotekniska artiklar, eller 5. ammunition. Tillståndsplikten gäller inte 1. tillverkning av mindre än 100 ton per kalenderår, om det i verksamheten inte används eller tillverkas någon kemisk produkt som a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepade exponering kategori 1", "frätande på huden kategori 1A", "frätande på huden kategori 1B", "frätande på huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", 2. tillverkning av färg eller lack, om tillverkningen uppgår till högst 1 000 ton per kalenderår, 3. tillverkning av rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter, om tillverkningen uppgår till högst 2 000 ton per kalenderår, 4. tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillation, eller 5. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap.
	24.45-1	24		-verksamheten avser gas- eller vätskeformiga kemiska produkter
	24.45-2	48		-verksamheten avser läkemedelssubstanser
	24.45-3	24		-verksamheten avser sprängämnen
	24.45-4	24		-verksamheten avser pyrotekniska artiklar
	24.45-5	9		-verksamheten avser ammunition
12 kap 46 §	24.46		C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material, 2. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §, 3. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §, 4. mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation, eller 5. andra kemiska produkter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
	24.46-1	20		- Mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår genom destillation, eller tillverkning av andra kemiska produkter.
	24.46-2	16		- Naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material.
	24.46-3	9		- Mer än 1 000 ton men högst 2 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
	24.46-4	8		- Mer än 10 ton men högst 1 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
-	24.4601	6	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton färg eller lack per kalenderår.
-	24.4602	2	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
-	24.4603	6	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation.
12 kap 47 §	24.47	16	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. sprängämnen, 2. pyrotekniska artiklar, 3. ammunition, 4. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, 5. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, eller 6. andra kemiska produkter.
-	24.4701	6	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. högst 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller 2. högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik eller hygienprodukter per kalenderår
				GUMMI OCH PLASTVAROR
13 kap 1 §	25.10		B	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
	25.10-1 25.10-2	48 32		- Mer än 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. - Mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
13 kap 2 §	25.11		C	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1 § eller 19 kap. 3 eller 4 §.
	25.11-1 25.11-2 25.11-3 25.11-4	24 16 9 6		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. - Mer än 100 ton men högst 500 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. - Mer än 50 ton men högst 100 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. - Mer än 1 ton men högst 50 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
-	25.1101	T	U	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på högst 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
13 kap 3 §	25.20		B	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
	25.20-1	20		produkter av 1. polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår, 2. polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton plastråvara per kalenderår, eller 3. annan plast, om produktionen baseras på mer än 20 ton plastråvara per kalenderår.
	25.20-2	24		- Polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår.
	25.20-3	16		- Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår. - Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton men högst 500 ton plastråvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 20 men högst 500 ton plastråvara per kalenderår.
13 kap 4 §	25.30	9	C	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om 1. produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår, och 2. verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
-	25.3001	T	U	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår.
13 kap 5 §	25.40	16	B	Anläggning för flamlaminering med plast.
13 kap 6 §	25.50		C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för 1. tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning, eller 2. beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig eller anmälningsspliktig enligt 19 kap. 3 eller 4 §.
	25.50-1	12		- Mer än 200 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-2	6		- Mer än 20 ton men högst 200 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-3	4		- Mer än 1 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-4	20		- Mer än 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-5	12		- Mer än 10 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-6	8		- Mer än 5 ton men högst 10 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-7	6		- Mer än 3 ton men högst 5 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-8	4		- Mer än 1 ton men högst 3 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
-	25.5001	T	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning.
-	25.5002	T	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för beläggning eller kalandrering med plast.
				MINERALISKA PRODUKTER
				Glas, glasvaror och keramiska produkter
14 kap 1 §	26.05-i	40	B	Anläggning för tillverkning av glas inklusive glasfiber med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
14 kap 2 §	26.10-i	40	B	Anläggning för smältning av mineraler, inklusive tillverkning av mineralull, med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
-	26.1001	8	U	Anläggning för tillverkning av varor av glasfiber.
14 kap 3 §	26.20		B	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 5 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 500 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	26.20-1	28		- Mer än 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
	26.20-2	16		- Mer än 5 ton men högst 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
	26.20-3	28		- Mer än 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.
	26.20-4	16		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.
14 kap 4 §	26.30	8	C	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1, 2 eller 3 §.
-	26.3001	2	U	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. högst 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. högst 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår.
14 kap 5 §	26.40	16	C	Anläggning för tillverkning av glasfiber. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
14 kap 6 §	26.50-i	28	B	Anläggning för att tillverka keramiska produkter genom bränning, särskilt takpannor, tegel, eldfast sten, kakel, stengods eller porslin, med en 1. produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. ugnskapacitet på mer än fyra kubikmeter och med en satsningsdensitet på mer än 300 kilogram per kubikmeter.
14 kap 7 §	26.51	28	B	Anläggning för att genom bränning tillverka mer än 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
-	26.5101	4	U	Anläggning för att genom bränning tillverka högst 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
14 kap 8 §	26.60	20	C	Anläggning för tillverkning av mer än 100 ton keramiska produkter per kalenderår Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 6 eller 7 §.
-	26.6001	2	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 ton keramiska produkter per kalenderår.
				Cement, betong, kalk, krita och gips
14 kap 9 §	26.70-i	104	A	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka mer än 500 ton per dygn eller mer än 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton cement per kalenderår.
-	26.7001	6	U	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka högst 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka högst 12 500 ton cement per kalenderår.
14 kap 10 §	26.80	104	B	Anläggning för tillverkning av cement. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9 §.
14 kap 11 §	26.90-i	24	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton kalk per dygn eller mer än 12 500 ton kalk per kalenderår.
14 kap 12 §	26.100	16	C	Anläggning för tillverkning av mer än 5 ton kalk, krita eller kalkprodukter per kalenderår Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9, 10 eller 11 §.
-	26.1000 1	4	U	Anläggning för tillverkning av kalk, krita eller kalkprodukter för en produktion på högst 5 ton per kalenderår.
14 kap 13 §	26.110	8	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
-	26.1100 1	4	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
14 kap 14 §	26.120	20	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton varor av gips per kalenderår.
-	26.1200 1	4	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton varor av gips per kalenderår.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				Andra mineraliska produkter
14 kap 15 §	26.130-i	44	B	Anläggning för tillverkning av asbest eller av asbestbaserade produkter.
14 kap 16 §	26.140	44	B	Anläggning för behandling eller omvandling av asbest. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 § eller 4 kap. 16 §.
14 kap 17 §	26.150		C	Asfaltverk eller oljegrusverk 1. som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
	26.150-1 26.150-2	16 12		- Inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser. - Utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
-	26.1500 1	T	U	Asfaltverk eller oljegrusverk som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i högst 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
14 kap 18 §	26.160	8	C	Anläggning för tillverkning av varor av asfalt
14 kap 19 §	26.170-i	24	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.
	26.1700 1	8	U	Anläggning för tillverkning i ugn av högst 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.
14 kap 20 §	26.180	12	C	Anläggning för tillverkning av konstgjorda mineralfiber. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon annan bestämmelse i denna förordning
				STÅL OCH METALL
15 kap 1 §	27.10-i		A	Anläggning för att producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), med eller utan utrustning för kontinuerlig gjutning, om produktionen är mer än 2,5 ton per timme eller mer än 21 900 ton per kalenderår.
	27.10-i1 27.10-i2	128 80		- Om produktionen överstiger 1 000 000 ton per kalenderår. - Om produktionen överstiger 100 000 ton men inte 1 000 000 ton per kalenderår.
	27.10-i3	48		- Om produktionen överstiger 21 900 ton men inte 100 000 ton per kalenderår.
	27.10-i4	40		- Anläggning med induktionsugnar ESR-anläggning, om produktionen överstiger 21 900 ton per kalenderår.
15 kap 2 §	27.20		A	Anläggning för att 1. producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), eller 2. behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 3 §.
	27.20-1 27.20-2	56 48		- Mer än 50 000 ton men högst 120 000 ton per kalenderår. - Högst 50 000 ton per kalenderår.
15 kap 3 §	27.25-i		A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning av mer än 20 ton råstål per timme eller mer än 175

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
	27.25-i1 27.25-i2	96 64		200 ton råstål per kalenderår. - Varmvalsning av mer än 500 000 ton råstål per kalenderår - Varmvalsning av mer än 175 200 ton men högst 500 000 ton råstål per kalenderår.
15 kap 4 §	27.26-i	64	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom hammarsmide, om slagenergin per hammare är mer än 50 kilojoule och den använda värmeeffekten är mer än 20 megawatt.
15 kap 5 §	27.27-i		A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom att anbringa skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning av mer än 2 ton råstål per timme eller mer än 17 500 ton råstål per kalenderår.
	27.27-i1	48		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i2	40		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i3	24		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i4	12		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i5	48		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår.
	27.27-i6	40		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 10 000 m ³ process- eller sköljvatten.
	27.27-i7	24		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 1 000 m ³ men högst 10 000 m ³ process- eller sköljvatten.
	27.27-i8	12		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 100 m ³ men högst 1 000 m ³ process- eller sköljvatten.
				- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av högst 100 m ³ process- eller sköljvatten.
15 kap 6 §	27.31	32	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av mer än 100 000 ton stål per kalenderår.
15 kap 7 §	27.32		B	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av högst 100 000 ton stål per kalenderår.
	27.32-1 27.32-2	36 24		- Mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. - Högst 20 000 ton per kalenderår.
15 kap 8 §	27.40-i		B	Anläggning för att gjuta järn eller stål, om produktion är mer än 20

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
	27.40-i1	32		ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
	27.40-i2	28		- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
	27.40-i3	20		- Mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
	27.40-i4	12		- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.
				- Mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.
15 kap 9 §	27.50		B	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 eller 14 §.
	27.50-1	20		- 1. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller
	27.50-2	16		2. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-3	9		- 1. mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller
	27.50-4	9		2. mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
				- 1. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller
				2. mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
				- 1. mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller
				2. mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
15 kap 10 §	27.60	4	C	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 10 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8, 9 eller 14 §.
-	27.6001	T	U	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är högst 10 ton per kalenderår.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
15 kap 11 §	27.70-i		A	Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera mer än 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
	27.70-i1	96		- Av malm eller koncentrat producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i2	56		- Av malm eller koncentrat producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i3	28		- Av malm eller koncentrat producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i4	24		- Av malm eller koncentrat producera mer än 1 000 ton men högst 3000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i5	80		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i6	40		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i7	28		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i8	24		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
15 kap 12 §	27.80-i	20	B	Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera högst 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
15 kap 13 §	27.100-i		A	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion av bly eller kadmium är mer än 4 ton per dygn eller mer än 1 000 ton per kalenderår.
	27.100-i1	104		- Mer än 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
	27.100-i2	76		- Mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
	27.100-i3	56		- Mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
-	27.1000 1	6	U	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion av bly eller kadmium är högst 1 000 ton per kalenderår.
15 kap 14 §	27.101-i		B	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion är mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
	27.101-i1	68		- Mer än 20 000 ton metaller per kalenderår.
	27.101-i2	60		- Mer än 5000 ton men högst 20 000 metaller per kalenderår.
15 kap 15 §	27.110		B	Anläggning för att smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 § eller endast avser gjuterier.
	27.110-1	28		- Mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.
	27.110-2	20		- Högst 1 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
15 kap 16 §	27.120		B	Anläggning för att yrkesmässig smälta eller raffinera icke-järnmetall ur annan råvara och genom andra processer än de som anges i 11–15 §§. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
	27.120-1	96		- Mer än 80 000 ton per kalenderår.
	27.120-2	68		- Mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per kalenderår.
	27.120-3	36		- Mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	27.120-4	20		- Högst 3 000 ton per kalenderår.
15 kap 17 §	27.130		B	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är mer än 50 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.
	27.130-1	72		- Mer än 20 000 ton per kalenderår.
	27.130-2	40		- Mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	27.130-3	28		- Mer än 3 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	27.130-4	20		- Mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton per kalenderår.
	27.130-5	16		- Mer än 200 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
	27.130-6	12		- Mer än 50 ton men högst 200 ton per kalenderår.
15 kap 18 §	27.140	6	C	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är mer än 1 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13, 14 eller 17 §.
-	27.1400 1	T	U	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är högst 1 ton per kalenderår.
				METALL- OCH PLASTYTBEHANDLING, AVFETTNING OCH FÄRGBORTTAGNING
16 kap 1 §	28.10-i		B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbaden har en sammanlagd volym av mer än 30 kubikmeter.
	28.10-i1	36		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i2	28		- Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i3	16		- Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i4	12		- Verksamheten ger upphov till högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 2 §	28.20		B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om 1. behandlingsbaden har en sammanlagd volym av mer än 1 kubikmeter men högst 30 kubikmeter, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte betning med betpasta
	28.20-1	32		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-2	20		- Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
	28.20-3	9		- Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-4	9		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 3 §	28.25		C	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast. Anmälningsplikten gäller inte betning med betpasta eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	28.25-1	6		-om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.25-2	2		-om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 4 §	28.30		B	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod.
	28.30-1	32		- Mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-2	20		- Mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-3	16		- Mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-4	9		- Mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 5 §	28.40	6	C	Anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 §.
-	28.4001	T	U	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 6 §	28.50		B	Anläggning för termisk ytbehandling i form av varmdoppning eller termisk sprutning med en metallförbrukning av mer än 2 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 kap. 3 §.
	28.50-1	32		- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-2	20		- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
	28.50-3	12		- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-4	8		- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-5	20		- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-6	12		- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-7	8		- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-8	6		- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
16 kap 7 §	28.71	T	C	Blästra mer än 500 kvadratmeter yta. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 10 §.
-	28.7101	T	U	Blästra högst 500 kvadratmeter yta.
16 kap 8 §	28.80	20	B	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg från mer än 50 ton metallgods per kalenderår Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 eller 3 §.
16 kap 9 §	28.90	12	C	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 § eller 19 kap. 2 eller 3 §.
16 kap 10 §	28.95		C	Anläggning för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är en fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt 19 kap. 2, 3, 4 eller 6 §, 2. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 3. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 4. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller hårdning av mer än 1 ton gods per kalenderår, 5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller 6. metallbeläggning med vakuummetod med en metallförbrukning av mer än 500 kilogram per kalenderår.
	28.95-1	9		- Anläggning för produktion som omfattas av mer än två punkter ovan.
	28.95-2	6		- Anläggning för produktion som omfattas av högst två punkter ovan.
-	28.9501	T	U	Anläggning, som omfattas av någon eller några av följande punkter, för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 39.10-39.50, 2. betning med högst 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 3. blästring av högst 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 4. våttrumling av högst 1 ton metaller per kalenderår eller hårdning av högst 1 ton gods per kalenderår, 5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av högst 50

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				kilogram per kalenderår, eller 6. metallbeläggning med vakuummetod, om metallförbrukningen uppgår till högst 500 kilogram per kalenderår.
				ELEKTRISKA ARTIKLAR
17 kap 1 §	31.10	96	A	Anläggning för att tillverka batterier eller ackumulatorer som innehåller kadmium, bly eller kvicksilver.
17 kap 2 §	31.20	44	B	Anläggning för att tillverka batterier eller ackumulatorer som inte innehåller kadmium, bly eller kvicksilver.
17 kap 3 §	31.30	8	C	Anläggning för att tillverka eller reparera ljuskällor som innehåller kvicksilver.
17 kap 4 §	31.40-i	112	A	Anläggning för att tillverka grafitelektroder genom bränning eller grafitisering.
17 kap 5 §	31.50	112	A	Anläggning för att tillverka kol- eller grafitelektroder. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 §.
17 kap 6 §	31.60	12	C	Anläggning för att tillverka elektrisk tråd eller elektrisk kabel.
				METALLBEARBETNING
				Motorer, turbiner och reaktorer
18 kap 1 §	34.10	12	C	Anläggning för tillverkning av fler än 100 fordonsmotorer per kalenderår.
-	34.1001	2	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 fordonsmotorer per kalenderår.
18 kap 2 §	34.20	6	C	Provbänk för motorer, turbiner eller reaktorer.
				Motorfordon
18 kap 3 §	34.30		B	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 25 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 1 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-1	112		- Fler än 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-2	80		- Fler än 100 000 motorfordon men högst 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-3	64		- Fler än 50 000 motorfordon men högst 100 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-4	32		- Fler än 25 000 motorfordon men högst 50 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-5	80		- Fler än 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-6	48		- Fler än 5 000 motorfordon men högst 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-7	24		- Fler än 1 000 motorfordon men högst 5 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
18 kap 4 §	34.40	20	C	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				mer än 3,5 ton. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 3 §.
-	34.4001	4	U	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. högst 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. högst 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
				Järnvägsutrustning och flygplan
18 kap 5 §	34.50	20	C	Anläggning för 1. tillverkning av järnvägsutrustning, 2. tillverkning av flygplan, eller 3. reparation av flygplan.
				Maskinell metallbearbetning
18 kap 6 §	34.60	72	A	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning med en tillverkningsyta (utom yta för endast montering) större än 100 000 kvadratmeter.
18 kap 7 §	34.70		B	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 eller 6 §. Med total tankvolym avses såväl volymen i ett fast centralt system för vätskor som volymen i lösa behållare som är kopplade antingen till metallbearbetningsmaskin eller till öppnade behållare som används för påfyllning av metallbearbetningsmaskin.
	34.70-1	48		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 75 kubikmeter.
	34.70-2	40		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter men högst 75 kubikmeter.
18 kap 8 §	34.80		C	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 eller 10§. Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket.
	34.80-1	20		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 10 kubikmeter men högst 20 kubikmeter.
	34.80-2	9		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 5 kubikmeter men högst 10 kubikmeter.
	34.80-3	6		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter men högst 5 kubikmeter.
-	34.8001	T	U	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är högst 1 kubikmeter. Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket.
				Gas- och oljeplattformar

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
18 kap 9 §	35.10	112	A	Byggnad av en plattform som är avsedd att användas vid utvinning av olja eller gas inom havsområden, om verksamheten inte provas enligt 11 kap. miljöbalken.
-	35.1001	56	U	Plattform för verkstad på vattnet när fråga är om förläggning nära kusten för montering, utrustning, ombyggnad, reparation, underhåll eller liknande åtgärd.
				Skeppsvarv
18 kap 10 §	35.20	6	C	Skeppsvarv.
				FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL
19 kap 1 §				Med förbrukning avses i detta kapitel lösningsmedelstillförseln minskad med den mängd som i tekniskt eller kommersiellt syfte återvinns för återanvändning där även återanvändning av lösningsmedel som bränsle ingår men inte lösningsmedel som slutligt bortskaffas som avfall.
19 kap 2 §	39.10-i	60	B	Anläggning för att appretera, trycka, bstryka, avfetta, vattenskyddsimpregnera, limma, måla, rengöra, impregnera eller på annat sätt ytbehandla material, föremål eller produkter, om förbrukningen av organiska lösningsmedel är mer än 150 kilogram per timme eller mer än 200 ton per kalenderår.
19 kap 3 §	39.15		B	Anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel, 2. mer än totalt 25 ton organiska lösningsmedel, 3. mer än 50 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter, eller 4. mer än 100 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat. Vid tillämpningen av första stycket ska inte sådana organiska lösningsmedel medräknas som omfattas av förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen eller av föreskrifter som har meddelats med stöd av den förordningen. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §. Tillståndsplikten enligt första stycket 2 gäller inte sjukhus.
	39.15-1	52		- 2. mer än totalt 200 ton organiska lösningsmedel
	39.15-2	44		- 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel,
	39.15-3	40		- 2. mer än totalt 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel
	39.15-4	52		- 2. mer än totalt 25 ton men högst 50 ton organiska lösningsmedel,
	39.15-5	44		- 3. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter
	39.15-6	52		- 3. mer än 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns-timmar	PN	Beskrivning
	39.15-7	44		tillverkning av farmaceutiska produkter - 4. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra belägningspreparat. - 4. mer än 100 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra belägningspreparat.
19 kap 4 §	39.30	8	C	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med 1. mer än 1 ton i yt rengöring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med riskfraserna "misstänks kunna ge cancer" (R40), "kan ge cancer" (R45), "kan ge ärftliga genetiska skador" (R46), "kan ge cancer vid inandning" (R49), "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" (R60) eller "kan ge fosterskador" (R61), eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", eller "reproduktionstoxicitet kategori 1B", 2. mer än 2 ton i annan yt rengöring, 3. mer än 500 kilogram i fordonslackering, eller 4. mer än 1 kilogram i kemptvätt. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.
19 kap 5 §	39.35	8	C	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 500 kilogram i lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.
19 kap 6 §	39.50		C	Anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller 2. mer än totalt 5 ton organiska lösningsmedel. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 2, 3 eller 4 §.
	39.50-1	16		- 1. Mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
	39.50-2	16		- 2. Mer än totalt 10 ton men högst totalt 25 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
	39.50-3	9		- 2. Mer än totalt 5 ton men högst totalt 10 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
-	39.5001	6	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 1 ton

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				halogenerade organiska lösningsmedel
-	39.5002	6	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 2,5 ton men högst 5 ton organiska lösningsmedel.
-	39.5003	4	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 500 kg men högst 2,5 ton organiska lösningsmedel.
	39.5004	T	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 500 kg organiska lösningsmedel.
				HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER
20 kap 1 §	39.60		B	Anläggning för lagring eller annan hantering av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton per kalenderår, 2. andra kemiska produkter, om lagringen eller hanteringen omfattar mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle eller mer än 50 000 ton per kalenderår och produkterna a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet, eller 3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton vid ett och samma tillfälle.
	39.60-1	48		- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 5 000 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 500 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
	39.60-2	32		- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 2 500 000 ton men högst 5 000 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 25 000 ton men högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 1 000 000 ton men högst 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.
	39.60-3	16		- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton men högst 2 500 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton men högst 1 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.
20 kap 2 §	39.70	9	C	Anläggning för lagring av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle, 2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av mer än 1 ton vid ett och samma tillfälle och a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", eller 3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
-	39.7001	T	U	Anläggning för lagring av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras högst 5 000 ton vid ett och samma tillfälle, 2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av högst 1 ton vid ett och samma tillfälle och a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", eller 3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.
20 kap 3 §	39.80	12	B	Anläggning för lagring av mer än 50 miljoner normal kubikmeter naturgas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	39.8001	T	U	Anläggning för lagring av högst 50 miljoner normal kubikmeter naturgas per kalenderår.
20 kap 4 §	39.90	4	C	Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
-	39.9001	T	U	Anläggning för lagring av högst 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
				GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA
21 kap 1 §				Med <i>avfall</i> och <i>farligt avfall</i> avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2011:927).
				Anaerob biologisk behandling
21 kap 2 §	40.01	28	B	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar mer än 3 000 megawattimmar biogas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				farligt avfall per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 §.
21 kap 3 §	40.02	12	C	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar biogas. Anmälningssplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §.
				Framställning av gas- och vätskeformiga bränslen
21 kap 4 §	40.05-i	44	B	Anläggning för förgasning eller förvätskning av andra bränslen än kol där anläggningen har en kapacitet att överföra 20 megawatt tillförd bränsleeffekt eller mer.
21 kap 5 §	40.15	28	B	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka mer än 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 § eller 12 kap. 1 eller 2 §.
21 kap 6 §	40.20	12	C	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka högst 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår.
				Kärnkraft
21 kap 7 §	40.30		A	Kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor.
				Förbränning
21 kap 8 §	40.40-i		A	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.
	40.40-i1	80		- Total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.
	40.40-i2	32		- Gasturbin.
21 kap 9 §	40.50-i		B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av minst 50 megawatt men högst 300 megawatt.
	40.50-i1	52		- Total installerad tillförd effekt av mer än 100 megawatt men högst 300 megawatt.
	40.50-i2	32		- Total installerad tillförd effekt av mer än 50 megawatt men högst 100 megawatt.
21 kap 10 §	40.51	28	B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt men mindre än 50 megawatt.
21 kap 11 §	40.60		C	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. mer än 500 kilowatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller 2. mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är anmälningsspliktig enligt 12 § eller avser en stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott.
	40.60-1	8		

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
	40.60-2	4		- Total installerad tillförd effekt av mer än 5 megawatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
	40.60-3	8		- Total installerad tillförd effekt av mer än 500 kilowatt men högst 5 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas. - Total installerad tillförd effekt av mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
-	40.6001	2	U	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. högst 500 kilowatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller 2. högst 10 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
21 kap 12 §	40.70	20	C	Gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 megawatt.
				Vindkraft
21 kap 13 §	40.90	6	B	Verksamhet med 1. två eller flera vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 150 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med ett annat sådant vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.
21 kap 14 §	40.95	4	B	Verksamhet med 1. sju eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 120 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett eller fler vindkraftverk som vart och ett inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med så många andra sådana vindkraftverk att gruppstationen sammanlagt består av minst sju vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten eller verksamheterna med de andra vindkraftverken påbörjades. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 §.
21 kap 15 §	40.100	2	C	Verksamhet med 1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter, 2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller 3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.
-	40.1000 1	T	U	Verksamhet med ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är lägre än 50 meter.

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				Värme- och kylanläggningar
21 kap 16 §	40.110	12	C	Värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt. Anmälningssplikten gäller inte uttag eller tillförsel genom vattentäkt.
21 kap 17 §	40.120	4	C	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av mer än 3 000 megawattimmar.
-	40.1200 1	T	U	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av högst 3 000 megawattimmar.
				VATTENFÖRSÖRJNING
-	41.9001	9	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 50 000 personer.
-	41.9002	6	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 50 000 personer.
-	41.9003	2	U	Vattenverk för högst 5 000 personer.
				AVVECKLING AV KÄRNREAKTORER
22 kap 1 §	45.10		A	Verksamhet varigenom en kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor monteras ned eller avvecklas, från det att reaktorn stängs av till dess att reaktorn efter avställningsdrift, servicedrift och rivning har upphört genom att allt kärnbränsle och annat radioaktivt kontaminerat material varaktigt har avlägsnats från anläggningsplatsen.
				FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING
23 kap 1 §	50.10		C	Anläggning för tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
	50.10-1	8		- Tvättning av 1. fler än 15 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 1 000 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 5 000 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 3 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
	50.10-2	6		- Tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
-	50.1001	4	U	Anläggning för tvättning av 1. fler än 1 250 personbilar per kalenderår, 2. färre än eller lika med 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. färre än eller lika med 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
				4. fler än 250 andra motordrivna fordon per kalenderår.
-	50.1002	2	U	Anläggning för tvättning av 1. fler än 250 personbilar per kalenderår, 2. fler än 50 andra motordrivna fordon per kalenderår.
-	50.1003	T	U	Anläggning för tvättning av 1. högst 250 personbilar per kalenderår, 2. högst 50 andra motordrivna fordon per kalenderår.
23 kap 2 §	50.20		C	Anläggning där det per kalenderår hanteras 1. mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle, eller 2. mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsedd som motorbränsle. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 20 kap. 1, 2 eller 3 §.
	50.20-1	8		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 10 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-2	6		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 5 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-3	4		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-4	T		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle.
-	50.2001	T	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle för försäljning.
-	50.2002	T	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle för försäljning.
-	50.2003	4	U	Fordonsverkstad med yrkesmässig reparation av fler än 3000 fordon per år.
-	50.2004	2	U	Fordonsverkstad med yrkesmässig reparation av fler än 400 men högst 3000 fordon per år.
	50.2005	T	U	Fordonsverkstad med yrkesmässig reparation av högst 400 fordon per år
-	50.2006	T	U	Parkeringsyta med oljeavskiljande funktion.
				HAMNAR OCH FLYGPLATSER
				Hamnar
24 kap 1 §	63.10		B	Gäller för hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på mer än 1 350. Tillståndssplikten gäller inte 1. hamn för Försvarsmakten, eller 2. färjekaj med högst tio planerade fartygsanlöp per kalenderår.
	63.10-1	128		- Hamn med mer än 5 000 anlöp per kalenderår
	63.10-2	80		- Hamn med 2 000 – 5 000 anlöp per kalenderår
	63.10-3	56		- Hamn med 300 – 2 000 anlöp per kalenderår
	63.10-4	32		- Hamn med 50 – 300 anlöp per kalenderår
	63.10-5	16		- Hamn med 10 – 50 anlöp per kalenderår
	63.10-6	12		- Hamn med högst 10 anlöp per kalenderår
	63.1001	6	U	Gäller för hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på högst 1 350. Punkten gäller inte hamn för Försvarsmakten.
24 kap 2 §	63.20	12	C	Fiskehamn eller hamn för Försvarsmakten. Anmälningssplikten gäller inte fiskehamn som är tillståndsspliktig

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				enligt 1 §.
-	63.2001	6	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 600 båtar, med uppläggning eller upptag
-	63.2002	4	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 200 men högst 600 båtar, med uppläggning eller upptag
	63.2003	2	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 50 men högst 200 båtar, med uppläggning eller upptag
	63.2004	T	U	Fritidsbåtshamn, för högst 50 båtar, med uppläggning eller upptag
	63.2005	T	U	Fritidsbåtshamn utan uppläggning eller upptag
				Flygplatser
24 kap 3§	63.30		A	Civil flygplats med en instrumentbana som är längre än 1 200 meter. Tillståndsplikten gäller inte flygplats som är tillståndspliktig enligt 4 §.
	63.30-1	112		
	63.30-2	64		
	63.30-3	48		
	63.30-4	24		
				- Mer än 50 000 landningar per kalenderår. - Mer än 20 000 landningar men högst 50 000 landningar per kalenderår. - Mer än 5 000 landningar men högst 20 000 landningar per kalenderår. - Högst 5 000 landningar per kalenderår.
24 kap 4 §	63.40	36	B	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är längre än 1 200 meter.
-	63.4001	6	U	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är kortare än 1 200 meter.
24 kap 5 §	63.50	6	C	Flygplats för motordrivna luftfartyg där mer än 500 flygrörelser per kalenderår äger rum. Anmälningssplikten gäller inte om flygplatsen är tillståndspliktig enligt 3 eller 4 §.
-	63.5001	T	U	Flygplats för motordrivna luftfartyg där högst 500 flygrörelser per kalenderår äger rum.
				Annan trafikinfrastruktur
-	63.1000 1	96	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 1 000 miljoner ¹ fordonskilometer per kalenderår.
-	63.1000 2	60	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 500 miljoner ² fordonskilometer per kalenderår.
-	63.1000 3	48	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 100 miljoner ³ fordonskilometer per kalenderår.
-	63.1000 4	T	U	Parkering
-	63.1010 1	60	U	Spåranläggning i drift för lokal kollektivtrafik med en sammanlagd spårlängd över 80 kilometer.

¹ Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 50.000 fordonspassager per dygn

² Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 25.000 fordonspassager per dygn

³ Motsvarar en vägsträcka på c:a 25 km med 10.000 fordonspassager per dygn

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns-timmar	PN	Beskrivning
-	63.1010 2	36	U	Spåranläggning i drift för regional kollektivtrafik eller nationell person och/eller godstrafik med en sammanlagd spårlängd över 30 kilometer.
-	63.1010 3	16	U	Övriga spåranläggningar.
				LABORATORIER
25 kap 1 §	73.10	12	C	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter. Anmälningssplikten gäller inte laboratorier som 1. ingår i verksamhet som är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon annan bestämmelse i denna förordning, 2. är tillstånds- eller anmälningsspliktiga enligt 13 kap. miljöbalken, eller 3. ingår i utbildningslokaler som är anmälningsspliktiga enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.
-	73.1001	T	U	Kemiska eller biologiska laboratorier för utbildning med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter.
-	73.1002	T	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 20 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter.
	73.1003	T	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är högst 20 kvadratmeter.
				TANKRENGÖRING
26 kap 1 §	74.10		B	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av kemiska produkter och där någon kemisk produkt, a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet". - Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
	74.10-1	20		den egna används för förvaring eller transport av mer än 500 kubikmeter per kalenderår.
	74.10-2	12		- Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av högst 500 kubikmeter per kalenderår.
26 kap 2 §	74.20	9	C	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som används för förvaring eller för transport av kemiska produkter. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
				HÄLSO- OCH SJUKVÅRD
27 kap 1 §	85.10	20	C	Sjukhus med fler än 200 vårdplatser.
-	85.1001	9	U	Sjukhus med högst 200 vårdplatser.
27 kap 2 §	85.20	8	C	Anläggning för sterilisering av sjukvårdsartiklar, om etylenoxid används som steriliseringsmedel.
-	85.3001	T	U	Tandläkarmottagning.
	85.4001	T	U	Djursjukhus och liknande
				RENING AV AVLOPPSVATTEN
28 kap 1 §	90.10		B	Avloppsreningsanläggning som omfattas av lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter.
	90.10-1	64		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 000 personekvivalenter.
	90.10-2	48		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 20 000 personekvivalenter men högst 100 000 personekvivalenter.
	90.10-3	12		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter men högst 20 000 personekvivalenter.
28 kap 2 §	90.11		B	Avloppsreningsanläggning med en anslutning av 2 000 personer eller fler. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
	90.11-1	64		- Anslutning av fler än 100 000.
	90.11-2	48		- Anslutning av fler än 20 000 personer men högst 100 000 personer.
	90.11-3	32		- Anslutning av fler än 2 000 personer men högst 20 000 personer.
28 kap 3 §	90.15-i	48	B	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten från en eller flera sådana anläggningar som avses i 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250). Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
28 kap 4 §	90.16		C	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 men högst 2 000 personekvivalenter.
	90.16-1	16		-mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 500 personekvivalenter men högst 2000 personekvivalenter.
	90.16-2	12		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 personekvivalenter men högst 500 personekvivalenter.
-	90.2001	3	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 men högst 200

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				personekvivalenter. Gäller ej markbaserade anläggningar.
-	90.2002	3	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 25 men högst 100 personekvivalenter. Gäller ej markbaserade anläggningar.
	90.2003	T	U	Avloppsledningsnät, inklusive pumpstationer mm
				AVFALL
29 kap 1 §				Med <i>avfall, återvinna avfall, förbereda avfall för återanvändning, materialåtervinna avfall, bortskaffa avfall, samla in avfall och uttjänt bil</i> avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken.
29 kap 2 §				Med <i>farligt avfall</i> och <i>deponering</i> avses i detta kapitel detsamma som i avfallsförordningen (2011:927).
29 kap 3 §				Med <i>inert avfall</i> avses i detta kapitel detsamma som i 3 a § förordningen (2001:512) om deponering av avfall.
29 kap 4 §				Med <i>förbränningsanläggning</i> och <i>samförbränningsanläggning</i> avses i detta kapitel detsamma som i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
				Förbränning
29 kap 5 §	90.180-i		A	Samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
	90.180-i1	160		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.180-i2	112		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.180-i3	64		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 6 §	90.181-i		A	Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
	90.181-i1	160		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.181-i2	112		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.181-i3	64		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 7 §	90.190	24	B	Samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn men högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 8 §	90.191	24	B	Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 9 §	90.200-i	96	A	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 10 §	90.201-i	96	A	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 11 §	90.210-i	64	B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 12 §	90.211-i	64	B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 13 §	90.212-i	36	B	Samförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 10 ton per dygn, eller 2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
29 kap 14 §	90.213-i	36	B	Avfallsförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 10 ton per dygn, eller 2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
29 kap 15 §	90.220		B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. högst 3 ton per timme, eller 2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
	90.220-1	24		- Den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
	90.220-2	16		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.220-3	12		- Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 16 §	90.221		B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. högst 3 ton per timme, eller 2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
	90.221-1	24		- Den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
	90.221-2	16		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.221-3	12		- Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap	90.230	4	C	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
17 §				avfall förbränns yrkesmässigt, om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte anläggning som endast förbränner rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall
-	90.2300 1	2	U	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Punkten gäller inte anläggning som endast förbränner rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall
				Deponering
29 kap 18 §	90.271		B	Uppläggning av muddermassa 1. på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa, eller 2. i större mängd än 1 000 ton.
	90.271-1	24		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd än 2 500 ton.
	90.271-2	12		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd är 1 000 ton men högst 2 500 ton.
29 kap 19 §	90.281	4	C	Deponering av icke-farliga muddermassor på land längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från, om 1. mängden massor är högst 1 000 ton, eller 2. föroreningsrisken endast är ringa.
-	90.2800 1	T	U	Uppläggning av snö från gaturenhållning.
29 kap 20 §	90.290-i	96	A	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
29 kap 21 §	90.300-i		B	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om 1. den tillförda mängden är mer än 2 500 ton men högst 100 000 ton avfall per kalenderår, eller 2. mängden avfall som deponeras är mer än 25 000 ton. Tillståndssplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 20 §.
	90.300-i1	44		- Den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.300-i2	24		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	90.300-i3	16		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 22 §	90.310		B	Deponering av icke-farligt avfall. Tillståndssplikten gäller inte om deponeringen är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 18, 19, 20 eller 21 §.
	90.310-1	32		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår.
	90.310-2	20		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.310-3	12		- Den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap	90.320-i		A	Deponering av farligt avfall, om deponin tillförs mer än 10 000 ton

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
23 §	90.320-i1 90.320-i2 90.320-i3	180 128 96		farligt avfall per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår
29 kap 24 §	90.330-i	56	B	Deponering av farligt avfall, om 1. den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. mängden farligt avfall som deponeras är mer än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 23 §.
29 kap 25 §	90.340 90.340-1 90.340-2	 32 12	B	Deponering av farligt avfall, om deponeringen inte är tillståndspliktig enligt 23 eller 24 §. - Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 26 §	90.341	4	C	Sluttäckt deponi där sluttäckningen har godkänts enligt 32 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall, fram till dess åtgärder inte längre behöver vidtas enligt 33 § samma förordning.
	90.3410 1	T	U	Sluttäckt deponi som inte omfattas av anmälningsplikt enligt 26 §.
				Återvinning eller bortskaffande av avfall som uppkommit i egen verksamhet
29 kap 27 §	90.381	9	B	1. Återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är mer än 500 ton men högst 2 500 ton per kalenderår, eller 2. Bortskaffning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandling är anmälningspliktig enligt 38 §.
29 kap 28 §	90.383	9	B	Behandling av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandling är anmälningspliktig enligt 67 §.
29 kap 29 §	90.391	6	C	Återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om 1. mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår, och 2. behandlingen leder till materialåtervinning
				Biologisk behandling
29 kap 30 §	90.161	12	B	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling om avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och 1. den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, eller 2. om behandlingen enbart sker genom anaerob biologisk nedbrytning och den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 25 000 ton per kalenderår Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen 1. är tillståndspliktig enligt 66 §, eller

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns-timmar	PN	Beskrivning
				2. är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §
29 kap 31 §	90.171		C	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 10 ton men högst 500 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §
	90.171-1	8		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 100 ton men högst 500 ton per kalenderår.
	90.171-2	6		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår.
	90.171-3	4		- Den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår.
-	90.1700 1	T	U	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är högst 10 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår.
				Animaliskt avfall
29 kap 32 §	90.241-i		B	Behandling av animaliskt avfall på annat sätt än genom biologisk behandling eller förbränning, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
	90.241-i1	48		- behandla mer än 10 000 ton animaliskt avfall.
	90.241-i2	24		- behandla mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton animaliskt avfall.
29 kap 33 §	90.251	24	C	Yrkesmässig behandling av animaliskt avfall på annat sätt än genom biologisk behandling eller förbränning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår.
				Återvinning för anläggningsändamål
29 kap 34 §	90.131		B	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa.
	90.131-1	28		- Mer än 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-2	24		- Mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-3	20		- Mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-4	16		- Mer än 50 ton men högst 1 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-5	12		- Högst 50 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
29 kap 35 §	90.141	T	C	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.
				Uppgrävda massor

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
29 kap 36 §	90.361	16	B	Behandling av farligt avfall som utgörs av uppgrävda massor, om mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 25 eller 37 §.
29 kap 37 §	90.370	T	C	Behandling av avfall som utgörs av uppgrävda förorenade massor från den plats där behandlingen sker, om behandlingen pågår under högst en tolv månaders period och inte är tillståndspliktig enligt 21, 22, 23, 24 eller 25 §.
				Konvertering av smittförande avfall
29 kap 38 §	90.382	T	C	Konvertera smittförande avfall på ett sjukhus
				Avvattning
29 kap 39 §	90.375	12	C	Avvattning av icke-farligt avfall, om mängden avfall som behandlas är högst 2 000 ton
				Mekanisk bearbetning och sortering
29 kap 40 §	90.100		B	Återvinning av mer än 10 000 ton icke-farligt avfall per kalenderår genom mekanisk bearbetning. Tillståndsplikten gäller inte 1. för att genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. om återvinningen är tillståndspliktig enligt 65 §.
	90.100-1	64		- Den hanterade avfallsmängden är större än 50 000 ton per kalenderår.
	90.100-2	32		- Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
29 kap 41 §	90.110		C	1. Yrkesmässigt återvinna icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.
	90.110-1	16		- Den hanterade avfallsmängden är större än 5 000 ton men högst 10 000 ton avfall per kalenderår.
	90.110-2	12		- Den hanterade avfallsmängden är högst 5 000 ton avfall per kalenderår.
	90.110-3	T		- Tillfällig krossning/återvinning för byggnads- eller anläggningsändamål
29 kap 42 §	90.70		B	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte för att sortera avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.
	90.70-1	28		- Den hanterade avfallsmängden är mer än 75 000 ton per kalenderår.
	90.70-2	24		- Den hanterade avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår
29 kap 43 §	90.80	9	C	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är 1. mer än 1 000 ton per kalenderår och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				2. mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår i andra fall.
-	90.8001	T	U	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
				Elavfall
29 kap 44 §	90.90	9	C	Yrkesmässigt sortera, demontera eller på annat sätt behandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter innan ytterligare behandling. Anmälningssplikten gäller inte behandling av komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja.
				Uttjänta fordon
29 kap 45 §	90.119		B	Tömma, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna sådana uttjänta motordrivna fordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186). Tillståndsplikten gäller inte om återvinningen är anmälningsspliktig enligt 46 § 2.
	90.119-1	40		- Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton per kalenderår.
	90.119-2	16		- Den hanterade avfallsmängden är högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 46 §	90.120	9	C	Tömma, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna 1. uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186), eller 2. andra uttjänta motordrivna fordon vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram, om fordonen återvinns av en bilskrotare som är auktoriserad enligt bilskrotningsförordningen.
				Förberedelse för återanvändning
29 kap 47 §	90.29	T	C	Förbereda avfall för återanvändning
				Lagring som en del av att samla in avfall
29 kap 48 §	90.30		B	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
	90.30-1	28		-1. mer än 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 100 000 ton i andra fall.
	90.30-2	20		-1. mer än 150 000 ton men högst 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 50 000 ton men högst 100 000 ton i andra fall.
	90.30-3	16		-1. mer än 30 000 ton men högst 150 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton i andra fall.
29 kap 49 §	90.40	9	C	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 10 ton men högst 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 ton men högst 10 000 ton annat icke-farligt avfall i

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
				andra fall.
-	90.4001	2	U	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är högst 10 ton.
	90.4002	T	U	Återvinningsplatser för producentavfall (förpackningar) avsedda för allmänheten
29 kap 50 §	90.50		B	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 30 ton och utgörs av blybatterier, 3. mer än 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 30 ton och utgörs av impregnerat trä, 5. mer än 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller 6. mer än 1 ton i andra fall.
	90.50-1	32		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton
	90.50-2	28		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till 6. mer än 10 ton men högst 50 ton annat farligt avfall.
	90.50-3	20		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 25 ton men högst 50 ton olja, eller 6. mer än 5 ton men högst 10 ton annat farligt avfall.
	90.50-4	16		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 15 ton men högst 25 ton olja, eller 6. mer än 2,5 ton men högst 5 ton annat farligt avfall.
	90.50-5	9		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 5 ton men högst 15 ton olja, 2. mer än 30 ton men högst 50 ton blybatterier, 4. mer än 30 ton men högst 50 ton impregnerat trä, eller 6. mer än 1 ton men högst 2,5 ton annat farligt avfall.
29 kap 51 §	90.60	4	C	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 200 kilogram men högst 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 1 500 kilogram men högst 30 ton och utgörs av blybatterier, 3. mer än 1 ton men högst 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 200 kilogram men högst 30 ton och utgörs av impregnerat trä, 5. högst 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller 6. mer än 200 kilogram men högst 1 ton i andra fall.
	90.6001	T	U	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. högst 200 kilogram och utgörs av olja, 2. högst 1 500 kilogram och utgörs av blybatterier, 3. högst 1 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. högst 200 kilogram och utgörs av impregnerat trä, 5. högst 200 kilogram i andra fall.
				Långtidslagring, djupt bergförvar och underjordsförvar
29 kap 52 §	90.454-i	96	A	Underjordsförvara mer än 50 ton farligt avfall.
29 kap	90.455	96	A	Permanent lagring av kvicksilveravfall med minst 0,1 viktprocent

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
53 §				kviksilver i djupt bergförvar. Tillståndsplikten gäller inte om lagringen är tillståndspliktig enligt 52 §.
29 kap 54 §	90.457	52	A	Underjordsförvara högst 50 ton farligt avfall.
29 kap 55 §	90.458	64	B	Underjordsförvara icke-farligt avfall
				Lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaffande
29 kap 56 §	90.408-i	32	B	Lagring av farligt avfall i avvaktan på sådan behandling som kräver tillstånd enligt 5, 6, 7, 8 eller 67 §, om mängden avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton.
				Fartygsåtervinning
29 kap 57 §	90.451	144	A	Återvinning av avfall genom sådant yrkesmässigt omhändertagande av fartyg som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 av den 20 november 2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG, i den ursprungliga lydelsen.
				Radioaktivt avfall
29 kap 58 §	90.460	80	A	Behandling av högaktivt radioaktivt avfall, slutförvara radioaktivt avfall eller lagra radioaktivt avfall.
29 kap 59 §	90.470	80	A	Bearbeta, lagra, slutförvara eller på annat sätt hantera använt kärnbränsle, kärnavfall eller annat radioaktivt avfall enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller strålskyddslagen (1988:220), om hanteringen inte är tillståndspliktig enligt 58 §.
				Lagring och avskiljning av koldioxid
29 kap 60 §	90.480	180	A	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är mer än 100 000 ton
29 kap 61 §	90.485	104	B	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är högst 100 000 ton
29 kap 62 §	90.500-i	104	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från industriutsläppsverksamheter som beskrivs i 1 kap 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250)
29 kap 63 §	90.510	104	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från anläggningar som inte är tillståndspliktiga enligt 62 §
29 kap 64 §	90.520	9	C	Borrning i syfte att bedöma om en plats är lämplig för geologisk lagring av koldioxid
				Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande
29 kap 65 §	90.406-i	40	B	Återvinna eller både återvinna och bortskaffa icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår och verksamheten avser 1. biologisk behandling, 2. behandling innan förbränning eller samförbränning 3. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller 4. behandling av slagg eller aska. Om behandlingen enbart avser anaerob biologisk nedbrytning gäller tillståndsplikten endast om den tillförda mängden avfall är mer än 100 ton per dygn eller mer än 25 000 ton per kalenderår.
29 kap 66 §	90.405-i	32	B	Bortskaffa icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton per kalenderår och verksamheten avser

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns-timmar	PN	Beskrivning
				1. biologisk behandling, 2. fysikalisk-kemisk behandling, 3. behandling innan förbränning eller samförbränning 4. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller 5. behandling av slagg eller aska.
29 kap 67 §	90.435-i		A	Återvinna eller bortskaffa farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår och verksamheten avser 1. biologisk behandling, 2. fysikalisk-kemisk behandling, 3. materialåtervinning av lösningsmedel 4. materialåtervinning av oorganiskt material, utom metaller och metallföreningar, 5. regenerering av syror eller baser, 6. återvinning av komponenter som används till att minska föroreningar, 7. återvinning av katalysatorer 8. omräffinerig eller annan behandling för återanvändning av olja, 9. invallning, 10. sammansmältning eller blandning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan avfallet behandlas enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf, eller 11. omförpackning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan behandling av avfall enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf.
	90.435-i1	180		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.435-i2	112		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.435-i3	52		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 68 §	90.410	80	A	Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
29 kap 69 §	90.420		B	Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.420-1	64		- Den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.420-2	40		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	90.420-3	24		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.420-4	16		- Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
	90.420-5	12		- Den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap	90.430	4	C	Yrkesmässig behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
70 §				mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om behandlingen är anmälningss- eller tillståndsspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
29 kap 71 §	90.440		A	Behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår. Tillståndssplikten gäller inte om behandlingen är tillståndsspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.440-1	180		- den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.440-2	112		- den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.440-3	52		- den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 72 §	90.450		B	Yrkesmässig behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndssplikten gäller inte om behandlingen är tillståndsspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.450-1	44		- den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår
	90.450-2	32		- den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår
	90.450-3	16		- den tillförda mängden avfall är högst 50 ton per kalenderår
				SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR
30 kap 1 §	92.10	12	B	Skjutfält för skjutning med grovkalibriga vapen (kaliber större än 20 millimeter) eller för sprängningar av ammunition, minor eller andra sprängladdningar.
30 kap 2 §	92.20		C	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 millimeter) för mer än 5 000 skott per kalenderår.
	92.20-1	8		- Mer än 100 000 skott per kalenderår.
	92.20-2	6		- Mer än 20 000 skott men högst 100 000 skott per kalenderår.
	92.20-3	2		- Mer än 5 000 skott men högst 20 000 skott per kalenderår.
-	92.2001	T	U	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber högst 20 millimeter) för högst 5 000 skott per kalenderår.
30 kap 3§	92.30	6	C	Permanent tävlings-, tränings- eller testbana för motorfordon.
-	92.10001	T	U	Golfbana med sammanlagt mer än 18 hål.
-	92.10002	T	U	Golfbana med sammanlagt högst 18 hål.
-	92.10003	T	U	Golfbana med sammanlagt högst 9 hål.
				TEXTILT VÄTTERIER
31 kap 1 §	93.10	8	C	Tvätterier för mer än 2 ton tvättgods per dygn. Anmälningssplikten gäller inte om 1. utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndsspliktigt enligt 28 kap. 1 eller 2 §, eller 2. verksamheten är anmälningsspliktig enligt

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsyns- timmar	PN	Beskrivning
				19 kap. 4 §.
-	93.1001	6	U	Tvättereri för mer än 2 ton tvättgods per dygn om utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
-	93.1002	T	U	Tvättereri för högst 2 ton tvättgods per dygn.
				BEGRAVNINGSVERKSAMHET
32 kap 1 §	93.20	12	B	Krematorium.
				ÖVRIGA MILJÖFARLIGA VERKSAMHETER
				Lackering m.m.
-	100.1001	9	U	Förbrukning av mer än 20 ton färg eller lack eller mer än 10 ton pulver per kalenderår.
-	100.1002	4	U	Förbrukning av minst 4 men högst 20 ton färg eller lack eller minst 2 men högst 10 ton pulver per kalenderår.
				Hantering av brom- eller fluorkarboner
-	101.1001	9	U	Omtappning av mer än 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1002	4	U	Omtappning av mer än 100 kg men högst 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1003	T	U	Omtappning av högst 100 kg fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1004	12	U	Omtappning av mer än 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1005	4	U	Omtappning av mer än 1 ton men högst 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1006	T	U	Omtappning av högst 1 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
				HÄLSOSKYDDSVVERKSAMHETER
				Utbildningsverksamhet och liknande
-	200.10-2	6	C	Gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundskola, grundsärskola special-skola, internationell skola med fler än 50 elever.
-	200.10-3	4	C	Gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundskola, grundsärskola special-skola, internationell skola med upp till och med 50 elever.
-	200.10-4	T	C	Tillkommande tillsyn för salar med specialundervisning t.ex. kemisal, slöjd, fysiksal.
-	200.10-6	4	C	Förskola.
-	200.10-7	2	C	Öppen förskola.
-	200.10-8	T	UH	Familjedaghem med tillhörande samlingslokaler
				Samlingslokaler och liknande
-	200.20-1	T	UH	Samlingslokaler, folkhögskola utan boende, universitet och högskolor.
-	200.20-2	4	C	Fritidshem och öppen fritidsverksamhet som fristående verksamhet.
-	200.20-3	T	UH	Fritidsgård och liknande.
				Skönhetsvård och liknande

Lagrum I MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
-	200.30-1	T	UH	Solarium.
-	200.30-2	T	UH	Skönhetsvård, hudvård, manikyr, pedikyr.
-	200.30-3	T	UH	Frisersalong.
				Vård och hälsa
-	200.40-1	5	UH	Lokaler för vård ⁴ eller annat omhändertagande >10 boende.
-	200.40-12	4	UH	Lokaler för vård ⁵ eller annat omhändertagande ≤10 boende.
-	200.40-13	T	UH	Daglig verksamhet/Träffpunkt/ Servicebas
-	200.40-2	2	C	Fotvård eller akupunktur.
-	200.40-3	4	C	Tatuering eller piercing (ej håltagning med kassett).
-	200.40-5	2	C	Övrig anmälningspliktig hygienisk verksamhet.
-	200.40-6	T	UH	Övrig hygienisk verksamhet.
				Idrott och liknande
-	200.50-1	3	UH	Idrottsanläggning, gym eller motsvarande.
-	200.50-2	4	C	Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor, 1- 2 bassänger.
	200.50-21	6	C	Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor, med 3 – 5 bassänger.
	200.50-22	10	C	Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor, med 6 bassänger eller fler.
-	200.50-3	3	UH	Strandbad.
				Boende
-	200.60-1	3	UH	Bostäder med mer än 500 hyreslägenheter.
-	200.60-2	T	UH	Bostäder med högst 500 hyreslägenheter, samt övriga bostäder.
-	200.60-5	T	UH	Hotell, kursgård med övernattningsmöjlighet, folkhögskola med boende, vandrarhem, kriminalvård, camping/stuganläggning, övrigt tillfälligt boende.
				Förvaring av djur
-	200.70-1	T	UH	Lokaler för förvaring av djur.

⁴ Gäller endast tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområde.

⁵ Gäller endast tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområde.

Räddningsnämnden

Taxor enligt 5 kap. lagen lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017	TAXA 2018	TAXA 2019	INDEXÖKNING 2019	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
			KRONOR INGEN MOMS	KRONOR INGEN MOMS	KRONOR INGEN MOMS			
Ärendetyp tillsyn								
1	Industri, kontor, m.m VK1	per tillsyn	5 925	6 058	6 247	AKI*	189	3,12%
2	Samlingslokal <=150 personer VK2A	per tillsyn	5 925	6 058	6 247	AKI*	189	3,12%
3	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2B	per tillsyn	6 069	6 206	6 400	AKI*	194	3,12%
4	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2C	per tillsyn	6 358	6 501	6 704	AKI*	203	3,12%
5	Gemensamhetsboenden VK3B	per tillsyn	6 358	6 501	6 704	AKI*	203	3,12%
6	Hotell VK4	per tillsyn	6 358	6 501	6 704	AKI*	203	3,12%
7	Vårdmiljöer daglig verksamhet VK5A	per tillsyn	5 780	5 910	6 095	AKI*	185	3,12%
8	Behovsprövade särskilda boenden VK5B	per tillsyn	6 358	6 501	6 704	AKI*	203	3,12%
9	Vårdmiljö sjukhus och fängelser VK5C+D	per tillsyn	6 647	6 797	7 009	AKI*	212	3,12%
10	Brandfarlig lokal VK6	per tillsyn	6 358	6 501	6 704	AKI*	203	3,12%
11	Organisationstillsyn	per tillsyn	8 092	8 275	8 533	AKI*	258	3,12%
12	Tillsyn av enskilda förhållanden	per tillsyn	5 491	5 615	5 790	AKI*	175	3,12%

*90 % av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) tjänstemän, privat sektor, preliminära siffror, SNI 2007, B-S exkl O. Juni 2017 jämfört med juni 2018.
Verksamhetsklass (VK) enligt Boverkets byggregler (BBR).
Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.
Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.
Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar räddningsnämnden i Uppsala kommun om skälig avgift grundad på tidersättning.
När en tillsyn inte kunnat genomföras på aviserad tid (på grund av att den som tillsynen avser inte kommit på aviserad tid och inte heller bokat om den aviserade tiden) tas en avgift på 1 219 kr ut.

Taxor enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017	TAXA 2018	TAXA 2019	INDEXÖKNING 2019	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
			KRONOR INGEN MOMS	KRONOR INGEN MOMS	KRONOR INGEN MOMS			
Ärendetyp tillsyn								
1	Fyrverkeriförsäljning	per tillsyn	5 058	5 172	5 334	AKI*	162	3,12%
2	Förvaring av explosiv vara mindre omfattning < 60 kg	per tillsyn	5 058	5 172	5 334	AKI*	162	3,12%
3	Förvaring av explosiv vara större omfattning ≥60 kg	per tillsyn	5 202	5 319	5 485	AKI*	166	3,12%
4	Bensinstation obemannad	per tillsyn	5 780	5 910	6 095	AKI*	185	3,12%
5	Bensinstation bemannad	per tillsyn	6 503	6 649	6 857	AKI*	208	3,12%
6	Förvaring och hantering av brandfarliga varor i lösa behållare	per tillsyn	6 358	6 501	6 704	AKI*	203	3,12%
7	Förvaring och hantering av brandfarliga varor i en cistern och lösa behållare	per tillsyn	6 792	6 945	7 162	AKI*	217	3,12%
8	Förvaring och hantering av brandfarliga varor i flera cisterner och lösa behållare	per tillsyn	7 225	7 388	7 619	AKI*	231	3,12%
9	Mycket omfattande eller komplex förvaring och hantering av brandfarliga varor	per tillsyn	7 803	7 979	8 228	AKI*	249	3,12%

*90 % av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) tjänstemän, privat sektor, preliminära siffror, SNI 2007, B-S exkl O. Juni 2017 jämfört med juni 2018.
Verksamhetsklass (VK) enligt Boverkets byggregler (BBR).
Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.
Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.
Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar räddningsnämnden i Uppsala kommun om skälig avgift grundad på tidersättning.
När en tillsyn inte kunnat genomföras på aviserad tid (på grund av att den som tillsynen avser inte kommit på aviserad tid och inte heller bokat om den aviserade tiden) tas en avgift på 1 219 kr ut.

Taxor enligt 5 kap. lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017	TAXA 2018	TAXA 2019	INDEXÖKNING 2019	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
			KRONOR INGEN MOMS	KRONOR INGEN MOMS	KRONOR INGEN MOMS			
Ärendetyp samordnad tillsyn (LSO och LBE, avgift tas ut enligt taxa för båda lagstiftningarna):								
Ärendetyp tillsyn LSO								
1	Industri, kontor, m.m VK1	per tillsyn	3 819	3 905	4 027	AKI*	122	3,12%
2	Samlingslokal <=150 personer VK2A	per tillsyn	3 819	3 905	4 027	AKI*	122	3,12%
3	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2B	per tillsyn	3 916	4 004	4 129	AKI*	125	3,12%
4	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2C	per tillsyn	4 110	4 202	4 333	AKI*	131	3,12%
5	Gemensamhetsboenden VK3B	per tillsyn	4 110	4 202	4 333	AKI*	131	3,12%
6	Hotell VK4	per tillsyn	4 110	4 202	4 333	AKI*	131	3,12%
7	Vårdmiljöer daglig verksamhet VK5A	per tillsyn	3 722	3 806	3 925	AKI*	119	3,12%
8	Behovsprövade särskilda boenden VK5B	per tillsyn	4 110	4 202	4 333	AKI*	131	3,12%
9	Vårdmiljö sjukhus och fångelser VK5C+D	per tillsyn	4 303	4 400	4 537	AKI*	137	3,12%
10	Brandfarlig lokal VK6	per tillsyn	4 110	4 202	4 333	AKI*	131	3,12%
11	Organisationstillsyn	per tillsyn	5 410	5 532	5 705	AKI*	173	3,12%
Ärendetyp tillsyn LBE								
12	Fyrverkeriförsäljning	per tillsyn	3 237	3 310	3 413	AKI*	103	3,12%
13	Förvaring av explosiv vara mindre omfattning < 60 kg	per tillsyn	3 237	3 310	3 413	AKI*	103	3,12%
14	Förvaring av explosiv vara större omfattning ≥60 kg	per tillsyn	3 334	3 409	3 515	AKI*	106	3,12%
15	Bensinstation obemannad	per tillsyn	3 721	3 805	3 924	AKI*	119	3,12%
16	Bensinstation bemannad	per tillsyn	4 205	4 300	4 434	AKI*	134	3,12%
17	Förvaring och hantering av brandfarliga varor i lösa behållare	per tillsyn	4 108	4 201	4 332	AKI*	131	3,12%
18	Förvaring och hantering av brandfarliga varor i en cistern och lösa behållare	per tillsyn	4 422	4 521	4 662	AKI*	141	3,12%
19	Förvaring och hantering av brandfarliga varor i flera cisterner och lösa behållare	per tillsyn	4 712	4 818	4 968	AKI*	150	3,12%
20	Mycket omfattande eller komplex förvaring och hantering av brandfarliga varor	per tillsyn	5 146	5 262	5 426	AKI*	164	3,12%

*90 % av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) tjänstemän, privat sektor, preliminära siffror, SNI 2007, B-S exkl O. Juni 2017 jämfört med juni 2018.
Verksamhetsklass (VK) enligt Boverkets byggregler (BBR).
Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.
Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.
Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar räddningsnämnden i Uppsala kommun om skälig avgift grundad på tidersättning.
När en tillsyn inte kunnat genomföras på aviserad tid (på grund av att den som tillsynen avser inte kommit på aviserad tid och inte heller bokat om den aviserade tiden) tas en avgift på 1 219 kr ut.

Taxor enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INGEN MOMS	TAXA 2018 KRONOR INGEN MOMS	TAXA 2019 KRONOR INGEN MOMS	INDEXÖKNING 2019	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Ärendetyp tillstånd								
1	Fyrverkenförsäljning	per tillstånd	2 746	2 807	2 895	AKI*	88	3,12%
2	Förvaring av explosiv vara mindre omfattning < 60 kg	per tillstånd	4 769	4 876	5 028	AKI*	152	3,12%
3	Förvaring av explosiv vara större omfattning ≥60 kg	per tillstånd	5 636	5 763	5 943	AKI*	180	3,12%
4	Godkännande av föreståndare för explosiva varor	per tillstånd	1 301	1 330	1 372	AKI*	42	3,12%
5	Bensinstation obemannad	per tillstånd	5 347	5 467	5 638	AKI*	171	3,12%
6	Bensinstation bemannad	per tillstånd	6 792	6 945	7 162	AKI*	217	3,12%
7	Förvaring och hantering av brandfarliga varor i lösa behållare	per tillstånd	5 347	5 467	5 638	AKI*	171	3,12%
8	Förvaring och hantering av brandfarliga varor i en cistern och lösa behållare	per tillstånd	6 214	6 354	6 552	AKI*	198	3,12%
9	Förvaring och hantering av brandfarliga varor i flera cisterner och lösa behållare	per tillstånd	7 081	7 240	7 466	AKI*	226	3,12%
10	Mycket omfattande eller komplex förvaring och hantering av brandfarliga varor	per tillstånd	8 526	8 718	8 990	AKI*	272	3,12%
11	Mindre förändring av befintligt tillstånd	per tillstånd	2 168	2 216	2 285	AKI*	69	3,12%
12	Tillfällig hantering av brandfarlig vara	per tillstånd	4 480	4 581	4 724	AKI*	143	3,12%
13	Avslag av tillståndsansökan	per tillståndsansökan	2 168	2 216	2 285	AKI*	69	3,12%

*90 % av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) tjänstemän, privat sektor, preliminära siffror, SNI 2007, B-S exkl O. Juni 2017 jämfört med juni 2018.

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.

Avgift för avslagsbeslut återbetalas om beslutet upphävs inom ett år. Avräkning ska ske mot eventuell avgift som ska utgå för den aktuella åtgärden.

Taxor enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) 3 kap 6 §. Rengöring (sotning) & brandskyddskontroll.

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	INDEXÖKNING 2019	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Enfamiljshus (småhus)								
1	Rengöring per objekt	per objekt	538	545	560	AKI*	15	2,74%
2	Rengöring per tillkommande objekt i samma hus	per objekt	206	209	215	AKI*	6	2,74%
3	Rengöring per tillkommande objekt på samma fastighet	per objekt	275	279	287	AKI*	8	2,74%
4	Rengöring per objekt, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 075	1 091	1 121	AKI*	30	2,74%
5	Rengöring per tillkommande objekt i samma hus, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	413	419	430	AKI*	11	2,74%
6	Rengöring per tillkommande objekt på samma fastighet, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	550	558	573	AKI*	15	2,74%
7	Brandskyddskontroll per objekt	per objekt	975	989	1 016	AKI*	27	2,74%
8	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus	per objekt	300	304	312	AKI*	8	2,74%
9	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet	per objekt	400	406	417	AKI*	11	2,74%
10	Brandskyddskontroll per objekt, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 950	1 979	2 033	AKI*	54	2,74%
11	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	600	609	626	AKI*	17	2,74%
12	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	800	812	834	AKI*	22	2,74%
13	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per objekt	per objekt	1 288	1 306	1 342	AKI*	36	2,74%
14	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus	per objekt	500	507	521	AKI*	14	2,74%
15	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet	per objekt	663	672	690	AKI*	18	2,74%
16	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per objekt, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	2 575	2 613	2 684	AKI*	71	2,74%
17	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 000	1 015	1 043	AKI*	28	2,74%
18	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 325	1 344	1 381	AKI*	37	2,74%
19	Efterkontroll av brister upptäckta vid genomförd brandskyddskontroll	per objekt	750	761	782	AKI*	21	2,74%
20	Efterkontroll av brister upptäckta vid genomförd brandskyddskontroll, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 500	1 522	1 564	AKI*	42	2,74%
21	Ej i tid avbokad rengöring, brandskyddskontroll eller samtidig rengöring och brandskyddskontroll	per bokad tid	250	254	261	AKI*	7	2,74%
22	I de fall rengöring eller brandskyddskontroll ej kunnat utföras orsakat av ägare eller nyttjanderättshavare	per bokad tid	250	254	261	AKI*	7	2,74%
23	Tilläggsavgift för fastigheter utan allmän förbindelse med fastlandet	per bokad tid	150	152	156	AKI*	4	2,74%

90 procent av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) för arbetare, privat sektor, preliminära siffror, SNI 2007, B-S exkl O. Juni 2017 jämfört med juni 2018.

Minsta debitering är 1 timme, sedan per påbörjad kvart (15 min).

Ordinarie arbetstid är vardagar kl 07.00 -16.00.

Avgift enligt denna taxa betalas av den där rengöring eller brandskyddskontroll skett, mot faktura.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när rengöringen eller brandskyddskontrollen utförts.

Taxor enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) 3 kap 6 §. Rengöring (sotning) & brandskyddskontroll.

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	INDEXÖKNING 2019	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Övriga fastigheter (andra fastigheter än enfamiljhus)								
1	Rengöring per mantimme	per mantimme	613	621	638	AKI*	17	2,74%
2	Rengöring per mantimme, utanför ordinarie arbetstid	per mantimme	1 225	1 243	1 277	AKI*	34	2,74%
3	Brandskyddskontroll, efterkontroll per mantimme	per mantimme	888	900	925	AKI*	25	2,74%
4	Brandskyddskontroll, efterkontroll per mantimme, utanför ordinarie arbetstid	per mantimme	1 775	1 801	1 850	AKI*	49	2,74%
5	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per mantimme	per mantimme	788	799	821	AKI*	22	2,74%
6	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per mantimme, utanför ordinarie arbetstid	per mantimme	1 575	1 598	1 642	AKI*	44	2,74%
7	Ej i tid avbokad rengöring, brandskyddskontroll eller samtidig rengöring och brandskyddskontroll	per bokad tid	250	254	261	AKI*	7	2,74%
8	I de fall rengöring eller brandskyddskontroll ej kunnat utföras orsakat av ägare eller nyttjanderättshavare	per bokad tid	250	254	261	AKI*	7	2,74%
9	Tilläggsavgift för fastigheter utan allmän förbindelse med fastlandet	per bokad tid	150	152	156	AKI*	4	2,74%

90 procent av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) för arbetare, privat sektor, preliminära siffror, SNI 2007, B-S exkl O. Juni 2017 jämfört med juni 2018.

Minsta debitering är 1 timme, sedan per påbörjad kvart (15 min).

Ordinarie arbetstid är vardagar kl 07.00 -16.00.

Avgift enligt denna taxa betalas av den där rengöring eller brandskyddskontroll skett, mot faktura.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när rengöringen eller brandskyddskontrollen utförts.

Kulturnämnden

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT	Noter
Avgifter Bibliotek Uppsala								
Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2019								
Avgifter i samband med biblioteksån:								
	Övertidsavgift för medier som inte lämnas i tid	kr/dag	3	3	3	0	0%	
	Högsta avgift per återlämningsstillfälle	kr	100	100	100	0	0%	
	Påminnelseavgift. Skickas två gånger innan fakturering.	kr	25	25	25	0	0%	
Avgifter borttappade böcker, filmer m.m.								
	Vuxenbok inkl. ljudbok	kr/st	300	300	300	0	0%	
	Barn- och ungdomsbok inkl. ljudbok	kr/st	150	150	150	0	0%	
	Pocketbok	kr/st	150	150	150	0	0%	
	Tidskrifter, enstaka nummer	kr/st	150	150	150	0	0%	
	DVD med lånerättigheter för bibliotek	kr/st	500	500	500	0	0%	
	Musik-CD	kr/st	200	200	200	0	0%	
	TV-spel	kr/st	500	500	500	0	0%	
	Dyrbart och svårersättligt material t ex språkkurser	kr/st	Individuell avgift	Individuell avgift	Individuell avgift			1
	Fjärrlån	kr/st	Taxa från utlånande bibliotek	Taxa från utlånande bibliotek	Taxa från utlånande bibliotek			
Bibliotekslånekort								
	Första bibliotekslånekortet	kr/st	0	0	0	0	0%	
	Nytt bibliotekslånekort, vuxen	kr/st	20	20	20	0	0%	
	Nytt bibliotekslånekort, barn till och med 18 år	kr/st	10	10	10	0	0%	
Kopieringskostnad								
	A4 svartvit kopia	kr/st	2	2	2	0	0%	
	A3 svartvit kopia	kr/st	4	4	4	0	0%	
	A4 färgkopia	kr/st	6	6	6	0	0%	
	A3 färgkopia	kr/st	12	12	12	0	0%	
Faxkostnader Gotsundbiblioteket								
	Inom Sverige, första sidan	kr	10	10	10	0	0%	
	Inom Europa, första sidan	kr	20	20	20	0	0%	
	Övriga världen, första sidan	kr	30	30	30	0	0%	
	Inom Sverige/Europa/Övriga världen, sidan 2 och efterföljande sidor	kr/sida	5	5	5	0	0%	
	Mottagning av fax	kr/sida	5	5	5	0	0%	
Hyra av lokal Inom Bibliotek Uppsala								
	Hyra av Mallas sal på Stadsbiblioteket till ideella föreningar, organisationer och till andra kommunala verksamheter	halv dag	1 500	1 500	1 500	0	0%	2
	Hyra av Mallas sal på Stadsbiblioteket till ideella föreningar, organisationer och till andra kommunala verksamheter	hel dag	3 000	3 000	3 000	0	0%	2
	Hyra av lokal exklusive Mallas sal till ideella föreningar, organisationer och till andra kommunala verksamheter	halv dag	500	500	500	0	0%	2
	Hyra av lokal exklusive Mallas sal till ideella föreningar, organisationer och till andra kommunala verksamheter	hel dag	1 000	1 000	1 000	0	0%	2
	Hyra av Glasgården till ideella föreningar, organisationer och andra kommunala verksamheter	halv dag	2 500	2 500	2 500	0	0%	2
	Hyra av Mallas sal, Glasgården eller annan lokal till kommersiella aktörer	del/hel dag	Individuell avgift	Individuell avgift	Individuell avgift			1,3
1) Avgiften beslutas av Bibliotek Uppsalas avdelningschef.								
2) För all uthyrning till ideella föreningar, organisationer och till andra kommunala verksamheter förbehåller sig Bibliotek uppsala rätten att revidera hyresnivån uppåt i de fall där hyresgästen avser att ta ut någon form av avgift för deltagande i sammankomsten och där intäkten kan antas bli större än de sammanlagda kostnaderna för arrangemanget								
3) Hyresnivån bestäms i dolog mellan Bibliotek Uppsala och hyresgästen. I hyressättningen ska vägas in om hyresgästen avser att ta ut avgift för sitt arrangemang eller om arrangemanget på något annat sätt är avsett att bidra till någon form av ekonomisk vinning samt vilken av bibliotekets lokaler som avses.								
Avgifter Biotopia								
Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2019								
Guidning								
	Aktivitet/guidning skolor från andra kommuner	kr/guidning	400	800	800	0	0%	
	Guidning allmänhet (grupp) under öppetid t o m 20 perser	kr/guidning	800	800	800	0	0%	
	Guidning allmänhet (grupp) under öppetid, 20-40 personer	kr/guidning	1 300	1 300	1 300	0	0%	
	Guidning allmänhet (grupp) efter öppetid, t o m 20 personer	kr/guidning	1 200	1 200	1 200	0	0%	
	Guidning allmänhet (grupp) efter öppetid, 20-40 personer	kr/guidning	1 700	1 700	1 700	0	0%	
Hyra av "Biolabbet":								
	Hyra under öppetid	kr/dag	800	800	800	0	0%	
	Hyra efter öppetid	kr/dag	1 200	1 200	1 200	0	0%	

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT	Noter
Avgifter Fritid Uppsala								
Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2019								
Hyra Grand								
	Ideell förening - Salongen	kr/tim	40	105	105	0	0%	
	Studieförbund - Salongen	kr/tim	150	195	195	0	0%	
	Företag, kommunal verksamhet eller privatperson - Salongen	kr/tim	300	300	300	0	0%	
Teknikhyra Grand								
	Stora ljudanläggningen inklusive ljus	kr/tim	500	500	500	0	0%	
	Lilla ljudanläggninge	kr/tilfälle, dygn	500	500	500	0	0%	
	Backline	kr/tilfälle		750	750	0	0%	
Hyra Allis (Danssal, Kampsport, Ateljé, Konferensrum, Föreningskontor, Teaterrum)								
	Ideell förening	kr/tim	105	105	105	0	0%	
	Studieförbund - Salongen	kr/tim	195	195	195	0	0%	
	Företag, kommunal verksamhet eller privatperson	kr/tim	300	300	300	0	0%	
Entréavgifter Allis:								
	Endagskort, 0-18 år	kr/st	40	40	40	0	0%	
	Endagskort, studerande	kr/st	60	80	80	0	0%	
	Endagskort, vuxen	kr/st	100	120	120	0	0%	
	10-besökskort, 0-18 år	kr/st	300	300	300	0	0%	
	10-besökskort, studerande	kr/st	450	490	490	0	0%	
	10-besökskort, vuxen	kr/st	750	790	790	0	0%	
	25-besökskort, 0-18 år	kr/st	700	700	700	0	0%	
	25-besökskort, studerande	kr/st	1 050	1 150	1 150	0	0%	
	25-besökskort, vuxen	kr/st	1 750	1 850	1 850	0	0%	
	Månadskort, 0-18 år	kr/st	130	130	130	0	0%	
	Månadskort, studerande	kr/st	195	240	240	0	0%	
	Månadskort, vuxen	kr/st	325	390	390	0	0%	
	Halvårskort, 0-18 år	kr/st	500	500	500	0	0%	
	Halvårskort, studerande	kr/st	750	900	900	0	0%	
	Halvårskort, vuxen	kr/st	1 250	1 490	1 490	0	0%	
	Familjeentré, 0-18 år	kr/st	250	250	250	0	0%	
	Familjeentré, studerande	kr/st	250	250	250	0	0%	
	Familjeentré, vuxen	kr/st	250	250	250	0	0%	
Fritidsklubb:								
	Månadsavgift	kr/mån	200	200	200	0	0%	
	Syskonrabatt	kr/mån/syskon	-50	-50	-50	0	0%	

4) Fritid Uppsala ansvar för Allaktivitetshuset (Allis) från och med 2017.

Avgifter Kulturcentrum

Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2019

Hyra av lokal:								
	För barnverksamhet	kr/timme	0	0	0	0	0%	
	Ideella föreningar med verksamhet för vuxna	kr/timme	50	50	50	0	0%	
	Företag, ekonomiska föreningar, privatpersoner	kr/timme	250	250	250	0	0%	
	Matsal/allsal	hel-/halvdag		ny fr o m 2019	2 000			

Avgifter Reginateatern

Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2019

	Biljetter	kr/föreställning			varierande avgift			
	Lokalhyra	kr/lokal			varierande avgift			
	Serviceavgift på biljettpreiser, 0-50 kronor	kr/biljett	0	0	0	0	0%	
	Serviceavgift på biljettpreiser, 51-99 kronor	kr/biljett	10	10	10	0	0%	
	Serviceavgift på biljettpreiser, över 100 kronor	kr/biljett	25	25	25	0	0%	

5) Avgiften varierar beroende på produktion och samarbetspart. Beslutas av Reginateaterns avdelningschef.

Avgifter Uppsala konstmuseum

Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2019

Visning:								
	För barn och ungdom till och med 19 år	kr/st	0	0	0	0	0%	
	Skolvisning	kr/st	0	0	0	0	0%	
	Allmän visning	kr/st	0	0	0	0	0%	
	Aktivitet/guidning skolor från andra kommuner	kr/st	400	1 000	1 000	0	0%	
	Bokad visning kl 8-17, t o m 25 personer	kr/st	1 000	1 000	1 000	0	0%	
	Bokad visning kväll, t o m 25 personer	kr/st	1 500	1 500	1 500	0	0%	
	Bokad visning helg, t o m 25 personer	kr/st	1 800	2 000	2 000	0	0%	
	Kurser och program	kr/st		varierande avgift	varierande avgift			

6) Avgiften varierar beroende på produktion och samarbetspart. Beslutas av Uppsala konstmuseums avdelningschef.

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT	Noter
Avgifter Uppsala kulturskola								
Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2019								
Terminsavgifter *								
	Ämneskurs - musik (6-20 år)	kr/termin	1 200	1 200	950	-250	-21%	
	Ämneskurs - musik (21 år -)	kr/termin	2 300	2 300	2 500	200	9%	7
	Ämneskurs - övriga konstformer	kr/termin	950	950	950	0	0%	8
	Uppsala kulturskolas avancerade program (UKAP)	kr/termin	2 300	2 300	2 300	0	0%	8
	Gruppundervisning - musik (tre eller fler elever)	kr/termin	650	650	slöpas	n/a	n/a	9
	Funktionsinriktad musikerterapi, FMT (barn/ungdom)	kr/termin	650	650-1200	950	300/-250	46%/-21%	10
	Funktionsinriktad musikerterapi FMT (21 år -)	kr/termin	1 200	1200-2300	950	-250/-1350	-21%/-59%	11
	Kör/orkester (enbart)	kr/termin	200	200	500	300	150%	
	Familjeavgift - musik (maxbelopp när fler syskon är elever men inkluderar ej instrumenthyra)	kr/termin	2 100	2 100	2 100	0	0%	
	Instrumenthyra	kr/termin	500	500	500	0	0%	
	Uthyrning av lokal	kr/lokal			varierande avgift			
* Terminsavgifter i kolumnen taxa 2019 gäller retroaktivt fr o m höstterminen 2018 utom för familjeavgift som gäller fr o m 2019.								
7) Gruppgiften stryks som separat avgift.								
8) Den lägre avgiften i nuvarande terminsavgift gäller deltagare som går varannan vecka								
9) Deltagande i instrumentalundervisning ger avgiftsfri medverkan i kör/orkester.								
10) Maxtaxan gäller för maximalt två kurser per barn, varav maximalt en instrumentkurs per barn.								
11) Avgiften varierar beroende på produktion och samarbetspart. Beslutas av Uppsala kulturskolas avdelningschef.								

Idrott- och fritidsnämnden

Avgift: Markeringsavgift

Gäller från den 1 januari 2019.

LÖPNR	TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Studenternas IP sommar, fotbollsplan							
1.1	Kategori 1	Timme	150	155	Endast matchbokning		
1.2	Kategori 2	Timme	350	361	Ej möjlig		
1.3	Kategori 3	Timme	9 600	9 890	Ej möjlig		
Studenternas IP vinter, bandybana						0	
2.1	Kategori 1	Timme	300	309	318	9	3%
2.2	Kategori 2	Timme	560	577	593	16	3%
2.3	Kategori 3	Timme	2 900	2 988	3 072	84	3%
Frilidrottsarena Gränby						0	
3.1	Kategori 1	Timme	150	155	159	4	3%
3.2	Kategori 2	Timme	350	361	371	10	3%
3.3	Kategori 3	Timme	560	577	593	16	3%
Gränby ishallar vinter, rink, per bana							
4.1	Kategori 1	Timme	160	165	170	5	3%
4.2	Kategori 2	Timme	380	391	402	11	3%
4.3	Kategori 3	Timme	1 500	1 545	1 588	43	3%
Anders Diöshallen, vecka 11-v 1							
5.1	Kategori 1	Timme	150	155	159	4	3%
5.2	Kategori 2	Timme	350	361	371	10	3%
5.3	Kategori 3	Timme	750	773	795	22	3%
Anders Diöshallen, vecka 2-v 10							
6.1	Kategori 1	Timme	300	309	318	9	3%
6.2	Kategori 2	Timme	430	443	455	12	3%
6.3	Kategori 3	Timme	1 100	1 133	1 165	32	3%
Fotbollsplaner, gräsplaner A-planer							
7.1	Kategori 1	Timme	150	155	159	4	3%
7.2	Kategori 2	Timme	350	361	371	10	3%
7.3	Kategori 3	Timme	560	577	593	16	3%
Fotbollsplaner, gräsplaner B-planer							
8.1	Kategori 1	Timme	150	155	159	4	3%
8.2	Kategori 2	Timme	350	361	371	10	3%
8.3	Kategori 3	Timme	560	577	593	16	3%
Fotbollsplaner, gräsplaner C-planer							
9.1	Kategori 1	Timme	110	113	116	3	3%
9.2	Kategori 2	Timme	250	258	265	7	3%
9.3	Kategori 3	Timme	390	402	413	11	3%
Fotbollsplaner, gräsplaner 9-spel							
10.1	Kategori 1	Timme	55	57	59	2	4%
10.2	Kategori 2	Timme	110	113	116	3	3%
10.3	Kategori 3	Timme	225	232	238	6	3%
Fotbollsplaner, gräsplaner 7-spel							
11.1	Kategori 1	Timme	55	57	59	2	4%
11.2	Kategori 2	Timme	110	113	116	3	3%
11.3	Kategori 3	Timme	225	232	238	6	3%
Fotbollsplaner, gräsplaner 5-spel							
12.1	Kategori 1	Timme	55	57	59	2	4%
12.2	Kategori 2	Timme	110	113	116	3	3%
12.3	Kategori 3	Timme	225	232	238	6	3%

Konstgräsplaner, vecka 2 - v10 vintersäsong							
Konstgräs Lötén uppvärmd							
13.1	Kategori 1	Timme	560	577	593	16	3%
13.2	Kategori 2	Timme	560	577	593	16	3%
13.3	Kategori 3	Timme	1 800	1 854	1 906	52	3%
Konstgräsplaner 11-spel							
14.1	Kategori 1	Timme	300	309	318	9	3%
14.2	Kategori 2	Timme	430	443	455	12	3%
14.3	Kategori 3	Timme	1 100	1 133	1 165	32	3%
Konstgräsplaner 7-spel							
15.1	Kategori 1	Timme	150	155	159	4	3%
15.2	Kategori 2	Timme	350	361	371	10	3%
15.3	Kategori 3	Timme	560	577	593	16	3%
Konstgräsplaner, vecka 11 - v1, 11-spel							
16.1	Kategori 1	Timme	150	155	159	4	3%
16.2	Kategori 2	Timme	350	361	371	10	3%
16.3	Kategori 3	Timme	560	577	594	17	3%
Konstgräsplaner, vecka 11 - v1, 7-spel							
17.1	Kategori 1	Timme	75	77	79	2	3%
17.2	Kategori 2	Timme	175	180	185	5	3%
17.3	Kategori 3	Timme	280	288	296	8	3%
Grusplaner, 11-spel							
18.1	Kategori 1	Timme	90	93	96	3	3%
18.2	Kategori 2	Timme	165	170	175	5	3%
18.3	Kategori 3	Timme	225	232	238	6	3%
Grusplaner, 7-spel							
19.1	Kategori 1	Timme	45	46	47	1	2%
19.2	Kategori 2	Timme	80	82	84	2	2%
19.3	Kategori 3	Timme	225	232	238	6	3%
Omklädningsrum, per rum							
20.1	Kategori 1	Timme	90	93	96	3	3%
20.2	Kategori 2	Timme	120	124	127	3	2%
20.3	Kategori 3	Timme	120	124	127	3	2%
Idrottshallar							
Idrottshall stor > 600 kvm							
21.1	Kategori 1	Timme	150	155	159	4	3%
21.2	Kategori 2	Timme	280	288	296	8	3%
21.3	Kategori 3	Timme	560	577	593	16	3%
Idrottshall liten							
21.1	Kategori 1	Timme	105	108	111	3	3%
21.2	Kategori 2	Timme	195	201	207	6	3%
21.3	Kategori 3	Timme	290	299	307	8	3%
Övernattning i liten idrottshall							
Vardagar kl 20.00-06.00							
Helger kl 18.00-08.00							
22.1	Kategori 1	Dygn	1 050	1 082	1 112	30	3%
22.2	Kategori 2	Dygn	1 050	1 082	1 112	30	3%
22.3	Kategori 3	Dygn	1 050	1 082	1 112	30	3%

Övernattning i stor idrottshall							
Vardagar kl 20.00-06.00							
Helger kl 18.00-08.00							
23.1	Kategori 1	Dygn	1 650	1 700	1 748	48	3%
23.2	Kategori 2	Dygn	1 650	1 700	1 748	48	3%
23.4	Kategori 3	Dygn	1 650	1 700	1 748	48	3%
Simbana							
50 meter							
	Kategori 1			0	111	111	100%
	Kategori 2				Ej möjlig		
	Kategori 3				Ej möjlig		
	25 meter			0	56	56	100%
	Kategori 1				Ej möjlig		
	Kategori 2				Ej möjlig		
Almunge simhall							
24.1	Kategori 1	Timme	430	443	455	12	3%
24.2	Kategori 2	Timme	430	443	455	12	3%
24.3	Kategori 3	Timme	430	443	455	12	3%
Skidlift Sunnersta							
Vardagar utom skollov kl 09.30-17.00							
25.1	Kategori 1	Timme	150	155	159	4	3%
25.2	Kategori 2	Timme	355	366	376	10	3%
25.3	Kategori 3	Timme	560	577	593	16	3%
	Dagkort barn upp till 6 år	Dag			Gratis		
	Dagkort barn mellan 7-17 år	Dag	100	100	100	0	0%
	Dagkort senior 65 år och över	Dag	100	100	100	0	0%
	Dagkort vuxen	Dag	100	100	200	100	100%
	Säsongskort	Säsong	600	600	1 200	600	100%
Kap							
	Kategori 1			155	159	4	3%
	Kategori 2			155	159	4	3%
	Kategori 3			155	318	163	105%
Pilsbo lägergård							
Dygn kl 13.00-11.00							
26.1	Kategori 1	Dygn	1 290	1 329	1 366	37	3%
26.2	Kategori 2	Dygn	3 620	3 729	3 833	104	3%
26.3	Kategori 3	Dygn	3 620	3 729	3 833	104	3%
Grand, nedre plan vardagar							
27.1	Kategori 1	Timme	40	105	108	3	3%
27.2	Kategori 2	Timme	150	195	200	5	3%
27.3	Kategori 3	Timme	159	300	308	8	3%
Övriga lokaler i Grand utgår							
Ljud- och ljusanläggning, lilla PA-anläggningen							
30.1	Kategori 1	Tillfälle	500	500	514	14	3%
30.2	Kategori 2	Tillfälle	500	500	514	14	3%
30.3	Kategori 3	Tillfälle	531	500	514	14	3%
Ljud- och ljusanläggning, stora PA-anläggningen							
31.1	Kategori 1	Tillfälle	500	500	514	14	3%
31.2	Kategori 2	Tillfälle	500	500	514	14	3%
31.3	Kategori 3	Tillfälle	531	500	514	14	3%
Ljud- och ljusanläggning, Backline-anläggningen							
32.1	Kategori 1	Tillfälle	750	750	771	21	3%
32.2	Kategori 2	Tillfälle	750	750	771	21	3%
32.3	Kategori 3	Tillfälle	796	750	771	21	3%

Mobilt bredband					Utgår ur IFN:s prislista			
33.1	Kategori 1	Påbörjat dygn	100	103		106	3	3%
33.2	Kategori 2	Påbörjat dygn	200	206		212	6	3%
33.3	Kategori 3	Påbörjat dygn	212	219		225	6	3%
Skollokaler och övriga lokaler, lärosal								
34.1	Kategori 1	Timme	16	30		31	1	3%
34.2	Kategori 2	Timme	60	112		115	3	3%
34.3	Kategori 3	Timme	120	225		231	6	3%
Skollokaler och övriga lokaler, ämnessal/skrivsal								
35.1	Kategori 1	Timme	29	54		56	2	4%
35.2	Kategori 2	Timme	105	197		203	6	3%
35.3	Kategori 3	Timme	210	394		406	12	3%
Skollokaler och övriga lokaler, skolrestaurang/matsal								
36.1	Kategori 1	Timme	40	75		77	2	3%
36.2	Kategori 2	Timme	150	281		289	8	3%
36.3	Kategori 3	Timme	300	562		578	16	3%
Skollokaler och övriga lokaler, kök/pentry								
37.1	Kategori 1	Timme	24	45		46	1	2%
37.2	Kategori 2	Timme	60	112		115	3	3%
37.3	Kategori 3	Timme	120	225		231	6	3%
Skollokaler och övriga lokaler, övernattning i klassrum								
38.1	Kategori 1	Dygn	0	0		400	400	100%
38.2	Kategori 2	Dygn	0	0		400	400	100%
38.3	Kategori 3	Dygn	0	0		400	400	100%
Bygdegård								
Bokas direkt av respektive bygdegård								
Idrottshall skolor								
Skolornas hyror för idrottslokaler sker enligt självkostnadsprincipen								
40.1	Stor hall	Timme	560	577		596	19	3%
40.2	Mellanstorhall	Timme	439	452		465	13	3%
40.3	Liten hall	Timme	296	305		314	9	3%

Kategori 1

Allmännyttiga ideella föreningar i Uppsala kommun för verksamhet/träning. Icke kommersiella tävlingar/matcher/cuper på lokal och regional nivå oavsett ålder. Icke kommersiella tävlingar/matcher/cuper på nationell och internationell nivå för barn och ungdomar.

Kategori 2

Övriga föreningar, skolor, idrottsklasser på skoltid och studieförbund i Uppsala kommun.

Kategori 3

Övriga förhyrare; till exempel företag, privatpersoner, föreningar från andra kommuner, samt distrikts- och riksförbund. Kommersiella tävlingar/matcher/cuper på nationell och internationell nivå för vuxna. För kommersiella verksamheter och arrangemang/matcher av publikt intresse upprättas särskilt avtal.

Utbildningsnämnden

Avgiftstak för maxtaxa inom förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg 2019

Gäller från den 1 januari 2019.

Avgiften beror på hushållets månadsinkomst före skatt. Det finns ett avgiftstak för hur mycket vårdnadshavare som mest behöver betala

AVGIFTEN AVSER	ENHET	AVGIFT I % AV MÅNADSINKOMST, BRUTTO	AVGIFTSTAK 2017	AVGIFTSTAK 2018	AVGIFTSTAK 2019	FÖRÄNDRING 2019 KRONOR	FÖRÄNDRING 2019 PROCENT
Föräldraavgifter inom förskola, pedagogisk omsorg (familjedaghem)			45 390 kr	46 080 kr	*)		
Barn 1	kr per månad och barn	3%	1 362 kr	1 382 kr		*	
Barn 2	kr per månad och barn	2%	908 kr	922 kr		*	
Barn 3	kr per månad och barn	1%	454 kr	461 kr		*	
Föräldraavgifter inom fritidshem, pedagogisk omsorg (familjedaghem)			45 390 kr	46 080 kr	*)		
Barn 1	kr per månad och barn	2%	908 kr	922 kr		*	
Barn 2	kr per månad och barn	1%	454 kr	461 kr		*	
Barn 3	kr per månad och barn	1%	454 kr	461 kr		*	

*) Maxtaket indexeras varje år. Skolverket beräknar avgiftsnivåerna för kommande år utifrån hur Sveriges inkomstindex förändras mellan åren, det vill säga måttet på den genomsnittliga inkomsten i Sverige. Statliga pensionsmyndigheten har i uppgift att beräkna inkomstindex vilket regeringen sedan beslutar om som ett nytt index i november.

Socialnämnden

Underhållsstöd

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Avgift för vårdnadshavare till placerade barn					
underhållsstödet höjdes from 1 jan 2018 med 150 kr/mån för barn 15-18 år	1 573	1 573	1 723	150	10%
from 1 juli 2018 höjs underhållsstödet för barn 11-14 år med 150 kr/mån		1 573	1 723	150	10%
from 1 juli 2018 höjs underhållsstödet för barn 15-18 år med ytterligare 350 kr/mån		1 573	2 073	500	32%
From 1 jan 2018 höjs gränsen för vad en förälder får tjäna innan de blir betalningsskyldiga gentemot Försäkringskassan. Beloppet höjs från 100.000 kr/år till 120.000 kr/år					
Enligt SoL 8 Kap. 1§ andra stycket					

Egenavgifter

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2017 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Vård-och behandlingsinsatser vuxna (heldygnsvård)	80	80	80	0	0%
Enligt SoL 8 Kap. 1§					
Familjerådgivning per samtal	200	250	250	0	0%
From 2018 infördes en avgift på 100 kr för samtal som avl	0	100	100	0	0%

Omsorgsnämnden och Äldrenämnden

Äldreförvaltningen och omsorgsförvaltningen har gemensamt berett tillämpningsanvisningarna för avgifter inom omsorg om äldre och funktionsnedsatta. Förslaget till nya tillämpningsanvisningar följer efter tabellerna med taxor och avgifter. De nya tilläggen i tillämpningsanvisningarna 2019 är rödmarkerade.

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2017 KRONOR	TAXA 2018 KRONOR	MEDEL R9 2018	TAXA 2019 KRONOR	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT	INGÅR I MAXTAXA**
Ordinärt boende								
Hemtjänst	Kronor per timme	250	254	322	275 kr/timme	21 kr/timme	8%	Ja
Matdistribution	Kronor per matlåda	50	51	54	58 kr/matlåda	7 kr/matlåda	14%	Nej
Trygghetslarm ordinärt boende	Kronor per månad	201	204	205	0,45% av PBB	-	-	Ja
Legitimerad HS-insats för personer <85 år	Kronor per besök	100	101	-	150 kr/besök	49 kronor/besök	49%	Ja
Korttidsboende								
Omsorg	Kronor per dygn	67	68	71	1/30 av maxtaxa vårdboende per dygn	-	-	Ja
Matservice	Kronor per dygn	101	102	108	1/30 av maxtaxa måltider vårdboende per dygn	-	-	Nej
Vård- och omsorgsboende								
Omsorg	Kronor per månad	2013	2 044	2 044	Max en tolfedel av 53,92% av PBB (maxtaxa)	-	-	Ja
Matservice	Kronor per månad	3020	3 067	3 107	6,74% av PBB	-	-	Nej
Dagverksamhet								
Måltider inkl kaffe	Kronor per dag	50	51	66	61 kr/dag	10 kr/dag	20%	Nej
Förbrukningsartiklar m.m. boende								
Lakan	Kronor per månad	100	102	102	0,22% av PBB	-	-	Nej
Förbrukningsartiklar	Kronor per månad	122	124	124	0,27% av PBB	-	-	Nej
Bostad med särskild service SoL, HVB								
Omsorg	Kronor per månad	1467	1467 kr 1.1.2018, 1756 kr 1.7.2018		Max en tolfedel av 53,92% av PBB (maxtaxa)	cirka 300 kr/månad från 1 juli 2018	17%	Ja

**Enligt 8 kap 5 § 1. Socialtjänstlagen max en tolfedel av 53,92% av prisbasbelopp per månad (2018: 2 044 kr/månad)

	Enhet	Taxa 2018 i kronor	Taxa 2019 i kronor	Förändring i procent
Lusthuset				
Besöksavgift uppsalabor vuxna från 21 år	Kronor per besök	30	30	0%
Besöksavgift boende annan kommun	Kronor per besök	100	100	0%
Introduktion till ny personal – externa utförare betalar	Kronor per gång	750	750	0%
Måltidsavgift korttidsvistelse LSS				
Måltider barn och ungdomar, heldag	Kronor per dygn	71	0,156 % av PBB	0%
Måltider barn och ungdomar, halvdag	Kronor	36	hälften av ovanstående	0%
Måltider vuxna från 21 år, heldag	Kronor per dygn	101	0,22 % av PBB	0%
Måltider vuxna från 21 år, halvdag	Kronor	53	hälften av ovanstående	0%
Måltidsavgift kontaktfamilj SoL/ LSS				
Måltider barn och ungdomar, heldag	Kronor per dygn	71	0,156 % av PBB	0%
Måltider barn och ungdomar, halvdag	Kronor	36	hälften av ovanstående	0%
Måltider vuxna från 21 år, heldag	Kronor per dygn	101	0,22 % av PBB	0%
Måltider vuxna från 21 år, halvdag	Kronor	53	hälften av ovanstående	0%
Måltidsavgift hem för vård eller boende				
Måltider barn och ungdomar, heldag	Kronor per dygn	71	0,156 % av PBB	0%
Måltider barn och ungdomar, halvdag	Kronor	36	hälften av ovanstående	0%
Korttidstillsyn				
Kost 12-21 år	Kronor per månad	200	200	0%
Bostad med särskild service LSS 9 § 8				
Boendeavgift för barn och ungdomar under 18 år	Enligt samma schablon som underhålls-stödet per mån per förälder, mat ingår	>15 år: 1573 kr per månad, <15 år: 1573 kr per månad, från 1 februari 1723 kr per månad, från 1 augusti 2073 kr per månad Enligt samma schablon som underhålls-stödet per mån per förälder, mat ingår		
Boendeavgift för ungdomar från 1 juli det året de fyller 19 år	kronor per månad	2 275	5 % av PBB	

**TILLÄMPNINGSANVISNINGAR INOM
OMSORGERNA OM ÄLDRE OCH
FUNKTIONSNEDSATT
I
UPPSALA KOMMUN 2019**

1

---

¹

enligt § 139 ALN-2007-0127.11; att uppdra till äldrenämnden att göra erforderliga kompletteringar och justeringar av tillämpningsreglerna för avgiftssystemet för äldre- och funktionsnedsatta.

1. Allmänt

Dessa tillämpningsanvisningar gäller för handläggning av avgifter för biståndsbedömda insatser till äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen⁶.

1.1 Lagrum

Kommunens avgiftssystem och tillämpningsregler för avgifter för omsorgerna om äldre- och funktionsnedsatta styrs av flera olika lagar och förordningar. Till dessa hör följande:

- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Inkomstskattelagen (1999:1229)
- Kommunallagen (2017:725)
- Socialförsäkringsbalken (2010:110)
- Förvaltningslagen (2017:900)
- Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
- Hyreslagen (12 kap Jordabalken (1970:994))
- Arkivlagen (1999:782)
- Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- Lag om vissa kommunala befogenheter (2009:47)

1.2 Huvudprinciper i avgiftssystemet

Utgångspunkten för avgiftssystemet är att de samlade avgifterna för boende, hjälp i hemmet, service och omvårdnad, inte får uppgå till så stort belopp att den enskilde inte har kvar tillräckliga medel för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader, ett s.k. förbehållsbelopp. Kommunen beräknar förbehållsbeloppet utifrån ett minimibelopp⁷ som fastställts i socialtjänstlagen. Till minimibeloppet läggs den enskildes bostadskostnader. De avgifter som ska räknas samman finns redovisade under kapitel 2.

1.2.1 Högkostnadsskydd

Avgiften⁸ för hemtjänst i ordinärt och särskilt boende samt kommunal hälso-och sjukvård (av sjuksköterska, arbetsterapeut, fysioterapeut eller sjukgymnast) får uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet, som årligen fastställs av regeringen.

Avgiftstaket gäller för varje vårdtagare var för sig, således även för makar, registrerade partners och sammanboende oavsett om båda eller en av parterna har en biståndsbedömd insats.

⁶ Personer med funktionsnedsättning med beslut enligt LSS betalar ingen omsorgsavgift. Däremot utgår avgifter för mat, hyra samt hälso- och sjukvård.

⁷ Se förklaring av minimibelopp under punkt 5.1

⁸ Enligt 8 kap 5 § 1 socialtjänstlagen

Detta högkostnadsskydd gäller även för omvårdnadsavgiften samt HS-insats vid bostäder med särskild service.

1.2.2 Avgiftsutrymme

För att beräkna det individuella avgiftsutrymmet avräknas skatter, bostadskostnad samt minimibelopp från den enskildes bruttoinkomster.

De sammanlagda avgifterna får inte överstiga avgiftsutrymmet och inte heller avgiftstaket (maxtaxan) enligt föregående punkt. Om de sammanlagda avgifterna är högre än avgiftsutrymmet korrigeras avgifterna ned till avgiftstaket.

Beräkningen av den enskildes avgiftsutrymme går till på följande sätt:

$$\begin{array}{l}
 + \text{Bruttoinkomster inkl. ev. bostadstillägg el. motsvarande} \\
 - \text{skatter som ingår i inkomstbegreppet}^9 \\
 - \text{faktisk boendekostnad} \\
 - \text{minimibelopp (generellt)} \\
 - \text{minimibelopp (individuellt)}^{10} \\
 \hline
 = \text{disponibelt avgiftsutrymme}
 \end{array}$$

1.2.3 Negativt avgiftsutrymme

Om det disponibla avgiftsutrymmet blir noll eller negativt tas ingen omvårdnadsavgift och/ eller HS-avgift ut. Vid negativt avgiftsutrymme reduceras också avgiften för matkostnaden på vård- och omsorgsboende, **bostad med särskild service och HVB** -med det negativa avgiftsutrymmet, dock som mest ner till Konsumentverkets beräkning av skäliga levnadskostnader för livsmedel för aktuellt år. När reducering sker del av månad beräknas det per dag med en 365:e del av beräknad årskostnad.

Om den enskilde avstår från att lämna uppgifter om inkomst, kapitalinkomst och/eller boendekostnad görs ingen prövning av förbehållsbeloppet, utan avgift tas ut enligt maxavgiften.

2. Avgifter och ersättningar som ingår i avgiftssystemet

2.1 Avgiftsbelagda insatser med högkostnadsskydd

De olika avgifter som ska räknas samman och jämföras med den enskildes avgiftsutrymme är följande:

- Omvårdnads- och serviceavgift inom hemtjänst
- HS insats inom ordinärt boende för brukare under 85 år
- Omvårdnad på vård- och omsorgsboende, **bostad med särskild service samt hem för vård eller boende (HVB)**
- Omvårdnadsavgift på korttidsboende

⁹ Kommunal och statlig inkomstskatt samt skatt på inkomst av kapital.

¹⁰ I förekommande fall för ex. god man.

- Avgift för trygghetstelefon

2.2 Kostnadsersättningar och avgifter utanför högkostnadsskydd

Följande kostnadsersättningar och andra avgifter ligger utanför högkostnadsskyddet (maxtaket):

- Kostnadsersättning för förbrukningsvaror, möbler, husgeråd m.m. i särskilt boende **och bostad med särskild service** som ingår bland posterna i minimibeloppet
- Avgift för måltider i vård- omsorgsboende, **bostad med särskild service samt hem för vård eller boende (HVB)**
- Avgift för måltider i korttidsvård
- Avgift för måltider i dagverksamhet
- Avgift för matdistribution med färdiglagad mat i ordinärt boende

2.3 Avgiftsfri service och vård

Följande insatser och stöd är helt avgiftsfria:

- Insats från syn- och hörselinstruktör
- Ej biståndsbedömd öppen dagverksamhet
- Insatser beslutade enligt LSS
- Boendestöd
- Omvårdnad på dagverksamhet
- Avlösning i hemmet med upp till 24 timmar när närstående vårdar någon ~~över 65 år~~
- Ledsagning
- Kontaktperson

3. Inkomstbegrepp

3.1. Allmänna principer

Den enskildes aktuella bruttoinkomster läggs samman på årsbasis varefter skatter avräknas (=nettoinkomst). Därefter divideras beloppet med tolv för att få fram en månadsinkomst efter skatt.

Beräkningen sker utifrån sådana inkomster som är skattepliktiga enligt inkomstskattelagen med tillägg för vissa typer av ersättningar som är undantagna från beskattning i Sverige. S.k. allmänna avdrag¹¹ medges inte vid inkomstberäkningen. Utgångspunkt för avgiftsberäkningen är inhämtade inkomstuppgifter från Försäkringskassan, Pensionsmyndighet, Skatteverket samt uppgifter den enskilde lämnat i sin inkomstanmälan.

¹¹ Se ”Allmänna avdrag”, 62 kap, inkomstskattelagen.

3.1.1 Inkomstslag

Förvärvsinkomster beräknas utifrån vad som gäller för posterna tjänst respektive näringsverksamhet¹². Enligt dessa lagrum minskas intäktsposterna med kostnadsposterna.

3.1.2 Inkomst av tjänst

Till inkomstslaget tjänst¹³ räknas exempelvis följande:

- inkomst minus utgift¹⁴ av tjänst t.ex. lön, arvoden, sjukpenning, vissa förmåner och andra skattepliktiga ersättningar
- pension
- livränta (vanligen del av)
- vårdbidrag¹⁵.

3.1.3 Vissa skattefria ersättningar

Tillägg ska göras för vissa skattefria¹⁶ ersättningar och inkomster, t.ex.

- stipendier till den del de överstiger 3000 kr
- studiemedel i form av studiebidrag
- avtalsgruppsjukförsäkringar (AGS-ersättningar) som inträffat före år 1991
- alla utländska inkomster, pensioner och andra ersättningar som beskattas i Sverige eller i utlandet eller skattefria sådana.
- barnbidrag.

3.1.4 Inkomst av näringsverksamhet

Inkomst av näringsverksamhet beräknas enligt inkomstskattelagen¹⁷, dock endast uppkomna överskott. Inkomsten korrigeras så att avdrag för tidigare års underskott och avdrag för kostnader för egen pension, till den del de inte överstiger ett halvt prisbasbelopp, ska öka den beräknade näringsinkomsten.

3.1.5 Inkomst av kapital

Beräkning av överskottet i inkomstslaget kapital görs utifrån uppgifter som erhålls direkt från Skatteverket. De avser då uppgifter för två år tillbaka. Den enskilde ges möjlighet att skicka in den faktiska inkomsten per den 31 december året innan hjälpåret som grundas på de kontrolluppgifter den enskilde kan få från sin bank. Kontrolluppgiften ska då bifogas inkomstanmälan vid den årliga omräkningen. Inkomster som utgör kapitalinkomster enligt inkomstskattelagen¹⁸ ingår, efter gjorda avdrag, i inkomsten. Uppskovsavdrag, negativ räntefördelning och realisationsförlust som minskat realisationsvinst kan endast dras av mot kapitalinkomsterna, och högst i nivå med kapitalinkomsterna.

Undantag: Kapitalvinster/-förluster ingår inte i kommunens inkomstbegrepp. Det betyder att vinster och förluster vid försäljning av villa, bostadsrätt och aktier inte tas med vid beräkning av avgift. Förmögenhet påverkar inte inkomstberäkningen.

3.1.6 Bostadsstöd

Bostadsbidrag, bostadstillägg och särskilt bostadstillägg ingår i inkomstbegreppet¹⁹:

¹² enligt 10 kap, 16 § och 14 kap. 21 § inkomstskattelagen.

¹³ 11 kap, inkomstskattelagen

¹⁴ Utgift för att förvärva och behålla inkomster ska dras av som kostnader (om inte annat anges i kap 9, 12 eller 60 i inkomstskattelagen).

¹⁵ Endast den del som är skattepliktig inkomst av tjänst; den del som utgör ersättning för merutgifter räknas inte som inkomst

¹⁶ t ex handikappersättning, hemsjukvårdsbidrag, assistansersättning samt ersättningar som inte ingår i inkomstbegreppet i inkomstberäkningarna för bostadstillägget.

¹⁷ 14 kap. 21 §.

¹⁸ Inkomstskattelagen kap. 41.

¹⁹ Enligt 8 kap 4§ socialtjänstlagen .

- BTP - Statligt bostadstillägg till pensionärer,
- **Bostadstillägg till personer med sjukersättning och personer med aktivitetsersättning,**
- SBTP - Särskilt bostadstillägg till pensionärer (med låg inkomst)
- Bostadsbidrag till barnfamiljer
- Boendetillägg.

3.1.7 Skatteberäkning

En skatteberäkning görs med statlig och kommunal inkomstskatt, skatt på kapitalinkomster enligt gällande regler för slutlig skatteberäkning. Kyrkoavgift är en frivillig avgift utöver den s.k. begravningsavgiften och avräknas därför inte från inkomsterna.

Uppsala kommun beräknar skatt utifrån den skattesats som gäller den stadsdel där den enskilde bor, vilket gör att inkomst kan skilja sig från utbetalning från Pensionsmyndighet och Försäkringskassa som beräknas enligt en generell skattetabell för Uppsala kommun med justering vid årlig deklaration.

Fastighetsavgift för permanentbostad enligt senaste taxering räknas som bostadskostnad²⁰. Fastighetsskatt för annan fastighet, tex. fritidsbostad avräknas inte från inkomstunderlaget.

Skatt på beviljat uppskov på kapitalvinst från försäljning av villa/bostadsrätt²¹ ingår under rubrik ”statlig skatt på kapitalinkomst” i deklarationen. Detta betyder att hänsyn redan tagits till denna skatt och ska inte tas upp på annat sätt vid beräkning av avgift.

3.2 Inkomstberäkning makar

Makars och registrerade partners inkomster läggs samman och fördelas med hälften på vardera personen. Var och en debiteras avgift efter det bistånd som beviljats.

Sammanboende som inte är gifta räknas som ensamstående från avgiftssynpunkt oavsett om man har delad ekonomi. Var och ens inkomst ligger således till grund för avgiftsberäkningen.

Specialregler²² gäller för makar, registrerade partners och sammanboende när en av dem flyttat till särskilt boende.

3.3 Barns inkomster

Barns inkomster påverkar inte avgifterna.

3.4 Uppgiftsinsamling

Avgiftsunderlaget grundas på aktuella inkomstuppgifter samt uppgifter om bostadskostnader. Detta sker initialt när den enskilde får en insats för första gången, vid en årlig omräkning samt vid andra förändringar t.ex. ändrat civilstånd. För att underlätta uppgiftsinsamlingen inhämtas uppgifter via datamedia från de myndigheter där så är möjligt och lämpligt. Uppgifter som inte kan, eller får, hämtas därifrån inhämtas direkt från den enskilde genom särskild inkomstsblankett.

²⁰ se Bostadskostnadsbegrepp, kap 4.

²¹ 30 % på 1,67 % av uppskovsbeloppet enligt Skatteverket.

²² Makar bör anmäla till pensionsmyndighet om ändrat civilstånd.

Om den enskilde avstår från att lämna uppgifter om inkomst och kostnader görs ingen prövning av individuellt avgiftsutrymme, utan avgiften blir enligt maxavgiften.

Uppgifter till avgiftssystemet hämtas enligt nedan.

3.4.1 Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten

Ålderspension;

- Premiepension
- Tilläggspension
- Inkomstpension
- Garantipension
- Arbetsskadelivränta
- Sjuk-och aktivitetsersättning
- Bostadsbidrag
- Bostadstillägg för personer med aktivitetsersättning och sjukersättning
- Äldreförsörjningsstöd
- BTP, statligt bostadstillägg för pensionärer
- SBTP särskilt bostadstillägg för pensionärer

Efterlevandepension

- Änkepension
- Omställningspension
- Yrkesskadelivränta

Handikappersättning räknas ej som inkomst.

3.4.2 SCB (Statistiska centralbyrån)

Uppgifter om skatter och avgifter på församlingsnivå:

- Kommunalskatt
- Landstingsskatt
- Begravningsavgift (olika för olika församlingar)

3.4.3 SKV (Skatteverket)

Uppgifter om skatt och kapital:²³

- Statlig skatt
- Överskott kapital

3.4.4 Uppgifter genom den enskilde

- Tjänstepension
- Privat pension
- Utländska inkomster, pensioner och ersättningar
- Inkomst av näringsverksamhet jämte vissa avdrag
- Stipendier och studiebidrag
- Inkomst av kapital; räntor, utdelningar m m (föregående år)
- Bostadskostnad och andra uppgifter om bostaden

---

²³ Skatteverkets uppgifter är i princip oanvändbara vad gäller avgiftsberäkningarna eftersom beräkningarna ska bygga på aktuella inkomstuppgifter. Dels är Skatteverkets uppgifter 1-2 år gamla i snitt, dels är inga delkomponenter offentliga uppgifter annat än vad gäller skatterna. Vidare finns bara sammanräknade poster, inga detaljer. Uppgifterna kan i vissa särfall användas i kontrollsyste för att jämföra inrapporterade uppgifter (eller frånvaro av sådana) med nivå på t ex taxerad förvärvsinkomst.

- Kostnad för god man **eller förvaltare**, ska verifieras med beslut från överförmyndarnämnden
- Kostnad för underhållsbidrag, **underhållstöd**.

Särskild uppgiftsblankett med information om kommunens avgiftssystem lämnas till den enskilde eller dennes företrädare (god man, närstående).

Om den enskilde har synpunkter på avgiftsbeslutet finns möjlighet att lämna in nya verifierade uppgifter för ny bedömning och beslut. Vid den första avgiftsberäkningen ska brukare alltid bifoga sid.3 av senaste inkomstdeklaration.

4. Bostadskostnader

4.1 Avräkning för bostadskostnad

Vid avgiftsberäkningen avräknas den enskildes bostadskostnad i permanent bostad från nettoinkomsten. För makar, registrerade partners samt sammanboende skall boendekostnaden för var och en av dem utgöra hälften av den framräknade faktiska bostadskostnaden

4.2 Beräkning av bostadskostnad

Den faktiska bostadskostnaden²⁴ för olika bostadstyper beräknas enligt samma regler som tillämpas av Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten vid beräkning av bostadsbidrag respektive bostadstillägg.,.

4.3 Dubbla boendekostnader

Vid flyttning till vård- och omsorgsboende, **bostad med särskild service** ska den enskilde ges ekonomisk möjlighet att avveckla sin tidigare bostad. Under den tid som den enskilde har dubbla bostadskostnader, kan på den enskildes begäran, avräknas faktisk bostadskostnad för båda bostäderna mot nettoinkomst. Dock högst tre månader. Den enskilde måste kunna verifiera dubbla hyreskostnader med hyresavi.

4.4 Avräkningsregler vid dubbla boendekostnader

Vid beräkning av dubbla boendekostnader minskas först omsorgsavgiften ner till noll kronor. Vid ett negativt avgiftsutrymme minskas även avgiften för måltiderna, dock som mest ner till beräknade normala levnadskostnader för livsmedel för aktuellt år²⁵. I de fall den enskildes avgiftsutrymme blir negativt sedan bostadskostnader och förbehållsbelopp avräknats från nettoinkomsterna sker ingen jämkning av hyresavgiften i den särskilda boendeformen.

²⁴ Eller verifierade uppgifter från den enskilde.

²⁵ Enligt Konsumentverkets beräkning.

4.5 Kvarboendeskydd

Om hemmavarande make/registrerade partners/sambo (make 1) för sitt uppehålle är beroende av andra maken (make 2), som flyttar till vård-och omsorgsboende eller bostad med särskild service ska kommunen försäkra sig om att make 1 inte drabbas av ”en oskäligt försämrad situation” när avgifterna bestäms²⁶ enligt tudelningsprincipen.

4.6 Tudelningsprincipen

Följande beräkningsregler gäller:

Om maken med den högsta inkomsten flyttar till särskilt boende **eller bostad med särskild service** sker en jämkning av inkomsterna så att förbehållsbeloppet för den kvarboende maken eller sambon säkras.

Om maken med den lägsta inkomsten flyttar till särskilt boende eller bostad med särskild service sker ingen tudelning av inkomsterna.

Dessa beräkningsregler tillämpas utan att den enskilde påkallar det.

5. Förbehållsbelopp

5.1 Syfte med förbehållsbelopp

Syftet med förbehållsbelopp är att skydda äldre och personer med funktionsnedsättning från alltför höga avgifter och att dessa grupper ska få behålla en lägsta nivå av egna medel, som ska räcka till nödvändiga och normala levnadskostnader. Förbehållsbeloppet beräknas med ledning av ett så kallat minimibelopp och den faktiska boendekostnaden.

5.2 Minimibeloppet

Socialtjänstlagen har fastställt minimibeloppets nivå på per månad dels för ensamstående, dels för gifter/sammanboende²⁷

Över 65 år

- Ensamstående: En tolfedel av 135,46 % av prisbasbeloppet
- Gifter/registrerade partners/sammanboende: En tolfedel av 114,46 % av prisbasbeloppet

Under 65 år

²⁶ Enligt socialtjänstlagen 8 kap. 6 § SoL.

²⁷ Födelseår, ej födelsedatum, bestämmer vilket förbehållsbelopp som ska användas i enskilda fall.

- För ensamstående och gifta/registrerade partners/sambor under 65 år är minimibeloppen 10 % högre än ovanstående
- För ungdomar under 18 år, som tar emot **stödinsatser i eget boende**, med egen inkomst gäller samma minimibelopp som för vuxna under 65 år.

Minimibeloppet avser de medel den enskilde behöver för att klara utgifter för sina personliga behov utöver bostadskostnaden ²⁸ för följande poster:

- Livsmedel
- Kläder, skor
- Fritid, böcker mm
- Förbrukningsvaror
- Möbler
- Husgeråd
- Hygien
- Dagstidning, telefon, TV-licens,
- Hemförsäkring
- Hushållsel
- Öppen hälso- och sjukvård
- Läkemedel
- Tandvård
- Resor

5.3 Hushåll med barn eller ungdom 0-19 år

För hushåll med hemmavarande barn eller ungdomar utgår tillägg till minimibeloppet med de belopp som beräknats för olika åldrar enligt riksnormen för försörjningsstöd ²⁹ Tillägg medges även för ungdomar mellan 19-21 år om barnet fortfarande går i gymnasiet³⁰.

Födelseår, ej födelsedatum, bestämmer vilket minimibelopp som används i det enskilda fallet.

5.4 Individuella tillägg till minimibeloppet

Kommunen kan i vissa situationer bestämma ett individuellt tillägg till minimibelopp. Detta genom en individuell prövning om den enskilde har ”ett varaktigt behov av ett inte oväsentligt högre belopp” än det som omfattas av minimibeloppet. Med varaktigt behov avses minst sex sammanhängande månader och beloppet måste uppgå till minst 200 kr per månad.

Följande poster är exempel på levnadskostnader som kan föranleda beslut om individuellt tillägg till minimibeloppet:

²⁸ Följer de belopp som årligen redovisas i Konsumentverkets hushållsbudget.

²⁹ Socialstyrelsen

³⁰ Enligt Föräldrabalken 7 kap 1 § är förälder underhållsskyldig upp till 21 år om barnet fortfarande går i gymnasium

- Fördyrad kost, t.ex. på grund av att maten erhålls via hemtjänsten i ordinarie boende eller i dagverksamhet eller på grund av att omsorgstagaren är yngre och av det skälet har en högre kostnad för sin matkonsumtion
- Fördyrad kost pga specialkost³¹ t.ex. glutenfri kost
- Familje- och arbetssituationen, t ex underhållskostnad för minderåriga barn, arbetsresor samt andra kostnader som behövs för en familjs underhåll,
- Kostnader till följd av funktionsnedsättning, bl.a. för rehabilitering/habilitering inkl. resor,
- Yngre funktionsnedsatta personers rätt till fritidsaktiviteter som är naturliga för yngre personer,
- Yngre funktionsnedsatta personers behov av medel för bosättning, familjebildning etc.
- Kostnaden för god man eller förvaltare. Underlag krävs in som vidimerar att brukaren har en kostnad.
- Kostnader för underhåll av minderåriga barn

Kostnader som täcks av annat bidrag eller ersättning t.ex. handikappersättning kan inte föranleda tillägg till minimibelopp i särskilt boende.

5.5 Generellt tillägg till minimibeloppet

För boende i kommunens vård- och omsorgsboenden **och bostad med särskild service, HVB³² som har helinackordering³³** görs ett generellt tillägg till minimibeloppet. Det görs med mellanskillnaden mellan vårdtagarens avgift för måltider och det belopp som ingår i livsmedelsposten i minimibeloppet. **Detta utgör en fördyrad levnadskostnad d.v.s. att kostnaden för mat när den enskilde är helinackorderad är högre än om personen lagar sin mat själv.³⁴** Detta gäller även vid växelvård, men inte vid vistelse på korttidsplats då detta inte avser vara stadigvarande mer än 6 månader.

5.6 Generell minskning av förbehållsbeloppet

Kostnaden för el och TV-avgift ingår i förbehållsbeloppet. För boende i kommunens vård- och omsorgsboenden, **bostad med särskild service samt HVB³⁵** görs därför en generell minskning av minimibeloppet enligt nedan:

Ensamboende

---

³¹

http://www.konsumentverket.se/Global/Konsumentverket.se/Best%C3%A4lla%20och%20ladda%20n%20er/rapporter/2012/2012_1_Merkostnader_for_tva_specialkoster.pdf

³² Gäller om brukaren har ett hyreskontrakt med HVB-utföraren

³³ Gäller ej korttidsboende som avser kortare tid, mindre än sex månader.

³⁴ Uppsala kommun följer Socialstyrelsens riktlinjer och utgår från Konsumentverkets hushållsbudget för äldre personer. Livsmedelskostnaden för män respektive kvinnor anges i två åldersgrupper, 61-74 år och 75 år och äldre. Dessa fyra belopp summeras och divideras därefter med fyra för att få ett genomsnittsbelopp.

³⁵ Gäller om brukaren har tecknat hyreskontrakt med HVB-utföraren

- 0,5% av prisbasbeloppet för hushållsel,
- 0,41 % av prisbasbeloppet för TV-avgift.

Sammanboende

- 0,25% av prisbasbeloppet för hushållsel,
- 0,21% av prisbasbeloppet för TV-avgift.

Vid tillfällig vistelse i korttidsboende görs ingen generell minskning av förbehållsbeloppet för el- och TV-avgift. Vårdtagaren har kvar dessa kostnader i sin ordinära bostad.

5.7 Beslut om avgifter

När nytt prisbasbelopp är känt fastställer kommunen vid årets slut vilka avgifter som gäller för nästkommande år.

6. Avgifter i ordinärt boende

6.1 Fastställande av avgift

Avgift för service- och omvårdnadsinsats(hemtjänst) i ordinärt boende inklusive insats av sk Trygg hemgång³⁶ beräknas utifrån registrerad tid hos brukaren, dock högst upp till befintligt avgiftsutrymme samt inom ramen för maxtaxan.³⁷

6.2 Kommunal hemsjukvård

Avgift tas ut för kommunala hemsjukvårdsinsatser som utförs av legitimerad sjukvårdspersonal till personer under 85 år. Kommunal hemsjukvård till personer över 85 år är avgiftsfri. Som legitimerad sjukvårdspersonal räknas sjuksköterska, arbetsterapeut och sjukgymnast (fysioterapeut).

Vid både avgiftsbelagd insats enligt SoL och HS-insats inkluderas detta inom maxtaxan för SoL-insatser³⁸. Detta gäller alla patienter från den dag de fyller 21 år och omfattar även de patienter som **har LSS-insatser, och SoL-insatser.**

6.3 Personlig assistans

För insatser enligt LSS tas inga avgifter ut. För kompletterande insatser t.ex. hemtjänst tas omvårdnadsavgift ut.

³⁶Arbetsmodell för trygg utskrivning från slutenvården

³⁷enligt 8 kap. 5 § SoL.

³⁸ Enligt beslut i KF 2015-12-07

6.4 Trygghetstelefon (trygghetslarm)

Avgift för trygghetstelefon debiteras med ett fast belopp per månad motsvarande 0,45 % av gällande prisbasbelopp.

6.5 Biståndsbedömd dagverksamhet

Biståndsbedömd dagverksamhet är avgiftsfri. Däremot tas en kostnad per dag ut för måltider och kaffe.

6.6 Matdistribution

Avgift för matdistribution i ordinärt boende tas ut med ett pris per matlåda.

7. Avgifter och kostnader i vård-och omsorgs-boende, bostad med särskild service samt HVB

7.1 Omvårdnadsavgiften

Vård- och omsorgsboende drivs enligt helinackorderingsprincipen. **Bostad med särskild service och HVB drivs ibland med helinackordering.** Debitering av omvårdnadsavgift sker per månad. Som högst motsvarar avgiften det fastställda maxtaket för avgifter, d.v.s. högst en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet.

Debitering av avgift görs från och med den dag som inflyttning sker på boendet vilket är detsamma som verkställighetsdatum.

Ingen omvårdnadsavgift tas ut vid frånvaro. Eventuellt avdrag beräknas utifrån gällande maxtaxa.

7.1.1 Förbrukningsartiklar

Kostnad för förbrukningsartiklar ingår inte i kommunens avgifter däremot ingår de i minimibeloppet. Därför kan den enskilde teckna en överenskommelse med vårdgivaren/utföraren om tillhandahållande av förbrukningsartiklar mot en avgift som motsvarar Konsumentverkets årliga beräkning av förbrukningsvaror för ensamhushåll motsvarande 0,27 % av prisbasbeloppet per månad. Vårdgivaren/utföraren kan tillhandahålla lakan mot avgift motsvarande 0,22 % av prisbasbeloppet per månad.

Full månadsavgift utgår från och med den dag brukaren flyttar in. Ingen avgift utgår för aktuell månad vid utflytt/eller om brukaren avlider före den 10:e i månaden.

7.1.2 Måltider

Vid vård- och omsorgsboende ingår heldagskost bestående av frukost, lunch, kvällsmål och mellanmål. Avgift tas ut per dygn för samtliga närvarodagar från och med verkställighetsdagen. Avgift för matservice per månad vid vård- och omsorgsboende uppgår till 6,74% av prisbasbeloppet. Dygnsportionspriset uppgår till samma procentsats av prisbasbeloppet delat med 365.

~~Boende som får näringslösning via sond debiteras måltidsavgift av kommunen.~~ Boende som får näringslösning via sond debiteras ej måltidsavgift. Denna vårdtagare har rätt att utan avgift få små smakportioner av måltiden. Specialkost ingår i måltidsavgiften.

7.1.3 Bostad med särskild service och HVB

För personer med beslut i bostad med särskild service och HVB som inte har helinackordering kan andra regler gälla utifrån ett individbehov.

Vid viss del av måltider fördelas kostnaden enligt följande³⁹

Frukost 20 % av heltidskostnad

Lunch 30 % av heltidskostnad

Mellanmål 10 % av heltidskostnad

Middag (huvudmål) 40 % av heltidskostnad

7.1.4 Tillägg till förbehållsbeloppet

Ett generellt tillägg till förbehållsbeloppet görs för matserviceavgiften. Lägsta belopp för måltider per månad följer Konsumentverkets årliga beräkningar av livsmedelskostnader för olika åldersgrupper. Se även avsnitt 5.5.

7.1.5 Debitering vid frånvaro

Vid sjukhusvistelse tas ingen avgift ut för måltider från och med den dag den boende åker till sjukhuset till och med den dag den boende kommer tillbaka från sjukhuset.

Vid annan frånvaro tas ingen avgift ut för måltider vid avfärd före lunch och hel avgift vid avfärd efter lunch. Detsamma gäller vid återkomst, d.v.s. hel avgift tas ut vid återkomst före lunch och ingen avgift vid återkomst efter lunch. Motsvarande regler gäller även vid in- och utflyttning.

7.1.6 Parboendegaranti

Äldre har enligt socialtjänstlagen rätt att bo tillsammans i ett vård- och omsorgsboende även om bara en av makarna har behov av sådant boende. Den medflyttande kan välja att sköta sin eller bådass kosthållning eller välja att äta vid vårdboendet, då gäller enbart heldagskost.

Den medflyttande kan ha beslut om hemtjänst. Debitering för hemtjänst i särskilt boende sker utifrån beslutad tid för insats. Debitering av HS insats enligt hemtjänstens avgifter. Beslut för tvätt och städ görs enligt schablon. Justering p.g.a. negativt avgiftsutrymme gäller även för medflyttande.

7.1.7 Ändrad pensionsstatus

När en av två makar flytta permanent till ett vård- och omsorgsboende rekommenderas att, hos Pensionsmyndigheten, ansöka om ändrad pensionsstatus för makar, som lever med skild hushållsgemenskap. Detta kan medföra gynnsammare inkomster, bostadskostnader samt förbehållsbelopp.

7.2 Korttidsvård

Korttidsvård avser växelvård, avlastning eller vistelse på korttidsplats enligt äldrenämndens riktlinjer för vägledning och information om insatser enligt SoL och LSS.

7.2.1 Omvårdnadsavgift korttidsboende, träningsboende

Omvårdnadsavgift debiteras per vistelsedag med belopp motsvarande högst en trettiondedel av det fastställda maxtaket per månad för avgifter enligt punkt 1.2.1. Beloppet avrundas nedåt till helt antal kronor. För den som redan betalar omvårdnadsavgift för hemtjänstinsatser i sitt ordinära boende blir den totala avgiften per månad högst lika med det fastställda maxtaket (1.2.1).

³⁹ Enligt Socialstyrelsen

7.2.2 Måltider korttidsvård

Vid korttidsvård ingår heldagskost bestående av frukost, lunch, kvällsmål och mellanmål. Avgift debiteras per dygn och tas ut för samtliga närvarodagar med samma belopp som gäller för permanent vistelse i omvårdnadsboende (1/30-del av månadskostnaden per dygn).

Samma debiteringsregler för matservice vid in- och utflyttning gäller som vid permanentboende i särskild boendeform, se punkt 8.2.3.

7.2.3 Tillägg till förbehållsbeloppet

Individuellt tillägg till förbehållsbeloppet medges ej på korttidsplats då detta ej anses vara stadigvarande och mer än sex månader. Däremot tillämpas det vid vistelse på växelvårdsplats och beräknas per vistelsedag.

8. Övriga bestämmelser

8.1 Nedsättning av avgift och avgiftsbefrielse

Den enskilde har rätt att få en individuell prövning och eventuell nedsättning av avgiften, alternativt avgiftsbefrielse, då särskilda skäl föreligger. Till dessa skäl hör exempelvis dubbla bostadskostnader och hänsyn till kvarboende makes ekonomi.

8.2 Debiteringsrutiner

Debitering av avgifter sker månadsvis i efterskott. Betalning ska ske den sista dagen i månaden två månader efter den månad som insatsen är utförd.

Obetald faktura går till inkasso 28 dagar efter förfallodag och ev. avbetalningsplan handläggs av kommunens inkassoavdelning.

8.3 Försäkringsfall

I de fall biståndsinsatserna ska bekostas av annan än den som får biståndet, av skadeståndsrättsliga, försäkrings- eller andra skäl, debiterar kommunen den faktiska kostnaden för insatserna. Omfattning, ersättning och typ av insatser avgörs från fall till fall varvid kommunen förhandlar med berörd ersättningsskyldig part.

8.4 Anmälningsskyldighet

Den enskilde är skyldig att lämna inkomstblankett med aktuella uppgifter om inkomst- och bostadsförhållanden samt aktuell hyra.

Första gången en avgiftsberäkning sker ska sid.3 av den senaste inkomstdeklarationen bifogas som verifikat. Inkomstblankett ska också lämnas in vid den årliga omräkningen vid varje årsskifte samt vid förändringar under året.

Den enskilde kan välja att inte lämna in dessa uppgifter och får då erlagga maxtaxa pga. att en individuell beräkning inte kan göras utan erforderliga underlag. Detta framkommer på inkomstblanketten⁴⁰ och via informationsbrev vid årsomräkningen. Om den enskilde senare

⁴⁰ Inkomstblankett bilaga 2.

bestämmer att lämna in inkomstblankett görs en ny beräkning och den nya avgiften gäller då from månaden när uppgiften inkommer.

8.5. Retroaktiv debitering

Om uppgifter framkommer som visar att för låg avgift debiterats under en period, kan retroaktiv debitering ske, dock inte längre tillbaka än för de sex senaste debiteringsmånaderna.

8.5.1 Återbetalning av avgift

Om uppgifter framkommer, som inte beror på den enskilde, som visar att för hög avgift debiterats, görs en återbetalning. Om uppgifter inkommer som visar att för hög avgift debiterats under en period, kan kommunen besluta om retroaktiv återbetalning dock inte längre tillbaka än för de sex senaste debiteringsmånaderna. Detta gäller dock inte om blankett inte inkommer eller inkommer för sent vid den årliga årsomräkningen.

8.6 Avgiftsbeslut

Den enskilde delges alltid ett skriftligt avgiftsbeslut där avgiftsunderlag och beloppen för de slutliga avgifterna framgår. Avgiftsbeslutet ska innehålla uppgift om vilka lagrum som ligger till grund för beslutet och besvärstid.

Beslutet gäller högst ett år d.v.s. till nästa generella omräkning av avgifterna. Om det är känt att uppgifter i avgiftsunderlaget som kan påverka avgifterna, kommer att ändras, bör kortare giltighetstid sättas.

Beräkning av avgifterna görs årligen utifrån det nya prisbasbeloppet, skattebestämmelser, inkomstuppgifter, bostadskostnader m.m. Ändring av avgift på grund av ändrat prisbasbelopp får göras utan föregående underrättelse till den enskilde.

8.6.1 Ändring av avgiftsbeslut

Om andra förhållanden uppkommer som kan påverkar avgiftens storlek måste alltid kommunen meddelas. T.ex. vid:

- ändrat civilstånd
- flytt till vård- omsorgsboende
- behov av individuellt förbehållsbelopp
- beviljande, ändring eller upphörande av bostadstillägg/-bidrag

Ändring av avgift gäller från och med månaden efter det att anledningen till ändringen inträffade om den avser del av månad. Ändring av avgiften ska dock gälla från och med samma månad som anledning till ändringen uppkom, om ändringen avser hela månaden.

Den enskilde ska alltid få information om ändring av avgift via ett nytt avgiftsbeslut där det framgår vad ändringen beror på. Den enskilde ska även själv medverka vid omräkning av avgiftsunderlaget och lämna nytt underlag, inkomstblankett, för sådan omräkning.

8.6.2 Delegering av beslut om avgifter

Beslut om avgifter, individuella tillägg till minimibelopp, nedsättning av avgift samt avgiftsbefrielse fattas enligt respektive nämnds delegationsordning.

8.8 Överklagande

Beslut om avgiftsregler fattas av kommunfullmäktige. Sådana beslut överklagas hos förvaltningsrätten genom laglighetsprövning enligt kap 10 kommunallagen. Då prövas endast lagligheten i beslutet.

8.8.1 Enskilt avgiftsbeslut

Beslut om avgifter och/eller förbehållsbelopp enligt 8 kap, 4-9 § SoL kan överklagas genom förvaltningsbesvär enligt 16 kap. 3 § SoL hos allmän förvaltningsdomstol (förvaltningsrätt i första instans). Det kan gälla avgiftens storlek, avgiftsändring, beräkning av avgiftsunderlag och förbehållsbelopp.

Om överklagandet bifalls kan domstolen ersätta det överklagade beslutet med ett nytt beslut.

8.8.2 Besvärstid

Överklagande av beslut om avgifter eller förbehållsbelopp ska inkomma till den myndighet som fattat det överklagade beslutet inom tre veckor från det att den överklagande fått del av beslutet. Kommunens handläggare ska vid behov vara behjälpliga med överklagande om den enskilde begär detta.

8.9 Privata underhållsavtal

Privata avtal om underhåll mellan vårdtagaren/ och annan person, t.ex. make/registrerade partners eller sammanboende, föranleder inte förändring av avgiftsberäkningen eller jämkning av avgifterna för vårdtagaren. S.k. civilrättsliga avtal har ingen rättsverkan på kommunens lagbundna avgiftsregler.

8.10 Vård- och hemvårdsinsatser i annan kommun

Kommunen har betalningsansvar för alla medborgare folkbokförda i kommunen. Om den enskilde får hemtjänstinsats eller vistas i särskild boendeform i annan kommun tillämpas avgift enligt folkbokföringskommunens avgiftssystem. Hemkommunen fakturerar den enskilde dennes avgift som beräknas retroaktivt så snart faktura inkommit till hemkommun från vistelsekommunen.